

162-237. SAHİFELERİNİN TRANSKRİPSİYON VE TAHLİLİ

Sertaç DEMİR

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESKİŞEHİR

**1 NUMARALI SİVRİHİSAR KADI
SİCİLİNİN 162-237. SAHİFELERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE TAHLİLİ**

Sertaç DEMİR

**Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü**

İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı
İslam Tarihi Bilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Eskişehir
2017**

T.C.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTİSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Sertaç DEMİR tarafından hazırlanan 1 Numaralı Sivrihisar Şer'ıye Sicilinin 162-237. Sahifelerinin Transkripsiyon ve Tahlili baŐlıklı bu çalışma 19.06.2017 tarihinde Eskişehir Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda baŐarılı bulunarak, Jürimiz tarafından (İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

BaŐkan Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN

Üye Prof. Dr. Hasan Hüseyin ADALIOĞLU(Danışman)

Üye Prof. Dr. Numan ELİBOL

Üye

Üye

ONAY

06/ 07/ 2017

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ADALIOĞLU

Enstitü Müdürü

19/06/2017

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin/projenin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Sertaç DEMİR

ÖZET

1 NUMARALI SİVRİHİSAR KADI SİCİLİNİN 162-237. SAHİFELERİNİN TRANSKRİPSİYON VE TAHLİLİ

DEMİR, Sertaç

Yüksek Lisans -2017

İslam Tarihi Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Hasan Hüseyin ADALIOĞLU

Bu çalışma, Osmanlı Devleti'nin mahkeme kayıtlarını tutan şer'îye sicillerinden Sivrihisar'a ait bir numaralı defterin 162-237.sahifelerinin transkribe edilerek değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Defterin bu günkü alfabe ile yazımı sırasında basit transkripsiyon kuralları uygulanmıştır. Metindeki hükümler, tarihsel bakış açısı ile değerlendirilmiş, konuyu tamamlamak bakımından Osmanlı hukuk sistemi ile ilgili birtakım kavramlar tanıtılmıştır. Çalışmada ayrıca Sivrihisar'ın tarihi hakkında kısa bilgi verilmiştir.

Çeşitli konularda hükümlerin yer aldığı defter, dönemin siyasi, sosyo-ekonomik, askerî ve kültürel yönleri hakkında fikirler vermektedir. Bu bilgiler ışığında Osmanlı Devleti'nin merkez dışındaki uygulamaları ve Sivrihisar'ın Osmanlı tarihindeki önemi de ortaya çıkmaktadır.

ABSTRACT

TRANSCRIPTION AND ANALYSIS OF SİVRİHİSAR JUDGE JUDICIAL RECORD NO:1 PAGES 162-237

Sertaç DEMİR

Master-2017

History of Islam

TUTOR: Profesör Hasan Hüseyin ADALIOĞLU

This study aims to transcribe and evaluate the notebook no: 10 which contains shariah judicial records of Sivrihisar City of Ottoman Empire. Transcription and evaluation of this material may present a valuable source for further resarches. Simple transcription rules were used during the rewriting of the material with current Turkish alphabeth. Verdicts in the text were evaluated by a historical we point. Some concepts considering Ottoman Legal System were explained and a short history of Sivrihisar City was included to make the subject more clear.

The notebook gives some idea about politics, sosyo- economics, military and culturel aspects of the era. Through these information, social implementations of the Ottoman Empire apart from the center may be comprehended better and importance of the city can be seen.

EKLER LİSTESİ

EK 1: 1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili sayfa 161-162

EK 2: 1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili sayfa 205-206

İÇİNDEKİLER

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	I
ÖZET	II
1 NUMARALI SİVRİHİSAR KADI SİCİLİNİN 162-237. SAHİFELERİNİN TRANSKRİPSİYON VE TAHLİLİ	
ABSTRACT.....	III
TRANSCRIPTION AND ANALYSIS OF SİVRİHİSAR JUDGE JUDICIAL RECORD NO:1 PAGES 162-237	III
EKLER LİSTESİ	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLolar LİSTESİ	VII
KISALTMALAR.....	VIII
ÖNSÖZ.....	IX
GİRİŞ.....	1
I. BÖLÜM	4
ANA HATLARIYLA ŞER'İYE SİCİLLERİ VE MAHKEMELER	4
1.1. Şer'İye Sicillerinin Tanımı Kapsamı ve Hazırlanması	4
1.2. Sicillerin Günümüzdeki Genel Durumu ve Muhafazası.....	11
II. BÖLÜM	13
SİVRİHİSAR VE 1 NUMARALI SİVRİHİSAR ŞER'İYE SİCİLİNİN 162-238. SAYFALARININ TANITIMI	13
2.1. Sivrihisar'ın Tarihçesi	13
2.2. Sicil Defterinin Fiziksel Özellikleri ve İçeriğinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi.....	21
2.2.1. Sicil Defterinin Fiziksel Özellikleri.....	21
2.2.2. Defterin İçeriği	21
2.2.2.1. Terekeler	21
2.2.2.2. Vasi – Vekâlet.....	24
2.2.2.3. Alım – Satım ve Hibeler	24
2.2.2.4. Sınır ve Hak İhlalleri.....	25
2.2.2.5. Vakıflarla İlgili Hükümler	25
2.2.2.6. Sosyal Düzeni Bozan Davalar	26
2.2.3. Defterde Yer Alan Belge Türleri	26
2.3.1. Hüccet ve İ'lamlar	26

Tablo 1. Defterde Yer Alan Hücetler	28
2.3.2. Fermanlar ve Beratlar	28
2.3.3. Buyrulduklar.....	30
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SİVRİHİSAR KAZASININ İDARİ YAPISI	32
3.1. Sivrihisar'da Bulunan Mahalleler	32
Tablo 2. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Mahalleler	32
3.1. Sivrihisar'da Bulunan Karyeler	33
Tablo 3. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Karyeler	33
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	34
SİVRİHİSAR'DA SOSYAL KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT.....	34
4.1. Sosyal ve Kültürel Hayat.....	34
4.1.1. Aile ve Diğer Sosyal Gruplar	34
4.1.2. Kullanılan İsim Lakap ve Unvanlar.....	37
Tablo 4. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan İsimler.....	37
4.1.3. Müslüman-Gayrimüslim İlişkileri	38
4.1.4. Ev Eşyaları.....	39
Tablo 5. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Ev Eşyaları ve Ortalama Fiyatları	39
4.1.5. Giyecekler.....	40
Tablo 6. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Giyecekler ve Ortalama Fiyatları	41
4.2. Ekonomik Hayat	41
Tablo 7. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Yiyecekler ve Ortalama Fiyatları.....	41
BEŞİNCİ BÖLÜM	42
5.1. METNİN TRANSKRİPSİYONU	42
SONUÇ.....	196
KAYNAKÇA.....	199
EKLER.....	204

TABLolar LİSTESİ

<i>Tablo 1. Defterde Yer Alan Hücçetler.....</i>	28
<i>Tablo 2. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Mahalleler.....</i>	32
<i>Tablo 3. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Karyeler.....</i>	33
<i>Tablo 4. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan İsimler.....</i>	37
<i>Tablo 5. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Ev Eşyaları ve Ortalama Fiyatları.....</i>	39
<i>Tablo 6. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Giyecekler ve Ortalama Fiyatları.....</i>	41
<i>Tablo 7. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Yiyecekler ve Ortalama Fiyatları.....</i>	41

KISALTMALAR

B.	: Receb
C.	: Cemaziyelahir
Ca.	: Cemaziyelevvel
H.	: Hicri
L.	: Şevval
M.	: Miladi
M.	: Muharrem
N.	: Ramazan
R.	: Rebiülahir
Ra.	: Rebiülevvel
S.	: Safer
Ş.	: Şaban
vb.	: Ve benzeri
Z.	: Zilhicce
Za.	: Zilkade
a.g.e	: Adı geçen eser
a.g.m	: Adı geçen makale
İA	: İslam Ansiklopedisi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
S.Ş.S	: Sivrihisar Şer'ie Sicili
TTK	: Türk Tarih Kurumu
TDVİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

ÖNSÖZ

Şer'îye Sicilleri, yalnız Osmanlı hukuk tarihi açısından değil ekonomik, sosyal, siyasi, dini ve askeri tarih açısından da birinci derecede kaynak durumundadır. Bunun yanında her il ve ilçe merkezindeki Şer'îye Sicilleri, yerel tarihlerin yazılması için en güvenilir tarih kaynaklarıdır. Şer'îye Sicilleri ait oldukları devrin tarih aynasıdır.

Ülkemizde genel olarak tarih araştırmalarının azlığından Anadolu şehirlerinin ekonomik, sosyal, askeri, siyasi ve kültürel yapısı hakkındaki araştırmalar da paylarını almışlardır. Şehirlerimiz farklı bölgelerde olsalar da karşımıza benzer özellikleriyle çıkmaktadırlar. Anadolu şehirlerinin geçmişini ortaya çıkarmak için elde mevcut kaynaklardaki her bilgiyi sabırla toplamak incelemek ve değerlendirmek Türk tarihi açısından son derece önem arz etmektedir. Şer'îye sicilleri de bu bağlamda değerlendirildiğinde eldeki mevcut kaynaklar arasında bir hayli öneme haizdir. Sivrihisar 1 Numaralı Şer'îye Sicil defterinin 162-237. Sayfaları arasındaki bilgileri derleyerek yapmış olduğumuz çalışmamız da bu gayretin bir sonucudur.

18.06.2017

Sertaç DEMİR

GİRİŞ

Osmanlı tarihinin kaynaklarından şer'îye sicilleri birinci dereceden kaynaklar arasında yer almaktadır. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmalar başta olmak üzere, halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idarelerin hukuki düzenlemelerini ihtiva eden ferman ve buyruptulardan başka kadı sicilleri ait olduğu bölgenin sosyal ve iktisadi hayatını ortaya koyan kararlar incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari, ekonomik ve sosyal tarihinin icaplarını hakkıyla ifade etmek söz konusu olamaz.¹

Osmanlı Devleti yaklaşık 25 milyon kilometre kare ve üç kıta diye adlandırılan saha da özellikle üç asır mutlak manada hüküm sürerken farklı coğrafyaların farklı jeopolitikleriyle, bunlara bağlı gelişen özellikleriyle de karşılaşmıştır. Hâkimiyeti altında bulundurduğu bölgeleri ana hatlarıyla eyaletler şeklinde tasnif etmiş, sancaklar da bu eyaletlerin için de birçok şehri ya da kaza merkezini içinde barındıran yapılar olmuşlardır.² Şehirler aynı zamanda yönetim merkezidir ve kadılarda bu merkezlerde hem idari hem de adli unsurun en asli temsilcisi konumundadır.³

I. Süleyman (Kanuni) dönemine ait 1522 tarihli kanunnameye göre Osmanlı Devleti'nde yedi adet beylerbeylik mevcuttur ki bunlara aynı zamanda vilayet de denilmektedir. Bu vilayetler sırasıyla Rumeli, Anadolu, Karaman, Rum, Diyarbakir, Şam ve Mısır şeklindedir. Sonardan Trabzon ve Batum sancakları ile birlikte Trabzon ya da Hadis-i Rum ile Şehsuvaroğlu Ali Bey idaresindeki Dulkadiroğlularından kalan arazi içinde ayrıca beylerbeylik tesis edilmiştir. Mekke-Medine (Hicaz), Kırım, Eflak-Boğdan-Erdel gibi yerler ayrıcalıklı statüye haiz olduklarından bu idari taksimatın dışında tutulmuşlardır.⁴ Vilayetlerden livalara yani sancaklara, kazalara, nahiyelere, karyelere (köy), mezra ve çiftliklere şeklinde bir taksimat söz konusudur. Her vilayetin başında bir mir-miran yani beylerbeyi her sancağın başında da mirliva yani sancakbeyi bulunur.

¹ *Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.12.

² Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, T.T.K, Ankara, 1997, s.10.

³ Enver Çakar, "Kanuni Sultan Süleyman Kanun-Nâmesine Göre 1522 Yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun İdarî Taksimatı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1, Elâzığ, 2002, s.262.

⁴ Halil İnalçık, "Eyalet", *D.İ.A.*, c. XI, İstanbul, 1995, s.549.

Kazalar da ise kadılar idare ile mesuldür. Kadılar aynı zamanda şer'i hukukun uygulanmasından da sorumludurlar.⁵

Bu bağlamda kadıların idari sorumlulukları, adli vak'aların mahiyetini de pekiştirmekte, Osmanlı idari yapısının hukuki zemininin yanı sıra bu yapıya muhatap teba'anın da yaşayış biçimini ortaya koymaktadır. Şer'îye sicilleri de muhteviyatı itibariyle bahsi geçen konularla ilgili ayrıntılı bilgiler içerdiğinden, Osmanlı tarih araştırmacılarının bu sicilleri incelemeleri gerekmektedir. Bu defterler incelenmediği takdirde verilecek hükümlerin eksik kalacağı muhakkaktır. Çalışmamıza konu olan Sivrihisar için de aynı durumun söz konusu olduğu muhakkaktır.

Bilhassa 1176 tarihli Miryakefalon savaşı sonrasında Eskişehir'in güneyi ve güney doğusu Oğuz(Türkmen) oymaklarının yurt tuttuğu yerler haline gelmişlerdir.⁶ Bu cümleden hareketle denilebilir ki Sivrihisar ve çevresi de özellikle 12. yüzyılın ortalarından itibaren Türk yerleşim yeri sayılmaktadır. Bu özelliği Bizans istikametindeki gaza faaliyetlerinde önemli merkez olmasını da sağlamıştır. Kazada bulunan zaviye, mescit ve cami özellikli yapıların varlığından haber veren vakıf kayıtları bu durumu açıkça göstermektedir.⁷

Bu araştırma ile Sivrihisar'ın tarihi süreçleri araştırılmış, 1 Numaralı Sivrihisar Şer'îye Sicili çeviri yazısı ve tahlili yapılmıştır. Defterde toplam 238 sayfa bulunup, bu çalışmada 162-238. sayfaları aralığı incelenmiştir.⁸

İncelenen defter H. 1221–1275/ M. 1807–1858 tarihleri arasındaki 1 numaralı Sivrihisar kadı siciline yansıyan olayları içerir. Bu dönem, II. Mahmut ve Abdülmecit dönemlerini kapsamakta olup, Tanzimat devri olarak da bilinmektedir. Bu dönem Abdülmecit dönemini kapsayıp, köklü idari değişikliklerin yaşandığı Tanzimat devri olarak da bilinmektedir. Sicillerin tamamı Ankara Etnografya Müzesinde bulunmaktadır.⁹

Çalışılan sicilde sosyal, ekonomik ve hukuki birtakım kavramların var olduğu görülmektedir. Bunlar terekeler, vasi hüccetleri, vekâlet, borç alacak davaları, hırsızlık, vakıf müessesesi, buyruldu, adaletname ve ikaz vb. hukuki metinlerde geçen kavramlardır.

⁵ Ebûl'ulâ Mardin, "Kadı", *İ.A.*, M.E.B, Eskişehir, 1997, s.42.

⁶ Anna Kommena, *Alexiad*, nşr. Bilgi Umar, İstanbul, 1996, s.332.

⁷ Abdülkerim Erdoğan, *Sultanönü'nden Eskişehir'e Sakarya Türküsü*, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Eskişehir, 2015, s.571.

⁸ S.Ş.S, 1/162-237.

⁹ *Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.209.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Osmanlı Devleti'nde şer'îye mahkemeleri, kadılar ve kadı defterleri ile ilgili kısa bir değerlendirme yapıp, Sivrihisar tarihi hakkında genel bir bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde 1 numaralı Sivrihisar Şer'îye sicilinin fiziksel özelliği ve içeriğinin tanıtım ve değerlendirmesi ile birlikte konu tasnifi ve özetleri yapılmıştır.

Üçüncü bölümde ise sicilde mevcut sayfalar arasında yer alan verilerden hareketle Sivrihisar'ın idari yapısı hakkında bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde Sivrihisar kazasındaki sosyal kültürel ve ekonomik yapıyla ilgili hususlara değinilmiştir.

Beşinci bölümde ise, sicilin 162-237. Sayfaları arası günümüz harflerine çevrilmiştir.

Çalışma, değerlendirme ve sonuç bölümüyle nihayetlenmiştir.

Metnin çeviri yazısı sırasında basit Türkçe çeviri kuralları uygulanmış, ayın, hemze, uzun sesli harfler ve apostrof işaretleri ile ses değerleri vermeye çalışılmıştır. Günümüz Türk alfabesine çevrilmiş, metin hazırlanırken aslına müdahale edilmemiştir. Bu defterde hükümler tam bir kronolojik sıralama ile kayda geçirilmemiştir. Bunun sebebinin sayfaların tek tek yazılıp daha sonra birleştirilmesi olduğu düşünülmektedir. Çalışmada hükümlerin tasnifi, sayfa numarası ve o sayfadaki hüküm sırasına göre yapılmıştır. Defterde 178, 187, 189, 198, 214, 217 ve 238. sayfalar boş olup mikrofilmden çekilen CD'de 91, 108, 117 ve 126 pozları ise bir önceki sayfalarının tekrarıdır.

I. BÖLÜM

ANA HATLARIYLA ŞER'İYE SİCİLLERİ VE MAHKEMELER

1.1. Şer'îye Sicillerinin Tanımı Kapsamı ve Hazırlanması

Arapça kökenli bir sözcük olan sicil, resmi unsur taşıyan belgelerin, yazışmaların kaydedildiği yer anlamına gelmektedir.¹⁰ Bu nedenle Osmanlı Devletinde merkezin taşradaki en etkin sorumlularından olan Kadılar da başta merkezden yahut eyalet ya da sancak yöneticilerinden kendilerine gönderilen ferman, emirname, buyrultu gibi görev yaptıkları taşra birimini ilgilendiren hukuki düzenlemeleri ve nihayetinde teba'a tarafından yine kendilerine ulaştırılan her türlü şikâyet ve dilekçeleri kayıt altına almak zorundaydılar.¹¹

Şer'îye sicilleriyle ilgili bilinmesi gereken bazı kavramlar vardır. Bunlardan en önemlileri; sicil, mahzar ve sakk-ı şer'îdir. Sözlük anlamı okumak, kaydetmek ve karar vermek olan sicil kelimesi kavram olarak toplumla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri kararların suretlerini ve çeşitli yazılı kayıtları içeren defterler için kullanılmaktadır.¹² Huzur ve hazır olmak anlamlarına da gelen mahzar kavramı ise Osmanlı mahkemelerine başvuran kişilerin iddia ve delillerini içeren ancak hâkimin kararına esas teşkil etmeyen yazılı beyanlar için kullanılmıştır. Ayrıca bir konu hakkında düzenlenen yazılı belgenin içeriğinin doğruluğunu belirtmek için belgenin altında o sırada mahkemede hazır olan ve konuyu bilen sübaşı, muhızır ve çavuş gibi görevlilerin yazılı şahitliklerine ve imzalarına da mahzar adı verilmektedir. Kökeni sak olan ve çek anlamına gelen zamanla Arapçalaşarak sakk biçimini alan kelimedenden doğan sakk-ı şer'î ise şer'î mahkemelerde her türlü belgenin düzenlenmesinde dikkat edilen yazım usulünün adıdır. Her kadının mevcut kurallara uygun sakk düzenleyemeyeceği dikkate alınarak sicillerin amacına uygun, kolaylıkla ve eksiksiz tutulabilmesi açısından âlim kadınlara değişik muamelelerin nasıl yazılacağına dair örnek formlar biçiminde sakk mecmuaları adı verilen rehber kitaplar hazırlanmış ve yayımlanmıştır.¹³ Osmanlı Devleti'ne ait şer'îye sicilleri genel olarak XV. yüzyılın ortalarından başlayarak XX. yüzyıla kadar uzanan bir dönemde kaleme alınmışlardır.

¹⁰Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1989, s.710.

¹¹ Murat Hanılçe, 1812-1813 Tarihli (16 Numaralı) Tokat Şer'îye Sicili, T.T.K, Ankara, 2013, s.1.

¹² *Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.17.

¹³ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nde İlmiye Teşkilatı, T.T.K, Ankara, 1984, s. 116.

İlk dönemlerde hazırlanan sicillerde kayıtlar bir sayfanın yarısını geçmeyecek şekilde tutulmuş ve çoğu kez bir sayfaya altı-yedi kaydın sığdırılmasına özen gösterilmiştir. Yalnız, bu durumun vakfiyeler için geçerli olmadığı ve vakfiyelerin bazen bir sayfadan çok yer kapladığı anlaşılmaktadır. Bu ilk defterler bir kadının cübbesinin cebine rahatlıkla sığacak şekilde küçük, dar ve uzun bir boyuttadır. Özellikle Tanzimat sonrası sicil defterlerinin daha hacimli ve büyük olduğu görülmektedir. Hacimdeki bu artışın başlıca nedeni bu dönemden itibaren sicil defterlerine şahitlerin isimleri dışında açık adreslerinin de yazılması zorunluluğunun getirilmesidir. İlk dönemlerde şer'îye sicillerinin yazımında Türkçe ve Arapça karışık olarak kullanılmıştır. XVII. yüzyılın sonlarına doğru örnek sakkların yazılması ve çoğaltılmasına bağlı olarak sicillerin yazımında Türkçe ağırlık kazanmıştır. Mahkemelerde Türkçenin ağırlık kazanmasında ve yazılı işlerin standart biçime dönüştürülmesinde “Kitabü'l-Mahâdir ve's-Sicillât” adıyla bilinen yapıtın Türkçeleştirilmesinin de önemli katkısı olmuştur.¹⁴ Dildeki bütün bu Türkçeleştirme çabalarına rağmen vakfiyelerin bazı bölümleri, tereke ve aile hukukuna yönelik bazı kayıtlar ve sicili tutan kadının göreve başlamasını gösteren kısımlardaki ifadeler ve dualar Arapça olarak varlığını korumuştur. Sicillerde çoğunlukla rik'a kırması, talik kırması ve divanî gibi yazı türleri kullanılmıştır.¹⁵

Yargılama faaliyetinin yanında bulunduğu bölgenin yönetiminde söz sahibi olması, kadılık kurumuna ayrı bir önem katıyordu. Bu bakımdan kadılık mesleğine tayinde devlet, çok sıkı bir eleme usulüne başvuruyordu.¹⁶ Bir kadının atanması için kadı da başlıca şu nitelikler aranmaktaydı;

- 1-Kadı reşid olmalı,
- 2-Temyiz gücüne sahip birisi olmalı,
- 3-Doğru, dürüst ve iman sahibi bir kişi olmalı,
- 4-Hukuki ehliyet ve davranış kabiliyetine sahip olmalı,
- 5-Tarafsız olmalı,

¹⁴ *Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.18.

¹⁵ Fethi Gedikli, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'îye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, S.5, İstanbul, 2005, s.189.

¹⁶ Yaşar Şahin Anıl, *Osmanlı'da Kadılık*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1993, s.58.

- 6-İslam dinine mensup olmalı,
- 7-Yeterli derecede hukuki bilgi sahibi olmalı,
- 8-Erkek olmalı.¹⁷

Osmanlı devletinde adliye teşkilatının en önemli kısmını oluşturan kadılar ilmiye sınıfından tayin ediliyordu. İlmiye sınıfı için insan yetiştiren en önemli kaynak medreselerdi. Devletin kuruluşu ile birlikte te'sis edilen medreseler içerisinde de, Fatih medreseleri ya da diğer adı ile “Sahn-ı Semân” medreseleri önemli bir yer tutmaktaydı. Bu medreselerin öğrencilerine *danişmend* adı veriliyordu. Medreseleri bitiren bir talebe mülazım adıyla *Matlab* veya *Tarik* denilen bir deftere kaydolunuyordu. Kadılığı tercih eden talebeler ilk önce kazâ kadılığına tayin ediliyordu. Kazâ kadılığına tayin edilen mülazımlar, kadılık derecelerinde yükselerek Şeyhülislamlığa kadar çıkabilme hakkına sahip oluyorlardı. Kadılar, dereceleri bakımından iki büyük gruba ayrılıyorlardı. Birinci derecede *mevleviyet* denilen büyük kadılıklar, büyük ve önemli görülen eyaletlere, vilayet ve sancaklara *mevleviyet* denilen kadılar (Mevali) tayin ediliyordu. *Mevleviyet* kadıları kendi içinde de aldıkları maaşa göre iki kısma ayrılıyorlardı. Bunlardan birincisi üç yüz akçe maaşlı devriye mevalisi adı verilen kadılıklardı. İkinci kısımda ise maaşları beş yüz akçeye kadar çıkan ve en önemli eyaletlere gönderilen kadılar yer almaktaydı. *Mevleviyet* kadılarından sonra ikinci derecede kazâ kadılıkları bulunuyordu. Kazâ kadılıkları da kendi içerisinde sınıflara ayrılmaktaydı. Bunların en yüksek derecesine *sitte, eşrâf-ı kuzât* ya da *yüz elli akçeli kadılık* ismi veriliyordu.¹⁸

Kazâ kadısı tayinleri haftada dört gün devam eden Divan-ı Hümâyun toplantıları sırasında ve arz günü denilen günde kazaskerlerin durumu padişaha bildirmesi ile olurdu. Buna göre, tayin edilecek kadı Anadolu kadılarından ise Anadolu kazaskeri, Rumeli'den ise Rumeli kazaskeri elindeki defter ile padişaha müracaat edip irade alırdı. Divan toplantıları sona erdikten sonra kazaskerler, tayin edecekleri kadıları sadrazam aracılığı ile bildirirlerdi.¹⁹

¹⁷ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara, 1994, s.9.

¹⁸ *Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.69.

¹⁹ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.105.

XIV. yüzyıldan XVI. yüzyılın ortalarına kadar tüm kadıları tayin yetkisi Anadolu ve Rumeli kazaskerlerine bırakılmıştır. XVI. yüzyılın ikinci yarısından sonra ise mevali adı verilen büyük kadıları tayin yetkisi şeyhülislamlara verilmiştir. Tayin yetkilerindeki değişikliğin yanı sıra Osmanlı Devleti'nde kadının görev süresi için de tam bir süre sınırının konulmadığı görülmektedir. Zira XVII. yüzyılın sonuna kadar kadıların görev süresinde kesin bir kısıtlamaya gidilmemiştir. XVII. yüzyılın sonlarına doğru yeterli kadro olmaması, kadıların buldukları bölgenin halkı ile yakınlaşmaması ve hiyerarşide meydana gelebilecek tikanıkların önlenmesi gibi nedenlerden dolayı kadıların düzenli görev süresi bir yıl olarak belirlenmiştir. Buna göre mevlevi kadılıklarının süresi XVI. yüzyıldan itibaren önce üç yıla sonra iki yıla ve XVII. yüzyıldan sonra ise bir yıla düşürülmüştür. Küçük kadılıklar ise önce iki seneye sonra 20 aya indirilmiştir.²⁰

İslam hukukuna göre adalet dağıtımı para karşılığı yapılan bir görev olmadığından bu işin ücretsiz olarak yapılması gerekiyordu. Bu duruma göre yargılama işlerini yürüten kadıların da maaş almadan adalet dağıtması dini bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktaydı. Fakat devletin büyüyüp teşkilatlanması ve kadıların üzerine binen yükün artması sebebiyle adalet işlerinin ücretsiz olmasına yönelik ilkenin uygulanma alanı kalmadı.²¹ Kadıların görevlerini suiistimal etme yoluna gitmelerini önlemek için Yıldırım Bayezid zamanında kadılık teşkilatının ilk düzenlemesi oluşturuldu. Yapılan düzenlemeye göre Padişahın iradesi ile vezir-i âzam Ali Paşa, kadılıkların yapacakları her hukuksal işlem için alacakları harçların düzeyini gösteren bir sistem meydana getirdi.²²

Devlet sistemi içerisinde kadıların gerek tayinlerinde gerekse ücretlerinde sürekli bir düzenlemeye gidilmesi bile onların Osmanlı adalet mekanizmasında ne kadar önemli bir rol oynadıklarını bize göstermektedir. Asıl olarak kadılara verilen önem ise İslami esaslardan kaynaklanmaktadır. Zira İslami esaslara göre kadılar kendilerini hem İslam peygamberinin şeriatının temsilcisi hem de hükümdarın yardımcısı olarak görüyorlardı. Bu açıdan bakıldığında kadılar görev yaptıkları kaza bölgesinde devletin temsilcisi olarak halk üzerinde padişah adına velayet hakkını

²⁰ Hasan Tahsin Fendoğlu, "Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı", *Osmanlı*, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, s. 455.

²¹ Duygu Tanıdı, *R-3 Numaralı Rusçuk Şer'iyeye Sicilinin Çevriyazısı ve Tahlili (H. 1093-1100/M. 1682-1688)*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2013, s.9.

²² Mardin, *a.g.m.*, s.45.

kullanıyorlardı. Kadının sahip olduğu bu velayete fıkıh'ta, “*velâyet-i kazâ*” yani yargılama hakkı adı veriliyordu.²³ İslamiyet kamu hayatında ve kişiler arası ilişkilerde temel olarak yalnızca şeriatı esas almaktaydı. Bunun yanında Osmanlı sisteminde örfî hukuk da kadıya yardımcı oluyordu.

Üstün bir hukuk sistemi geliştiren Osmanlı Devleti'nde örf, hükümdarın kendi iradesine dayanarak şeriatın ilgi alanına girmeyen konularda devletin kanun koyma yetkisi olarak tanımlanmaktaydı.²⁴ Örf ve âdet kuralları, şer'î hukukun hükümlerini tamamlayan bir kanun makamında bulunuyordu. Buna rağmen kadı, sadece örf ve âdet kurallarına dayanarak hüküm veremezdi.

Osmanlı Devleti'nde yargı sistemi içerisinde kadıların bulunduğu şer'î mahkemeler dışında, Divan-ı Hümâyun da yargılama faaliyeti yürütebiliyordu. Bunun dışında vezir-i âzam başkanlığında toplanan ikinci divanı gibi mahkeme yapıları da mevcuttu. Bu mahkemeler içerisinde önemli devlet meselelerinin görüşüldüğü yer olan Divan-ı Hümâyun, aynı zamanda bir temyiz mahkemesi olarak da görev yapmaktaydı. Bu haliyle Divan-ı Hümâyun kadıların verdikleri yanlış kararları düzeltebiliyor ve kadıların halledemedikleri davalara bakabiliyordu. Tüm bu hukukî yapıya rağmen Osmanlı Hukuku'nun en önemli uygulayıcıları kadılardı. Bütün yargı faaliyetleri kadıya bırakılmıştı. Oluşturulan hukuk sistemi içerisinde, Padişahın zaman zaman hukuk dışına çıkma girişimlerinin yanı sıra, ehl-i örf denilen idarî sınıfın ve ilmiye sınıfından olan molla, müderris gibi kişilerin yargı faaliyetine karışmalarına izin verilmemiştir.²⁵ Kadı her ne kadar ilmiye sınıfından olsa da yargılama faaliyetinin yanında bulunduğu bölgenin idarecisi olarak da görev yapmaktaydı. Bu geniş görev yetkisine rağmen Osmanlı Devleti'nde yargı ile siyaset birbirinden ayrıldığından, kadının devlet yönetimi ve siyasî konularda karar alma yetkisi bulunmuyordu. Buna göre kadılar devletin siyasî ve idarî işlerine karışamaz, ganimetleri paylaştıramaz, ordunun düzenine müdahalede bulunamaz ve devlet başkanının yani padişahın izni olmadan asileri öldürme emri veremezdi.²⁶ Geniş görev yetkilerine bağlı olarak kadılara yardımcı olan ve onların isteklerini yerine getiren çeşitli görevliler bulunmaktaydı. Bu görevlilerin başında *naibler* gelmekteydi. Naibler kadı

²³ Anıl, *a.g.e.*, s.46.

²⁴ Halil İnalcık, *Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet*, Eren Yayınları, İstanbul, 2000, s.27.

²⁵ Vejdî Bilgin, “Klasik Dönem Osmanlı Hukuk Düşüncesinin Temel Özellikleri”, *Türkler*, Cilt: 11, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, s.58.

²⁶ Fendoğlu, *a.g.m.*, s.124.

mahkemesinin asli görevlilerinden olup, kadı tarafından tayin edilirdi.²⁷ Naib kelimesi Osmanlı hukukunda iki anlama gelmekteydi. Bunlardan birincisi; tüm kadılar, sultanın vekili olarak kabul edildiklerinden bunlara da naib ve çoğul anlamda nüvvab denilirdi. İkinci olarak ise; kadıların bazı durumlarda davalara bakmak için kendi yerlerine görevlendirdikleri şahıslara verilen isimdi.

Özellikle yargı alanında önemli bir rol oynayan naiblerden başka kadının yardımcısı durumunda bulunan kâtipler gibi başka görevliler de vardı. Kâtipler mahkeme sicillerinin saklanmasından ve düzgün tutulmasından sorumluydular. Bunun yanında adliye örgütü içerisinde mahkeme ile ilgili yazışmaları yürütmek de yine kâtiplerin göreviydi. Kâtiplerden sonra bir diğer önemli görevli ise muhızlılardı. Muhızlılar davacı ve davalıları mahkeme huzuruna getiren memurlar olarak adlandırılıyorlardı. Bu sayılanların dışında ayrıca müşavirler, hademeler ve kapıcılar da Osmanlı adliye teşkilatının önemli görevlileri arasında yer alıyorlardı. Kadı bulunduğu bölgenin sadece yargılama işleri ile değil, idarî işleri ile de uğraştığından, yargı görevinin dışında şehrin asayiş, yönetimi, esnaf loncalarının denetimi, pazar yerlerinin kontrolü, vakıf, okul ve camilerin denetimi, narh ve fiyat kontrolü, imar ve altyapı hizmetleri ile de yakından ilgilenmekteydi. Kadı bu işleri yerine getirirken subaşı, asesler, kale dizdarları ve muhtesip gibi görevlilerle de ortak bir uyum içerisinde çalışmaktaydı.

XIX. yüzyıldan önce Osmanlı adalet teşkilatının önemli bir parçası olan kadıların yetkileri ve görevleri, XIX. yüzyılda II. Mahmut döneminden itibaren azalmaya başladı. 1837 yılında tüm kadılar şeyhülislama bağlandı ve kadıların idari yetkileri de kaldırıldı. Yine 1838 yılında kadıların yetkilerini kötüye kullanmalarını önlemek için “Târik-i İlmiye Dâir Ceza Kanunnâme-i Hümâyunu” yürürlüğe konuldu. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı ise Osmanlı hukuk sisteminde büyük değişmelere yol açan süreci başlattı. Tanzimat dönemi öncesinde yargı teşkilatında İslam hukuku egemen olurken, Tanzimat dönemi ile birlikte İslam hukukunun yanında batı hukuku da devreye girdi. Oluşturulan batı tarzı kanunlaştırma hareketleriyle, Tanzimat’tan önce mevcut durumda olan şer’î mahkeme, cemaat ve

²⁷ Abdülkadir Erçin, *1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicilinin 1-81. Sahifelerinin Transkripsiyon Ve Tahlili*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2014, s.11.

konsolosluk mahkemelerinin yanında bir de ticaret karma mahkemesi ve asliye karma mahkemesi kuruldu.²⁸

İslam hukukunun yanında Tanzimat döneminde batı hukukunun da etkinlik kazanması kadı ve şer'î mahkemelerin durumlarında da önemli değişikliklere yol açtı. 1840 tarihindeki “Tâlimnâme-i Hükkâm” talimatnamesi ile nâibler kadıların kontrolünden çıkarılarak, atamaları merkezileştirildi. Tanzimat Fermanı'ndan sonra eyalet ve sancaklarda oluşturulan meclislere de yargı yetkisinin verilmesi ile şer'î mahkemelerin yetkileri sınırlandırıldı. 1849 yılında ilan edilen “Eyalet Meclisleri Nizamnamesi” ile kişiyi ilgilendiren özel hukuk alanı şer'î mahkemelere bırakılarak, yetkileri dâhilindeki konular kısıtlandı.²⁹ XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren şer'î mahkemelerin Osmanlı hukuk sistemi içerisinde oynadıkları rol daha da azalmaya başladı. 1870 tarihinde nizamiye mahkemelerinin kurulması ile özellikle ceza hukuku alanında bir hukuk ikilemi meydana geldi. Şer'î mahkemenin kaldırılmadan, batı hukukunun hâkim olduğu nizamiye mahkemelerinin kurulması, bazen bir suçlunun her iki mahkemede de yargılanmasına yol açtı.³⁰ Nizamiye mahkemeleri ve Şer'îye Mahkemeleri'nin görevlerinin belirlenmesinde karışıklıklar meydana gelince, devlet tarafından yeni düzenlemelere gidildi. Yapılan ilk düzenlemeye göre, Şer'îye mahkemeleri sadece vakıf mallarının aslına, vasiyete, vasi tayin ve azline, yetim mallarına, miras hukukuna ve diğer şer'î davalara bakabilecekti. Diğer konular ise nizamiye mahkemelerinin yetki alanına bırakılacaktı. 1913 tarihli “Kanun-ı Muvakkat” ile kadı mahkemelerinin yetkileri bir kez daha kısıtlanarak, sınırlı süreli kadılık düzeni kaldırıldı. Kadılık için 25 yaşını doldurma şartı getirildi. 1916 yılında kazaskerlik ve evkaf mahkemeleri gibi, tüm Şer'îye mahkemeleri de adliye nezaretine bağlandı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra ise 1924 tarihli “Mahâkim-i Şer'îye'nin ilgasına ve Mahâkimin Teşkilatına ait Ahkâmı Muâdil Kanûn” ile şer'îye mahkemelerinin görevine tamamen son verildi.³¹

²⁸ Necdet Hayta-Ünal Uğur, *Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar)*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2010, 136.

²⁹ Hamiyet Sezer Fezyioğlu, *Tanzimat Döneminde Kadılık Kurumu ve Şer'î Mahkemelerde Düzenlemeler*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2010, s.104.

³⁰ Christian Rumph, “Osmanlı ve Türk Hukukunda Avrupalılaştırma Hareketleri”, *Osmanlı*, Cilt: 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, s.486.

³¹ İsmail Kalaycı, 10 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili Çeviri Yazısı ve Tahlili, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2013, s.5.

Osmanlı Devleti'nin en önemli yargı kurumu olan kadı mahkemelerinin faaliyette buldukları dönem içerisinde devletin dinî, hukukî, iktisadî, idarî ve askerî kurumları hakkında günümüze kadar ulaşan çok değerli tarihi belgeler de bıraktıkları görülmektedir. Şer'iyeye sicilleri dediğimiz bu belgeler, Osmanlı topraklarında yaşayan tüm insanları ilgilendiren olayları, idarî düzenlemeleri ve mahkeme kararlarını içerisinde barındırmaktadır. Şer'iyeye sicilleri ya da diğer adı ile kadı sicilleri, XV. yüzyılın ilk yarısından XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar geçen uzun zaman diliminde, Osmanlı halkının iktisadî, siyasî, sosyal ve hukukî hayatının aydınlatılmasında önemli bir kaynak vazifesi görmektedir. Siciller yalnızca yargı yetkisine değil, aynı zamanda bulunduğu bölgede idarî yetkiye de sahip olan kadıların verdikleri kararları, tuttıkları zabıtları, devletin yüksek makamları ile yaptıkları yazışmaları da içeren önemli birer tarihî belge konumundadırlar.³²

1.2. Sicillerin Günümüzdeki Genel Durumu ve Muhafazası

Şer'iyeye sicillerinden günümüze ulaşanlarının ve Türkiye sınırları içerisinde bulunanların sayısı konusunda araştırmacılar farklı rakamlardan söz etmektedir. Naci Aslan on bine yakın defterin Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde olduğunu belirtirken bir o kadarının da İstanbul Şer'iyeye Sicili Arşivi'nde yer aldığını dile getirmektedir.³³ Orhan Avcı Devlet Arşivleri'nde 8928 sicilin varlığına uzun yıllar İstanbul Şer'iyeye Sicilleri Arşivi'nin idareciliğini yapan Abdülaziz Bayındır ise İstanbul ve çevresine ait 9872 sicile işaret etmektedir.³⁴ Bütün bu rakamlara rağmen bir de günümüze ulaşmayan ve resmi arşivlerde yer almayan çok sayıda sicil olduğunu unutmamak gerekir. Şer'iyeye sicillerinin bir kısmı zaman içerisinde savaşlar, yangınlar ve su baskınları gibi değişik doğal afetlerden kaynaklanan durumlara bağlı olarak çürümeler ve insan eliyle oluşan tahriplere uğramışlardır.³⁵ Sonuç itibarıyla defterlerin bir kısmı şu an elimizde bulunmamaktadır.

Şer'iyeye sicillerinin korunmasına ve bir arşivde toplanmasına yönelik ilk girişim Osmanlı padişahlarından İkinci Abdülhamid'e aittir. Şer'iyeye sicillerinden oluşan ilk

³² *Şer'iyeye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.72.

³³ Naci Aslan, "Milli Arşivimiz İçerisinde Şer'iyeye Sicilleri Eğitim ve Terminolojisi Problemleri", *I. Milli Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998)*, Ankara, 1998, s.190.

³⁴ Abdülaziz Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku*, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayını, İstanbul, 1986, s.116.

³⁵ Münir Atalar, "Şer'iyeye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslami Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.4, Ankara, 1976, s.314.

arşiv 1894 yılında İkinci Abdülhamid'in emriyle İstanbul'da kurulmuştur. Cumhuriyet dönemine gelindiğinde ise Maarif Vekâleti'nin 3 Kasım 1941 tarihine ait 4018/2182 sayılı kararıyla sicillerin kütüphane ve müzelere devri sağlanmıştır. İstanbul hariç tutulmak üzere 1991'de Kültür Bakanlığı'nın aldığı bir karar gereği siciller Ankara'da bulunan Milli Kütüphane'de toplanmıştır. Bu kütüphanenin Yazma ve Nadir Eserler Deposu'nda korunan belgeler 2006 yılında Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. İstanbul ve çevresine ait siciller ise halen ³⁶İstanbul Müftülüğü Şer'iyeye Sicilleri Arşivi'nde korunmaktadır. Bunların dışında Sofya'daki Milli Kütüphane'de, Üsküp'te bulunan Makedonya Tarihi Enstitüsü'nde, Yunanistan'da Selanik'teki Makedonya Enstitüsü'nde, Kıbrıs'ta, Kahire'de, Şam'da ve Basra'da da şer'iyeye sicilleri bulunmaktadır.³⁷

³⁶ Gedikli, *a.g.m.*, s.188.

³⁷ *Şer'iyeye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, c.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.61.

II. BÖLÜM

SİVRİHİSAR VE 1 NUMARALI SİVRİHİSAR ŞER'İYE SİCİLİNİN 162-238. SAYFALARININ TANITIMI

2.1. Sivrihisar'ın Tarihçesi

Yüzölçümü ve işgal ettiği arazi itibarıyla Sivrihisar Eskişehir'in en büyük ilçelerinden biri durumundadır.³⁸ İlçe Eskişehir'e 100 km uzaklıktadır ve Eskişehir – Ankara devlet karayolu üzerinde bulunmaktadır.³⁹ Eskişehir'in güney doğusunda bulunan Sivrihisar, kuzeyden Eskişehir'in Mihalıççık, doğudan Ankara'nın Polatlı, batıdan Eskişehir'in Mahmudiye ve Çifteler, güneyden Konya'nın Yunak ve Afyon'un Emirdağ ilçeleri ile çevrilidir.⁴⁰ İç Anadolu Bölgesinde yer alan Sivrihisar yüzey şekilleri açısından yükseltili bir araziye sahiptir. Eskişehir'in güneydoğusunda, Sakarya Çayının içerisinde başlayan Sivrihisar dağları, güneydoğu- kuzeybatı yönünde uzanıp, Türkmen dağları ile buluşmaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1070 metre olan Sivrihisar'ın en yüksek noktasını ise ilçe merkezinin doğusunda yer alan ve 1690 metre yükseklikte bulunan Çaldağı oluşturmaktadır. Bunun dışında Akyokuş (961 metre), Adatepe (1400 metre), Yumrukçalı Tepesi (1300 metre), Sarnıçlı Tepe (1321 metre), Hasanpaşa Tepesi (1525 metre), Yediler Tepesi (1531 metre), ve Çamlıkdağı (1525 metre), diğer önemli yükseltiler olarak dikkat çekmektedir. Yükseltiler dışında Sivrihisar'ın coğrafi olarak en önemli varlıklardan birini de su kaynakları oluşturmaktadır. Sivrihisar'ın batısında çifteler civarından kaynaklanan beş kaynak Sakarya ırmağını meydana getirmektedir. Başlangıçta, güneyi takip eden Sakarya nehri, doğuya doğru ilerlerken, Kepen Çayı, Zorsu, Göksu ve Düden sularını alarak kuzeye dönmektedir. İlçe sınırlarına kuzeyden Biçer Köyü civarında giren Porsuk Nehri, Beylikköprü yakınlarında Sakarya ile birleşmek üzere doğuya ilerler. Karaburhan'dan çıkan Karaburhan suyu, Zey, Dümrek, Memik, Elcik, Mesut çiftliği ve Babadat sularını içine alarak Hortu suyu ile birleşir ve Pürtek suyu

³⁸ Mehmet Fatih Becerik, *Sivrihisar'ın XIX. Yüzyılda Sosyo-Ekonomik Durumu (Temettuat Defterlerine Göre)*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2002, s.1.

³⁹ Nejat İşcan, *Fotoğraflarla Sivrihisar Justinianopolis*, İşcan Yayınları, Eskişehir, 2000, s.9.

⁴⁰ Selami Dinçer-Sadi Kazancı-M.Ekrem Üzümeri, "Sivrihisar", *Türkiye Ansiklopedisi*, Cilt:5, Ankara, 1957, s.151.

adını alır. Mülk köyünün batısından geçerek son olarak Demirci, Ortaklar güzergâhı ile İlören yakınlarında bulunan Porsuk Nehrine dökülür.⁴¹

Sivrihisar'ın coğrafi koşullarına bağlı olarak tarihsel süreçte de önemli bir rol oynadığı ve birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı görülmektedir. 2500 senelik bir geçmişe sahip olan Sivrihisar'ın en eski adı “Amuryum”dur. Alpu'dan Ankara'ya kadar olan ve Sivrihisar'ı da içine alan geniş ormanlara Amurya ormanları denilmiştir.⁴² İşte bu ormanlardan esinlenilerek Sivrihisar'a da “Amurya” adı verilmiştir. Sivrihisar Amuryum adından sonra, o bölgede yaşayan medeniyetlerin verdikleri isimler ile anılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda Sivrihisar Etiler döneminde Sallpa, Yunan ve Roma döneminde Spalya, klasik devirde Abrustula, Bizanslılar döneminde Jüstinyanus, Kazvini zamanında Sibrihisar, sonra Seferihisar ve en son olarak ise Sivrihisar olarak anılmıştır.⁴³

Sivrihisar şehrinin tarihinden bahsederken Pessinus'dan da bahsetmek yerinde olacaktır. Zira Pessinus eski dönemlerde bölgenin en önemli yerleşim yerlerinden birisidir. Sivrihisar Pessinus'un bütün tarihsel önemine şahitlik ettiği gibi, daha sonradan Justinianopolis olarak anılacak olan Sivrihisar'ın önemli bir kısmı da bu eski Roma-Yunan şehrinin kalıntıları ile yapılmıştır.⁴⁴ Kuruluşu çok eski dönemlere uzanan Pessinus şehri dünyanın o zamanki en büyük ticaret merkezlerinden biri olmasının yanı sıra, Hititler tarafından “Kubebe” diye anılan tanrıların anası ünlü Kybele tapınağının bulunduğu bir Frigya tapınak devleti olarak anılmıştır.⁴⁵ M.Ö. 204 yılında Ana Tanrıça Roma'ya taşınınca, kült merkezi yavaş yavaş eski önemini kaybetmeye başlamıştır. Buna rağmen Anadolu'da Ana Tanrıça Kybele'ye ibadet devam etmiş, onun için tahtlar ve sunaklar yapılarak törenler düzenlenmiştir. Hristiyanlığın ortaya çıkışından sonra Anadolu'da dolaşan havari Saint Paul'un bütün çabalarına rağmen Kybele kültü Pessinus ve Eskişehir çevresinde gücünü korumuştur. IV. yüzyılda Hristiyanlık bölgede kesin olarak yerleşince Kybele kültü yasaklanmış ve Pessinus'taki tapınak da yıkılmıştır. Böylece Anadolu'da önemli bir yere sahip olan Ana Tanrıça geleneği son bulmuştur Pessinus M.Ö. 204'de parlak durumunu

⁴¹ Orhan Keskin, *Bütün yönleriyle Sivrihisar*, Bayrak Matbaası, İstanbul, 2001, s.13.

⁴² Ahmet Kılıçarslan, *Sivrihisar Örf ve Adetleri*, Burak Matbaası, Ankara, 1997, s.27.

⁴³ Tahsin Özalp, *Sivrihisar Tarihi*, Tam-İş Matbaası, Eskişehir, 1961, s.7.

⁴⁴ William Mitchell Ramsay, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*, (Çev. Mihri Pektaş), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1960, s.243.

⁴⁵ Suzan Albek, *Dorylaion'dan Eskişehir'e*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, Yayın No: 89, Eskişehir, 1991, s.79.

kaybettikten sonra Roma egemenliğine geçerek, Roma'nın Galatya eyaleti sınırlarına dâhil edilmiştir.⁴⁶ VI. yüzyılda Bizans imparatoru Justinianus kenti yeniden hareketlendirmek isteyerek yeni kurduğu kente kendi adını (Justinianopolis) vermiş, fakat yeni kenti Pessinus'a değil de bugünkü Sivrihisar'ın bulunduğu yere kurdurmuştur. Bu zamanda kaleler Pessinus'tan getirilen mermer taşlarla onarılmış ve imar faaliyetlerinden sonra şehir önemli bir Hristiyanlık merkezi haline gelmiştir. I. Justinianos'un antik Palia şehrinin üzerine Justinianopolis adıyla bir kale yaptırmasıyla birlikte şehir Bizans askeri yolu üzerinde bulunduğundan hızla büyümeye devam etmiştir. Kısa süre içinde yakınında bulunan önemli şehirlerden Pessinusdan daha fazla önem kazanan Justinianopolis, dinî açıdan da gelişmesini sürdürmüştür. Hatta 700'lü yıllara doğru Pessinus başpiskoposu, Justinianopolis kalesinde yaşamaya başlamıştır.⁴⁷

Bizans döneminde bulunduğu konum sebebiyle oldukça önemli bir yere sahip olan Sivrihisar, bu önemini Selçuklular döneminde de devam ettirmiştir. Selçuklular, 1070 yılında Rum Kayseri Romanus'u mağlup ettikten sonra Sivrihisar'ı ele geçirmişler ve Amuriye'yi tahrip etmişlerdir. Bu olay ile birlikte Amuriye halkı Sivrihisar beyliğine sığınmış ve Amuriye adı Sivrihisar'a verilmiştir.⁴⁸ Türklerin Anadolu'ya girmeleriyle birlikte Sivrihisar ve çevresi Türkmen toplulukları açısından cazibe merkezi haline gelmiştir. Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın 1075'te İznik'i fethi ve ardından yerine geçen oğlu I. Kılıçarslan zamanında Haçlılarla Eskişehir'de⁴⁹ gerçekleşen savaş ve daha sonra Afyon-Konya istikametinde cereyan eden mücadeleler Selçuklular döneminde Sivrihisar'ı Oğuz Türkmenlerinin uğrak bir yeri haline getirmiştir. Sivrihisar'a Oğuz boylarına mensup olan Karkın aşireti, Kınık aşireti, İğdır aşireti, Alaçat aşireti, İğdecik köyü bölgesine İmralı-İmur ve Yölemir aşireti, Beydilli, Yazır ve Buğdüz aşiretleri yerleşmiştir. Yine bu aşiretlerin kolları olan Afşar Kılıç, Karaca Ören, Kırgızlar, Köseler, Sazılar, Karaburun, Alayunt ve Gedik aşiretlerinin de bölgeye yerleştikleri görülmektedir.⁵⁰ 1092 yılında Melikşah'ın

⁴⁶ Halime Doğru, *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1997, s.7.

⁴⁷ İbrahim Sezgin, "Sivrihisar", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 37, İstanbul, 2009, s.289.

⁴⁸ Özalp, *a.g.e.*, s.39.

⁴⁹ Sertaç Demir, "Türkiye Selçukluları ve Beylikler Döneminde Merzifon Çevresi ve Taşanoğulları Beyliği", *III. Uluslararası Merzifon ve Amasya Yöresi Sempozyumu*, Edge yayıncılık, Amasya, 2015, s.365.

⁵⁰ İşcan, *a.g.e.*, s.9.

ölümü üzerine bölge I. Kılıçarslan'ın idaresine geçmiştir. Anadolu Selçukluları zamanında uzun süre uç merkezi olarak kalan ve bu dönemde Anadolu'nun belli başlı şehirleri arasında yer alan Sivrihisar, mimari açıdan da gelişmeye devam etmiştir. Bugün de mevcut olan pek çok tarihi eser Selçuklu devrinden kalmadır. III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in naibi Eminüddün Mikail tarafından yaptırılan Ulucami, Hazinedar Necibüddin'in inşa ettirmiş olduğu Necibüddin Mescidi, Kılıç Mescid Camii ve Karahisar Camii bölgedeki Selçuklu mimarisi göstermesi bakımından önemlidir. Anadolu Selçuklu Devleti'nin hâkimiyeti dışında bölgenin kısa süreli de olsa başka devletlerin yönetimi altına girdiği de görülmektedir. Zira İlhanlı komutanı Bayto'nun oğlu Melikşah Bey'in Çobanoğlu Timurtaş tarafından katledilen kardeşi Sultan Şah Bey için Sivrihisar'da bir anıt mescit yaptırdığı kitabesinden öğrenilmektedir. Bu anıt mescitten, Sivrihisar'ın bir süre İlhanlı yönetiminde kaldığı anlaşılmaktadır. Yine Selçukluların yıkılması ve İlhanlıların Anadolu hâkimiyetini kaybetmeleri sonucu Moğol istilası sırasında batıya kaçarak Anadolu'ya yerleşen Türkmenlerin kendi bölgelerinde küçük devletler kurmaya başlaması ile de bölgede, Anadolu Beylikleri devri başlamıştır.⁵¹ Bahadır Han'ın ölümünden sonra, İran-Moğol İlhanlılarının fiilen parçalanması üzerine Karamanoğulları Sivrihisar'ı kendi sınırlarına dâhil etmiştir. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde de Sivrihisar ve Beypazarı hep Karamanoğlu mülkü olarak sayılmıştır.⁵²

Sivrihisar Karamanoğullarının eline geçtikten sonra da beyliklerin mücadele alanlarından biri olmuştur. Kuruluş sürecinde Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları Beyliği Anadolu'nun iktidarı için uzun yıllar mücadele etmişlerdir. Sivrihisar'da sınırda bulunan bir kent olduğu için sık sık el değiştirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde uyguladığı strateji nedeni ile Sivrihisar'da önemli bir konum kazanmıştır. Ertuğrul Gazi'den sonra Osmanlı Beyliği'nin başına geçen Osman Gazi, Anadolu'daki beylikler birbiri ile mücadele içindeyken, Bizans'ın güçsüzlüğünden yararlanarak 1299 yılında Osmanlı Devleti'ni kurmuştur. Osman Gazi devleti kurduktan sonra 1299'da Sivrihisar'ın yönetimini Gündüz Bey'e vermiştir. Ancak Sivrihisar İlhanlı valisi Çobanoğlu Timurtaş ile Karamanoğullarının saldırıları sonucu sürekli el değiştirmiştir. Bunun üzerine Orhan Gazi elden çıkan Sivrihisar'ı 1334 yılında Timurtaş'tan satın alarak Osmanlı

⁵¹ Keskin, *a.g.e.*, s.20.

⁵² Doğru, *a.g.e.*, s.10.

topraklarına katılmıştır. Fakat kısa bir süre sonra bölge Karamanoğulları tarafından işgal edilmiştir. Orhan Bey'in vefat etmesinden sonra Ankara'da büyük etkinliği olan âhiler, Karamanoğullarından aldıkları destek ile Osmanlı Beyliği'nden ayrılmışlardır. I. Murad tahta geçer geçmez bu sorunu çözmek için Ankara üzerine yürümüş ve şehri âhilerden geri almıştır. Osmanlı Devleti'nde Orhan Bey ile başlayan genişleme politikası, Yıldırım Bayezid zamanında doruk noktasına ulaşmıştır. Anadolu'da toprak kaybına uğrayan beyler doğuda kurulmuş olan Timur devletinin hizmetine girerek kaybettikleri toprakları geri alma çabasına girmişlerdir. Yıldırım Bayezid Ankara Savaşı'nda Timur'a kaybedince Timur, Anadolu beylerine verdiği sözü yerine getirmek için hepsini kendi topraklarına göndermiştir. O sırada Bursa'da nezaret altında bulunan Karamanoğlu Alaeddin Bey'in oğulları Mehmed ve Ali Beyler de beylik merkezine gönderilmişlerdir. Timur bu dönemde Alaeddin Bey'in oğullarına, babalarının topraklarından başka Beypazarı, Sivrihisar ve Akşehir'i de vermiştir. Ankara Savaşı sonrası Osmanlı Devleti bir anda dağılma aşamasına gelmiştir. Bu süre içerisinde Timur'un ölmesi ile Çelebi Mehmed sayesinde Osmanlı Devleti'nde 11 yıl aradan sonra tekrar birlik sağlanmış ve devlet bir bakıma yeniden kurulmuştur.⁵³ Çelebi Mehmed bir taraftan dağılma aşamasına gelen devleti toparlamaya çalışırken, Kardeşi Emir Süleyman da Sivrihisar için asker toplamaya başlamıştır. Bu sırada Karamanoğulları yönetiminden memnun olmayan Sivrihisar halkının eğer Emir Süleyman Sivrihisar'a gelirse şehri kendisine teslim edeceklerini söylemeleri üzerine, Emir Süleyman Sivrihisar'ı kuşatmıştır. Bu kuşatma birkaç gün sürmüştü fakat Sivrihisar Kalesi alınamayınca kuşatma başarısız olmuştur.⁵⁴ (Neşri, 1995: 469-471). Kuşatmanın devam ettiği sırada Çelebi Mehmed'in Karamanoğlu Mehmed ile anlaşması üzerine Emir Süleyman kuşatmayı kaldırmış ve Sivrihisar Karamanoğlu Mehmed Bey'in hâkimiyetinde kalmıştır. Bu olaydan kısa bir süre sonra Çelebi Mehmed'in Rumeli üzerine yaptığı seferi fırsat bilen Karamanoğlu Mehmed, o zamana kadar takındığı dost görüntüsünden vazgeçerek Osmanlı topraklarına saldırmıştır. Bunun üzerine kardeşi Musa Çelebi'yi bertaraf eden Çelebi Mehmed, Konya'da Karamanoğulları'nı kesin bir yenilgiye uğratmıştır. Karamanoğlu Mehmed Bey savaşı kaybedince Beypazarı, Akşehir, Yalvaç, Beyşehir ve Seydişehir ile birlikte Sivrihisar'ı da Osmanlı Devleti'ne bırakmak zorunda kalmıştır.

⁵³ Keskin, a.g.e, s.22.

⁵⁴ Mehmed Neşri, *Kitâb'ı Cihan-Nümâ Neşri Tarihi*, C. 2 Yay. F. Reşit Unat, M. Altay Köymen, T.T.K Yayınları, Ankara, 1995, s.470.

Sivrihisar 1415 yılından sonra kesin olarak Osmanlı Devleti'nin toprakları içerisinde yer almıştır. Bu tarihten sonra Sivrihisar, Osmanlı Devleti'nin içinde siyasi yapısı ile değil daha çok kültürel ve sosyal yapısıyla katkıda bulunarak, birçok ünlü insan yetiştirmiştir. Zira Çandarlı ismi ile tanınan ve Osmanlı Devleti'nin ilk devirlerinde Vezir-i A'zamlığı uzun süre elinde bulunduran ailenin kurucusu Kara Halil'in Sivrihisar'ın Cendere köyünde doğmuş olduğu rivayet edilmektedir. Yine İstanbul'un ilk kadısı Hızır Bey'in de Sivrihisarlı olduğu bilinmektedir.⁵⁵ Ünü, tüm Türk dünyasını saran hikmet ve mizah âleminin en sevilen seçkin simalarından biri olan Nasreddin Hoca'nın da, Sivrihisar'ın Hortu köyünde doğduğu kabul edilmektedir. Sivrihisar'ın Osmanlı Devleti zamanındaki idari yapılanmasına bakıldığında Orhan Bey'in yaptırdığı yaya tahrirlerinde Sivrihisar'ın yayalık ve müsellemlik alanlarının Sultanönü Sancağına bağlı olduğu görülmektedir. Sivrihisar kazası bağcılık yapmaya uygun bir alan olduğu için yayalar arasında sipahi toprağında bağ tutan yaya sancağının bağcılık ile uğraşan üyeleri genellikle bu nahiyede yer almışlardır.⁵⁶ Tapu tahrir defterlerinde XV. ve XVI. yüzyıllarda Sivrihisar nahiyesinin bu kez Sultanönü sancağına değil de Hüdavendigâr Sancağına bağlı olduğu görülmektedir. I. Mehmed zamanında Sivrihisar'ın kesin olarak Osmanlı topraklarına katılmasıyla bölgeye yeni bir statü uygulanarak Sivrihisar Hüdavendigâr Sancağına bağlanmıştır.

XV. ve XVI. yüzyıllar da nahiyede yer alan ve bugün hâlâ eski isimlerini koruyan köyler göz önüne alındığında, Sivrihisar'ın o zamanki sınırının günümüzdeki kaza sınırından oldukça geniş olduğu görülmektedir. Güney ve güneydoğu sınırı Sakarya nehri ile doğal olarak sınırlanmış olmakla beraber bazı köyler bugünkü Polatlı köyleri arasında yer almıştır. Güneybatıda böyle doğal sınır yoktur. Kuzeyde, Porsuk Çayı engel oluşturmamış, Mihaliççık bölgesinin yayalık alanları dışında kalan köyler Sakarya nehrine kadar Sivrihisar nahiyesi içerisinde kendine yer bulmuştur. Batıda ise bu sınır daha esnektir. Sultanönü sancağının Karacaşehir nahiyesinin son bulduğu yerde Sivrihisar nahiyesinin başladığı görülmektedir.

Osmanlı yönetimi altında Sivrihisar'ın fiziki yapısı ile ilgili ilk bilgiler XV. yüzyılın ikinci çeyreğine aittir. 1486 yılında yirmi dördü Müslüman biri Ermeni olmak

⁵⁵ Besim Darkot, "Sivrihisar", *İslam Ansiklopedisi (MEB)*, Cilt: 10, İstanbul, 1980, s.727.

⁵⁶ Halime Doğru, *Osmanlı İmparatorluğunda Yaya-Müsellemler-Taycı Teşkilatı*, Eren Yayınları, İstanbul, 1990, s.87.

üzere yirmi beş mahallesi bulunan Sivrihisar'ın tahmini nüfusu 3100 kişi kadardır. Bu tarihlerde en kalabalık mahalle doksan bir hanesi bulunan Ermenimahallesi olmuştur. Müslüman mahallelerinden en kalabalık nüfuslu mahalle olarak ise, otuz sekiz hane ile Çöpük Mahallesi yer almıştır. Çöpük Mahallesi sırası ile Kılınç ve Kethüda Mahalleleri takip etmiştir.⁵⁷ 1486'dan 1521'e kadar geçen 35 yıl boyunca Sivrihisar'ın mahalle sayısında büyük bir değişiklik yaşanmamıştır. Hane sayısında da değişiklik olmamasına rağmen, vergi mükellefi olmamış kimseyi ifade eden mücerred sayısı, üçe katlanmıştır. Bu durum bölgede nüfusun gençleştiğinin göstergesidir. Nüfusun bu kadar gençleşmesi geleceğe yönelik bir nüfus artışının habercisi olmuştur. Sivrihisar'da mücerredlerin sayısında meydana gelen artış, Ermeni Mahallesinde de görülmüştür.

XV. ve XVI. yüzyıllar da Sivrihisar, kale, han, kervansaray, hamam, pazar yeri, çarşı, kapan, medrese ve ibadethaneleriyle fiziki ve sosyal olarak tam anlamı ile bir kent niteliği kazanmıştır. Yönetici ve halkın oturduğu mahalleler genellikle mescid ve camilerin etrafında toplanmıştır. Esnaf örgütleri kentin vazgeçilmez parçalarını oluştururken, mahallelerde genel olarak birbirini yakından tanıyan kimseler oturmuştur. Yine Gayrimüslimler de ayrı yerlerde ve bir arada yerleşmişlerdir. XVII. yüzyılın sonlarında şehrin nüfusunda büyük bir düşüş meydana gelmiştir. H. 1110, M. (1698-1699) yılına ait avârız tahririnde mahalle isimleri kayıt altına alınmadığı için mahalle sayısı bilinmeyen Sivrihisar'da 189 nefer müslüman 42 nefer gayri müslim erkek nüfus tespit edilmiştir. Yine XVII. yüzyılın sonlarında köy sayısı elli altıya gerilemiştir. Bu dönemde köylerin nüfusunda da önemli bir azalma olmuştur.

Sivrihisar'ın köy ve mahalle sayıları ile nüfusunda dönem dönem artış ve azalmalar görülmesine rağmen Sivrihisar halkının XVIII. ve XIX. yüzyılda da refah seviyesi yüksek olmakla birlikte yine Sivrihisar'ın canlı bir ticaret hayatına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Zira 1836 yılında Sivrihisar'da ekmekçiler, bakkallar, debbağlar (kösele yapmak amacı ile hayvan derilerini düzelterler), sarracılar (at takımlarını, araba koşumlarını, deri ve meşinden türlü eşyaları satan kişiler), nalbantlar, berberler, yemeniciler, sahtiyan (dericiler), kalaycılar, kasaplar, demirciler, bezciler, kuyumcular, kahveciler, boyacılar, enfiyeciler, niyetçiler, hamamcılar,

⁵⁷ Sezgin, *a.g.m.*, s.289.

mumcular, simitçiler ve dülgerler gibi esnaf dükkânlarının faaliyet gösterdikleri görülmektedir.⁵⁸

Bahsi geçen kayıtlardan başka 1844-1845 yılları arasındaki Sivrihisar'a ait Temettuat defterleri de Sivrihisar ekonomisinin gelişim düzeyi hakkında önemli veriler sunmaktadır. Bu kayıtlara göre 1844-45 yıllarında Sivrihisar'da, çiftçilik, hayvancılık ve tüccarlığın ekonomi'de önemli bir yer tuttuğunu söylemek mümkündür. Yine aynı verilere bakılarak Sivrihisar'ın Osmanlı şehirlerinin klasik iş kolları olan dericilik ve dokumacılık alanında da gelişmiş olduğu anlaşılmaktadır.⁵⁹

XIX. yüzyılın sonlarında bölgeye gelen Şemseddin Sami de Kamus-u Âlam adlı eserinde Sivrihisar'ın Ankara vilayetinin merkez sancağına bağlı bir kaza olduğunu, bölgenin bakımlı ve ticaret merkezi durumunda bulunduğunu, tüm kaza da 108 cami, 20 mescid, 18 medrese, bir rüştiye, 108 sıbyan mektebi, bir kütüphane, 32 tekke ve bir kilise yer aldığını, kazanın nüfusunun 34.902 olduğunu ve bu nüfusun 4.000'ini Ermenilerin oluşturduğunu belirtmektedir. Sivrihisar XIX. yüzyıla kadar Hüdavendigâr eyaletine bağlı bir nahiye olarak kalırken, XIX. yüzyılın ortalarına doğru Bilecik kaymakamlığına ve Eskişehir muhassıllığına bağlı olmuştur.⁶⁰ 1856 Islahat Fermanından sonra yeni vilayet kanununa göre yapılan düzenleme ile Sivrihisar, Ankara vilayetinin merkez sancağına bağlı olan bir kaza durumuna getirilmiştir. Dâhiliye Nezareti, Birinci Dünya Savaşı sırasında Eskişehir'in yönetim statüsünü değiştirmek için yeni bir çalışma başlatmış ve bağımsız bir sancak merkezine dönüştürülmesi planlanan Eskişehir'e, Ankara vilayeti sınırları içinde yer alan bir nahiye ve 65 köyü ile Mihaliççık ve yine iki nahiye 96 köyü ile Sivrihisar'ın bağlanması kararı verilmiştir. Ankara Vilayeti Meclis-i Umumisi bu duruma itiraz etse de hükümet şikâyetleri dikkate almayarak, Eskişehir'i 4 Nisan 1915'te bağımsız bir sancak merkezine dönüştürmüştür. Eskişehir'in sancak merkezine dönüşmesi ile Mihaliççık ve Sivrihisar kazası da kesin olarak Eskişehir'e bağlanmıştır.⁶¹

⁵⁸ Yücel Özkaya, "Sivrihisar'ın XIX. Yüzyıldaki Durumuna Genel Bakış", *Tarihte Eskişehir Sempozyumu (2-4 Kasım 1998)*, Anadolu Üniversitesi Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 2001, s.15.

⁵⁹ Hasan Hüseyin Adaloğlu, Tuğçe Müge Sakarya, "XIX. Yüzyılda Sivrihisar'ın Sosyal, Ekonomik ve Demografik Yapısı", *Eski Yeni, Eskişehir Valiliği Aylık Şehir Kültürü Dergisi*, Yıl: 2, Sayı: 22, Eskişehir, 2010, s.54.

⁶⁰ Ayla Efe, *Muhasıllık Teşkilatı*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2002, s.119.

⁶¹ İhsan Güneş- Kemal Yakut, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eskişehir (1840-1923)*, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 2007, s.12.

2.2. Sicil Defterinin Fiziksel Özellikleri ve İçeriğinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi

2.2.1. Sicil Defterinin Fiziksel Özellikleri

1 Numaralı Sivrihisar Şer'iyeye Sicili Ankara Milli Kütüphanesi'nde bulunmaktadır. Elde bulunan döküm defterin orijinali olmayıp, kütüphaneden alınırken mikrofilmden dijital ortama aktarılmış hali olduğundan defterin gerçek ebatları hakkında bilgi sahibi olmak mümkün olmamıştır. Bu sebeptendir ki defterle ilgili fiziksel özellikler bahsedilirken mikrofilm çekimleri temel alınmıştır. Defterle ilgili fiziksel özellikleri şöyle sıralanabilir. 1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili 7672 numaralı mikrofilm olarak kayıtlı olup, 1999 yılında mikrofilme aktarılmıştır. 130 adet pozdan meydana gelmekle birlikte eksik sayfalarla birlikte toplam 237 sayfadan ibarettir. Bu çalışmada 87-129 numaralı pozlar arasında yer alan 162-237. sayfalar arasındaki siciller incelenmiştir.⁶²

2.2.2. Defterin İçeriği

Çalışmada kullanılan sayfalara bakıldığında H. 1221–1275/ M. 1807–1858 tarihleri arasındaki vak'aalar mevcuttur. Bu tarihler Sultan II. Mahmud ve Abdülmecid dönemlerini kapsayıp⁶³, söz konusu dönem, Osmanlı İmparatorluğu'nda reaya anlayışının terk edilerek Müslüman ve gayrimüslimlerin eşit vatandaşlar olarak kabul edildikleri, buna dair birçok düzenlemenin yapıldığı ve bir arada yaşama tecrübesi bakımından önemli bir dönemdir.⁶⁴ Defterde var olan davalar ayrıca bir bölümde incelenmiş olup, hükümlere bakıldığında başta tereke davaları olmak üzere alım satım hüccetleri, alacak verecek davaları, veraset davaları bulunmaktadır.⁶⁵ Ayrıca ferman, emirname ve günlük davalar da vardır. Bunların yekûnu yüzbir adettir.

2.2.2.1. Terekeler

Osmanlı Devleti'nde miras hukuku konusu da şer'i kanunlara göre düzenlenirdi. Ölen kişinin malları kadı tarafından defterlere kaydedilir ve mirasçılara

⁶² S.Ş.S, 1/162-237.

⁶³ Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi(Nizam-ı Cedid ve Tanzimat Devirleri 1789-1856)*, c.V, T.T.K, Ankara, 2011, s. 142.

⁶⁴ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, T.T.K, Ankara, 2000, s.75.

⁶⁵ Çok Yazarlı, *İslâm Kurumları Tarihi*, ed. Eyüp Baş, Grafiker Yay. , Ankara, 2013s.315.

paylaştırılırdı.⁶⁶ Tereke, ölen şahsın bıraktığı her türlü mal, eşya, para, borç, alacak, vasiyet, hibe gibi tasarruflarda meydana gelen hakların ayrıntılı bir envanteridir. Miras bırakana *muris*, miras almayı hak kazanana da *varis* denilmektedir.⁶⁷ Mirasçı olabilmenin şartları ise şu şekildedir;

- 1) Murisin hakikaten veya hükmen ölmüş olması
- 2) Murisin ölümünden sonra mirasçının gerçekten hayatta bulunması veya takdiren hayatta olduğunun tesbit edilmesi
- 3) Muris ile varis arasındaki hısımlık derecesinin ve kimler olduğunun bilinmesi gereklidir.⁶⁸

Terekenin varislere taksiminden önce, cenaze ve defin masrafları terekeden çıkarılırdı. Murisin kul hakları deneni şahsi borçları yine terekeden ödenirdi. Vasiyetler yerine getirilir ve bütün bu hak ve borçların çıkarılmasından sonra kalan tereke, mirasçılar arasında paylaştırılırdı. Yine varis olabilmenin yanında varis olmak için engeller de bulunmaktaydı. Bunları da dört ana başlıkta incelemek mümkündür;

I. Kölelik

II. Miras bırakanı öldürmek

III. İhtilaf-ı dar⁶⁹

IV. İhtilaf-ı din mensupları varis olamazlardı.

Miras bırakanın cenaze, defin ve donatım masrafları, borçları vasiyetle ilgili mal ve harcamaları çıktıktan sonra kalan tereke on iki derece üzerinden hak sahiplerine geçerdi. Mirasın paylaşılmasında dikkat edilen en önemli husus önceki derecedeki mirasçının sonra geleni mirastan yoksun bıraktığı konusudur.

Bahsi geçen akrabalık dereceleri şu şekildedir;

- Baba (eb)
- Babanın babası (Ceddi sahih)

⁶⁶ Mustafa Şentop, *Osmanlı Yargı Sistemi ve Kazaskerlik*, Klasik yayınları, İstanbul, 2005, s. 87.

⁶⁷ Ali İhsan Özügür, *Medeni Yasadan Önce ve Sonra Türk Miras Hukuku*, Seçkin Yay., Ankara, 2001, s. 41.

⁶⁸ Ahmet Akgündüz, *Mukayeseli İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı*, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 1986, s. 281-282.

⁶⁹ **İhtilaf-ı dar**: Tabiiyet farklılığı da denir. Ayrı uyruktan olanlar birbirine mirasçı olamazlar. Ancak İslam dinine mensup devletlerin vatandaşları birbirine mirasçı olabilirler.

- Ana bir kardeş (Ah liüm)
- Koca (zevc)
- Ana (üm)
- Ananın anası, babanın anası (Ceddi sehiha)
- Öz kız (bint)
- Oğlunun kızı ve diğerleri (bintülibin)
- Ana baba bir kız kardeş (uht le hüma)
- Baba bir kız kardeş (uht le eb)
- Ana bir kız kardeş (uht le üm)
- Karı (zevce) idi.⁷⁰

Analizi yapılan 162-237. sayfalar arasında kırk iki adet tereke mevcuttur. Bu defterde de şer'i hükümlere göre dava ve sonuçları uygulandığını görmek mümkündür. Sadece var olan Müslüman halkın değil aynı zamanda seçim hakkı kendilerinde olan gayrimüslim halkında şer'i kurallara göre miras paylaşımının ve davaların çözüme kavuşturulduğu söylenebilir. Örneğin 90. Sayfada yer alan altıncı hükümde gayrimüslim olmalarına rağmen tereke paylaşımı şer'i hukuka göre yapıldığından bahseder. Aslen Bilecik kazasından olan Karabet adlı gayrimüslim teb'aa Sivrihisar'da misafir iken vefat eder ve terekesi İslam hukuku esaslarına göre taksim edilir.⁷¹ Yine tüm hükümlerden anlaşıldığına göre miras bırakanın mallarının kadı tarafından yazıldığını ve gerçekten yukarda belirtilen usullere göre borçlar, defin masrafları vs. ödendikten sonra kalan terekenin paylaşımının yapıldığı, daha sonra varislerin belirlenip hısımlık ilişkilerinin de yazıya geçirilip, tarihinde yazılmasıyla kaydın tamamlandığı anlaşılmaktadır. Defterde dikkat çeken bir diğer husus da 162. sayfa ikinci hükümdeki örnekte olduğu üzere, eğer varislerden birisi kayıp ise bulunana kadar hissesinin korunması vekâleten birine verilebilmektedir.⁷² Hiçbir varisi olmayan eşhasın mallarının beytu'l-mâla devredildiği de görülmektedir.⁷³

⁷⁰ Halil Cin, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1974, s.210.

⁷¹ S.Ş.S, 1/168-1.

⁷² S.Ş.S, 1/162-2.

⁷³ S.Ş.S, 1/220-2.

2.2.2.2. Vasi – Vekâlet

Osmanlı Devleti'nde vasi, bir kimsenin (murisin), ölümünden sonra bir veya birden fazla işleri yerine getirmek veyahut tasarrufta bulunmak üzere bir şahsı görevlendirmesidir.⁷⁴ Defterde, vasilik görevini genelde anne veya baba yaparken, araştırılan belgelerde bazen de büyük erkek kardeş ile büyük kız kardeşin vasi tayin edildiği de anlaşılmaktadır. Aile fertlerinden olan ninenin veya akrabalarından birinin vasi tayin edildiği de görülmektedir. Bazen de mahalleden birisi veya önemli devlet ricalleri de vasi tayin edilebilirdi. Bu durum Osmanlı adalet sisteminin koruyuculuk ve sosyal eşitlik ilkesinin göstergesidir. Örneğin; 88/3'te vasi olarak anne tayin edilirken, 89/2'de ise erkek kardeşlerinin vasi oldukları görülmektedir.⁷⁵ Hükümlerde ortaya çıkan bir başka husus ise kayıt yapılırken on iki derecenin sıralama ile yazılmasıdır. Ölenin ismi, ikamet yeri vs. belirlendikten sonra öncelikle hisse paylaşımında zevcenin (zevcin) adı, sonra sırayla baba, ana, erkek kardeş, kız kardeş, akrabalar, daha sonra büyük erkek çocuk, küçük erkek çocuk, büyük kız çocuk ve küçük kız çocuk olarak kaydedildiği ifade edilebilir.

Vekâlet ise, bir kimse işini başkasına tefviz etmek ve o işte onu kendi yerine ikame eylemektir. O kimseye müvekkil ve yerine ikame ettiği kimseye vekil denir.⁷⁶ Defterde vekâlet kavramı ise tam anlamıyla kullanılmış ve genelde tereke hükümlerinde görünmektedir. Örnek olarak ise 226/2 'de Tavlı mahallesinden Mustafa adlı şahıs halasının mallarının satış işlemleri için vekil tayin edilmiştir.⁷⁷

2.2.2.3. Alım – Satım ve Hibeler

Bir şahsın kendine ait bir malı yine bir şahsa para veya bir mal karşılığı vermesine satış (satma eylemi) denir. O halde bir satışın geçerli olabilmesi için en az iki kişi ve ortada el değiştirecek bir mal ve karşılığında elde edilecek bir menfaate ihtiyaç vardır. Hibe ise; yine bir şahsın kendine ait bir malı para karşılığı veya bir menfaat karşılığı olmaksızın bir kişiye vermesidir, bağışlamadır. Hem hibenin hem de satışın mu'teber olması için bağışlayanın (satanın) hür, akli baliğ ve bağışladığı (sattığı) şeyin maliki olması gerekir.⁷⁸ Defterde yirmi iki adet satış akdi, iki adet hibe

⁷⁴ Ali Kaya, "17. Yüzyıl Bursa Şer'îye Sicillerinin İslam Aile Hukuku Açısından Tahlili", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.17, S.1, Bursa, 2008, s.101.

⁷⁵ S.Ş.S, 1/163-3,165-2.

⁷⁶ Ali Kaya, *a.g.m*, s.102.

⁷⁷ S.Ş.S, 1/163-3,226-2.

⁷⁸ Akgündüz, *a.g.e.*, s. 265.

vardır. Satışların, genellikle taşınmaz mallar üzerinden döndüğü ve şahitler huzurunda kadı tarafından yazıya geçirildiği görülmektedir. Yine satış akdiyle ilgili olarak tereke paylaşımı yapıldıktan sonra anlaşmalı olarak hissesini alan varislerin aynı hüküm içerisinde satışların yapıldığını da görüyoruz. Diğer konularda da görüldüğü gibi satış akdi konularında yine gayrimüslimlerin özgür olduklarını ve şer’i hukuk kurallarına göre satış yaptırdıklarını da görmek mümkündür.⁷⁹

Hibe hükümlerinde genelde, kişilerin mallarını, eşlerine veyahut çocuklarına hibe ettiği görülüyor. İncelenen sicillerde iki adet hibeden biri Tahtalı mahallesinden gayrimüslim Kirkor’un eşi Akbet’e⁸⁰, diğeri ise Yenice mahallesinden Ömer’in kardeşi Hüda’ya hibesidir.⁸¹

2.2.2.4. Sınır ve Hak İhlalleri

Sicilin incelenen ilgili sayfalarında toplam 1 adet sınır ihlali davası bulunmaktadır. Buna göre Günyüzü nahiyesine tâbi Faruklar mahallesinden Seyid Ali, El Hac Ali Ağa’nın evinin kendi kapısının hudutlarını ihlal ettiğini beyan ederek mahkemeye başvurmuş, yapılan incelemede haklı olduğu anlaşılmış ve tazminine karar verilmiştir.⁸²

Hak ihlalleri davası kapsamında ise 3 adet dava bulunmaktadır. Bunlardan ikisi Düzge ve Okçu karyelerinde meydana gelmiş darp ve yaralama⁸³ ile ilgili olup, diğeri de Uzun Beğ karyesinden Ali adlı davalının altınlarının gasbına yönelik şikâyetiyle ilgilidir.⁸⁴

2.2.2.5. Vakıflarla İlgili Hükümler

Vakıf, bir mülkün menfaat gözetilmeksizin gelirlerini halka tahsis edip, Allah’ın mülkü hükmünde olarak insanların yararına temlik etmektir.⁸⁵

Defterde vakıflarla ilgili 2 adet kayıt bulunup bunlar vakıf yapmaktan ziyade yapılmış bir vakfiyeye bağış, hibe veyahut çalıştıranlarla ilgilidir. Bunlardan ilki

⁷⁹ S.Ş.S, 1/162-3,163-2,164-1,165-3,166-2,167-3,172-1,174-2,175-2,176-2,179-2,181-4,182-3,186-2,189-1,192-2,194-2,196-2,199-1,202-2,204-6,206-3.

⁸⁰ S.Ş.S, 1/164-3.

⁸¹ S.Ş.S, 1/229-5.

⁸² S.Ş.S, 1/224-4.

⁸³ S.Ş.S, 1/230-1,233-11.

⁸⁴ S.Ş.S, 1/235-8.

⁸⁵ Adnan Ertem, “Osmanlı’dan Günümüze Vakıflar”, *Vakıflar Dergisi*, S.36, İstanbul, Aralık-2011, s.26.

Karabaşlı mahallesinden Hacı İsmail oğlu İsmail ve zevcesi Hatice'nin mahalle camii imam ve hizmetlileri için vakfettikleri ikiyüz kuruştur.⁸⁶ İkinci kayıтта, Şeyh Mahallesinden Corda oğlu Ali'nin zevcesi Aişe'nin Câmi'-i Beyzâ'ya bitişik evinin arsasının bir kısmını ve üzerindeki yapıları derslane olarak kullanılması amacıyla vakfettiği belirtilmektedir.⁸⁷

2.2.2.6. Sosyal Düzeni Bozan Davalar

Bu maddeleri aslında sadece bir dava hükmü olarak bakılmamalı hem dönemin hem de bölgenin refahı konusunda özel bilgiler vermesi konusunda çok hassas belgelerdir. Kavga, gasb, adam yaralama, cinayet, eşkıyalık faaliyetleri ve benzer fiiler ile ilgili hükümler sicilde mevcuttur.

Düzge ve Okçu karyelerinde meydana gelmiş darp ve yaralama⁸⁸ ile Uzun Beğ karyesinden Ali adlı davalının altınlarının gasbına yönelik şikâyetiler buna örnektir. Bunlardan başka Günyüzü nahiyesine tâbi Gecek karyesinden Ali adlı eşkıyanın ırza geçme suçundan arandığı ve bu hususta Sivrihisar kazası âyânı İbrahim Ağa'ya yakalanması ve Hüdavengigar Vilayetine yollanması yönünde buyrultu yazıldığı yine Gecek karyesinde Kadı Beşe oğlu Ali ve oğlu Osman ile avanelerinin eşkıyalık faaliyetlerinde bulunduğu ve onlarında ölü ya da diri ele geçirilmeleriyle ilgili buyrultu yazıldığı anlaşılmaktadır.⁸⁹

2.2.3. Defterde Yer Alan Belge Türleri

Bu bölümde defterde yer alan, hüccet, ferman, buyrultu, emirname gibi hükümler ve merkezin aldığı kararlar incelenmiştir. Terekeler de belge türleri arasında yer almakla birlikte yukarıdaki bölümde ele alındığından tekrar mevzu bahs olunmamıştır.

2.3.1. Hüccet ve İ'lamlar

Arapça kökenli bir kelime olan hüccetin sözlük anlamı bir durumu ispat etmeye yarayan delil, vesika ve senettir.⁹⁰ Osmanlı diplomasisinde ise kadının hükmünü içermeyen, mahkemeye başvuran taraflardan birinin konuyla ilgili ikrârını,

⁸⁶ S.Ş.S, 1/88-5.

⁸⁷ S.Ş.S, 1/179-1.

⁸⁸ S.Ş.S, 1/230-1,233-11.

⁸⁹ S.Ş.S, 1/213-3.

⁹⁰ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 2007, s.388.

diğerinin de bu durumu tasdikini belirten yazılı belgelere hüccet adı verilmiştir. Şer‘i hüccetlere senedât-ı şer‘iye de denilmektedir. Şer‘i mahkemelerin verdiği hüccetler, çoğunlukla hüccet konusu olan hukuki meselede, karşı taraf aleyhine verilmiş karar gibidir. Kadı huzurunda görülen dava neticesinde duruma göre hüccetin aslı taraflara verilirken bir sureti de sicile kaydedilirdi. Taraflara verilen hüccetlerde kadının ismi ve mührü yer alır, ancak sicillere kaydedilen hüccetlerde kadının ismi ve mührüne yer verilmezdi. Hüccetler çok farklı hususların tespiti için düzenlenmiş olup günümüzdeki noterlik belgelerine benzer.⁹¹ Hüccetler evlenme-boşanma, köle azadı, nafaka, mehir, terbiye velâyeti, miras, rehin, borç, alım-satım, kira, vasi tayini, vekâlet, vasiyet, emanet, sulh, iflas, gasp, cinayet, kefâlet, şehâdet, ferağ (başkasına devretme), hibe, rüşdün ispatı, nazır, keşif, irsaliye (makbuz, alındı), ikrâr, havale, kısas, diyet, şirket, îbrâ ve kethüdâ, sübaşî vb. görevlilerin tâyini, gibi çok farklı konularda verilebilmekteydi. İ‘lamlar ise bu hususlar ile ilgili mahkemelerce tarafların lehine ya da aleyhine yönelik verilen kararların beyanıdır.

1 Numaralı defterin 162-237. Sayfaları arasında çeşitli konularda 92 adet hüccet ve i‘lam kayıtlıdır. Bunları sayısal olarak sıraladığımızda bey’ konusu birinci sırayı almaktadır. Diğer hüccetler konularına göre belge numaralarıyla birlikte aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

⁹¹ Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Neşriyatı Yayınları, İstanbul, 1994, s.350.

Tablo 1. Defterde Yer Alan Hücetler

Hücet Çeşidi	Adedi	Belge Numarası
Bey ^ç	51	162-2,162-5,163-2,164-2, 164-3, 165-1,165-3,166-2,166- 3,167-2,168-1,168-2,169-2,169- 3,169-4,170-1,170-2,170-4,170- 5,171-2,171-3,173-3,175-1,176- 1,178-2,180-1,181-2,181-3,184- 2,185-2,186-1,186-2,187-2,187- 3,189-2,191-2,192-1,194-2,194-
Ferâğ	1	224-1
Hibe	2	162-2 ⁹² ,220-2
Kayım	1	162-3
Keşf	1	231-2
Menzil	1	173-2
Sulh	2	168-4
Vakfiye-tevliyet	4	88-5,179-1,179-2,210-2
Vasi	25	162-4,163-1,164-5,165- 4,166-1,169-1,173-1,174-1,174- 2,174-3,175-1,176-1,178-3,180- 1,181-2,181-3,184-2,185-2,186- 1,186-2,187-2,187-3,189-2,191-
Nafaka	4	176-2,184-3,195-2,196-1

2.3.2. Fermanlar ve Beratlar

Ferman, Divân-ı Hümâyûn veya Paşakapısı'ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerinde tuğra bulunan padişah emirlerinin genel adıdır.⁹³

⁹² Hem bey'(satış) hem de hibe aynı anda olmuştur.

⁹³ Mübahat Kütükoğlu, "Ferman", *TDVİA*, c.XII, İstanbul, 1995,s.40.

Belgeler içerisinde, “emir”, “emr-i âli” ve “hüküm” ifadeleri de fermanla aynı anlamda kullanılabilir. Sefer açılması, asker sevki, vergi vb. devlet işlerine ilişkin fermanlar doğrudan doğruya Divân-ı Hümâyûn’un kararı ve padişahın emri ile hazırlanıp ilgili makamlara ya da şahıslara yollanmaktaydı. Öte taraftan icra makamının başı olarak, ihtilafli bir sorunla ilgili padişahın görüşünü içeren fermanlar da yazılabilmekteydi. Fermanların yazılmasında dikkat edilen bazı noktalar vardır. Fermana ilk olarak padişahın tuğrasının atılmasıyla başlanır ve padişaha yaraşır ifadelerle bir giriş yapılırdı. Bizim incelediğimiz sicil defterindeki fermanlar asıl nüshalar olmayıp aslından çoğaltılmalarından dolayı padişahın tuğralarını içermemekteydiler. Fermana, gönderilen kişi ya da kişilerin adları yazılmadan işgal ettikleri makama uygun elkap ve dualar konurdu: *Kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinu'l-fezâil ve'lhukkâm ez livâ-i Hüdâvendigâr Anadolu eyâletinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân mevlânâ zîde kadruhum tevkî-i refî-i hümâyûnum vâsil olucak ma'lum ola ki hâlâ Anadolu vâlisi düstûr-ı mükerrem nizâmu'l-âlem vezîrim Seyyid Osman paşa edâmallâhu teâlâ iclâlehû rikâb-ı kâimakâmı olub sefir hükmünde olmak hasebiyle*⁹⁴ Duadan sonra fermanın “nakil / iblağ” bölümü başlar. Burada fermanın yazılma nedeni üzerinde durulur. Nakilden önce, dua ile nakil bölümünü bağlayan “tevk’î-i refî-i hümâyûn vâsil olacak malum ola ki” ibaresine yer verilir. Nakil kısmı konuya göre kısa veya uzun olabilir. Kimi zaman bir cümle iken kimi zaman fermanın büyük kısmı nakil bölümüne ayrılabilir. Fermanlarda en son olarak “mahall-i tahrir” denilen fermanın yazıldığı yer belirtilirdi. Fermanın yazıldığı yer sol alt köşede bulunurdu.

1 numaralı sicilin 162-237. sayfaları arasında yer alan fermanların tamamı sekiz tanedir. Defterde bulunan fermanların konuları şu şekildedir: H. 1224 tarihli Bahr-i Sefid (Çanakkale) boğazının muhafazası için Sivrihisar ve Günyüzü’nden istenen hisse(dakik, hınta, şa’ir, resm-i ağnam)⁹⁵, H.1225 tarihli İmdâd-ı Seferriye tahsili⁹⁶, H.1225 tarihli Duhan Rüsûmâtının tahsili⁹⁷, H.1230 tarihli Şehzade Mehmed’in Veladet Fermanı⁹⁸, H.1243 tarihli İzmir’den getirtilen asel, kök boya, mazu, palamud ve incir satışı hakkında⁹⁹, H.1229 tarihli Yeniçeri ve diğer neferatın

⁹⁴ S.Ş.S, 1/193-1.

⁹⁵ S.Ş.S, 1/194-1.

⁹⁶ S.Ş.S, 1/193-1.

⁹⁷ S.Ş.S, 1/193-3.

⁹⁸ S.Ş.S, 1/200-1.

⁹⁹ S.Ş.S, 1/200-2.

vefat edenlerinin tespiti¹⁰⁰, H.1222 tarihli asker tedarik ve sevkiyatı¹⁰¹, H.1231 tarihli Gecek karyesindeki eşkiyanın durumu¹⁰²

Bir tayini, bir vazife veya muafiyetin verildiğini gösteren, üzerinde padişahın tuğrasının da bulunduğu belgeye de berat denmektedir. Bir adı da nişan olan ve ilk dönemlerde biti ya da misal de denilen berat bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz ve muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belge olup ancak tuğra sahibi olan padişahın saltanatı süresince geçerliydi.¹⁰³ Beratın yeni padişahın zamanında da geçerliliğini koruyabilmesi ancak tecdit olduğu belirtilen yenisinin verilmesi ile mümkün olabilmekteydi.

İncelenen defterde toplam 3 tane berat kaydı vardır. Bu kayıtlardan ulaştığımız başlıca sonuç, birçok görevin merkezden atama usulüyle yapılması ve bu yolla merkezi otoritenin denetiminin korunmaya çalışılmasıdır. Bir ikinci sonuç da göreve genellikle yeterli ve layık olan kişilerin getirilmeye çalışılması hatta göreve imtihandan geçmiş kişilerin tercih edilmesidir. Defterdeki beratların konuları ise şu şekildedir: H.1221 tarihli Günyüzüne tâbi Gecek karyesi medresesine müderris ta'yini¹⁰⁴, H.1221 tarihli Günyüzü mukâtaasının tevzi¹⁰⁵, H.1243 tarihli Günyüzüne tâbi Ömer çiftliği timarının tevzi¹⁰⁶

2.3.3. Buyrulduklar

Buyuruldu, Türkçe buyurmak fiilinden türemiş bir isimdir. Osmanlı diplomatiğinde yüksek rütbeli görevlilerin kendilerinden aşağı rütbede bulunanlara gönderdikleri emir için kullanılan bir terimdir. Yazıldıkları yerler bakımından merkez ya da taşradan yazılanlar olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Merkezdeki buyrulduklar genellikle sadrazam, vezir, defterdar, kazasker gibi yüksek düzeyli görevlilere aitti. Gerek merkezde gerekse taşrada yazılan bütün buyrulduklarda divanî yazı kullanılmıştır. Ancak bunlar şer'îye sicillerine rika yazısı ile kaydedilmişlerdir. Taşrada yazılan buyruldukların büyük bir bölümü beylerbeylerine aittir. Eyalet

¹⁰⁰ S.Ş.S, 1/204-2.

¹⁰¹ S.Ş.S, 1/191-1.

¹⁰² S.Ş.S, 1/230-1,233-11.

¹⁰³ Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Neşriyatı Yayınları, İstanbul, 1994, s.472.

¹⁰⁴ S.Ş.S, 1/192-2.

¹⁰⁵ S.Ş.S, 1/208-1.

¹⁰⁶ S.Ş.S, 1/216-1.

merkezinden sancak ve kaza merkezlerine gelen beylerbeyi buyurulduları şer'îye sicillerine de kaydedilmekteydi. Beylerbeyi buyurulduları halkın güvenliği, suçluların yakalanması, vergilerin düzenli olarak toplanması ve padişahın yayınlamış olduğu kararlara uyulması gibi konulara dayanmaktadır.¹⁰⁷

1 Numaralı Sivrihisar Şer'îye Sicilinin incelenen bölümlerinde altı adet buyruldu mevcuttur. Bunlardan ilki Kütahya mütesellimi El-Hâc Süleyman Ağa tarafından Sivrihisar kadısına H.1225 tarihli İmdâd-ı Seferiyye tahsili ile ilgili yazılan fermana mahsuben gönderilen buyrultudur.¹⁰⁸ İkincisi Anadolu Beylerbeyi Ahmed Şakir Paşa'nın Hüdavendigâr Sancağı kazalarına mahallerinde mevcut eşkiyanın takip edilerek, ahalinin emniyet ve huzurunun tesisine yönelik H.1230 tarihli buyrultudur.¹⁰⁹ Üçüncü buyrultu ise yine H.1230 tarihli olup, Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı El-Hâc Mustafa Paşa tarafından Sivrihisar ve Günyüzü'nün Avarız vergilerinin tahsiline ilişkindir.¹¹⁰ Dördüncü buyrultu, Anadolu Beylerbeyi Nurullah Paşa tarafından Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı El-Hâc Mustafa Paşa'ya gönderilmiş olup, Sivrihisar ve Günyüzü'ne ta'yin olunan zaim ve imamların sair mesarifat ve ihtiyaçlarının karşılanması hakkındadır ve yine H.1231 tarihlidir.¹¹¹ Beşinci buyrultuda yine H.1231 tarihli olmağla, Anadolu Beylerbeyi Nurullah Paşa tarafından Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı El-Hâc Mustafa Paşa'ya gönderilmiş olup, Tuna sahillerindeki kalelerin ihtiyaçları ile ilgili Hüdavendigâr Sancağına ait olan Elli bin guruşun Sivrihisar ve Günyüzü kazalarına ait hisselerin temin ve irsali ile ilgilidir.¹¹²

Altıncı buyrultu da yine H.1231 tarihinde Sivrihisar kazası 'ayânı İbrahim Ağa'ya gönderilmiş olup, Günyüzüne tâbî Gecek karyesindeki eşkiyanın durumu ile ilgilidir.¹¹³

¹⁰⁷ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s.479.

¹⁰⁸ S.Ş.S, 1/193-4.

¹⁰⁹ S.Ş.S, 1/200-3.

¹¹⁰ S.Ş.S, 1/202-3.

¹¹¹ S.Ş.S, 1/212-2.

¹¹² S.Ş.S, 1/212-3.

¹¹³ S.Ş.S, 1/213-2.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SİVRİHİSAR KAZASININ İDARİ YAPISI

Aşağıdaki listelerde isimleri yer alan karye ve mahallelerin toplam nüfusu Miladî 1852 yılı itibariyle 5.215 olarak tespit edilmiştir. Defterin tümüne bakıldığında sayfa 11’de yer alan listede toplam hane sayısı 2.924 olarak görülmektedir. Halkın üzerine düşen toplam vergi miktarı ise 104.300 kuruştur. Bununla birlikte ismi geçen 32 mahallenin de hane sayısı 1.671, nüfusu 2.996, vergi miktarı ise 59.920 kuruş olarak belirlenmiştir. Ayrıca belge de, iki ayrı, Gedik, Yenice ve Kılıç mahallesine rastlanmıştır.

3.1. Sivrihisar’da Bulunan Mahalleler

Osmanlı kentlerinde temel birim mahalleydi. Devletin vergi, asker yükümlülüğü ile sancak giderlerinin karşılanmasında mahalleler ve bu mahallelerdeki hane sayıları temel alınmaktaydı. Mahalleler bir yönüyle içerisinde bir cami ya da mescidin yer aldığı birbirini tanıyan ya da akraba olanların oluşturduğu yerleşim birimleri olarak da karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı Devleti’nde her türlü dinsel, sosyal ve eğitsel ihtiyaçlar mahallelerde bulunan sosyal kurumlar aracılığıyla sağlanmaktaydı.¹¹⁴

Sicilin tümü dikkate alındığında Sivrihisar’da otuz iki adet mahallenin var olduğu tespit edilmiştir.¹¹⁵ Bunlar şu şekildedir:

Tablo 2. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Mahalleler

Hacı Reis Mah.	Ay Mah.	Gedik Mah.	Yenice Mah.
Karabaşlı Mah.	Şeyh Baba Yusuf	İmaret Mah.	Demirci Mah.
Tahtalı Mah.	Çubuk Mah.	Cami-i Kebir Mah.	Karaçam Mah.
Karaçam Mah.	Kubbeli Mah.	Kethüda Mah.	Usta Mah.
Kılıç Mescid Mah.	Elmalı Mah.	Benli Mah.	Akdoğan Mah.

¹¹⁴ İsmail Kıvrım, “Osmanlı Mahaltesinde Gündelik Hayat (17. Yüzyılda Gaziantep Örneği)”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (<http://sbe.gantep.edu.tr>), c.8, S.1, Gaziantep, 2009, s.232.

¹¹⁵ S.Ş.S, 1/11.

Gayrimüslümler her ne kadar karışık olarak meskun iseler de daha ziyade Ay, Tahtalı, Usta, Benli, Akdoğan mahallelerinde yoğun olarak yaşamaktadırlar.

3.1. Sivrihisar'da Bulunan Karyeler

Karye köy demek olup, mezra ve çiftlikler hariç tutulduğunda Osmanlı sosyal hayatının taşradaki en küçük yapıtaşdır. ¹¹⁶

Tablo 3. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Karyeler

Yalnızçam köyü	Kapulu köyü	Körsöğüt köyü	Demirci köyü	Dinek köyü
Karazat köyü	Körsöğüt köyü	Demrek köyü	Ahiler köyü	Hortu köyü
Sarıkavak köyü	Koçaş köyü	Babazat köyü	Memek köyü	Karacakaya köyü
Çatalözü köyü	Sarıköy	Elcik köyü	Gürsöğüt köyü	Kadınhan köyü
Buzlar köyü	Destanlar köyü	Kaymas köyü	Tuğnay köyü	

¹¹⁶ İsmail Arslan-Bülent Özdemir, "Orda Bir Köy Var Uzakta 19. Yüzyıl Osmanlı Köy Toplumunda Sosyo-Kültürel İlişkiler ve Değişim: Balıkesir Örneği", *International Journal of Social Science* Volume 6 Issue 3, March, 2013, s.23.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SİVRİHİSAR'DA SOSYAL KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT

4.1. Sosyal ve Kültürel Hayat

4.1.1. Aile ve Diğer Sosyal Gruplar

Akrabalık ilişkisiyle birbirlerine bağlanan fertlerin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan topluluğa aile denmektedir.¹¹⁷ Aileyi oluşturan fertler devirlere, bölgelere, sosyal ve ekonomik yapıya göre değişkenlik gösterebilmektedir. Geniş aile, bir aile reisinin otoritesi altında eş, çocuk, torun, gelin, damat, amca, dayı, hala ve teyzelerden oluşmaktadır. İncelediğimiz 1 numaralı defterin 162-237. sayfalarında geniş aile örneğine rastlanmamıştır. Dar ya da çekirdek aile ise bir karı koca ile çocuklardan meydana gelmektedir. İncelenen sicillerdeki tereke örneklerine bakıldığında Sivrihisar'da çekirdek aile anlayışının daha yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Mirasın belirli masraflar çıktıktan sonra dağılımına bakıldığında genelde eş ve çocuklar arasında paylaştırılması bunu örneklendirmektedir. Ayrıca bir evin birden çok sokak kapısı olması da bunun farklı bir yansımasıdır. Terekelerden anladığımız kadarıyla büyük bir ev zamanla sokak kapıları çoğaltılarak çocuklara pay edilebilmekteydi.¹¹⁸

Ailedeki hâkimiyetin baba veya annede oluşuna göre aileler ikiye ayrılmaktadır. Baba hâkimiyetine dayanan, onun çocuk ve yakınlarını içine alan aileye ataerkil (pederşahî-patriarkal), anne hâkimiyetine dayanan, onun çocuk ve yakınlarının teşkil ettiği aileye de anaerkil (maderşâhi-matriarkal) aile denmektedir. İncelediğimiz dönemde pederşahî ailenin yaygın olduğu açıktır. Ancak kadının sosyal hayatta tamamen geri planda olduğunu söylemek imkânsızdır. 1 numaralı sicildeki terekeler incelendiğinde kadınların da terekelerinin olduğu, mal-mülk sahibi olabildiği ve sosyal konularla ilgilendiğinin

¹¹⁷ Mehmet Akif Aydın, "Aile", *TDVİA*, c.II, İstanbul, 1989, s.196.

¹¹⁸ S.Ş.S, 1/168-1.

delillerine rastlamak mümkündür. Örneğin Karabaşlı mahallesi senelelerinden Hacı İsmail oğlu İsmail'in zevcesi Hadice hatunun mahalle camiinin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik uhdesindeki ikiyüz gurusu vakfettiği görülmektedir.¹¹⁹ Bundan başka Medîne-i Sivrihisâr'da Şeyh Mahallesinde Câmî-i Beyzâ kurbunde Corda oğlu Ali'nin zevcesi Aîşe'nin mülkündeki menzilin ve arazisinin bir kısmını bahsi geçen camii şerif için derslane olarak tasarrufu münasabetiyle vakfettiği görülmektedir.¹²⁰ Yine terekelere bakıldığında Elmalı mahallesinden Aîşe adlı kadının terekeden payına düşen hissennin 2496 gurusu olması ve bunun 769 gurusluk kısmını ziynet eşyalarının oluşturduğu düşünöldüğünde, Sivrihisar'daki kadınların toplumsal hayattaki konumu daha iyi anlaşılacaktır.¹²¹

Aile, eşlerin sayısına göre de tek eşliliğe (monogami), çok eşliliğe (poligami) dayanan aile olmak üzere de ikiye ayrılmaktadır. 1 numaralı şer'îye sicilinin kapsadığı dönemde Sivrihisar'da tek eşliliğin yaygın olduğu görülmektedir. Ancak *Medîne-i Sivrihisâr mahallâtından Yenice Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman bin Ca'fer nâm kimesnenin veraseteyn-i zevceteyn metrûketeyn Aîşe binti Ali ve Şerife binti Muhammed nam hatunlar*¹²² ile *Medîne-i Sivrihisâr Günyüzü kurâlarından Hortu Karyesi sükkâlarından iken bundan akdem fevt olan Mustafa ibn-i Muhammed nâm kimesnenin veraseti zevceteyn-i menkûhateyn-i metrûketeyni Saime binti Halil ve Fatuma bint-i Yusuf nâm hatunlar*¹²³ ifadelerinden anlaşıldığı üzere Sivrihisar'da iki ayrı çok eşlilik örneğine rastlanmıştır. İslam hukukunda kocanın karısı üzerindeki yetkileri aile birliğini devam ettirme esasına yöneliktir ve bununla sınırlıdır. Evlenme sırasında kadına mehir adıyla belirli bir para veya mal öder veya ödeme yükümlülüğü altına girerdi. Mehir evlenecek kadının ailesine değil bizzat kendisine verilirdi ve kadın diğer mallarında olduğu gibi mehirde de dilediği gibi tasarrufta bulunma hakkına sahip olurdu. İncelenen terekelerin tamamında nikah akdinin bedeli olarak mehir miktarı özellikle belirtilmiştir.

İslam hukukunda boşanma konusunda erkeğin kadına oranla daha geniş bir serbestlik içinde olduğu düşünölebilir. Bu durum, boşanmanın mali bütün külfetinin erkeğin omuzlarında olması ve erkeği boşanma kararından önce dikkatli

¹¹⁹ S.Ş.S, 1/164-5.

¹²⁰ S.Ş.S, 1/179-1.

¹²¹ S.Ş.S, 1/164-4.

¹²² S.Ş.S, 1/162-4.

¹²³ S.Ş.S, 1/163-2.

olmaya iteceği kanaatiyle ilintilidir. Bununla beraber erkeğin sahip olduğu boşama serbestisi tatbikata pek yansımamıştır. Kadın erkeğe oranla boşanma konusunda daha sınırlı bir yetkiye sahiptir. Kadın ancak kocasıyla anlaşarak (muhâla‘a) ya da mahkeme kararıyla (tefrik) boşanabilmektedir. İncelenen defterde herhangi bir türden boşanma olayına rastlanmamıştır.

Osmanlı Devleti’nde uygulanan hukuk, vasi tayini, nafaka, kisve baha, nazır ve kayyım tayini gibi sosyal güvenlik konularına da el atmıştır. Ölen kişinin çocuklarından küçük olanlar varsa reşit olana kadar onlara babaları ya da annelerinden kalan malları kollayıp gözetmek için aileden ya da mahalleden uygun bir vasi tayin edilirdi. 1 numaralı defterde çok sayıda vâsi ve nafaka hücceti görmekteyiz. Bu vâsi kayıtlarından anladığımız kadarıyla vâsi olan kişi çocuğa kalan mirastan mahkemenin belirlediği bir günlük meblağı ihtiyaç halinde kullanma ruhsatını da elde etmekteydi.¹²⁴

İslam aile hukukunda vefat eden kişinin malları mirasçılar arasında pay edilirdi. Ancak paylaşım sırasında mirasçılardan bir ya da bir kaç orada bulunmuyorsa ya da nerede olduğu ile ilgili bir bilgi yoksa mirasçı ortaya çıkana kadar malını kollayıp gözetmek üzere mahkeme tarafından bir kayyım belirlenirdi.¹²⁵ İncelenen defterde Medîne-i Sivrihisâr kurrâlarından İsrailbağı kariyesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât eden İbrahim bin Mustafa nâm kimesnenin gâib-i mezbur oğlu Ali’nin üç bin üç yüz doksan altı gurus hissesi için liebeveyn er karındaşı Ömer’in kayyım olarak tayin edildiği ifade edilmektedir.¹²⁶

Genel olarak çekirdek aile yapısının izlerini bulduğumuz 1 numaralı sicilde, çocuk sayıları ile ilgili bilgilere, bilhassa terekelerden ulaşmaktayız. Terekelerden ulaşılan sonuca göre Sivrihisar genelinde doğum oranının yüksek olduğu, ailelerin çocuk sayılarının dört ile altı arasında değiştiği kız çocuk sayısının erkek çocuk sayısından iki katından biraz daha fazla olduğu görülmektedir. Terekelerden anlaşıldığına göre erkek çocuk sayısı on altı, kız çocuk sayısı da otuz yedi olarak tespit edilmiştir. Müslüman ailelerdeki çocuk sayısının gayrimüslimlere nazaran daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Gayrimüslim ailelerdeki çocuk sayısı ortalama üç olarak tespit edilmiştir.

¹²⁴ S.Ş.S, 1/163-3,165-2.

¹²⁵ İsmail Özmel, ‘‘Kayyım’’, *TDVİA*, c.25, İstanbul, 2002, s.107.

¹²⁶ S.Ş.S, 1/162-2.

Sivrihisar’da incelenen defterlerde ve dönemde köleliğin ve cariyeliğin yaygın olduğunu gösteren örneklere rastlanmadı. Köle ifadesi sadece Hortu karyesinden Muhammed oğlu Mustafa’nın terekesinde Köle’nin Ali’de alacağı şeklinde yer almaktadır.¹²⁷

Sivrihisar’da söz konusu dönemde sosyal hayatta kahvehanelerin varlığı dikkat çekmektedir. Şehirde hayatın aktığı önemli yerlerden biri de bu mekânlardır. Kahveci Ali, Kahveci İsmail, Kahveci Süleyman, Kahveci Halil ve kahveci Cafer gibi isimlerin varlığı bu durumu açıkça göstermektedir.¹²⁸

4.1.2. Kullanılan İsim Lakap ve Unvanlar

İncelenen sicillerde isim, lakap ve unvanlar hayli yer tutmaktadır. Bu nedenle kullanılan isim, lakap ve unvanların bazılarına yer verildi. İsimler Osmanlı toplumunun tamamında görüldüğü üzere babalarının isimleriyle beraber zikredilmektedir. Müslüman erkek ve kadınlar, mezbur-mezbure, mezkur-mezkure şeklinde adlandırılırken, gayrimüslim erkek ve kadınlar ise farklı olarak merkum-merkume veya mersum-mersume şeklinde ifade edilmiştir. Sicillerden seçilen erkek ve kadın isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 4. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan İsimler

ERKEK İSİMLERİ			KADIN İSİMLERİ		
Hasan	Hüseyin	Mustafa	Fatma	Ayşe	Emine
İbrahim	Abdülkadir	Mehmet	Hatice	Meryem	Havva
Recep	Halil	Ali	Rukiye	Saliha	İsmihan
Ahmet	Süleyman	İsmail	Rabia	Ümmühan	Saime
Osman	Ömer	Abdullah	Nefise	Salime	

¹²⁷ S.Ş.S, 1/162-6.

¹²⁸ S.Ş.S, 1/231-8.

Sık kullanılan gayrimüslim isimleri ise şöyledir;

Mariyam	Batros	Karabet	Kigork	Ovannes
Üskü	Begos	Eşkin	İsfedor	Vartan

Deftere bakıldığında genel olarak mülkî ve askeri idarecilerin paşa ve ağa unvanlarıyla anıldığını görülmektedir. Hüdavendigâr valisi devletlu inâyetlu Es-Seyyid El-Hac Mustafa Paşa¹²⁹, Mahalle-i mezbûre muhtarı Eyüb Ağa¹³⁰ örnekleri bu ifadelerin göstergesidir. Ağa ayrıca şehrin ileri gelenleri için de kullanılan bir tabir olmuştur: Muhzır Ömer Ağa bu duruma örnektir.¹³¹

İncelediğimiz defterde çok sayıda lakap ve aile isimleri örnekleri de mevcuttur. Bu lakapların verilmesinde genel olarak kişilerin meslekleri, babalarının zanaatları, ten rengi, ırk isimleri, din, huy, mizaç, bedensel engeller davranış biçimleri etkili olmuştur: Kazzâz Agop, Yağcı-zâde es-Seyyîd Ali Bey, Çavuş-oğlu, Ali Usta, Dikici Ali Usta gibi unvanlar genellikle mesleklerden yola çıkılarak verilen unvanlardır. Karaahmed-oğlu, Bakkal Karagöz Ömer Beşe kişinin fiziksel görünümüyle ilgilidir. Katırcı Topal-oğlu bedensel bir engelin yansımasıdır. Beşbiçak Ömer Beşe, Eşki Mehmed Ağa ise daha çok huy ve karakteri yansıtan unvanlara birer örnektir.

Yeniçeri unvanları da çok karşımıza çıkmıştır: Alemdar, Beşe, Karakullukçu gibi askeri unvanlar isimlerin önünde ya da ardında tercih edilmiştir.¹³² Kişilerin aslen nereli olduğu da onları ayırt etmek için kullanılabilmekteydi. Kıbrıslı İsmail Efendi buna somut örnektir.¹³³

4.1.3. Müslüman-Gayrimüslim İlişkileri

Ay, Tahtalı, Usta, Benli, Akdoğan mahalleleri gayrimüslimlerin yoğun olarak yaşadıkları mahalleler olsa da bir çok mahallede birlikte yaşadıkları görülmekte bu durumda Sivrihisar'da da çoğunlukla huzur ve barış içinde

¹²⁹ S.Ş.S, 1/200-1.

¹³⁰ S.Ş.S, 1/173-2.

¹³¹ S.Ş.S, 1/163-2.

¹³² S.Ş.S, 1/163-3,165-2.

¹³³ S.Ş.S, 1/173-3.

yaşadıklarını göstermektedir. Yenice mahallesi müslümanlarla gayrimüslimlerin bir arada yaşadıkları mahalle örnektir. Buna karşın müslümanlarla gayrimüslimler arasında bir takım meselelerin de olduğu aşikardır. Örneğin yine müslümanlarla gayrimüslimlerin birlikte yaşadıkları köylerden olan Dümrek karyesi sakinlerinden Ali mahkemeye müracaatla Panayot adlı zımmide alacağı olduğunu beyanla, zımmi de bunu Kabul etmekle alacağı olan üç yüz kıyyenin kendisine teslim edildiği görülmektedir.¹³⁴ Bir başka da'vada ise bu def'a Yenice mahallesinden Anton nam zımmi Halil adlı şahıstan kırk beş gurus alacağı olduğunu belirtmiş ve alacağı kendisine tahkikat neticesinde verilmiştir.¹³⁵ Bütün bunlar her ne kadar alacak verecek da'vaları olsa da müslümanlarla gayrimüslimler arasında borç alınıp verildiğini, karşılıklı güven esasına dayalı münasebetlerin de var olabileceğini gösterir.

4.1.4. Ev Eşyaları

Terek eve kayıtlarda ev eşyaları geniş yer tutmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıdaki gibidir. Ev tekstili ürünlerine baktığımızda hemen her evde yorgan, yastık ve döşek gibi temel ihtiyaçların bulunduğunu söylemek mümkündür. Kefere minderleri yalnız Gayrimüslim terekelerinde çıkmıştır. Çuha, dimi, basma, ipek ve karışımları tekstil ürünlerinde en çok tercih edilen kumaşlar olmuştur. Seccade ve abdestlik gibi ürünler ise yalnız Müslim terekelerinde görülmektedir. Müsta'mel ya da köhne kavramı ilgili ürünün kullanılmışlığının ifadesidir. Sınırlı sayıda terekede perde, hasır gibi döşeme eşyalarına rastlanmıştır

Tablo 5. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Ev Eşyaları ve Ortalama Fiyatları

Cübbe	30	Şalvar	Don 6krş.	Ayakkabı	Terlik 5krş.
krş		13krş		30krş	
Tesbih	3	Cehiz	Selavi 20krş.	Akpeştemal	Elbise34

¹³⁴ S.Ş.S, 1/227-8.

¹³⁵ S.Ş.S, 1/229-6.

4.1.5. Giyecekler

İncelediğimiz 1 numaralı sicilin 162-237. sayfaları arasında yer alan özellikle terekelerde giyim eşyaları ile ilgili de bir çok ayrıntılı bilgi mevcuttur. Dış giyim ürünlerine baktığımızda entari, cübbe, şalvar, libâde ve gömleklerin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Bu giysiler çoğunlukla yapıldıkları kumaşa ya da kumaşın desenine göre isimlendirilmiştir. Giysilerin isimlendirilmesinde bazen rengine de dikkat edilmiştir. Giysilerin imal edildiği kumaşlar çoğu kez yapıldığı yerle özleştirilmiştir. Çorum gömleği, Hatayî şalvar, Filibe şalvarı bu çeşit bir özleştirilmenin sonucudur. Kürkler arasında en çok kullanılanın sansar kürk olduğu belgelerden anlaşılmaktadır. Kürklerle ilgili terekelerde adet yazmak yerine yaka ifadesi kullanılmıştır. Giysilerde en çok kullanılan renkler beyaz, siyah, mavidir. Az sayıda turuncu, mor, güvez, yeşil, nefî giysi örnekleri de bulunmaktadır. Motiflerden en yaygın olanı çiçeklilerdir. Ancak şeritli ve hare motifler de yaygındır. 19. yüzyılın ilk çeyreğinde Sivrihisar'da başörtüleri ve başlıklarda da büyük bir çeşitlilik ve gelenek-yenilik sentezi karşımıza çıkmaktadır. Birçok terekede geleneksel İslami başlıklara rastlarken aynı terekelerde fesin de çıkması toplumdaki bir kişinin aynı zamanda kavuk, sarık, fes sahibi olduğunu ve bunların üçünü de kullandığını göstermektedir. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından yaklaşık iki sene sonra Osmanlı asker ve memurları için fes zorunlu tutulmuştur.¹³⁶ Bernard Lewis'e göre fesin kabul edilmesinden sonra bu yeni başlığa halkın muhalefetini önlemek ve gerekirse bastırmak için sıkı tedbirler alınmıştır.¹³⁷ 1 numaralı defter Bernard Lewis'in görüşünü çürütür bir yapıya sahip çünkü fesin resmi anlamda kabulünden neredeyse 16 sene öncesine ait terekelerde gerek Müslim gerekse Gayrimüslimler Sivrihisar'da bu başlığı kullanmaktaydı.¹³⁸

Başlıklar arasında en fazla yer kaplayanı şüphesiz ki kadın başlıklarıdır. Kadınların özellikle el işlemesi veya değişik motiflerle süsledikleri yemeni ve yazma kültürü günümüzde eskisi kadar olmasa da canlılığını korumaktadır. Yağlık, çevre ve mendil ölçüsünden büyük, bir değirmi pamuklu bezdir. El tezgâhlarında dokunurken işlenir ve süslenirdi. Boyun ve bel arasındaki göğüs

¹³⁶ Enver Ziya Karal, *a.g.e.*, s.158.

¹³⁷ Bernard Lewis, *a.g.e.*, s.102.

¹³⁸ S.Ş.S, 1/193-1.

açıklığını kapatacak biçimde de yerleştirilip kullanılmaktadır.

Tablo 6. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Giyecekler ve Ortalama Fiyatları

Entari 30krş.	İçlik 6krş.	Yağmurluk 25krş.	Fes 3krş.	Gömlek 20krş.	Hamam elbisesi 15krş
Cübbe 30 krş	Şalvar 13krş	Don 6krş.	Ayakkabı 30krş	Terlik 5krş.	Gömlek içliği 10krş.
Tesbih 3	Cehiz	Selavi 20krş.	Akpeştemal	Elbise34	

4.2. Ekonomik Hayat

Terekelerde yer alan gıda tüketim maddeleri oldukça sınırlı olup aşağıdaki gibidir.

Tablo 7. Defterde 162-237. Sayfalar Arasında Yer Alan Yiyecekler ve Ortalama Fiyatları

1 kıyye prinç 2 krş	1 kile buğday 25 krş	1kile burçak 10 krş	1 kile arpa 15 krş
Mısır 10 krş	1 kıyye pekmez 3krş	Peynir 5 krş	Arı kovanı 20krş

Tablo 8. Defterde sıkça geçen hayvanlar ve ortalama fiyatları

Kara sığır öküzü 1 re's 300 krş	Kara sığır ineği 1 re's 200 krş	Keçi 1 re's 50 krş	Merkep 1 re's 90 krş
Kara sığır danası 1 re's 70 krş	Sıpa 1 re's 200 krş	Oğlak 1 re's 50 krş	Koç 1 re's 90 krş
Kısrak 1 re's 50 krş	Tay 1 re's 250 krş	Katır 1 re's 1 krş	Camış 1 re's 350 krş

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.1. METNİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa No: 162

Hüküm No: 1

Poz: 87

Tarihi: 15 Ca 12[75]

Fakahetlû Efendi

Umûr -ı fetvâdan inFisâliniz vukû' bulalıdan berû ahâli-i kazâ ile hüsn-i imtizâc etmeyerek her birerlerine gûnâ gûn eza ve cefa eylemekte olduğunuzdan başka ifsâd-ahâlî-i belde ile hârekât nâ- marziyede bulunduğun cihetle ahâlî-i kazânın bi'l-cümle râhatları meslûb olduğu bâ-mahzır beyân kılınmış ve Fi'l-hakîka bu misüllü nâ-becâ hareketiniz [vâki'] olur ise tecvîz olunmayacağı derkâr bulunmuş olmasıyla bundan böyle ahâli-i kazâ ile hüsn-i imtizâc ederek ve hârekât-ı gayr-ı lâyıkâda bulunmayarak kendi umûrunuz ile meşgûl olmanız tenbîhini hâvî şûkka-i mahsûsa terkîmine ibtidâr kılındı.

Fi 15 Ca 12[75]

Sayfa No: 162

Hüküm No: 2

Poz: 87

Tarihi: 15 Ca 12[75]

Medîne-i Sifrihisar kurâlarından İsrailbağı kariyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden İbrahim bin Mustafa nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Züleyha bint-i Halil nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları İbrahim ve Ömer ve Hasan ve gâ'ib ani'l-belde Ali ve sulbiye-i kebîre kızları Kezban ve İsmihan ve Fatıma ve Aişe ve Ümmügülsüm nâm kimesnelere inhisârı lede'sş-şer 'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra gaibu ani'l-belde Ali'nin min kibel'sş-şer 'mansûbu li-ebeveyn er karındaşı Ömer taleb ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâhir

bey' olunub beyne'l-verese li-farîzâtî's-şer' iyye tevzi' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi 15 Ca 12[75]

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 8 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3	Müsta'mel çuval Adet 3	Köhne çuval Adet 2	Müsta'mel döşek Adet 1	Müsta'mel yorgan

60 Guruş	45 Guruş	20 Guruş	50 Guruş	Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnû'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnû'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnû'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnû'l-mezbûr gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş
Kûsur 6 Guruş				

Sayfa No: 162

Poz: 87

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 Ca 12[75]

Gâib-i mezbûr Ali'nin babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil hissi-i irsiyesi olan ber vech-i bâlâ üç bin üç yüz doksan altı guruş min kıbeli'ş-şer' kayyım-ı mansubu olan li-ebeveyn er karındaşı Ömer yedinde hıfz olunduğu bu mahalle kayd şod. Fi 15 Ca 12[75]

Sayfa No: 162

Poz: 87

Hüküm No: 4

Tarihi: 15 R 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman bin Ca'fer nâm kimesnenin veraseteyn-i zevceteyn metrûketeyn Aişe bint-i Ali ve Şerife bint-i Mehmed nâm hatunlar ile sulbî kebîr oğlu Ahmed ve sulbî sagîr oğulları Mustafa ve Mehmed ve kebîre kızları Fatıma ve Ümmügülsüm ve sagîre kızları Zeyneb ve Hadice nâm kimesnelere münhasır olduğu lede'şer'-i enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kıbel-i şer'den mansûbe vasileri vâlideleri zevce-i mezbûre Aişe taleb muvaffakiyetle ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâhebe bey' olunub beyne'l-verese bi'l-farîzatu'ş-şer' taksim defteridir ki ber vech-i âtî zıkr olunur. Fi 15 R 12[75]

Âvân-ı nuhâs-ı cedid Kıyye 26 1040 Guruş	Köhne avân-ı nuhaslar Kıyye 26 790 Guruş	Müsta'mel kilim Adet 3 200 Guruş	Ufak minder Adet 3 85 Guruş	Müsta'mel Seccade Adet 1 15 Guruş
--	--	--	-----------------------------------	---

Basma yasdık Adet 8 48 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 6 36 Guruş	Müsta'mel halı seccade Adet 2 12 Guruş	Köhne yasdık Adet 7 25 Guruş
Köhne kilim Adet 1 40 Guruş	Köhne pile Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel basma makad Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel Zilî Seccade Adet 1 55 Guruş	Kılıc Adet 1 110 Guruş
Tüfenk Adet 1 50 Guruş	Nargile Adet 1 20 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 120 Guruş	Köhne seccade Adet 1 15 Guruş	Basma yasdık Adet 5 20 Guruş
Müsta'mel minder Adet 4 100 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 4 140 Guruş	Basma yasdık Adet 3 10 Guruş	Ufak minder Adet 2 10 Guruş	Müsta'mel abdestlik Adet 1 80 Guruş
Müsta'mel salta Adet 1 ve cebkân Adet 1 80 Guruş	Müsta'mel ve köhne abanya Adet 2 60 Guruş	Müsta'mel ve köhne yorgan Adet 2 65 Guruş	Müsta'mel minder Adet 2 70 Guruş	Müsta'mel muşamma Adet 1 50 Guruş
Köhne minder Adet 2 50 Guruş	Hınta Kile 25	Şaîr Kile 10 100 Guruş	Bulgur Kile 7 140 Guruş	Çuval Adet 7 50 Guruş

	500 Guruş			
Kömür Araba 1 60 Guruş	Hatab Araba 3 90 Guruş	Şıra oluğu Adet 1 25 Guruş	Def'aten âvân-ı nuhas Kıyye 3 140 Guruş	Nuhas cezve Adet 1 11 Guruş
Müsta'mel halı seccade Adet 1 40 Guruş	Köhne kilim Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel pile Adet 2 100 Guruş	Ufak basma minder Adet 1 20 Guruş	Kara keçi Rü'ûs 22 1200 Guruş
Oda ve ahur Bâb 2 750 Guruş	Nuhas ibrik Adet 1 ve Leğen Adet 1 80 Guruş	Nuhas mangal Adet 1 150 Guruş	Kehribar çubuk takımı Adet 2 120 Guruş	Beşderelerde bağ-ı kürûm 450 Guruş
Saat Adet 1 300 Guruş	Yeni handa mağaza Adet 1 1200 Guruş	Kasab dükkânı Adet 1 1300 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 10570 Guruş

Mehr-i zevce 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan ve sebt-i defter 481 Guruş
Mehr-i zevce 50 Guruş	Mesârif-i techize 60 Guruş

Miriye deyn-i müsbeti 1527 Guruş	Bedel-i a'şâra deyn-i müsbeti 2650 Guruş
-------------------------------------	---

Minhae'l-ihracât

Hüve'l-vâki li'l-kâsem-i beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 5943 Guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre 371 Guruş	Hisse-i zevce-i mezbûre 371 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 1040 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 1040 Guruş	Hisse-i mezbûr 1040 Guruş
Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûr 520 Guruş	Küsûr 6 Guruş

Sayfa No: 163

Poz: 88

Hüküm No: 1

Tarihi: 13 Ca 12[75]

Medîne-i Sifrihisar İbikseydi karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ fevt olan Halil İbrahim bin İbrahim nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aîşe binti El- Hâc İbrahim nâm hatun ile sulbü sagîr oğulları İbrahim ve Hüseyin ve kebîre kızı Zeliha'ya münhasır olub kibelü'l-kısmet mezbure Zeliha dahi fevt olub veraseti zevc-i menk[uhesi] İbrahim ile anası zevce-i mezbure Aîşe sadr-i sagîr oğlu Mustafa'ya münhasır olub kable'l-kâsem zevce-i mezbure Aîşe dahi fevt olub babası Hâcî İbrahim ile sadrı sagîr oğlu İbrahim ve Hüseyin nam kimesneye inhisârı lede's-şer' i'l-enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrunun kibel-i şer'den mansub vasileri Hâli Mehmed taleb ve ma'rifetiyle ve

ma'rifet-i şer'le tahrîr olunub ve bi'l-müzâhebe bey' ve beyne'l-verese taksîm defterdir ki ber vech-i âti zikr olunur. Fi 13 Ca sene 75

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil 1600 Guruş	Harabe oda Bâb 1 250 Guruş	Âvân-ı nuhâs Kıyye 24 840 Guruş	Müsta'mel abdestlik Adet 1 60 Guruş	Sof abdestlik Adet 1 40 Guruş
Köhne kutni entari Adet 1 30 Guruş	Cedid salta Adet 1 70 Guruş	Beyaz pile Adet 1 60 Guruş	Müsta'mel pile Adet 2 75 Guruş	Tüfenk Adet 1 60 Guruş
Tabanca Çift 1 60 Guruş	Kılıc Adet 1 110 Guruş	Cedid mendil Adet 1 30 Guruş	Beyaz pile Adet 1 60 Guruş	Köhne pile Adet 1 10 Guruş
Müsta'mel minder Adet 1 30 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel minder Adet 3 90 Guruş	Yasdık Adet 2 10 Guruş	Müsta'mel zili Adet 3 70 Guruş
Müsta'mel kilim Adet 1 150 Guruş	Ufak heğbe Adet 2 35Guruş	Cedid pile yasdık Adet 13 30 Guruş	Torba Adet 2 10 Guruş	Köhne yasdık Adet 2 8 Guruş
Müsta'mel ve köhne çuval Adet 6 90 Guruş	Cedid çuval Adet 2 40 Guruş	Dakik Kile 8 160 Guruş	Dakik şa'ir Kile 6 60 Guruş	Bulgur Kile 5 100 Guruş
Nohut Kıyye 5 50 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Urgan Adet 4 30 Guruş	Köhne nuhas ibrik Adet 1 40 Guruş	Hinta Kile 8 160 Guruş

Kara sığır öküzü	Şa'ir	Keçi	Oğlak	Toklu
Çift 1	Kile 7	Rü' üs 7	Rü' üs 3	Rü' üs 2
1230 Guruş	70 Guruş	770 Guruş	320 Guruş	100 Guruş
Koyun	Yorgan	Sandık	Saman	Ot
Rü' üs 5	Adet 1	Adet 6	Araba 6	Araba 1
500 Guruş	60 Guruş	180 Guruş	180 Guruş	30 Guruş
Çıra	Bağçe			
Araba 1/2	Kıt'a 1			
20 Guruş	200 Guruş			

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan
Kıymet 50 Guruş	Kıymet 966 Guruş

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce	Hisse-i ibnü'l-mezbûr	Hisse-i ibnü'l-mezbûr	Hisse-i ibnü'l-mezbûr	Hisse-i ibnü'l-mezbûr
3154 Guruş	3396 Guruş	3396 Guruş	3396 Guruş	3396 Guruş
Hisse-i bintu'l-mezbûre	Hisse-i bintu'l-mezbûre	Hisse-i bintu'l-mezbûre	Hisse-i bintu'l-mezbûre	Hisse-i bintu'l-mezbûre
1698 Guruş	1698 Guruş	1698 Guruş	1698 Guruş	1698 Guruş

Sayfa No: 163

Poz: 88

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 Ca 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Hortu Karyesi sükkâlarından iken bundan akdem fevt olan Mustafa ibn-i Mehmed nâm kimesnenin veraseti zevceteyn-i menkûhateyn-i metrûketeyni Saime bint-i Halil ve Fatıma bint-i Yusuf nâm hatunlar ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğulları Hüseyin ve Ali ve Osman ve kebîre kızı Fatıma ve sagîre kızı Fatıke nâm kimesnelere inhisarı lede'ş-şer' i'l-enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kıbel-i şer'den menhûbe vasîleri analar zevce-i mezbûre Fatıma taleb ve muvaffakıyetle ma'rifet-i şer'le tahrîr ve b'i-l müzahere bey' olunub beyne'l-verese bi'l-farizayi'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm defterdir ki ber vech-i âti zikr olunur. Fi 11 Ca 12[75]

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 8 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma' sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü' ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü' ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü' ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü' ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kîle 80 1600 Guruş
Dakik Kîle 20 400 Guruş	Şaîr Kîle 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kîle 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş

Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedîd pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedîd yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedîd çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l Mezbûre 1698 Guruş

Sayfa No: 164

Poz: 88

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden bundan akdem fevt olan Süleyman Ca'fer nâm kimesnenin vâriseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Aişe bint-i Ali sulbî sagîr oğulları Mustafa ve Mehmed ve sagîre kızları Zeyneb ve Hadice nâm kimesnelere münhasır olduğu şeran zâhir ve mütehakkik bulduktan sonra sagîreteyn-i mezbûreteynin kıbel-i şer'den mansûbe vasîleri olan iş bu râfiatu'l-vesîka (silinmiş) Aişe hatun zâtını mahalle-i mezbûr ahâlisinden Ali bin Habin ve Hüseyin bin İsmail nâm kimesneler ma'rifetiyle bulduktan sonra meclis-i şer'-i şerîfe enverde deyne mahalle-i mezbûre (silinmiş) bin Yusuf nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Hasan'ın kıbel-i şer'den mansûbe vasîsi olan anası Hadice bint-i Ca'fer nâm hatun bi'l-vesâye (silinmiş) el-merâm edub iş bu vasîleri olduğum sagîrûn-ı mezbûrûnun babası zecvim müteveffâ-yı merkûmun düyûnu terekesinden ezid olub müsbetesine (silinmiş) mahalle-i mezbûrede vâki' tarafeyni Battal oğlu Hâcî Süleyman menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir oda ve bir ahır müştemil bir bâb mülk menzil (silinmiş) ma'rifet-i şer'ile ve garimleri ma'rifetiyle semen-i misliyle menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynden icâbı ve kabûlü hâvî ve şurût müteaddidede bey'-i bât-ı sahîh -i şer'ile (silinmiş) vasi-i mezbûre Hadice 'ye bi'l-vesâye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi sagîr-i mezbûr Hasan'ın sükenâyâ eşedd-i ihtiyâcı olub nukûd-ı mevrûsesinden semen-i (silinmiş)yle kenduye sükenâ için bir menzil iştirâsı

sagîr-i mezbûr hakkında infa' ve evlâ olduğu ecilden sagîr-i mezbûr Hasan için bi'l-vesâye iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûru vasî-i mezbûre Hadice yedinden vesâyetim hasebiyle tamamen ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr sagîr-i mezbûr Hasan'ın mülk ve hakkı olub benim asla alâka ve medhalim kalmadı keyfe mâ yeşâ bahtiyar mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ser'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren Fi 11 C 12[75]

Sayfa No: 164

Poz: 88

Hüküm No: 2

Tarihi: 11 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Câmi'-i kebîr mahallesinden sâkinlerinden Halil bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden iş bu râfiu'l-kitâb vâhib-i merkûmun Rahim ve damadı Musa bin Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında bitav'ihâ ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edub akd-i âti'l-beyânın sudûruna değin selk-i mülkümde mütesellik olub mahalle-i mezbûrda kâin bir taraftan Hâcî İbrahim menzili ve bir taraftan Mehmed Efendi menzili ve bir taraftan Gedikoğlu Mustafa menzili ve taraf-ı râbi Muslih Hocoğlu Mehmed menzili ile mahdûd fevkânî ve tahtânî üç odalı müştemil bir bâb mülk menzilimin sülüsânını tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müsveddeden ârî bey'i bât-ı sahîh-i şeriyle ikibin guruşa merkûm Damadım Musa ile merkûme kızım Rahime'ye iştirâ ona bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde onlar dahi iştirâ ona ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr iki bin guruşu müşter-i merkûmân damadım Musa ve kızım Rahime yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eylediğimden sonra semen-i mezkûr nhâb(sayfa başı harfler çıkmamış) ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûre müteallika -i âmme deavî ve kâffe imân ve muhâsemâtdan bizlerin zimmetini ibrâ -i âmm sahîh-i şer'le ibrâ ve iskât-ı hakk eyledi dedikde gibbe't-tasdîki'ser'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren Fi 11 C 12[75]

Sayfa No: 164

Poz: 88

Hüküm No: 3

Tarihi: 17 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Dümrek karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ahmed nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zöhre bint-i Osman nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Osman ve Halil ve gâib-i ani'l-belde Hüseyin nâm kimesnelere inhisârî lede's-şer' i'l-enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib-i mezbûr Hüsey'nin min kıbel-i şer' kısm mansûbu liebeveyn er karındaşı mezbûr Osman taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olunub beyne'l-verese ve bi'l-farîzâtı's-şer'iyye tevzî' ve taksîm defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Fi 17 C 12[75]

Merkebe Re's 1 ma' sîpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü' ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü' ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü' ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü' ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şâir Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedîd pile Adet 3	Müsta'mel pile Adet 3	Cedîd yorgan Adet 1	Cedid minder Adet 1	Müsta'mel yasdık

180 Guruş	150 Guruş	80 Guruş	40 Guruş	Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l Mezbûre 1698 Guruş

--	--	--	--	--

Sayfa No: 164

Poz: 88

Hüküm No: 4

Tarihi: 25 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Elmalı mahallesi sükkâlarından iken Medîne-i mezbûra tâbî' Burhanlar karyesinde Tecennün hâlâ Sakarya nehrine kendüsünü bi'l-iskâ bilâ men'a 'l-kabr mağrûkan bundan akdem vefat eden Ömer ibn-i Ahmed bin El-Hâc Mustafa'nın verâsetini zevce-i menkûha-i metrûke Aiişe bint-i Ali ve zinâsı Zeyneb bint-i El-Hâc Mustafa ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sagîr oğlu Ahmed ve sagîre kızı Ümmü Gülsüm nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer' i'l-enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra siğâr-ı merkûmların tesviye-i umûrlarına vasi-i mensûbeleri vâlideleri merkûme Aişe ve merkûm Mustafa ve merkûme Zeyneb'in taleb ve ma'rifetleriyle bi'lmüzâyede tahrîr ve tevdî' ve tevzî' ve taksîm olunan tereke müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur. 25 N 12[75]

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil mea havlu Göz 8 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kîle 80 1600 Guruş

Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hınta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l Mezbûre 1698 Guruş

Sayfa No: 164

Poz: 88

Hüküm No: 5

Tarihi: 15 Za 12[75]

Karabaşlı mahallesi sekenelerinden Hâcî İsmail oğlu İsmail zevce Hadice hatun hâl-i sahnında câmi'-i sûkda imâm olanlara meşrûta olarak nemâlarından imâmlara verilmek üzere câmi'-i sûk vakfına iki yüz guruş teslim etmiştir. Fi 15 Za 12[75]

Sayfa No: 165

Poz: 89

Hüküm No: 1

Tarihi: 15 Za 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Babullu Karyesi sükkâlarından iken bundan akdem fevt olan Halil İbn-i Ahmed nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Halil hatun ve sulbî sagîr oğlu Süleymann ve kebîre kızı Fâtıma'ya münhasır bulub kable'l-kâsem İbn-i mezkûr Süleyman dahi fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Emine ile liebeveyn kız karındaşı Fatıma'ya ve min ciheti'l-usûbetu's-seniyye libeveyn Ammi Ahmed'e münhasır vâzih mes'eleden onları

bihükmi'l-ferâiz ve alâ tarîku'l-münâsibce yetmiş iki sehinden olub sihâm-ı mezbûr yirmi üç sehimi mezbûre Emine'ye ve Kırk iki Sehimi mezbûre Fatıma'ya ve bâkî yedi sehimi Ammi mezbûr Ahmed'e isâbeti hükmünden sonra mezbûrenân Emine ve Fatıma nâm hatunlar meclis-i şer'-i şerîfe enverde merkûm Ahmed muvâcehesinde üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm edub müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olub ilâ vefâtihî yedinde mülkü ve hakkı olub karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-hudûd iki kıt'a mülk menzil ve kezâlik karye-i mezbûrede kâin ma'lûmu'lhudûd ve bir kıt'a bağ-ı gerdüm kezâlik karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'lhudûd iki kıt'a bağçeye mezbûr Ahmed müstekillen vaz'-ı yed ederler Hisse-i irsiyyemizde keff-i yedine tesbît olunmak matlûbumuzdur seyu ba'de'd-da'vâ ve lede's-sevî mezbûr Ahmed civârında ber vech-i muharrer emlâk-ı mezbûrelere ve müstekillen vaz'-ıyedini ikrâr ancak müteveffâ-yı harekesi sine müstefrik olmağla ma'rifet-i şer'le emlâk-ı mezbûrlar ba'de arz olundukda semen-i misli olan iki yüz elli guruşda karar edub ve ziyadeye dahi tâlibi âheri bulunmadığından ma'rifet-i şer'le ve garimleri ma'rifetiyle bana bey' olunub ben dahi semeni mezbûr ile iştirâ eylediğim emlâk-ı mezbûrlar. Müstekillen benim mülkümdür deyu ref'-i da'vâsını udûl -ı ısrar ve ricâl-i müslimîn lede't-tezkiye şehâdetleri makbûl olan Süleyman bin Abdullah ve Musa bin İbrahim nâm kimesneler şehadetleriyle sâbit olmağın mezbûreler bi-gayr-ı vechi's-şer'i muârazada men olunduğu mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu.

Sayfa No: 165

Poz: 89

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar kurâlarından Zey karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Hasan bin Ali nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Alime bint-i Hasan nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Ali ve sagîre oğulları Mustafa ve Mehmed ve Hüseyin ve Ömer ve Osman ve sulbiye kebîre kızları Aişe ve asiye nâm kimesnelere münhasır olduğu lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyan oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kıbel-i şer'den mansûb vasileri er karındaşları mezbûr Ali talep ve muvaffakiyetle ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede bey'

nisnin beyne'l-verese bi'l-farîzâtı's-şer'iyye taksim defteridir ber vech-i âti zikr olunur.

Fi 15 Ramazan sene 75

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 3 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır dügesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedîd pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedîd yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedîd çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1

				60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnü'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l-mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l-mezbûr gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş
Kûsur 6 Guruş				

Sayfa No: 165

Poz: 89

Hüküm No: 3**Tarihi: 3 C 12[75]**

Medîne-i Sifrihisar karyelerinden İlyas Paşa karyesi sükkâlarından iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mustafa nâm kimesnelere verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Raziye Binti Mustafa ile sulbî sagîr oğulları Ali ve Yusuf ve Msutafa ve Haml mevkûf ve sulbiye-i kebîre kızı Âişe nâm kimesnelere münhasır olduğu lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyan oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kibel-i şer'den mensûbe vasî olan Ha'lî Ömer bin Ali talevb ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olub beyne'lverese bi'lfarîza ti's-şer'iyye taksîm defteridir ber vech-i âtî zikr olunur. Fi 3 Cemaziye'lâhir 1275

Sayfa No: 165**Poz: 89****Hüküm No: 4****Tarihi: 15 C 12[75]**

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Şeyh Baba Yusuf Mahallesi sâkinlerinden zatî ta'rîf-i şeri'le mu'arrefe Ayşe bint-i el-Hâc Hâcî nâm hatun meclis-i şer-i şerîf-i enverde ve yine Kutbeddin mahallesi sâkinlerinden mezbûrenin li-ümm karındaşı Mehmed Raşid bin El-Hac Süleyman Efendi nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edub merkûm karındaşım Mehmed Raşid mûrisim müteveffâ pederimden kezâlik mûrisim müteveffîye anâm Zeyneb'den irsen intik3al eden emlâk ve menzil ve sâir eşyâ menk3ulâtı ma'lûmeye müstekillen vaz'-ı yed edub bana Hisse-i irsiyye vermediğindenn taleb ve da'va eylediğimde ol dahi lede'l-inkâr ben dahi müddeâmı isbât etmek üzere iken beynimizde muSâlihûn tavassıtıyla beni da'vâ-yı mezkûrumdan sekiz yüz guruş üzerine inşâ ve akd-ı sul etdikleinde ol dahi ber vech-i muharrer sulh-i mezbûr ba'de'l-kabûl emlâk ve menzil ve sâir eşyâ -ı menkulâtı ma'lûmeye müteallika âmme da'vâdan merkûm Muhamme Raşid'in zimmetini ibrâ-i âmm sahih-i şer'le ibrâ ve iskât hak eylediğimde ol dahi bana medfûu olan bedel-i sulh-i mezbûre müteallika âmme deâvî ve kâffe-i imân dahi samatdan dahi kezalik benim zimmetimi ibrâ ve iskât hakk eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu Fi 15 Cemaziye'lâhir sene 75

Şâhidûn

Rıf'atlu beyEfendi hazretleri müdür-i ziraat Süleyman Mesreleddin Efendi

Vekil-i Ahi Evran Efendi
Vekil-i Ahi Evran Halil Efendi
Ve oğlu Mustafa Efendi
Hortulu Veli oğlu Monla Mahmud
Halid Oğlu Ömer Ağa
Potu oğlu Hâcı Mustafa Ağa ve gayruhum

Sayfa No: 166

Poz: 89

Hüküm No: 1

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar kurâlarından Karkı karyesi sâkinlerinden olub tarîk-i Hicâz'da vefât eden El-Hâc Mehmed Bin El-Hâc Hüseyin nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi (yazı en başta olduğu için çıkmamış) bint-i Hasan nâm hatub ile sulbiye-i sagîre kızı Meryem ve liebeveyn er karındaşı El Hâc Hüseyin Ve liebeveyn kız karındaşı Aişe ve Fatıma ve Kezban nâm kimesnelere münhasır olduğu lede'-ş-şer'-i enverde zâhir ve nümâyan oldukdan sonra sagîre-i mezbûrenin kibel-i şer'den mansûb vasisi liebeveyn Ammi El-Hâc Hüesin taleb ve muvaffakiyetle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olunub beyne'l-verese bi'l-farîzâtı'-ş-şer'iyeye tevzî' ve taksim defteridir ber vech-i âti zikr olunur. Fi 15 sene 75

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 3 1200 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkeb Re's 1 ma' sîpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkeb Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü' üs 40	Oğlak Rü' üs 20	Koyun Rü' üs 60	Toklu Rü' üs 40	Hinta Kile 80

4400 Guruş	1100 Guruş	6000 Guruş	2000 Guruş	1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hınta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Sayfa No: 166

Poz: 89

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Gazi Sinan mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Ömer bin Abdullâh nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Alime bint-i Ali nâm hatun ile ile sulbî kebîr oğulları Ali ve Mehmed ve Ahmed ve Mustafa'nın ve İbrahim ve sulbiye-i kebîre kızları Fâtıma ve Hadîce nâm kimesnelere münhasır ve tashîh-i mes'ele-i mirâsları el-câsimu'l- ferâiz doksan altı sehimden olub sehhâm-ı mezbûre on iki sehimi zevce-i mezbûre Alime'ye ve on ddörder sehim bünûn-ı mezbûrûn ve yedişer sehim benât-ı mezbûrâta isâbeti ba'de't-tahkîk mezbûre Alime ve bünûn-ı mezbûrûnlar ve benât-ı mezbûrâtlar meclis-i şer'-i şerîfe enverde iş bu bâisetu'l-kitâb Ali bin Mustafa nâm mahzarında her birileri bitav'ihâ ve takrîr-i kelâm edub hakk-ı âtiyu'l-beyânın sudûruna değın bi'l-irsi's-şer'iyye iştirâ ona yedimizde mülk -i mevrûsumuz olub medîne-i mezbûr hudûdu dâhilinde Burunlu nâm mahalde kâin bir taraf-ı Hâcî Ali bağı ve bir taraf-ı Sarı Ali oğlu Mehmed bağı ve bir taraf-ı Zimmi Çatalbaşoğlu Agob bağı ve taraf-ı râbii Zimmî Tarı oğlu Agob bağı ile mahdûr yeri arz-ı mîri ve gürumu mülk ve dört aded eşcâr-ı müsmireyi müştemil ırk satır bir kıt'a bağı-ı gerdümde olan Hisse-i irsiyye-i ma'lûmelerimizi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfesside ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz kırk guruşa merkûm Ali'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk guruş bağı-ı mahdûd-ı mezkûr Ali'nin milk-i müşterâ-yı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Bizim vechen mine'l-vücûh alâkalarımız kalmadı, Keyfe mâ yeşâ ihtiyâr mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu hurrire tahrîren Fi 15 Cemaziye'lâhir sene 75

Sayfa No: 166

Poz: 89

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Gedik Mahallesi sâkinlerinden Alime bint-i Ahmed bin Avzal nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımu't-tevkîrde ve yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iş bu râfiatu'lvesîka Hasan bin Ebu Bekir nâm kimesne mahzarında bitavihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edub iş bu lâbise olduğum alaca enşârı ve bir iblik kuşak ve bir alaca se evil ve bir kıs ve bir distar ve iki yüz yirmi yedi guruş ankd mevcûdumdan mâ adâ mahalle-i mezbûre de vâki' iş b usâkine olduğum tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz dört oda ve bir mikdar havlu müştemil bâb mülk -i menzil ile derununda mevcûd bi'l-cümle emvâl ve eşyâ kezâlik yedimde olan yirmi aded ağnâm -ı mezbûr Hasanındır. Benim asla alaka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu Fi 18 Cemaziye'l -âhir sene 75

Şuhûd

Mesubeddin Efendi

Hamiyetlu El-Hâc Hâfız Efendi

Hamiyetlu Hâfız Ağa

Kssab başı Hüseyin Ağa

Ötücü zâde Hasan Efendi

Dibağ Usta BAŞI Mehmed Ağa

Saatçı Abdullah Efendi

Usta Beğoğlu Ahmed Ağa ve Gayruhum

Sayfa No: 166

Poz: 89

Hüküm No: 4

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Tahtalı mahallesi mütemekkinlerinden zikr-i âtfi üç Hisseda bir Hissesına şirâ-i malik olan Kirkor veledi Hâcı Agob nâm nasrânî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımu't-tevkîrde ve yine mahalle-i mezbûre mütemekkinleinden iş bu

bâisetu's-şukka Karabet Veledi Ohannes nâm nasrânî bitavihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edub mahalle-i mezbûrede kain mal'umu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir kıt'a mülk menzilde olan sâlifü'z-zıkr sülûs Hisse şâyiamı tarafeynden icâb ve kabûl ü hâvî ve şurût-ı mefsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz kırk guruşa mersûm Karabet'e bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk guruşu mersûm Karabet yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zıkr mülk menzilin sülûs Hisse-i şâyiasında benim asla alaka ve medhalim kalmayub mersûm Karabet'in mülk-i müşterâsı olmuşdur. Kamisâle mutasarıf olsun dedikde eseru't-tasdîku's-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu hurrîre tahrîren Fi Cemaziye'l-âhir sene 75

Şahidân

Mes'ûd Veliyuddin Efendi, Başçavuş oğlu Mehmed Efendi

Sayfa No: 166

Poz: 89

Hüküm No: 5

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Tahtalı Mahallesi mütemekkinlerinden Hâcî kirkor Veledi Agob nâm nasrânî meclis-i şer-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden iş bu bâisetu's-sukra Kısbet bint-i Karabet nâm nasraniye mahzarında bitavihâ bitavihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edub akd-ı sudûruna değin âtiyu'l-beyânın şimdilik mülk-i sahîmde münselik olub mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraf-ı kendi mülk-i menzilin ve bir taraf-ı Karabet menzili ve bir taraf-ı Büyücü Kok menzili ve taraf-ı râbii tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtaz odayı müştemil menzil tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfesside ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile altı yüz guruşa mersûm Karabet'e bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz müşterî-i mersûma yedinden ahz ve kabul eyledikden sonra semen-i mezkûr altı yüz guruş mersûma Akbete hibe-i sahih-i şer'î H3abe ve teslim eylediğimizde ol dahi meclis-i hâsibede ithâb ve kabz ve kabul eyledikde smen-i emzkûre müteallika-i

âimme deâvî ve kâffe-i imân ve muhâsemâtdan mersûma Akbetin zimmetini ibrâ ve iskât-ı hakk eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu Fi Cemaziye'l-âhir sene 75

Şâhidûn

Sevduliddin Rıf'at Efendi

Baş Çavuş oğlu Mehmed Ağa

Millet Başı Hâcı Artin

Ve gayruhum

Sayfa No: 167

Poz: 90

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Mescid-i Şerif mahallesi sâkinlerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olup bundan akdem bâliğa ve reşide olduğu vechile şer'î rûzda sâbit olan Fâtıma bint-i El-Hâc Myhammed nâm hatunun vekîl-i müseccel-i şer'îsi işbu bâisetu'l-kitâb Ahmed Bin Feridun beğ nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe enverde ve yine medîne-i mezbûr mahallâtından kethüdâ mahallesi sâkinlerinden zikr-i âtiyu'l-menzile vaz'-ı yedi mütehakkik olan Ali bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ takrîr-i kelâm edub bundan akdem keble'l-bülûğ mûrisim müteveffâ pederimden müstakil mahalle-i mezbûrda vâki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzili hâl-i sağlığında mesâğ-ı şer'î yok iken merkûm Ali'ye bigayr-ı vech-i şer'î ve fuz^lî bey' olunmuş olmağla Hâlâ reşide ve bâliğa olduğumda menzil-i mezbûru taleb eylediğimde bana teslîmden imtinâ' eder söyle olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak murâdımdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î ve akîbu'l-ikrâr mucebiyle ba'de'l-kelim ve'l-ilzâm menzil-i mezbûrda keff-i yed ile merkûme Fatıma'ya teslîminde tenbîh ve ilzâm olunduğu mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu Hurrîre tahrîren Fi 11 Receb 75

Şâhidûn

Kasab Başı Hüseyin Ağa

Debbâğ Veli Ağa

Kalaycı Hüseyin Ağa

Temurcu Hüseyin Ağa
Huzûr-ı şer'-de sâbit olan hüccetin mazmunudur.

Sayfa No: 167

Poz: 90

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Tahtalı mahallesi sâkinlerinden Kirkoki veledi Kirkor nâm-ı zimmî meclis-i şer-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezbûre mahallâtından Ayet Mahallesi sâkinlerinden Agob veledi Agob nâm zimmî muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edub târihden mukaddem iş bu merkûm Agob Ankara'ya gidub gelmek için batrik el-Araba re's kısrâğı teslîm ve merkûm dahi kabz ile mu'tâd üzere Ankara'ya gidub geldiklerinden sonra bana teslîm edub iki mah murûrunda kısrâğ-ı mezbûr merkûmun akdının teaddî taksîriyyetine helâk olduğu ikrâr etmeğle merkûm Kirekor'un bu vechile da'vâsı büyüde şer'î olub yedinde bulunan fetvâ-yı şerîf mücebince merkûm akdından şer'an nesne lâzım gelmediği ve merkûm Girekol'un (yazı sonda çıkmamış)dan men'le elzem olmağın gıbbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu tahrîren Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'laşer min şehr-i recebu'l-ferd lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Şuhûdu'l-hâl
Mes'ûd Veli Efendi
Kızıl İsmail Efendi
Muhzır Ömer Ağa
Ve gayruhum

Sayfa No: 167

Poz: 90

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Tahtalı mahallesi mütemekkinlerinden Kok Veledi Sitefan nâm nasrânî meclis-i şer'-i şerîfe enverde ve Benli Mahallesi

mütemekkinlerinden Artin veled-i Hâcî Todoros nâm nasrânî mahzarında bitavihâ
ikrâr ve ta'bîrû'l-merâm edub akd-ı âtiyu'z-zikrin suduruna değin silk-i selek-i
sahihimde münselik olub mahalle-i mezbûre de vâki' bir taraf-ı Hâlik Ağluni bil
menzili ve ruh Derviş oğlu semenuna ve bir taraf-ı pereşod oğlu Kirkor ve taraf-ı râbî'î
tarîk-i âmm ile mahdûd ve hammet fevkânî beş oda ve bir kiler ve bir makderin
havluya müştemil bir bâb mülk-i menzilimi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve
şurût-ı müfsidde ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile merkûkiltem Arnina on üç bin guruşa
bey' ve teslîm eylediğimde semeni olan meblağ'ı mezbûrda altı bin beş yüz guruşu
mecd ahz ve kabz eyledim ve bâkî altı bin beşyüz huruşu dahi üç yüz otuz bir gün
te'cîl eyledim. Fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezbûre benim asla ve kat'a alâka ve
medhalim kalmayub müşteri-i merkûm mülk müstedâsı olmuşdur. Keyfe mâ
yeşâbahtiyâr ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb
olundu tahrîren Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîne şehr-i recebu'lferd lisene hamse ve
seb'îne ve mieteyn ve elf

Şuhûdu'l-hâl

Mes'ûd Veliyuddin Efendi

Muhzır Ömer Efendi

Millet Başı Hâcî Artin

Balu oğlu Hâcî Karabet

Ve gayruhum

Sayfa No: 167

Poz: 90

Hüküm No: 4

Tarihi: 15 B 12[75]

Ma'rûz-ı dâîleridir ki:

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kazası mahallâtından Mescid-i Şerîf mahallesi
sâkinlerinden Zâtı ta'rîf-i şer'ile mu'arrefe olub bundan akdem bâliğa ve reşide
olduğu Alâ vechi'ş-şer'î sâbir olan Fâtıma bint-i El-Hâc Mehmed nâm hârunun vekîl-
i şer'îsi iş bu bâisetu'l-kitâb Ahmed bin Feyzullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe-
i behicet-i efzâda ve yine medîne-i mezbûre mahallâtından Kethuda mahallesi
sâkinlerinden zikr-i âtiyu'l-menzile vaz'-ı yedi mütehakkik olan Ali bin Ahmed nâm

kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm edub bundan akdem mûrisim müteveffâ pederimden müstakil mahalle-i mezbûrda va'ki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bab mülk menzilimi hâl-i huzûrumda mesağ-ı şer'î yok iken merkûm Ali'ye kayd vech-i meşrûh ve fuzûlî bey' olunmuş olmağla hâlâ bâliğa olduğumda menzili mezbûru taleb eylediğimde bana teslîmden imtinâ' eder suâl olunub kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak murâdım dır dedikde gıbbe'l-ikrâr mucebiyle ba'de'l-hükm ve'lilzâm menzil-i mezbûrda keff-i yed ile merkûme Fatıma'ya teslîmine tenbîh olunduğu ba'de't-tescîl huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Hurrîre Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ısrîn min şehr-i recebu'lferd lisene hamse ve seb'îne ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 167

Poz: 90

Hüküm No: 5

Tarihi: Gurre Ş 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Orta mahallesi mütemekkinlerinden şahs-ı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Sirpoy veledi Sebe yine mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Moralı Meki'nin damadı işbu bâ'isü's-sifr Artin'in veledi Kok nâm nasrani muvâcehesinde bitav'ihâ ikrar ve ta'bîr-i ani'l-merâm edub iş bu lâbis olduğum bir alaca entari ve bir basma şalvar ve bir kuşak ve bir fesden mâ'adâ karye-i mezbûrda damadım mesfûr ile mea sâkin olduğum menzil derûnunda mevcûd olan bi'l-cümle emvâl ve eşyâ kezâlik kâfir karyesinde kâin ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a bağ damadım mesfûr Artin nasrâninindir. Benim asla alâka ve medhalim yokdur gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi gurre min şehr-i şa'bânu'l-muazamu'r-rahmân ve hamse ve seb'îne ve mieteyn ve elf

Şuhûdu'l-hâl

Veliyüddin Rıfat Efendi

El-Hâc Elsen oğlu Halil Efendi

Zülfikârzâde Mehmed Ali Hoca

Kuyumcu Hâcî Garbet ve gayruhum

Sayfa No: 168

Poz: 90

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 Ra 12[75]

‘An asl Bilecik kazâsından olub medîne-i Sifrihisar'da müsâfir ve mukîm iken garîben fevt olan Karabet nâm nasrânînin zâhirde vârisi ma'rûfu ve ma'rûfesi olmayub duyûnu dahi herkesinden ezîd olmağla müteveffâ-yı mersûmun garimleri ma'rifetiyle beyne'l-guremâ tezvî2 ve taksîm için sûk-ı sultânîde ba'de'l-merâmin gıbbe inkitâ-ı (sayfa vaşı çıkmamış)gıyye semen-i misilleriyle taraf-ı şer'-i şerîfden bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı mersûmdur ki ber vech-i âtî zikr olunur. Tahrîren Fi 11 Rebiu'l-evvel sene 75

Bârgîr Re's 1 800 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma' sîpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü' ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü' ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü' ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü' ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1	Müsta'mel seccade Adet 1

			35 Guruş	40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Sayfa No: 168

Poz: 90

Hüküm No: 2

Tarihi: 3 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Kaymas karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Ahmed bin Hüseyin nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma bint-i Ahmed ile sulbî sagîr oğlu Ahmed ve sulbiye sagîre kızları Döne ve Âişe ve haml-i mevkûf nâm kimesnelere münhasır olduğu lede's-şeri'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûbe vasileri olan anası zevce-i mezbûre Fatıma taleb ve ma'rifet-i şer'ile takrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'l-verese

bi'lfarîzâtı'sher'iyeye tevzî ve taksîm defteridir ber vech-i âtî zikr olunur. 3 Receb sene

75

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 3 1200 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır dügesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şaîr Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedîd pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedîd yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedîd çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1

				60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 26250 Guruş

Sayfa No: 168

Poz: 90

Hüküm No: 3

Tarihi: 3 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar'a tâbi' Hortu karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe enverde ve yine karye-i mezbûre sâkinlerinden iş bu bâisetu'l-kitâb Zekerıyya bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tavîhâ ikrâr ve ta'bîrû'l-merâm edub karye-i mezbûrede dirim mevzı'de mezbûr Mustafa ile Ferid oynar iken bana zefi eylediği değnek sol gözüme isâbet ederek müteessiren nûr-ı aynım ağma olub müceb-i şer'isini taleb ve da'vâ ve tesaddi eyledikde beynimizde muslihûn tavassut edub beni da'vâ-yı mezkûrumdan mezkûr Zekerıyya ile yedi bin dört yüz guruş bedel-i merf'u' ve maksusuna ba'de's-sulh ve'l-kabûl mezkur Zekerıyya bedel-i sulh-ı mezkûra müteallika da'vâda benim zimmetimi ibrâ edun ben dahi husûs-ı mezbûre müteallika-i hainen da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât-ı hak eyledim dedikde gıbbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vekaa bi't-taleb ketb olundu hurre fi gurre-i min şehr-i şa'bânu'l-muazzam lisene hamse ve seb'îne ve mieteyn ve elf

Şâhidûn

Karye-i mezbûrda E-l-Hâc Ömer Ağa

Ve Kuka Mehmed Ağa

ve Köse oğlu Ali Ağa

Bekir oğlu Hüseyin ve gayruhum

Sayfa No: 169

Poz: 92

Hüküm No: 1

Tarihi: 3 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Çubuk Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden El Hac Hasan Efendi Süleymân nâm kimesnenin verâseti zecve-i menkûhâi metrûkesi Emine Bint-i ismail nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları El-Hâc Mehmed ve Yusuf ve Süleyman ve sagîr oğulları İsmail ve Ali ve sulbiye-i kebîre kızı Fâtîma ve sagîre kızları Aişe ve Ümmü Gülsüm nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kibel-i şer'den mansûbe vasîleri zecve-i mezbûre ve merkûm El-Hâc Mehmed ve Yusuf ve Süleyman taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âfî zikr olunur. Fi 3 Cemaziye'l-âhir sene 75

Âvân-ı nuhâs-ı cedid Kıyye 26 1040 Guruş	Köhne avân-ı nuhaslar Kıyye 26 790 Guruş	Müsta'mel kilim Adet 3 200 Guruş	Ufak minder Adet 3 85 Guruş	Müsta'mel Seccade Adet 1 15 Guruş
Basma yasdık Adet 8 48 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 6 36 Guruş	Müsta'mel halı seccade Adet 2 12 Guruş	Köhne yasdık Adet 7 25 Guruş
Köhne kilim Adet 1 40 Guruş	Köhne pile Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel basma makad Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel Zilî Seccade Adet 1 55 Guruş	Kılıc Adet 1 110 Guruş
Tüfenk Adet 1	Nargile Adet 1	Müsta'mel pile Adet 3	Köhne seccade Adet 1	Basma yasdık Adet 5

50 Guruş	20 Guruş	120 Guruş	15 Guruş	20 Guruş
Müsta'mel minder Adet 4 100 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 4 140 Guruş	Basma yasdık Adet 3 10 Guruş	Ufak minder Adet 2 10 Guruş	Müsta'mel abdestlik Adet 1 80 Guruş
Müsta'mel salta Adet 1 ve cebkân Adet 1 80 Guruş	Müsta'mel ve köhne abanya Adet 2 60 Guruş	Müsta'mel ve köhne yorgan Adet 2 65 Guruş	Müsta'mel minder Adet 2 70 Guruş	Müsta'mel muşamma Adet 1 50 Guruş
Köhne minder Adet 2 50 Guruş	Hınta Kile 25 500 Guruş	Şaîr Kile 10 100 Guruş	Bulgur Kile 7 140 Guruş	Çuval Adet 7 50 Guruş
Kömür Araba 1 60 Guruş	Hatab Araba 3 90 Guruş	Şıra oluğu Adet 1 25 Guruş	Def'aten âvân-ı nuhas Kıyye 3 140 Guruş	Nuhas cezve Adet 1 11 Guruş
Müsta'mel halı seccade Adet 1 40 Guruş	Köhne kilim Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel pile Adet 2 100 Guruş	Ufak basma minder Adet 1 20 Guruş	Kara keçi Rü' üs 22 1200 Guruş
Oda ve ahur Bâb 2	Nuhas ibrik Adet 1 ve	Nuhas mangal Adet 1	Kehribar çubuk takımı Adet 2	Beşderelerde bağ-ı kürûm

750 Guruş	Leğen Adet 1 80 Guruş	150 Guruş	120 Guruş	450 Guruş
Saat Adet 1 300 Guruş	Yeni handa mağaza Adet 1 1200 Guruş	Kasab dükkânı Adet 1 1300 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 10570 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan ve sebt-i defter 481 Guruş
Mehr-i zevce 50 Guruş	Mesârif-i techize 60 Guruş
Miriye deyn-i müsbeti 1527 Guruş	Bedel-i a şâra deyn-i müsbeti 2650 Guruş

Hüve'l-vâki li'l-kâsem-i beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 5943 Guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre 371 Guruş	Hisse-i zevce-i mezbûre 371 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 1040 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 1040 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 1040 Guruş
Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûre 520 Guruş	Hisse-i bintu'l- mezbûr 520 Guruş	Küsûr 6 Guruş

Sayfa No: 170

Poz: 92

Hüküm No: 1

Tarihi: 3 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Kaymas karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemri'llâhi te'âlâ fevt olan İbrahim Hasan nâm kimesnenin veraseti zecve-i menkûhâi metrûkesi Emine bint-i Süleyman nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Hüseyin ve sağır oğlu Hasan ve kebîre kızları Aişe ve Ümmügülsüm ve Zeyneb ve erdiye ve sağire kızı Fâtıma nâm kimesnelere münhasır olduğu lede's-şer'i enverde zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağırûn-ı mezbûrûnun anası tesviye-i umrûna kibel-i şer'den mansube ve vasi zevce-i mezbûre Emine taleb ve ma'rifet'i-şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur. Fi 3 Receb sene 75

Karye-i mezbûrede mülk-i menzil Göz 8 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlik de bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kîle 80 1600 Guruş
Dakik Kîle 20 400 Guruş	Şair Kîle 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kîle 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş

Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş
Def'aten cedid çuval Adet 3 65 Guruş	Köhne pile Adet 2 40 Guruş	Bulgur kile Adet 1 200 Guruş	Revgan-ı sade Kıyye 20 240 Guruş	Penair Kıyye 3 60 Guruş
Âvân-ı nuhas Kıyye 2 710 Guruş	Saman Araba 10 300 Guruş	Ot Araba 5 150 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l- eşyâ 26250 Guruş

Minhae'l-ihracât

Mehr-i zevce Kıymet 50 Guruş	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 966 Guruş
---------------------------------	--

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 25234 Guruş

Hisse-i zevce 3154 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 3396 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr Gâib 3396 Guruş
Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse- bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l mezbûre 1698 Guruş	Hisse-i bintu'l Mezbûre 1698 Guruş

Sayfa No: 170

Poz: 92

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Gecek karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemri'llâhi te'âlâ fevt olan Ali bin Eser nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhâi metrûkesi Kezban bint-i İsmail nâm hatun ile sulbî sagîr oğlu Hüsetin ve sulbiye-i kebîre kızı Kezban ve Ca'fer kızı Aişe nâm kimesnelere inhisarı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun anası ve tesviye-umûruna min kibel-i şer' mansûbe vasîsi zevce-i mezbûre kezban taleb ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lferîzatu's-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur. Hurre ve tahrîren Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîne min şehri recebi'l-ferd lisene hamse ve seb'in ve mieteyn ve elf

Âvân-ı nuhâs-ı cedid Kıyye 26 1040 Guruş	Köhne avân-ı nuhaslar Kıyye 26 790 Guruş	Müsta'mel kilim Adet 3 200 Guruş	Ufak minder Adet 3 85 Guruş	Müsta'mel Seccad Adet 1 15 Guruş
Basma yasdık	Müsta'mel seccade	Müsta'mel yasdık	Müsta'mel halı seccade	Köhne yasdık

Adet 8 48 Guruş	Adet 1 40 Guruş	Adet 6 36 Guruş	Adet 2 12 Guruş	Adet 7 25 Guruş
Köhne kilim Adet 1 40 Guruş	Köhne pile Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel basma makad Adet 1 15 Guruş	Müsta'mel Zilî Seccade Adet 1 55 Guruş	Kılıc Adet 1 110 Guruş
Tüfenk Adet 1 50 Guruş	Nargile Adet 1 20 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 120 Guruş	Köhne seccade Adet 1 15 Guruş	Basma yasdık Adet 5 20 Guruş
Müsta'mel minder Adet 4 100 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 4 140 Guruş	Basma yasdık Adet 3 10 Guruş	Ufak minder Adet 2 10 Guruş	Müsta'mel abdestl Adet 1 80 Guruş
Müsta'mel salta Adet 1 ve cebkân Adet 1 80 Guruş	Müsta'mel ve köhne abanya Adet 2 60 Guruş	Müsta'mel ve köhne yorgan Adet 2 65 Guruş	Müsta'mel minder Adet 2 70 Guruş	Müsta'mel muşamma Adet 1 50 Guruş
Köhne minder Adet 2 50 Guruş	Hınta Kile 25 500 Guruş	Şaîr Kile 10 100 Guruş	Bulgur Kile 7 140 Guruş	Çuval Adet 7 50 Guruş
Kömür Araba 1	Hatab Araba 3	Şıra oluğu Adet 1	Defaten âvân-ı nuhas Kıyye 3	Nuhas cezve Adet 1

60 Guruş	90 Guruş	25 Guruş	140 Guruş	11 Guruş
Müsta'mel halı seccade Adet 1 40 Guruş	Köhne kilim Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel pile Adet 2 100 Guruş	Ufak basma minder Adet 1 20 Guruş	Kara keçi Rü'ûs 22 1200 Guruş
Oda ve ahur Bâb 2 750 Guruş	Nuhas ibrik Adet 1 ve Leğen Adet 1 80 Guruş	Nuhas mangal Adet 1 150 Guruş	Kehribar çubuk takımı Adet 2 120 Guruş	Beşderelerde bağ kürûm 450 Guruş
Saat Adet 1 300 Guruş	Yeni handa mağaza Adet 1 1200 Guruş	Kasab dükkânı Adet 1 1300 Guruş	Hurdavât-ı menzil 200 Guruş	Yekûnu'l-eşyâ 10570 Guruş

Sayfa No: 171

Poz: 93

Hüküm No: 1

Tarihi: 5 L 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Aişe bint-i İsmail nâm hatunun anası Fatıma bint-i Mehmed nâm hatun ile sagîr oğulları Halil ve Ahmed ve sadriye-i sagîre kızı Kezbana inhisârı lede'sş-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîre-i mezbûre hâlî ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasîsi İbtahim bn İsmail ve mezbûre Fatıma taleb vema'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu'sş-şer'iyeye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âfî zikr olunur. Fi 5 Şevval sene 75

Kaymas karyesinde mülk-i menzil mea havlu Göz 8 2400 Guruş	Kara sığır öküzü Çift 2 2500 Guruş	Kara sığır ineği Re's 2 500 Guruş	Kara sığır düğesi Re's 1 200 Guruş	Kara sığır danası Re's 1 150 Guruş
Merkebe Re's 1 ma'sıpa Re's 1 300 Guruş	Diğer merkebe Re's 1 200 Guruş	Şecer-i ceviz Adet 1 100 Guruş	Eşcâr-ı gayr-ı müsmire Adet 2 60 Guruş	Mermerlikde bağ-ı kürûm 300 Guruş
Keçi Rü'ûs 40 4400 Guruş	Oğlak Rü'ûs 20 1100 Guruş	Koyun Rü'ûs 60 6000 Guruş	Toklu Rü'ûs 40 2000 Guruş	Hinta Kile 80 1600 Guruş
Dakik Kile 20 400 Guruş	Şair Kile 50 500 Guruş	Mezrû' hinta Kile 8 160 Guruş	Arı Koğanı 9 360 Guruş	Kimyon Kıyye 60 120 Guruş
Müsta'mel minder Adet 2 60 Guruş	Pile yasdık Adet 2 40 Guruş	Müsta'mel keçe Adet 2 35 Guruş	Müsta'mel beyaz pile Adet 1 35 Guruş	Müsta'mel seccade Adet 1 40 Guruş
Cedid pile Adet 3 180 Guruş	Müsta'mel pile Adet 3 150 Guruş	Cedid yorgan Adet 1 80 Guruş	Cedid minder Adet 1 40 Guruş	Müsta'mel yasdık Adet 3 15 Guruş
Cedid çuval Adet 3 60 Guruş	Müsta'mel çuval Adet 3 45 Guruş	Köhne çuval Adet 2 20 Guruş	Müsta'mel döşek Adet 1 50 Guruş	Müsta'mel yorgan Adet 1 60 Guruş

Def'aten cedid çuval	Köhne pile	Bulgur kile	Revgan-ı sade	Penair
Adet 3	Adet 2	Adet 1	Kıyye 20	Kıyye 3
65 Guruş	40 Guruş	200 Guruş	240 Guruş	60 Guruş
Âvân-ı nuhas	Saman	Ot	Hurdavât-ı menzil	Yekûnu'l-eşyâ
Kıyye 2	Araba 10	Araba 5	200 Guruş	26250 Guruş
710 Guruş	300 Guruş	150 Guruş		

Sayfa No: 171

Poz: 93

Hüküm No: 2

Tarihi: 5 L 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Kocaş karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Emine bint-i Ali nâm hatunun verâseti zecv-i metrûkı İsmail ibn-i Abdullah ve sadr-i sagır oğlu mücerred vâlidesi Raziye nâm kimesnelere lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagır-i mezbûr babası ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasîsi mezbûr ismail Ali taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur.5 Şevval sene 75

Sayfa No: 171

Poz: 93

Hüküm No: 2

Tarihi: 25 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Mülk karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemri'llâhi te'âlâ fevt olan Mehmed bin Mustafa nâm kimesnenin verâseti zecve-i menkûhâi metrûkesi Aişe bint-i Mehmed Ali nâm hatun ile Sulbî sagır oğlu Mustafa ve sulbiye-i sagîre kızları Emine ve Aişe nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun anası ve kıbel-i şer'den mansûbe vasîleri zevce-i mezbûre Aişe gelüb muvaffakiyetle ve ma'rifetiyle

ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu'ş-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur.25 Receb sene 75

Sayfa No: 172

Poz: 93

Hüküm No: 1

Tarihi: 25 B 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü kurâlarından Mülk karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem te'âlâ fevt olan Aişe bint-i Habin nâm hatunun veraseti zevc-i metrûku (çıkmamış) .. ibn İbrahim ile sadri sagîr oğulları İbrahim ve Mahmud ve Halil ve sadriye-i kebîre kızı Aişe nâm kimesnelere inhisârı lede'ş-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun babası ve tesviye-i umûruna kîbel-i şer'den mansûbe vasî Ali bin İbrahim taleb taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu'ş-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur.25 Receb sene 75

Sayfa No: 172

Poz: 93

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Hâcî Veyis mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemri'llâhi te'âlâ fevt olan Zeyneb bint-i Abdullah nâm hatunun verâseti zevc-i metrûkı Ali bin Musa ile sadri sagîr oğlu Ahmed ve sagîre kızları Tevhîde ve Saide nâm kimesnelere inhisârı lede'ş-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun tesviye-i umûruna kîbel-i şer'den mansûbe vasîleri babası zevc-i mezbûr Ali taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu'ş-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur. 15 cemaziye'l-âhir sene 75

Sayfa No: 172

Poz: 93

Hüküm No: 3

Tarihi: 25 C 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Hâcı Hasan mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemri'llâhi te'âlâ fevt olan Hasan bin Mehmed nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhâi metrûkesi Fatıma bint-i Yusuf nâm hatuna sulbî kebîr oğulaları Mehmed ve İbrahim ve Hüseyin ve sulbiye-i kebîre kızları Fatıma ve Emine ve sagîre kızı Zeliha nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun tesviye-i umûruna kibel-i şer'den mansûbe vasîsi olan anası zevce-i mezbûre Fatıma taleb ve muvaffakiyetle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyeye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur.25 cemaziye'l-âhir sene 75

Sayfa No: 173

Poz: 94

Hüküm No: 1

Tarihi: 5 L 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Çapaklı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi tâla Ali bin Mustafa nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Ömen nâm hatun ile sulbî sagîr oğlu Ahmed ve sulbiye-i sagîre kızı Rukiye nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagîrân-ı mezbûrânın ammî tesviye-i umûruna ve kibel-i şer'den mansûb vasîsi Osman bin Mustafa ve zevce-i mezbûre taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve bi'lmüzâyede bey' olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyeye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur.Fi 5 Şevval sene 75

Mahalle-i mezbûrda mülk menzil		2000
Cedid evân-ı nuhâs	20	750
Hurda evân-ı nuhâs	8	250
Koz nâm mahalde baĝ kıt'a	30	400
Aĝaç arası nâm mahalde harabe baĝ		200
Keçi ve koyun res'	10	1000
Kara sığır ineĝi re's	2	550
İki yaşımda tayre's	1	400
Köhne döşek	1	30
Köhne yorgan	1	35
Cedid minder	1	40
Cedid yorgan	1	60
Müsta'mel ufak yorgan	1	30
Cedid seccade	1	80
Cedid çuval	1	30
Müsta'mel çuval	1	15
Müsta'mel pele	1	40
Def'a Müsta'mel pele	2	80
Müsta'mel yasdık	2	10
Beyaz mendil	1	15
Köhne mendil	1	8
Şam'dan	1	15
Ayna	1	15
Müsta'mel heĝbe	1	25
Tuz kile	2	40
Bulgur kile	6	120
Tavşanlıda gelen nakd-i mevcûd		3600
Hurdavât menzil		200

Yekûnu'l-eşyâ ve'n-nakd	9938
Mihru'l-ihrâsât	
Mihr-i zevce	50
Resm-i âdî	190
ve kayddan	12
Sıhhu'l-bâkî lil kâsemi belnel'vereseti'farîzâtı'ş-şer'iyye	9448
Hisse-i zevce-i mezbûre	1181
Hisse-i ibnû'l-mezbûr	5511
Hisse-i bintu'l-mezbûre	2755
Küsr	1

Sayfa No: 173

Poz: 94

Hüküm No: 2

Tarihi: 7 Ş 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Ay mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem Abudun veledi Kirkor nâm nasraninin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sara bint-i Karabet ile sulbî kebîr oğulları Matyonus ve Kirkor ve Agob ve sulbiye-i kebîre kızları merveran ve Marem ve Efsebet nâm nasranilere münhasır olub kable'l-kâsem mersûm Agob dahi fevt olub veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Kazar bint-i Karabet ile anası zevce-i mezbûre Sara ve sulbiye-i kebîre kızı Sirpoy ve liebeveyn er karındaşı Matyos ve Kirkor ve liebeveyn kız karındaşları Marveran ve Marem ve Efsebet nâm nasrânîlere münhasır olub kable'l-kâsem mersûme Hasbet dahi fevt olub veraseti zevc-i metrûkesi Lerkez veled-i karabet ile anası mersûme Sara ve li-ebeveyn er karındaşları mersûmân Matyos ve Kirk ve liebeveyn kız karındaşları Marvveran ve Maryem nâm nasrânîlere münhasır olub kable'l-kâsem mersûme Sirpoy dahi fevt olub veraseti anası Sirpoy Kazar ile liebeveyn ammi merkuman Matyos ve Kirkor nâm nasranilere münhasır olub kable'l-kâsem mersûme merkuma Sara dahi fevt olub veraseti sadrı kebîr oğulları

merkuman Matyos ve Kirkor ve kebîre kızları Sergumat Marveran ve Marem nâm nasrânîlere münhasır olub kable'l-kâsem mersûme Sergume Kazar dahi fevt olub veraseti zevc-i metrûku Karabet veledi Kasir ile liebeveyn er karındaşı kebîre Kosar nâm nasranilere münhasır ve tashîh-i mes'ele işleri bihükmi'l-münâsaha ba'de't-tenzîl üç yüz kırk altı sehimden olub sehâm-ı mezbûrda doksan sehimi mersûm Matyos'a doksan sehimi mersum kirkor'a ve kırk bir sehimi mersûm Marya'ya ve kırk bir sehimi mersûm Anya'ya ve kırk bir sehimi mersum Marema ve yirmi üç sehimi mersûm Serkez'e ve on sehimi mersûm Karabet ve on sehimi mersûm Kirkoza isabeti tahakkukundan sonra terkoson Matyos ve Kirkor ve Serkez ve Karabet ve Kirekoz'a ve mersûme gâib-i ani'lbelde Mamani'nin vekili mansûbu Destici oğlu Hâcî Kobet ve Mersomat Marmek ve Anani'nin vekîl-i sâbitü'lvekâle Ser Avok oğlu Artin nâm nasrânîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edub mevrûsumuz hâlik-i mesfûr ve mesfûrelerden müntakil sekiz oda ve bir mikdar havlu müştemil bir bâb mülk-i menzilde olan Hisse-i irsiyyelerimizi ma'rifet-i şer'le ber vech-i tashîh-i mezkûr bi't-terâzi beynimizde aksâm ve her birilerimizin Hisse-i irsiyyeleri ifrâz ve kabz ve kabul eylediğimden sonra menzil-i mezkûr da'vasına müteallika âmme-i deâvî ve metâlibât ve kâffe-i imân ve muhâsemâtdan her birilerimiz âherin emniyetini ibrâ-i âmm ve râfiu'l-hisâm ile ibrâ ve iskât edub ve ehr birimiz âherin ibrâsını muharrer ve kabul eyledik dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ veka bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre Fi'l-yevmi's-seba' min şehr-i şa'bânu'l-muazzam li-sene seb'îne ve mieteyn ve elf

Şâhidûn

Kıbrıslı İsmail Efendi

Kemaneci oğlu Hasan Efendi

Rahime oğlu Hasan Efendi

Sayfa No: 174

Poz: 94

Hüküm No: 1

Tarihi: 15 B 12[75]

Medîne-i Karahisar-ı Sâhib kazası kurâlarından Kozlu karyesi ahâlilerinden İbrahim bin El Hâc Bekir nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine Medîne-i

Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Beğli mahallesi mütemekkinlerinden Mağredig vekledi Serkez nâm nasrânî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm (sayfa başı çıkmamış)edub bundan akdem yedimde mülküm olan bir re's boz erkek merkebi mersûm Mağredig yedinde bulmam ile sevî olunub bana teslîmine tenbîh olunmak murâdımdır dedikde gıbbe't-tasdîku'-s'sevî mersûm Mağredig dahi iştirâ-ı mülkümdür seyu ba'de'r-ref' ve'd-da'vâ husûs-ı mezkûrda mezkûr İbrahimin nefesine (sayfa başı çıkmamış) olduğundan nmüddeâsına nesne taleb olundukda udûl-i icrâ ricâl-i müslimînden Murtaza Bin Ali ve Kozlu karyesinde Abdullah bin Abdullah da nâm kimesneler liecli'ş-şehâde meclis-i şer'de hâzırân oldukları Hâlde eseru'l-istişhâd ve Fi'-hakîka evsâf-ı mezbûr ile mevsûf olan(sayfa başı çıkmamış) mezbûr İbrahim nâm kimesnenin mülküdür bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyu her birileri alâ vechi'ş-şer'î edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinden ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye gıbbe't-tahlîf i'ş-şer'î mucibiyle ba'de'lhükm mezbûr merkebin teslîmine , mersûm Mağredice'ye tenbîh olunduğu mâ veka bi't-taleb ketb olundu.Fi 15 Receb Sene 75

Sayfa No: 174

Poz: 94

Hüküm No: 2

Tarihi: 25 L 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü karyelerinden Temürcü karyesi sâkinlerinden Mustafa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezbûr mahallâtından (sayfa başı çıkmamış)Akto mahallesi mütemekkinlerinden iş bu bâisetu's'sakr Kok veledi Pogos nâm nasrânî muvâcehesinde ikrâr-ı kelâm ve takrir-i merâm edub karye-i mezbûrede bir taraf-ı Macar Hüseyin oğlu Mehmed bakçesi ve bir taraf-ı Macar oğlu Mehmed menzili ve bir taraf-ı bâyg-i merkûm menzili ve taraf-ı râbii tarîk-i âmm ile mahdûd ve bir kıt'a bakçesi taraf-ından icâbı ve kabûlü hâvî ve şurût müfsidece ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile altı yüz altmış guruşa (sayfa başı çıkmamış) Kok nasrânîye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz altmış guruşu müşteri-i mersûm Kok yedinden bi'-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledim fimâ ba'D bakçe-i mahdûd -ı mezkûrda aslâ benim alakam kalmayub müşteri-i mersûm Kok nâm nasrânînin müşterâ-yı sahîhi

ve hakk-ı sarîhi olmuşdur. Keyfemâ yeşâ bahtiyâr ve mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki-ş- şer'î mâ veka bi't-taleb ketb olundu. 25 Şevval sene 75

Şâhidûn

Karye-i mezbûr Muhtarı Eyyub Ağa

Gökçü Oğlu Mustafa Ağa

Gökçü oğlu Ahmed ve gayruhum

Sayfa No: 174

Poz: 94

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 Ş 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Orta mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Makrosol veled-i Kokasar nâm nasrânînin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Diroti veledet Fonor ile vâlidesi Sara ve sulbî sagîr oğlu Mefrocel ve sagîre kızı Marem nâm nâsranîlere inhisârı ba'de't-tahakkuk u'ş'şer'î sagîrân-ı mezbûrânın kıbel-i şerden mansûbe vasîleri mersûme Sare kendi taraf-ından asaleten ve sagîrân-ı mezbûrânın taraf-ından vesâiyete meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden iç bu bÂiseyu's-sukr Sergiz veledi Karabet nâm nasrânî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve ikrâr-ı kelâm edub müteveffâ-yı mersûm ile Sergiz'in alâ tarîkul'müşâreke malûlmu'l- mikdâr iştirâ eyledikleri ganmenlerin bahası olan dokuz bin guruşu ba'de kâsem u'ş-lirkete nısfî olan dört bin beş yüz guruşu mersûmun zimmetinde müteveffâ-yı mesûmun alacak hakkı kalmağla suâl olunub bi kadri'l-mahsûs alıverdiği bi'l- asâle ve bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde gıbbe'l-istintâk malum Sergiz cevâbında ganem-i mezbûreleri miralum ile iştirâken iştirâ eyledikleri ikrâr ancak re's-i mâl olan dokuz bin guruşu ba'de'l-kâsemu'l-irke gâib-i ani'lmeclis ganem-i mezbûrun bacı olan kimesneye müstekıllan ben i'ta eyledim. Deyu müteveffâ-yı mezbûrun asıl re's mâlik-i nısfî olan dört bin beş yüz guruş i'tasını inkârına mukârin müddeaya mesfûrdan müddeâsına mutabaka beyne taleb olundukda etyân beyninden ıshâr -ı acz edub mübeyyene tâlib olmadığından mersûm Sâra yalarına muârazadan men' olunduğu bi't-taleb ve ketb olundu. Hurrire tahrîren Fi'l- yevmi'l-hâmis ve'lısrîne min şehr-i şa'bânu'l-muazzam lisene hamse ve seb'ine ve mietyen ve elf

A'zadan Süleyman Ağa
A'zadan Hafız Ağa
Millet Başı Hâcî Karabet
Meşeli Oğlu Agob

Sayfa No: 174

Poz: 94

Hüküm No: 4

Tarihi: 15 Ş 12[75]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Kethüdâ mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem biemrillâti te'âlâ fevt olan Süleyman İbn-i Osman nâm kimesnenin zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Bint-i Abdullah nâm hatun ile sulbî sagîr oğulları Ali Rıf'at Osman Vahid ve sulbiyee-i sagîre kızı Saide nâm kimesnelere inhisârı lede's-şer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrunun anası ve tesviye-i umûrlarına min e kibel-i şer' mansûb vasîsi zevece-i mazbure Fatıma taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu's-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre tahrîren Fi' yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîne min şehri şa'bânu'lmuazzam lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Mülk-i menzil nısf		2000
Koyun re's	30	2700
Keçi re's	15	1650
Toklu re's	15	750
Oğlak re's	5	300
Kısrak re's	1	800
Tabanca saf	1	120
Tüfenk	1	80
Trablus kuşağı	1	100
Ferman ve müsta'mel yağmurluk ve elbsie		590
Geln	2	300
Müsta'mel pele	4	160

Minder	3	120
Basma yasdık	3	15
Fener	1	30
Dakik kile	4	70
Bulgur kile	3	60
Ruĝan sade	3	40
Cedid seccade	1	80
Müsta'mel kumaş	2	150
Şair kile	1	100
Hurdavât menzil		
Yekûnu'l-eşyâ		200
Mihru'l-ihrâcat		
Mihr-i zevce	50	
Resm-i âdî	263	
Dellaliye eşyâ	211	
Ve kayddan	16	
Sıhhu'l-bâkî lil kâsemi belnel'vereseti'farîzâtı'ş-şer'iyye		10075
Hisse-i zevce-i mezbûre		1260
Hisse-i ibnü'l-mezbûr		3529
Hisse-i ibnü'l-mezbûr		3529
Hisse-i bintu'l-mezbûre		1764
Küsûr		

Sayfa No: 175

Poz: 95

Hüküm No: 1

Tarihi: 13 N 12[75]

Elekçi tâifesinden Salih nâm Kıbtî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine Medîne-i Sifrihisar mahallâtından zimmi Akdoğan mahallesi mütemekkinlerinden Agob veledi Hâcî Artin muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrir-i kelâm edub mersûm Agob zimmetinde ceihet-i karzdan müsted'a bin guruş ve kezâlik meblağ-ı mezbûrun neş

senelik fâizini talep ve da'va ederim suâl olunub aliverilmesi matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve lede's-suâl mersûm Agom cevâbında meblağ-ı mezkûrun bin guruş ikrâr lakin tekasa bir tob setari ve on dokuz top elek yüzü ve üç top alaca ve bir aded füsuni bıçak arşun dimi kıt'a ve iki değirmi mücessem bahâsı baha sekiz yüz doksan dokuz alâ'l-hesâb edâ ve teslîm eyleyub bâki yüz yirmi bir guruş zimmetimde deynimdir dedikde merkûm kıbtî husûs-ı mezkûru ve calih rasdîk edub ve meblağ-ı mezbûr bir aşunun fâizini da'vâsı istimâa şâyân olmadığından meblağ-ı mezbûr yüz bir guruşun edâsıyla mersûm Agob tenbîh olduğu mâ veka bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre tahrîren Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîne min ramazânul-mibârek lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 175

Poz: 95

Hüküm No: 2

Tarihi: Gurre N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Benli mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kasabet veledet Serkez nâm nasrâninin verâseti zevc-i metrûku Karabet veledi Artin ile sadri kebre kızları Sirpoy Marem ve Aksebet Sikoni ve Takoy liebeveyn kız karındaşı Aksebet nâm nasrânî isabeti tahakkukundan sonra mersûm Karabet meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine âtî mahallesi mütemekkinlerinden iş bu bâisetu's-sıkr Makros veledi Ohanser nâm nasrânî muvâcehesinde ikrâr-ı kelâm ve takrir-i merâm edub mahalle-i mezbûrede vaki' bir taraf-ı Tonbay oğlu Hâcî mağridic menzili ve bir Bemüz oğlu Hâcî Kirkor menzili Geçid oğlu Hâcî Kirkor menzili ve taraf-ı râbîi tarîk-i âmm ile mahdûd fevkani ve tahtânî dört oda ve bir mikdâr havlu müştemil mülk menzilin taksîmi kâbil olmadığından mersûmât Marem ve İskoyu ve Tokulu2nun ber vech-i tashîh -i mezkûr sekizer sehinden yirmi dört sehim ve mersûme liebeveyn kız karındaşı Efsini'nin beş sehinden cem'an şîrâ ve mâlik olduğum yirmi dokuz sehimi vârisen mâik olduğum on beş sehim cem'an kırk dört sehimi tarafeynden icab ve kabûlü havî ve şurût-ı müfsidden âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile sekiz bin sekz yüz guruşa mersûm Makros'a şâyian bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde oldahi ber vech-i muharrer şâyian iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan

meblağ-ı mezkûr sekiz bin sekiz yüz guruşu müşteri-i makrun yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledim. Fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan irsen ve şirâ ve mâlik olduğum kırk dört sehimde asla ve kat'a alâka ve medhalim kalmayub müşteri-i mersûm mukırr ve sebk mülk-i müşterâ-yı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Keyfe mâ yeşâ bahtiyar ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'i mâ veka bi't-taleb ketb olundu. Hurrire tahrîren Fi gurre-i min şehri ramazan'ul mübarek lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 175

Poz: 95

Hüküm No: 2

Tarihi: Gurre N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Benli mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Asabet veledet Serkiz nâm nasrânînin verâseti zevc-i metrûku Karabet veledet Eritina ile sadri kebîre kızları Sirpoy ve Madem ve Rakabet ve Riskoy ve Takosi ve liebeveyn kız karındaşı Aksebet nâm nâm nasranilere isâbeti tahakkukundan sonra bint-i mersûme Aksebet meclis-i şer'-i şerîf-i enverde iş bu bâîsetu's-sukr mersûmenin zec-i dâhili Makros muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edub mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraf-ı Tonbay oğlu Hâcî Mefredig menzili ve bir taraf-ı Ceviz oğlu Hâcî Kirkor menzili ve bir taraf-ı Kehbe oğlu Hâcî Kirkor menzili ve taraf-ı râbii tarîk-i âmm ile mahdûd fevkani ve tahtani dört oda ve bir mikdar havlu müştemil mülk-i menzirimde olan ber vech-i tashîh mezkûr Hissema isâbet eden sekiz sehimî tarafeynden icâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfside de ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mersûm zevcim Makros'a bin altı yüz guruş şâyia bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer şâyia iştirâ ve temlîk ve teslim ve kabz ve kabul eledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin altı yüz guruş zevcim müşteri-i mersûm Makros yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledim Fimâ ba'd menzil mahdûd-ı mezkûrda olan irsen mâlik olduğum sekiz sehimden asla ve kat'a al'^aka ve medhalim kalmayub müşteri-i mersûm Makros'un mülk-i müşterâsı sahihi ve hakk-ı sarîhimi olmuştur. Keyfemâ yeşâ bahtiyar ve mutasarrıf olsun dedikdegıbbe't-tasdîki's-şer'i mâ veka bi't-taleb ketb olundu. Fi gurre-i min şehri ramazan'ul mübarek sene 75

Sayfa No: 175

Poz: 95

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mine bint-i Mehmed nâm hatunun veraseti anası Aîşe bint-i İbrahim hatun ile ve liümmi kız karındaşı inhisârı lede'sşer'-i enverde zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîre mezbûrlarının liebeveyn ammi ve kıbel-i şer'den mansube vassi İbrahim taleb ve ma'rifetiyle tahrîr olunub beyne'lveresetu'lfarîzatu'sşer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âtî zikr ve beyan olunur. Hurreire tahrîren Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'lısrûne min şehri ramazan'ul mübarek lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Mahalle-i mezbûrda sarf-ı arsa 400

Azmaç nâm yaylada mülk menzil göz 2 300

Kozlar n3am mahalde bağ-ı gerdümün nısfı satır 25

Köhne Evân-ı nuhas 18 450

Köhne minder 2 40

Köhne halı seccade 1 30

Köhne pele 3 40

Minder köhne 1 10

Müsta'mel pele 1 10

Müsta2mel tolu 1 40

Yekunu'l-eşyâ 9930

Mihru'l-i hrâsât

Resm-i adi 148

Dellaliye eşyâ 118

Ve kaydiyeden 9

Azmaç'da kain hakkında üçyüz sehim i'tibarıyla iki yüz elli altı sehim hısaa 3000

Ve yine Azmaç'da kain temlik nısfında üç yüz seksen sehim i'tibarıyla iki yüz elli altı sehim Hisse-i irsiyyem 3000

Sıhhu'l-bâkî lil kâsemi belnel'vereseti'farîzâtı'ş-şer'iyye 5655
Hisse-i ümm-i mezbûre Aişe 3770
Hisse-i uhtu'l-ümm Emine 1885

Sayfa No: 176

Poz: 95

Hüküm No: 1

Tarihi: 7 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Halil bin El-Hac Memiş nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Aişe bint-i İbrahim Hatın ile sulbî sagîre kızı Emine ve babası el-Hac Memiş nâm kimesnelere inhisarı lede'ş-şeri'l-enver zahir ve nümayan oldukdan sonra sagîre-i mezbûrenin liebeveyn ammi ve kıbel-i şer'den mansûbe vasîsi İbrahim ve mezbûran Aişe ve El-Hac Memiş nâm kimesnelere taleb ve ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr olunub ve beyne'l'veresetu'lfarîzatu'ş-şer'iyye tevzî ve taksîm defetridir ber vech-i âfî zikr olunur. Hurrîre tahrîren Fi'l-yevmi'l-hamis ve'lısrine min şehri ramazanu'l-mübârek lisene hamse ve seb'ine ve mieteyn ve elf

Köhne nuâs kazgan	8	200
Müsta'mel kesik kotoni entar	1	50
Müsta'mel balta	1	40
Müsta'mel dizlik	1	30
Pele şalvar ve köhne kuşak	1	15
Fes	1	5
Yazma	1	10
Yekunu'l-eşya		345
Mihru'l-ihrasat		
Tevhiz ve tekfin		10
Mihr-i zevce		25
Resm-i âdî ve dellaliye eşyâ ve kaydiye-i defter		18
Sıhhu'l-bâkî lil kâsemi beynel'vereseti'farîzâtı'ş-şer'iyye		203

Hisse-i zevce-i mezbûre	25
Hisse-i bintu'l-mezbûre	101
Hisse-i ibnü'l-mezbûr	76

Sayfa No: 176

Poz: 95

Hüküm No: 2

Tarihi: 21 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Halil bin El-hac nâm kimesnenin sulbî ve sağıre kızı Emine'nin müteveffâ-yı mezbûrede ve liümm kız karındaşı müteveffıye-i mezbûrede müntakil malını hıfz ve tesviye- umûruna kıbel-i şer'den zevci nasb ve tayin olunmak ehâmm-ı Elzem olduğu ecilden sağıre-i mezbûrenin liebeveyn ammi olub her vechile umûr-ı vesâyeti ru'yete kâdir idüğü zeyl-i hüccetde muharreru'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olan iş bu baisetü'l-kitâb İbrahim bein El Hac Memiş nâm kimesneyi hâkim mevki'-i sadr-i kitâb tubala ve hün-i meâb Efendi hazretleri sağıre-i mezbûre Emine'nin vakt-i rüşde ve seradına değin babası müteveffa-yı mezbûre ve liümm kız karındaşı müteveffıye-i mezbûrede müntakil malını hıfz ve tesviye-i umûruna vasi nasb ta'yin buyrdukda ol dahi ber vech-i muharrer vesayeti mezkureyi kabul ve hidmet-i lazimesini kema yenbağı edaaya taahhüd etmeğın me veka bi't-taleb ketb olundu 21 Ramazan sene 75

Şahidûn

Faziletlu Kıf zâde Ali Efendi

Mahalle-i mezbûre muhtarı Mustafa ağa

Vecib Oğlu Hasan Ağa

Ve Ya'kub oğlu Mehmed Ağa

Sayfa No: 176

Poz: 95

Hüküm No: 2

Tarihi: 21 N 12[75]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe râfiatu'l-kitâb Âişe bint-i İbrahim nâm hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr-i merâm edub bundan akdem zevc-i dahilim Halil bin El-Hâc Memiş nâm kimesne fevt olub hâlâ zevciyeyt beynimizde kâim iken (sayfa başı yazı çıkmamış) şden hâsıl ve benden mütevellide iş bu hâzırâtı bi'l-meclis Emine nâm sagîre için hakk-ı hizâne şer'an benim olduğu ecilden Hâlâ sagîre-i mezbûre benim mücerred terbiyemde olmağla nafaka ve kisve baha ve sâir levâzım - ı zarûriyesi için sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kıbEl-i şer'den mansûb vasisi liebeveyn ammi İbrahim yedinde hıfz ve idâna olunan babası müteveffâ-yı mezbûrda ve liümm kız karındaşı müteveffîye-i mezbûrede müntakil mal-ı mevrûsundan kıbEl-i şer'den kadr-i kifâye meblağ farz ve rakdir olunmak matlûbumdur dedikde mezbûre Aişe hatunun takrîr-i meşrûhu vâkıa mutabık ve zıkr-i âtî meblağ-ı kadr-i ma'rûf olduğu sikât-ı sahîhatu'l-kelimât ihbârlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki'-i sadr-ı kitâb bi tevkîatu'r-refiu'lmüstetâb tûbâle hüsn-i meâb Efendi hazretleri dahi sagîre-i emzbûrenin nafaka ve kisve baha ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün babası müteveffâ-yı mezbûrda ve liümm kız karındaşı mezbûrede müntakil mal-ı mevrûsundan işbu târih-i kitâbdan yevmî yirmişer pare farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mevrûz-ı mezkûru harc ve sarfa ve lede'l-hâce istizâna ve inde'z-zafer mâl-i mevrûsuna rücûa mezbûre Aişe hatun izn vermeğın mâ veka bi't-taleb ketb olundu.

Fi 21 Ramazan sene 75

Şahidun

Faziletlu Kıbtizâde Ali Efendi

Mahalle-i mezbûre muhtarı Mustafa ağa

Vecib Oğlu Hasan Ağa

Ve Ya'kub oğlu Mehmed Ağa

Hisse-i Câmi'-i Yenice	68
Bâ-mu'arrefe futuli Cami'ci zade Aluca İsmail Efendi	
Hisse-i eşyâ müteveffiyenin	
Süleyman Beşe oğlu Mustafa	50
Göcen oğl Hasan	100
Hâcı Hasan'ın Mehmed	50
Mermici Mehmed	500
Körsükutlu Mehmed	100
Kedse Ömer Oğlu Mustafa	100
Cami'cizâde Ahmed	280
Danduman oğlu Mahmud	100
Ekici oğlu Ali	45
Devir Alioğlu Ali	100
Timurcu Deli Osman	136
Mihr-i esamilerinde bâ defter müferridât	630
Yekûn 1561	
Tahsîl olacak nema	234
Dükakn icârı	108

Hisse-i mevkûfe-i	
Hisse-i mescid-i Kutbeddin bâ ma'rifet-i mütevelli pehlivan oğlu Hasan	68
Kara Ali Oğlu Osman	345
Satılmışoğlu Abdullah	300
Seydali oğlu Ömer	301
Kara Bekir oğlu Ali	115
Satılmı oğlu Osman	89
Satılmışoğlu Abdullah	306
Butunun Halil	200
Sirac Hüseyin	264
Arabacıoğlu Osman	150
Havâss Mehmed Ağa	300

Bacak oğlu Bekir	165
Çam kereste oğlu İbrhim	100
Kızpedaş Hüseyin	450
Baş Çavuş oğlu Halil	210
Hafızın molla Ali	52
Hâcı İbrahim	140
Özkan oğlu Hasan	70
Dingilli İbrahim	50
Gök güzel Mehmed	550
Turacıoğlu Bayarm	241
Un oğlu Ahmed	300
Gedikoğlu İbarhim	200
Osman oğlu Ali	115
Surtulu Ali	52
Baş Çavuşoğlu Mehmed	300
Giritli Eyyub	100
Uçanlı Ali	302
Feramus oğlu İsmail	52
Mehmed Efendi	115
Bozoğlan	131
Hâcı İbiş	430
Dingilli Ali	90
Köhne esamileri	
Tahsîl olunacak neması zam	6070
Mesârifât	6981
Hammi oğlu Casim	65
Halil Beşe oğlu Halil	46
Kahve çarşuda mekteb	75
Gök gözün Mustafa Efendi	48

Hisse-i Mevkufe	
Hisse-i Câmi'-i Kebir	543
Ba mu'arrefe Mevla Ali Çavuş	68
Edhem Oğlu Hüseyin	575
Canıs oğlu Mahmud	150
Fakı oğlu Süleyman	115
Hâcı Mehmedin Süleyman	100
Hâcı Hasan'ın Süleyman	270
Düzdür oğlu İsmail	100
Fimaslı Bektaş oğlu Süleyman	300
Fimaslu Deli Mehmed	100
Köse'nin Ömer	34
Ali Çavuş	30
Başçı oğlu Mustafa	100
Kılıcı İsmail Çavuş	115
Teke seke Mehmed	100
Gökçenin Osman	115
İbrahim Efendi	100
Vabis oğlu Süleyman	200
Deynekledi oğlu Ahmed	152
Keçeci Hüseyin	585
Kalıcı Halil	80
Salih Beşe oğlu Süleyman	200
Geneci oğlu İbrahim	90
Ayaşlı Hâcı Hafız	500
Hâcı Mehmed	67
Dükkân icaresi	124
Yeniceli Halil	65
Tüfenkçi Osman	66
Kılıccu Abbas	66

Hisse-i mevkûfe		
Hisse-i Yenice Mahalle		68
Ba mu'arrefe mütevellî Körsekürlü Hakkı		65
Kadir oğlu satılmış		230
İlhan oğlu Süleyman		150
Na'lband Hâci İbrahim oğlu Mustafa		300
Zümer Karakaş oğlu Hadrizih		500
Çırac Hüseyin oğlu Mehmed	150	
Hâci Osman oğlu Ca'fer	100	
Kasab Hâci İbrahim oğlu Ali	100	
Aman Aman Oğlu İbrahim	27	
DEli Satan Oğlu Süleyman	50	
Macık oğlu Mehmed	100	
Receb oğlu Hakkı	174	
Yunus oğlu Mustafa	115	
Küçük oğlu Hasan	820	
DEli Süleyman oğlu Hasan	623	(87) Pare
Akbaş oğlu Mehmed	169	(35)
Hakdan oğlu Süleyman	147	(16)
İhsân'ın Salih oğlu Ali	100	
DeFi Babu Sahbi Tevfik	135	(28)
Kuşçu oğlu Mehmed Ali	361	(4)
Kâbir oğlu Hüseyin	152	(2)
Şikâr Ali	100	
Ali Beşe	350	(10)
Nuri Ömer oğlu mUstafa	95	(26)
Celebin oğlu Ömer	72	
Melekli Ömer oğlu Mehmed	10	
Colunu Yusuf	88	(2)
Dabbâğ Abdullah oğlu Mustafa	100	
Rahime'nin Hasan	200	
Ma'den oğlu Çoban Süleyman	73	(24)

Kara bacık oğlu Halil	152	
Câmi'ci oğlu Hâcî İsmail	960	
Başçı Mehmed	50	
Memioğlu Hasan	444	
Kuzar oğlu Süleyman	108	
Kuzar oğlu Mustafa	200	
Bakırcı AFiştâş	200	
Topal Kutucu	199	
Baş Çavuş oğlu Mehmed	264	(2)
Hasan Bey oğlu Hüseyin	30	
Keneci oğlu İbrahim	250	
Sarı Muarrifin Ali	2658	(2)
Vakf-ı mezbûr nukûdundan olub malalrı zaiifçe olan kesândır. 11271		
Hasan Bey oğlu Salih	367	(2)
Hâcî Kara'nın Mehmed'dir	373	(34)
Tatar oğlu Ahmed	379	(2)
Mestan oğlu Ahmed	699	31
Baş Çavuşoğlu Mahmud	104	(32)
Mahmud Beşe oğlu Ali	170	
Güneş oğlu Mehmed Efendi	2187	(12)
Güneş oğlu Hüseyin	304	(4)
Hisarlı oğlu Hüseyin	442	(30)
Hâcî Ömer oğlu Mehmed	304	
Gedik oğlu Hüseyin	155	(14)
Na'lband Hâcî Hüseyin	698	

Sayfa No: 179

Poz: 97

Hüküm No: 1

Tarihi: 21 N 12[75]

Sâhibu'l-hayrât Şeyh Osman Afif Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i envâr ve liecli't-tescîl ve teslîm zîrde muharreru'l-esâmî dâvât-ı kirâm huzurlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i berâm ederler ki Medîne-i Sifrihisar'da Şeyh Mahallesinde Câmî-i Beyzâ kurbünde vâki' bir taraf-ı Corda oğlu Ali'nin zevcesi Aişe'nin milk-i menziline mutatsıl bir taraf-ı Şeyh Efendinin kendi mülk menziline muttasıl ve iki taraf-ı tarîk-i âmm ve hudûdu ile mahdûd havlu ve arsa iki yüz Elli zirâ' mülkde arsa ve menâzil şeyh Efendinin mülk-i müsterâsıolub üzerine iki deshâne ve dokuz bâb medrese odası binâ ve ihyâ eyledikten sonra vakf-ı sahîh-i müebbedle vakf eyleyub tevliyyete ve şersin seni madâm hayya nefesine şart eyleyub vefât ve ba'de vefât evlâd-ı evlâd zükûrundan aslah ve erşedâna ve ba'de'l-ınkırâz re'-yi hâkimle erbâb-ı istihkâkdan mütevEllî ve müderrisi nasb oluna dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î tescîl olunmuşdur. Fi 3 Muharremu'l-Harâm sene 1370

Hisse-i mevkûfe		
Cisr ve debbağhâne		
Bâ mu'arrefe mütevellî Hasan Efendi	67	
Debbâğ Salih Ustanın Ali	400	
Çiftligî Deli Osman'ın Ali	80	
Hâcî bâd oğlu Bekir	100	
Şa'ban oğlu Kebanlı	30	(2)
Kokonun Osman	60	
Keçeci İbrahim	40	
Kara hisarlı Bekir Efendi	100	
Cömerd oğlu Mustafa	80	
Etmekci Ali oğlu Mustafa	100	

Çiftlikli Habib	130	
Yeğen Çavuş oğlu Mehmed	80	
Hâcı Kalfa oğlu İbrahim	66	(2)
İmam oğlu Ahmed	400	
Debbâğ Kızıl Ömer	100	
Hafız Ağa	374	
Uzun Osman oğlu Ömer	60	
Yahyalı oğlu İbarim	50	
Hidâyetin Mustafa	230	
Kebanlı Hasan	115	
Kebanlı Ca'fer oğlu Ali	57	
Çavuş oğlu Mustafa	200	
İbrahim beşenin Süleyman	280	
Hülâce oğlu Ömer	163	
İsmail Zainli Kocabaş	100	
Karye-i mezbûrede Solak oğlu Mehmed	208	
Kartal Ahmedin Süleyman	69	
Kasab Ali ağanın Halil	540	
Hâcı Osman oğlu Molla Osman	100	
Kör Şükür dElla Mehmed	66	
Yenice Mahaalleden Topla Ca'fer	30	
Yemenici Yahyanın Abdullah	120	
Kuyruk oğlu Hâcı Mehmed Ali	300	
Kabiş oğlu Süleyman	200	
Abdullah Beşe oğlu Molla Hüseyin	100	
Debbâğ Hâcı Abdullah	200	
Uzun İmam oğlu Hüseyin	50	
Eskici Ali	300	
TElli oğlu Süleyman	152	(2)
Kahveci Ali Zabtiyye	115	
Zimmi Babumcu Güllü	250	
Zimmî Babumcu Tevfik	300	

Zimmî Arnavud oğlu	100	
Zimmî Babumcu Karabet	250	
Zimmî Babumcu zevcesi	264	
Debbâğ Bekir	133	
Boyacı Hâcı Ali	600	
Kör Ali'nin Ali	230	
Kafşak Kızının Ahmed	100	
Tosun oğlu Süleyman	124	
Zilfaravuş	115	
Horoz oğlu Molla Halil	50	
Demirci Deli Osman	232	
Boyacı Mustafa Kaba Sakal	100	
Yemci Gün oğlu Abdullah	200	
Dayanan oğlu Hâcı Süleyman	50	
Şeyh Efendi	50	
Hâcı Bekir'in Mehmed	48	(2)
Seydaliogđlu Ömer	42	(2)
Duhancu Hüseyin	46	
Kızılca MeşElinin Hüseyin	47	
Kara Kula oğlu Ali	34	
Kara Bekir oğlu Mustafa	50	
Terzi Yusuf2un Mehmed	50	
Came oğlu Süleyman	50	
Kesmece oğlu Bekir	300	
Tatar Sülemanın İbrahim	50	
Topcu oğlu Tatar Ali	50	
Kızılca MeşEli Kuru oğlan	50	
Hâcı Ümid damadı	150	
Katırcı oğlu İsa	50	
Abid oğlu Ali	130	
Türkmen oğlu Hüseyin	100	
Katırcı oğluMedeni	50	

Mandayan oğlu Hâcî Hüseyin Efendi	1200	Tamamen mütevElli yedine teslim olunmak olduğu kayd olundu
Desteci oğlu Ali	800	
Keçeci Hüseyin	400	

Hisse-i Mevküfe	
Mahalle-i Çeşme-i Faruklar	
Ba muarrfe mütevellî Debbağ Hasan	68
MütevElli Hasan	162
Halil Usta	200
Gün oğlu Abdullah	300
Hâcî Hasan	200
Hazret oğlu Ali	100
İhtiyar Hasan	100
Kahveci Ali	100
Müftizâde Ali Efendi	40
Tosun oğlu Süleyman	25
Tahsîl olacak nema	183
İcare-i dükkân	30
Mesârifât	1440

Sayfa No: 188

Poz: 101

Hüküm No: 1

Tarihi: Gurre Ra 12[22]

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Ya Ganiyyu

Ya Muğnî

Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm

‘İzzet-me’âb şeriat-nisâb fahru'l-kuzât Mevlânâ Süleyman efendi kâmiyâb ba'de't-tahıyyetu'l-vâfiyye inhâ olunur ki ber vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Sifrihisar Günyüzü kazâsının işbu sene isnâ ve işrîn ve mieteyn ve elf mâh-ı rebiu'l-âhire guresinden kabz etmek üzere cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûr gurre-i merkûmeden zabt eyleyub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye sa'y-ı cemîl ve vâki' olan mevtâ-yı askeriyenin muhallefâtını tahrîr ve tersîm ve beyne'l-vereseti'l-farîzatu's-şer'iyye tevzî' ve taksîm eyleyub inde'l- meliku'l-celîl ü cezîl olasin ve's-selâm. Fî gurre-i rebiülevvel sene 1222

Sayfa No: 188

Poz: 101

Hüküm No: 2

Tarihi: 21 Ca 12[22]

Mevlânâ işbu Sifrihisar kadısı zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Hüdavendigâr sancağı mütesellim ve zikr olan askerın ihrâcına nişân-ı hümâyunum irsâliyle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı lede mevlâm gediklilerinden Mehmed İzzet ve a'yân ve zâbit ve vücûh-ı memElekt ve iş eri zîde kadrum tevki'-i refi-i hümâyûnum vâsıl olacak ma2lûm olaki dîn-i devlet-i atıyyemin düşmânı olan Moskov keferesiyle El-yevm muhârebe ve mukâtEle derkâr ve eyyâm-ı sabk-ı hümâyûnu güzâr etmekde olduğu bedidâr ve bu sûretde berât-ı hümâyûn mest neşihâ karar olmuş lâzım geleceği hasebiyle şimdiden nukudiyet hususu zımnında mest-i asker mührüm ve muktezâ olmakdan nâşî siz ki mevlâna ve tesellüm ve sâir mûmâ ileyhim kazâ-i mezbûrun müstesnâ-yı hümâyunum için Elli nefer süvârî tertîbine irâde-i aliyyem taalluk edub şöyle ki askerın gözünde meserret vücûduna nazaran ziyâde tertîbi lâzım etmekde bu vechile Elli nefer girân-ı seyf olduğundan neferât matlûb gâyet gerbinde ve bahâdır ve hân olarak tertîb ve techîz üzerlerine kavıyyu'lmuktedir bâ meşbûğ nasbiyle rûz-ı kâsımdan gün mukaddem ordû-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere sevk ve tisyâra akdem ve dikkat eylemek bâbında fermânım olmağın ordû-yı hümâyunumdan işbu emir sâdır olmuşdur mübâşir mûmâ ileyhim imdi matlûb olunan Elli nefer askeri tamâmen tahrîr ve üzerlerine kavıyyu'l-iktidâr bi's-şuyû' nasbiyle mahallinden taharruk ve ihrâk ve dikkat-ı mezbûrda ordû-yı hümâyûnumda isbât-ı vücûd eylemeleri için irsâl ve isâle ve bi'l-ikfâha ihtimâm ve dikkat eylemeniz

matlûb ve ubrağım olduğu ve iş bu ansr voyvodasıyla düşmanı üzerine olmakla müslümânım diyenler hissedâr edub ve bu asker için isti'câl olunmayub ağmâz tekâsül eder olur ise ve bevakt evkât-ı sâire kıyâs eder olur ise vebali boyılına dünyâ ve ahiretde terâkunu beher hâl müşâhid edeceği ma'lûmunuz oldukda ve hadd-i mElrû' üzere âmil ve hareket eylesesin ve senki mübâşir-i muma ileyhsin mübâne-i ümenâ ve akrânından bi'l- intihâb bu husûs-ı ehemme matlûb olan askerin merkûmeyi tamâmen ihrâc ve dikakt-i mezkûrda ordû-yı hümâyûn eder şöyle sa'y ve gayret eylemekden mebnî olmağla ona göre amel ve dikkat ifâ-yı muktezâ me'mûrîne vâhık ve dermeyân ve hilâfı vaz'ı tecvîz ile minvâl ve muâtib olmakdan hazer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım vusûlünde buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere gayr ve hareket eylesesin Fi 21 cemaziey evvel sene 1222

Sifrihisardan matlub olan hınta kile 158

Şair kile 589 Seksen iki evrâkdir.

Sayfa No: 190

Poz: 102

Hüküm No: 1

Tarihi: 21 L 12[22]

Mevlânâ Brusa Kadızı zîde fezâiluhû ve mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fezâilu ve'l-hükkâm Hüdâvendigâr sancağında vâki' Sifrihisar ve Günyüzü ve Karahisâr ve Nallu ve Karıbazar ve Gökçedağ ve Domaniç ve Yarhisar ve Kızılcatozlu ve Bayramiç ve İlya ve Sancak ve Tophisar ve Sekü ve Kepsud ve Bergama ve yine medine ve nevâhî ve Tırhala nâm diğer Soma ve Gölpazar mea Lefke ve İnegöl ve Akbük ve Yenice Taraklı ve Manyas ve Kirmastı ve Gümüş ve Yarışehir ve Mihaliç ve Ermenipazarı kazalarının kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân ağyân-ı Hüdâvendigâr sancağında mütesellim zîde mecduhû ve mefâiru'l-emâsil ve akrân zikr olunan askeri ihrâc ve müsteâb ordû-yı hümâyûnuma isâl mukaddeman mübâşir ta'yîn olunan El-yevm ol tarafda olan ayan ve vezâif mevcûde memleket ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refi-i hümâyûnum vâsil olacak ma'lûm olaki takvîyet-i hudûd zımnında rûz-ı kasımdan yirmi gün mukaddem müsta-yı hümâyûnumda isbât-ı vüdût etmek üzere senki mütesellim-i mûmâ ileyhsin şer' ma'rifetiyle Hüdâvendigâr sancağında vâki' zikr olunan kazalar harkatu'l-lebise bin

dokuz yüz Elli süvari tertibine irâde-i aliyyem tezhür edub bu vechile bir kazâda Elli nefer tertîb olmakdan ma'dud hem kaza ahâlîlerine tekâlîf güzârından himâyet ve hem neferât-ı mmezkûre tamam ve güzîde olmak ve ba'zı kazanın kurâsı diğesine kıyâsen deyan ve noksan olub hâlî ve temelli müteavenet bulacağına binaen ol makulelerin tertîbi cebr ve noksan sûretle ta'dîl ve tesviye olunarak bir kazanın kurâsı çok olmak cihetiyle karyeleri kesîr olan kazâ ile beraber olmayacağına ve bu husûs mahallinden bilineceği mebnî yeddinin tahammülü olmadığını takdirce tahammülü miktar ondan ihrâc ile Elliye varınca tasbiyesi diğ diğ tahammülü olan kazalarından talep ve şetm olunarak bin dokuz yüz elli neferât güzîde ve tuvânâ tertîb ve techîz ve üzerlerine kaviyyu'l- iktidâr bi's-şuyû' nasıl mahallinden tahrîrin ve ihrâc ve rûz-ı kasımdan yirmi gün mukaddem ordû-yı hümâyûnumda ısdâr olan emr-i terbûim mucebince asâkir-imatlûbe-i mezkûre tertîb ve ihrâc olunmuş ise ba'de önce mütevakkıf ve te'hîr bir vecihle câiz olmuyor mevsim-i şitâ gün be gün takarrub etmekde olmak mülâbesesiyle bu bâbda gayret ve dermeyan ederek gece gündüze katarak hemen asâkir-i merkûmeyi acaleten tertîb ve tekmîl-i bi's-şuyû' muktebil ihrâc ve serîan vakt-i mezkûrede evvelince ordû-yı hümâyûnuma eyüşdürmeğe ikdâm ve müsâraat olmağın te'kîden ve isticvâben zîr-i karar ile olunan olunmuşdur bi-lâ noksan asker-i mezkûre-i ordu-yı hümâyûnumda olub bulunmak lâzım gelir ise dünyada ve ahiretme mezamatı müşahede olunacağına şübhe olmadığı ma'lûm oldukda ber müceb-i muharrer amel ve hareket eyleyesiz. Şöyle bilesiz alamet-i şerife i'timâd kılasız Fi 21 Şevval sene 1222

Sayfa No: 190

Poz: 102

Hüküm No: 2

Tarihi: 12[23]

Ya Allah Ya Fettah Ya Rezzak Ya Kerim

Rabbi yessir velâ tuassir rabbi temmim bi'l-hayr ve bihi nes'te'înu

‘İzzet-me’âb şerîat nisâb Mevlânâ Es-Seyyid Hüseyin Efendi Kâmiyâb ba'de't-tahıyyetu'l-vâfiye onun olunur ki ber vech-i mensûb mutasarrıf olduğum Sifrihisar Günyüzü kazasının umûr-ı şer'iyyesi iş busene isnân ve ısrîn ve mieteyn ve Elf ramazan-ı şerifinin on beşinci günü zabt etmek üzere bi'n-niyâbe taraf-ımızdan

cenabınıza tefevvuz ve sipariş ve ihale olunmuşdur ki gerekdir ki devletimde kaza-i mezbûr samin mezkûrun nısfından bi'n-n iniyâbe zabta beyne'l-ahali icrâ-yı ahkâm-ı şerîfi âli eylemeyub ve vâkıa olan muşal-ı askeriye tahriri beyne'l-verese tevzî' ve taksîm eyleyub cevâdü'ş-şer'i Ahmed yedine ma' inhirâka cevaz göstermeyesiz ve'l-yevm sene 223

Sayfa No: 190

Poz: 102

Hüküm No:3

Tarihi: 15 Za 12[23]

Defter oldur ki iş bu bin iki yüz yirmi üç senesi mâh-ı zi'l-ka'denin on beşinci günü sâhibu'l-hayrât ve't-tahıyyât El-Hâc Umur Fakının nukûd-ı mevkûfesinin dükkân icaresinin hüsni ru'ıyyet olunduktan sonra cümle ma'rifetle Dünder oğlu Mustafa Ağa yedine zimmetden ve gerek icareden olanlar ahz etmek için iş bu cedîd defter verildi ki bu mahalle kayd olunmuşdur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşera min şehri zi'ka'de lisene selâse işrîne ve mieteyn ve Elf

Zimem başta nukud-ı mevkûf 1968

Dükkân icârları 179

Vakf-ı 'avârız 275

Küber ve bin nukudu mevkûfeyi bulmuş kayd şod 900

Sayfa No: 191

Poz: 103

Hüküm No:1

Tarihi: 12 L 12[23]

Bismillahi'r-rahmâni'r-rahîm

Rabbi yessir velâ tuassir rabbi temmim bi'l-hayri ve bihi neste'inu

Lâtekun lil'ışı mahrûce'l-fuâde inne'r-rizka'l-allâhi'l-kerîm

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Ganiyyu Yâ Latîfu Ya Allah

'İzzet-me'âb şeriat nisâb Mevlânâ Seyyid Hâfız Ali Efendi kâmiyâb ba'de't-tahıyyetu'l-vâfiye inhâ olunur ki Sifrihisar Günyüzü kazâsının umûr-ı şer'iyyesi iş bu

sene selâse ve ısrîne ve mieteyn ve elf şa'bânu'l-muazzamı guresinden nezâret-i âmmemize binâen taraf-ımızdan bi'n-niyâbe cenâbımıza ihâle ollunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezkûru târih-i mürâseleden zabt edüb beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyyede sa'yı cemîle eyleyesin ve's-selâm Fi 12 Şevval sene 223

El fakır Hafız Ahmed Kâmili enâm-ı evvel hazret-i şehriyârî

El-Kadıu'l-Asker Anadolu

Yâ Fettâh, Yâ Rezzâk Yâ Ganiyyu Yâ Latîfu Yâ Allah

(Mürekkep dağılarak yazıyı ortadan kaybeymiş)

Sayfa No: 191

Poz: 103

Hüküm No:2

Tarihi: Gurre M 12[24]

İş bu bin iki yüz yirmi dört senensine mahsûb olmak üzere Kazâ-i Sifrihisarda mütemekkin ehl-i zimmiyet reâyâ keferesine verilen evrâk Bileceik Voyvodası tevvâbîn-i dergâh-ı âlî Ali Ağa hazretlerine cizye bukçesi uhde-i nizâmlarına ihâle olunub ve tarafından tahsîle me'mûr olan Es-Seyyid Molla Mehmed yediyle evrâk-huzûr-ı mahkemiyye lede'l-vürûd sene-i mezbûre ibtidâsından âid muhterem yevm-i ehadda olub huzûr-ı şer'ide mührü küşâd -ı şurût-ı hazibe üzerine tenbîh olunduğu kayd şod. Fi Gurre-i Muharrem sene 1224

Kazâ-i Sifrihisar der livâ-i Hüdâvendigâr eyâlet-i Kütahya'da vürûd eden

344 Mal-ı imdâd-ı seferiyye

34 Harc-ı bâb

34 Mübâşiriyye

413 yalnız dör yüz on üç guruşdur.

78 Mâl-ı imdâd ve hazeriyye ihrâc 344

Kad vasale'l- binâ fi 5şehr-i cemâziye'âhire lisene 1224

Kazâi Sefer hisâr (Sifrihisar) kûsûru

Evrâk Aded 33 a'lâ

260 Evsat 50 ulâ

Sayfa No: 192

Poz: 103

Hüküm No:1

Tarihi: Gurre M 12[25]

İş bu bin iki yüz yirmi senesine mahsûben Sivri hisâr kazâsında mütemekkin reâyâları evrâkları bilecek divara serse bevvâbîn ve dergâh-ı âlî Ali Ağanın hissesına ihâle olunan cizye bağçesi küşâdına bu mahalle hayrısına ademisi ve hayal zade nevdude ağadır. Fi 1225 Hurrîre gurre-i muharrem yevm-i pazar

Sayfa No: 192

Poz: 103

Hüküm No: 2

Tarihi: 7 L 12[20]

Hüdavendigâr sancağında Sifrihisar Günyüzün'de Gecek nâm karye sâkinlerinden ve eshâb-ı hayr Seyyid nâm kimesne karye-i merkûmede müceddeden medrese binâ edüb ancak bir müderris nasb lâzıme olmakıyla erbâb-ı istihkâkdan iş b urâFi'-iu tevkî'-i refi-i şân -ı hakânî mezbûr Salih zîde ilmuhûya tevcîh ve yedine müceddeden berât-ı âlişân verilmek ricâsına günyüzü nâibi mevlânâ arz etmekle Anadolu muhâsebesinde derkenâr olmağla mucebince tevcîh olunmak üzere a'lemu'l-ulemâu'l-mütebahhirîn afdalu'l-fuzalâul' müteverri'în vi'l-Fi'l Şeyhu'l-islâm mevlânâ Es-seyyid Mehmed Ataullah edâmallâhu te'âlâ feâiluhum etmekle işârât mucebince tevcîh ve berât i'tâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra götürüb bin iki yüz yirmi bir senesi şevVâlinin dokuzuncu günü Ta3ihiyle müverrih verilen rûsu hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnum veridm ve buyurdum ki mezbûr Salih ibn-i İsmail Zîde ilmuhum varub vech-i meşrûh üzere medrese-i mezbûrda ber vech-i muharrer müderris olub edâ-yı hidmetin eyledikten sonra iş bu berât-ı âlişânıma mugâyir müderrislik umûruna taraf-ı âherden bir ferd dahl ve taarruz kılmaya şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîren Fi'l-yevmi's-sâbi' fi şehri-i şevâlu'l- mükerrrem fi sene bin iki yüz yirmi

Sayfa No: 192

Poz: 103

Hüküm No: 3

Tarihi: 17 L 12[20]

Bin iki yüz yirmi üç senesi cemâziye'l-âhîrinin dördüncü günü taht-ı âlî tahtı Osmânî üzere bu hükm-i hümayûnum meymene-i makrûnum vâki' olub umûmen tecdîd-i berât olmak fermânım olmağın binâen alâ zâlik Hüdâvendigâr Sancağında Sifrihisar hünyüzü'nde Gecek nâm karye sâkinlerinden ve ashâb-ı hayrâtdan Seyyid İsmail kimesne karye-i mezbûrde müceddeden medrese binâ edub ancak bir müderris nasb lâzım olmakla erbâb-ı istihkâkdan iş bu râfi'-i tevkî'-i şân Salih İbn-i İsmail zîde ılmuhû her vecihle muhîll ve müstehakk olmakla medrese-i merkûmenin ber vech-i hasbî müderrislik ciheti merkûm Salih zîde ılmuhû tevcîh ve yedine berât-ı alışânım verilmek ricâsına Günyüzü nâibi ikâz arz etmekle kayd Anadolu muhâsebesinden derkenâr olmakla mücebince tevcîh olmak şeyhu'l-islâm Mehmed Atullah işaret etmekle işârâtı mücebince ve berât i'tâ olunmak bâbında bin iki yüz yirmi bir senesi şevvâlinin dokuzuncu günü sâdır olan ruus-ı hümayûnum mücenince mezbûrun yedine bu berâtı dersâdetime getirüb tecdîden ricâ etmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem vücûda getirüb atık berâtı mücebince târîh-i mezbûrdan müceddeden bu berâtı-ı hümayunum verdim ve buyurdum ki mezbûr Salih İbn-i İsmail zîde ılmuhû varub üslûb-ı sâbık üzere medrese-i merkûmenin ber vech-i hasbî müderrisi olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra iş bu berât-ı alışânım mugâyir müderrislik umûruna kimesne taraf-ından dahl ve taarruz kılmayalar şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren Fi'l-yevmi's-sâbi' aşera şevvâl lisene selâse ve işrîne ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 192

Poz: 103

Hüküm No: 4

Tarihi:-----

Dizdarlık maddesi tevcîz-i Günyüzüdür

Sifrihisar nâibi fazîletlu Efendi ızzetlu El-Hâc Hasan Ağa sâhib-i arz-ı hâlin ibrâ ve deâ hudul-i merkûmun inhâsı şerîat tâliasının biraderi olarak dîde-i sâk katl edub ve pendvarlık kendi üzerine bir takrîb tevcih etdirdiği sahihimdir ve sâhib-i arz-ı hâlin biraderi fuzulün o livâ yok mudur (?) olmadığı sûretde merkûm ûn neferât-ı hoşnudile ve meşâhtimdir hakikat keyFiyeti huzûr-ı minh i'lâm eyleyesiz deyu.

Sayfa No: 193

Poz: 104

Hüküm No: 1

Tarihi: 17 Z 12[24]

Kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinu'l-fezâil ve'lhukkâm ez livâ-i Hüdâvendigâr Anatb eyâletinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân mevlânâ zîde kadruhum tevkî-i refi'-i hümâyûnum vâsıl olucak ma'lum ola ki hâlâ Anadolu vâlisi düstûr-ı mükerrer nizâmu'l-âlem vezîrim Seyyid Osman paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû rikâb-ı kâimakâmı olub sefir hükmünde olmak hasebiyle Ez livâ-i Hüdâvendigâr Anadolu eyâletinde vâki' kazâlardan Daliçün ve sakdedden vukûnda tertîb ve ta'yîn kılınan emrâr-ı sakdiyenin iş bu bin iki yüz yirmi beş senesine mahsûben tahsîl ve müşârun ileyh taraf-ına i2tâsına hususen irâde-i aliyye taalluk etmekden nâşî sizler ki mevlânâ ve etyân-ı mûmâ iElyhimsiz gibbe ez livâ-i Hüdâvendigâr eyâlet-i merkûme vâki' kazâlardan suguld vukûnda vali için teertîb hâlikân üç yüz altı kese dört yüz altmış dört guruş imdâd-ı nakdiyesin sene mahsûben ez iş bu sene gurre-i muharrem ihtiyâr olunarak kazalar ahâlilerine şurût-u nakdiye mucebince vakıan tevzî" ve tahsîl ve müşârun ileyh taraf-ından kabzına tamura rdâ ve teslîm olunmak bâbında fermanım olmağın müsnâ-yı ordû-yı humâyûnumdan işbu emr-i şerîFim ısdâr ve erdâ olunmuşdur imdi ber minvâl-i muharrer bin iki yüz yirmi beş senesine mahsûben lisene gurre-i muharrem i'tiyâr olunan valiçün muîn olunarak mâru'z-zikr üç yüz altı kese dört yüz altmış dört guruş imdâd-ı nakdiye şurût-ı şa'riye üzere def'aten kazâ ahâlilerine tevzî' ve taksîm ve yerlu yerinden cem' ve tahsîl ve müşârun ileyh taraf-ından kabzına me'mura edâ ve teslîm etdirub avk ve te'hîrden ve mikdâr-ı muayyenden ziyade seneviye tahsîlinden kesret üzere kazada mübâşir livâ ismiyle ahâlî ve fukarâ-yı raiyye tegaddî vukûu tecvîzden hazer ve hidmet ve mübâadet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur.

Buyurdum ki: Vürûd buldukda bu bâbda Vech-i meşrûh üzere serk-i bâkîde düstûr olan fermân-ı vâcibu'l- ittibâ' lâzimu'l- imtisâlimin mazmûn-ı itâat mukavvetiyle amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın Tahrîren Fi'l-evâil-i şehri- zi'l-hiccetü's-şerîfe sene erbea ve işrîne ve mieteyn ve elf

Kütahya mütesellimi El-Hâc Süleyman Ağanın emri-âlişân ücebince
buyuruldu-ı sâmilere
Kazâ-i Sifrihisar
Bursa
Der livâ-i Hüdâvendigâr
344 mâl-i imdâdı's-seferiyye
34 harc-ı bâb
34 Mübâşir
413
Kazâi Günyüzü
Bursa
344 mâl-i imdâdı's-seferiyye
34 Harc bâb
34 Mübâşir
314

Sayfa No: 193

Poz: 104

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 M 12[25]

Anadolu vali-ü vüzerâ-yı 'azâm hazerâtına bâ emri-âlişân rehin ve tahsîs kılınanmağla mâl-ı imdâd-ı seferiyemden kazâ-i mezkûr sehimden ber vech-i bi'l-isâbe ile yeni sicil-i mahsûsundan mukayyed bulunmağla ber mu'tâd-ı kadîm ihrâc olunur pusula kayd olundu. Hurrîre Fi 15 Muharrem sene 225

Sayfa No: 193

Poz: 104

Hüküm No: 3

Tarihi: 12 M 12[32]

Mâl-ı imdâd-ı seferiye ve taksît-i evvel mâh-ı muharremu'l-harâm i'tibârıyla Kütahya vâlisi devletlu vezîr-i rûşen-i zam devletlu Hurşid Paşa Efendiye verilen yetmiş sekiz guruş pusula-i şer'iyye mucebince isâbet edub ve teslîm olunduğu kayd şod Fi 12 Muharrem sene 1232

Mübaşiri Destari Saim Ağa

Kazai Sifrihisar

78 Taksît-i evvel ve imdâd-ı hazeriyye

70 Hizmet-i mübâşir

Sayfa No: 194

Poz: 104

Hüküm No: 1

Tarihi: 18 Za 12[24]

Kıdvetu'lkızât ve'lhükkâm ma'denu'l-fazli ve'l-keîâm Mevlâna Sifrihisar kadısı zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsi'l-ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan kıdvetu'l-emâsi'l ve'l-akrân Abdi zîde karuhumtevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olucak ma'lûm ola ki: hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan irfân-ı zâtın Mehmed Ârif zîde mecduhûnun bundan akdem me'mûr idâresi olduğu Bahr-i Sefid Boğazı muhâfazasına asâkir-i rûzkın tebaiyeytleri için iki yüz yirmi üç senesine mahsûben yahud on erdar sancağında vâki' kafaludan mübâyaa-i tertib olunan on yedi bin beş yüz kile dakik ve altmış beşer bin kile şâir ve dört bin re's ağnâmdan bedelle mahalle Elinden pusula defteri mûmzâ mevkiyece Sifrihisar kazası hissesine isâbet eden yüz elli kile dakik ve beş yüz seksen dokuz kile şâir ve dört bin re's ağnâmdan kıymet 32 ağnâm bedeli olan mebâlîğı yerlu yerinden cem' ve muhassıl bedeline mezkûr dakik beher killesi üçer guruşdan ve şâirin beher kilesi ikişer guruşdan ve ganemin beher re'si altmışar guruşdan bedelle tahsîl ve mübâşir-i merkûm tamamen edâ teslîm ve emin ve muma ileyh taraf-ına teslîme müsâraat bâbında vürûd eden bir

kıt'a fermân -ı celîlü's-şânın mazmûnu bu mahalle kayd olundu. Hurreire Fi 18 zi'l-ka'de sene 1224 Tahrîr-i târihi der kayıddır. 15 Rebiülahir 1225.

Hasâd-ı Sifrihisar

Dakik kile 158

3 Kabavat-ı mîriyyesi matûbdur kazadan

Şair kile 589

Yek diğeri matlûbe-i kazâdan 32

6 Yek diğeri matlûbe-i kazâdan

Kumarcı sebebiyle afv ve istirhâm i'lâm olundu. Ahakili vakta veretkede perişan olmak mülâbesesiyle Günyüzü kazasına dahi ber vech-i bâlâ mefhub fermân-ı celîlü's-şân sudûr etmişdir.

Dakikde etmez 3 kile guruşdur.

Dakik 3 kile 1345

Yek diğeri matlûbdur.

Şair kile 1283

Yek diğeri

Ganem aded 88

Yek diğeri matlûbdur.

Sayfa No: 194

Poz: 104

Hüküm No: 1

Tarihi: 17 Ş 12[31]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Çubuklu mahallesi ahâlisinden Kôr Ahmed Hasan nâm kimesne Kılıç Mahallesi sâkinlerinden Hadice bint-i Hava nâm hatun üzerine şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm eder ki bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ müteveffîye olan karındaşım Havva'nın cizili vekl-i mezkûr mezbûre Hadice'nin yedinde olub hîn-i mütâlebede vermekde taallul eder suâl olunub medyûn Hadice Hissesına isabet eden alıvermesi matlûbumdur dedikde mezbûr Hadice huzûr-ı şer'a ihzâr ve lede's-sevî mezbûr kimesne Hadice cevâbında vâlidem mezbûr Havva beş yıl nâ mizâc olub her nesi var ise hîn-i nâmezâcda cümlesin itlâf edüb aydunum

yedime bir habbesi kalmadı dedikde merkûm Ahmedî karındaşı Havva'nın gerek teki ve gerek nukûdu ve akçe-i mezbûre Hadice'nin yedinde olub Hisselerini vermede teallul eder olduğuna yedine havâle olundukda etyân buyune ızhâr-ı acz edub ve mezbûr Hadice aynı teklif olundukda alâ bâ-yı a'lâ alâ etmeğin mucebiyle mezbûr Ahmed'in muârazasını mezbûr Hadice üzerinden men' ve ref' ve bundan böyle fakr ve adalâri zuhûr ederse inde'l-kelâm El-kirâm mesmûa ve makbule olunmasun deyu iş bu sicil mahzûza-i kayd ve şerh olundu. Tahriren Fi'l yevmi's-seba' ve'l-aşere min şehri-i şevvalu'l mükerrrem lisene ahadi ve selâsûne ve mieten ve elf.

Sayfa No: 195

Poz: 105

Hüküm No: 1

Tarihi: ...12[23]

Efhamu'l-kuzât ve'l-müdlimîn evl'a vulâtu'l-muvahhidîn ma'denu'l-fezâilu ve'l-yakîn râfiu ilâmu's-şerife ve'd-dîn vârisu ulûmu'l-enbiyâu ve'l-mersElîn El-muhtassu bimezîdi inâyeti'l-meliki'l-muîn mevlânâ Brusa kadısı zîde fezâiluhu ve mefâhiru'l-kudâtu ve'lhükkâm ma'denu'fezâilu heryerin kazanın kudât ve nâibleri zîde fazlulum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân aruf kazası zîde kadrum tevki'-i refi-i hümâyûn vâsil olucak ma'lûm ola ki hâhkâr-ı divân-ı hümâyûnumdan Mehmed Nedim dâme mecduhûnun rikâb-ı hümâyûnuma takdîm eylediği memhûr takrîri mefhûmunda ba hatt-u hümâyûn şevket makrûnum ve berveci-i emânet uhdesine ihâle olunan İslambol ve tevâbii duhan kemerin maktûasından mazbûtundan olan duhân kemerlerin meşatûlundan münhal kadılarından teb'a-i Brusa taraf-ında vâki' teb'asıyla ve kendü Brusa ve Ahırnos ve Harmancık ve Domanic ve İnegöl ve Pazarcık ve Yarhisâr ve Beğşehir Brusa ve Lefke ve Sekü ve Beğbazarları ve Taraklı ve Mihaliççık ve Tırhala ve Nalluhan ve Karahisâr ve Nallu ve Beğbazarı ve Sifrihisar kazalarının bin iki yüz yirmi üç senesine mahsûben duhân gediği ile han ve diğer rûsûmu tahsîli için taraf-ımdan dergâh-ı muallâm gesuklulerinden Ebu Bekir zîde kadruhû ta'yîn ve irsâl olunmuş ise de kazâ-i hümâyûnlarda ahâlileri üstünde muhâlefet olduklarından hâlâ zimemlerinde mâl-ı mîri bekıyye olmakla sene-i merkûme mahsûben bakkal-ı mezkûr mahallinden ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetler yerlu yerinden ve icâb edenlerden tamâmen ve kâmilen bey' ve tahsîl hazîne-i mezbûr

teslîmen dersaâdetime irsâl ve duhan gediği çend vakit tavsîl ve tesellüm etdirmek bâbında emr-i şerîFim ricâ etmek için mucebince amel olunmak fermanım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda zıkr olunan kazaların ahâlileri yedlerinde yirmi üç senesine mahsûben câri kovan rüsûmatı mezkûru kayıd şod.

Sayfa No: 195

Poz: 105

Hüküm No: 2

Tarihi: ...12[23]

Akdâ'l- kuda'tu'l-müslimîn evlâ vülâtu'l-muvahhidîn El-falu ve'l-yakîn râfiu'-i ilâmu's-şerife'd-dîn vârisu'l-ulûmu'lenbiyâi ve'l mürsElîn El-muhtassu bimezîd-i inâyetei'l-meliki'l-muîn mevlâna Brusa kasısı zîdef fazluhû ve mefâhiru'l-kuzâtu'l-hükkâm ma'denu'l-fezâilu ve'l-keîâm Hüdâvendigâr Sancağında vâki' kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve kıdvetu'l-mâcid ve'l-a'yân Hüdâvendigar sanacağı kadıları zîdemecduhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yîn oluna sadr-ı a'zam mektûbî Hulefâsından İbrahim Edhem ve a'yân-ı vezâifesini vücûda ve melk ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refi'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki dînimizin düşmanı olan Moskov keferesinin hâl ve harekâtı beher taraftan memâlik-i mahsrûseme hüçûm ve ke küffârın kavî hicri külliyyen bida selamiye olmadığı evvel ve âhirşerîkandan evâmir-i aliyyem tahsîlatımdan ve ordû-yı hümâyûnumdan mütevakkiyet vürûda telhîsât ve rakrîrât ve tekarrurât mazmûnunda a'dâ-yı dîn Pazarcı'a istila ve hüçûm eyledikten sonra Varna ve üzerine gelüb derûn-ı kal'ada dîn karındaşlarımı musâir etmekde bu def'a dahi Topuzkan'da fehezâr hezârda gelüb ilerilere tecâvüz ile ord^u-yı hümâyûnuma muhâsara edüb mazallahu te'âlâ müslümanlığa yakışmaz ve hgayriye tahammEl etmez gûnâ gûb teklîfat ile hamrında ollan aled dahi ve mühimmât ve cebhane nakli hidmetinde seyyaredde istihdam olunmak üzere me'mEl kılınacak yeri uhâl-i me'mûrin oldukları günden hidmetde oldukları iktizâ eden malihleri sâdiyân başı yedinden verilmek şartıla bu katdan ihrâc vürûduna emr-i şerîFim mevkûan irsâl olunan memhûre ve mûmzâ dört defre mucebince Hüdâvendigâr sancağında vâki' kazâlarda tertîb olaunan yüz baha bir şiranın serian ve âcilen tevzî' ve ale'l-hâl üzerine sahrasına irs husûs-ı mezbûr kayd şod Bin iki yüz yirmi senesinde recebde gelen fermân sureti iş b u

kazaların hassâsına isâbet eden nukud ve paralar mübâşirine taallum olunduğu kayd şod.

Sayfa No: 195

Poz: 105

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 Ca 12[27]

Medîne-i Sifrihisarda iş bu bin iki yüz yirmi yedi senesi zımmi Akdoğan mahallesinde sâkin iken bundan akdem esbâb-ı mürüvvet olan Ceyşin oğlu Avanik sagîrûn vasi nasb olunub vasinin yedine üç yüz altmış guruş Avanik pederi malından teslim olundu. 350 Guruş

Fi 15 cemaize'l evvel sene 227

Sayfa No: 196

Poz: 105

Hüküm No: 1

Tarihi: 5 B 12[27]

Mefâhiru'l-kudât ve'lhükkâm ve meâdînu fuzelâ-i ve'l-kemâl Hüdâvendigâr Sancağında vâki' kazaların kadiyye ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhiru's-sulehâi'sâlikîn ve'l-hutebâ zîde fezâiluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'lemacid mest-i vüruda kâin ve iş erleri Mehmed zîde kadruhu hem tevkî'-i refi'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki esteizu billâh ve câhedellezi emv'alehum ve enfüsehum fi sebilillahi istisna ve mücerred (?) ulyâ bâbında hâlis-i selîm-i selemde ızze ve mehabetlu malından ne vechile garim bahası lazım ve mukırr olduğu herkes lâzım seferin senin kasr ve tekmîl ile hâsıl ve ammad tekâsül olan hasret-i eserleri tevcîh etmek için aded-i kırk üzere bâr gedâsı iş bu hamse recebu'l-ferdi üçüncü günü

Sayfa No: 196

Poz: 105

Hüküm No: 2

Tarihi: Gurre Ca 12[27]

Bismillahirrahmanirrahim

‘İzzet-me’âb -ı şerîf -i nisâb Fi'l-kudâti mevlân Ömer Efendi kâmiyâb bade't-tahıyyetu'l-vâfiye inhâ olunur ki: ber vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Sifrihisar Günyüzü kazasının iş bu seb'a ve ısrîne ve mieteyn ve Elf mâh-ı cemâziye'l-evvElinin guresinden zabt etmek üzere hesâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûr gurre-i merkûmeden zabt eyleyub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeyde sa'yı cemil ve vâkıa olan kurenâ-yı askeriye nin muhallelâtını tahrîr ve taksîm eyleyub beyne'l-veresetu'l-farîzâtı's-şer'iyye tevzî' ve taksîm eyleyub inde'l-mâl küllü'l cisir oalsız. Fi gurre cemaziye'l-evvel sene 227

Sayfa No: 196

Poz: 105

Hüküm No: 3

Tarihi: 23 Ca 12[27]

Medine-i Sifrihisarda Yenice mahallesinde sâkinlerinden iken Halil oğlu Aşır mutasarrıf olduğu tahtani üç me'a fevkâni kapusu beraber Ali oğlu Hasan'a altmış guruşa bey' eyledim oldahi kabul eyledi El-esâmi-i müslimîn huzurlarında altmış guruş aldım. Kabuleyledim Mülk-i menzirimde kat'a alakam kalmadı ve's-selâm 23 cemaziye'l-evvel sene 227

Sayfa No: 196

Poz: 105

Hüküm No: 4

Tarihi: 23 Ca 12[27]

Olduğu ma'lûm oldukda ona göre hareket ve nidariş ve seksan gayrısını ibrâz azilnâmede muharrerde teemmül saadet-i sermediyyeye onunla her neşret şar

teaddisine mea istikamet felakından mübaşeret etmek bâbında fermân-ı âlişân sâdır olmuşdur. Buyurdum ki cemaziyel evvelinin yirmi yedinci günü kazaya geldiği kayd şod.

Sayfa No: 197

Poz: 106

Hüküm No: 1

Tarihi: 28 Ca 12[27]

Medîne -i Sifrihisar'da Tekkevıran mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Fazlu Efendinin resm-i kısmeti ru'yet olunub vereseleri yedlerine iş bu tezkire i'tâ olunmuşdur. El-esâmi-i müslümîn haber verdiler taraf-ımızdan Fatıma bint-i Halil vasi nasb olunub sagîrelerin malından hıfz ve cısr ve ahvâllerin zabt etmek için yedine bir kıt'a hüccet i'tâ olundu ve's-selâm Fi 28 cemaziye'l-evvel sene 27

El Fakir Ömer Fazlu El Medine-i Sifrihisar

Sayfa No: 197

Poz: 106

Hüküm No: 2

Tarihi:

Medîne -i Sifrihisar'da Karabaş mahallesinde sâkinler iken Muyyiddin İbn-i Mustafa Mahallede merkûm bir bâb arsası Hâcı Mustafa'ya otuz guruşa bey' eyledim tarafımdan ve taraf-ı âherden bir kimesne mâni' olmaya

El Fakir Ömer Fazlu El Medine-i Sifrihisar

Şuhûdu'l-hâl

Süleyman beşe

Ahmed Beşe

Mehmed Beşe

Mustafa Eşedu Ekmen oğlu

Sayfa No: 197

Poz: 106

Hüküm No: 3

Tarihi: 11 Ra 12[26]

Medîne -i Sifrihisar'da Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hisarlıoğlu Hüseyin'in oğulları Ahmed ve Zalha pederimizden intikâl eden mallardan hisse-yı karındaşım Ahmed'den bir akçe ve bir habbe alacağım yokdur. Seksen beş guruş aldım şaşa-i da'vâdan zimmetimiz araba-i isfet de etdim. 11 Rebiu'l-evvel sene 228

El Fakir Ömer Fazlu El Medine-i Sifrihisar

Sayfa No: 197

Poz: 106

Hüküm No: 4

Tarihi: 16 L 12[28]

Medîne-i Sifrihisar'da Günyüzü mahallâtından sâkinlerinden Ama ve Elmacı oğlu Halil denmekle ma'rûf bi'-cümle da'vâsı tezvîrât-ı da'va diye gelen hakem efendi biraderlerimiz da'vâyı sen ru'yet etmeyeler. Ve's-selâm Fi 16 Şevval sene 228

Sayfa No: 199

Poz: 107

Hüküm No: 1

Tarihi:

Sen ki Koca ili ve Hüdâvendigâr sancakları mutasarrıfı ve Sultanönü sancağı kazalarının nâzırı ve sâlibi El-hâc Ahmed Aziz Paşa-yı haşmetşiârım ve bi'l-istiklâl vezîr-i muînîm din ve gayret îbârsın seni ve senle beraber vediatullah olan fukârâ ve reâyâyı abâdî ve zulm ve teaddîden halâs cansiyadâne sa'y bilig eden kazalar kazalarına selâm-ı selâmet encâm-ı şahanelerine tekrîm edildikten sonra ma'lûm-ı sadakatlerusun olsun tasını makûle izâr ve zâm ve eşyâ makûle nehv def' -i ref'ine me'mûr eylediklerinden irâde-i hümâyûnum budur kim bir medin ve bulmayacağı

mevki'de ya'ni ve tuğyan eden eşkiyâ başlarına haşerât cem'iyile vedîatullah olan fukarâ raiyyet eyledikleri cûd ve zulm teaddîden başka a'dâ-yı dîn hemiz diyâr-ı islâmiyeye nehamcı hasebiyle müdâfaalarına me'mûr askerın me'kûlât s ehimât-ı sâireleri kâffe-i memâlik-i mahrûsemden bakdan âlî matlûb ve seferlerine imtidâdı hasebiyle fukarâ-yı raiyyetde tâkat kalmadığından lîlfukarâ mea 'l-gedâha seferler hitâmına ruhsat verdim ise de sâifü'z-zikr eşhâs bu atalın her biri bir nuha i'tikâda zâhib olub kitâbullah ve şerîat mazharda ve dîn imandan ve mezheb külliyyen indlerinde mefkûd ile dâimâ kârları takallub ve sefâyla fukarâ-yı pâ-yı mâl eylemede olduklarından umûr-ı dâhiliyem nizâm-ı küffâr sefinelerine takdîm olmak ve icâbât-ı umûrdan olmakdan nâşî de küllüküm râin ve küllüküm mes'ulün an raiyyetihî hadîs-i şerîfine imtisâlen mütevekkilen ale'l-fukarâiş bu şe'sân üzerlerine seni me'mûr eyledim ve ol umûrda gazez ve nefsâniyet olamsın için bi'd-defeât kendilerine dine daavât ile gibi da'vet eyledim dese de maktûl kalyoncu ve Gedikpazarköy şakîsi makat hây cibilliyet ve sefâhetleri ve kalub haliyeleri kendulerin gururra ibtilâ ile az vaktin içinde müstehak oldukları belâ-yı azîmi buldular bu kazıyyeyi bast ve beyandan murâdım kimesne hakkında ya-yı müceb malına tamaan gazez ve nefsâniyetim olamdığı cem'i' hikâyeye âlem olma kâdir-i zü'l-celâl her yerine nihân değildir her bir belde-i İslâmiye emn ve emân ve reâyaya rahat eylesun içündür maiyyetinde olan kazalar muhtarlarının ne derecelerde gayret eylediklerini tagrîr eylemişsin dîn-i mübîn ve fukarâ-yı raiyyete muîn ve zâlim olunub da mehin olanları bir hüner dârolamsınlar kaldığı el-yevm maiyyetinde olanların hicr kazalarının tahammül edemeyeceği kadar yanlarında sekbanları vardır. Lâkin iş bu def'-i ref' olan eşhâsın şerh-ı mazarratında kendulerini hâfizaya mecbûren idâme-i tedârük eyledikleri ma'lûmumdur. İnşâallâhu te'âlâ bundan sonra her birlerine tenbîh eylesin. Kitab ve şeriat nişin ve fukrâ-yı atebe-i adalet ve tevzîatın dahi i'tidâline ihtimâm ile dünya ve âhiret selâmetine mazhar olsunlar murâdım reâyânın vikâyesiyle işi bu bazarköy maddesi bu vech ile vücûda geldiği ziyâdesiyle matlûb-ı hümâyunum olmağla mücerred terfi'-i şân ve istiklâl ve tezâbir gayret i'tiyârın içündür. Bir kasasına murassa' hançer şerbebiker hâlisemden ifrâz mahsûhiyyesini tekrîm ve taltîf ma'rızında iş bu hatt-ı hümâyûnum şevket makrûnum ile baş tebdîl ile Emin ağa kavlim ile üserâ olunmuşdur. İmdi vusûlünde hatt-ı hümâyunumu tertîb-i divân cümleye tefhîm ve etrâfa işâa ve muktezâ-yı istiklâlleri üzere elviyenin mezkûre şen kazalarında mutî' ve münkâd olanları taltîf ve ekrim-i hilâf-ı rızâ hareket cesâret edenleri bu tarafa

danışılmayub lazım gelen te'vîline ikdâm-ı tâm eyleyesin. Hak te'âlâ tevfiik ve selamet -i kerem eyleye âmin

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 S 12[30]

Düstûrûn-ı mükerrûn Anadolu'nun orta kolunda semîz ve tisyâr-ı nihânıyla varınca vüzerâ-yı izâmım ve eâzımu'l-ümerâu'l-kirâm mîr mîrân-ı kirâmım ve akdâ kuzâtu'l-müslimîn mevâli-i Fihâmm El-kuzâtu kuzât ve nüvvâb ve mefâhiru'l-emâsi'l- ve'l-akrân ve buyrgân ve a'yân ve müslimîn ve sâir zâbitân-ı vücûh-ı ahâliye hitâben hükümdür kü tevkîl-i refî-i hümâyûnum vâsıl olucak malûm ola ki evkât-ı hamsede mefrûza-i mü'min muvahhidîn müşirkinden kırk gayrete ve leyl-i kavi olacağına mebnî cemî-i ümmet-i Mehmede nâmazlarını câmi' ve mesâcid-i münîfede edâ etmek lâzıme-i zimemt ve diyanet ve avâm-ı nâs tarîk-i müstekîmede sevk için selâtîn-i izâm ve sâir ashâb-ı hayrâr cevâmi'-i mesâcide vazife ta'yîn olunmuş olan meşâyih bi'l-cümle feraizin te'diyesinde olan fezâili nâsa tefehhüm etmek vâcibe-i uhde-i me'mûriyet ve bil'husûs cevâmi' ve mesâcidi imâmet ve hitâbet ve müezzinlik ve ded hânlik tecvîd üzere kıraat ederek ve meşâyih vazîfelerinden hâric sözlerle tekmîl meclis etmekle başlamışlar ılıb salât hâre cebriyesi hâfiz ile külliyyen ta nev'inden terk rütbesine yaklamışlar olmağın cem'iyet-i Mehmed farzu-ayn olan beş cmaatle câmi2 ve mesâcide edâ edub riâyet etmeleri olur ise muhkem tertîb olunmak mazmununda hatt-ı şerîf sâdir olmakla mucebince siz ki müşârun ileyh ve mîr mîrân-ı mevlânâ ve sâir mûmâ siz dahi dersâadetimde olduğu misüllü kâffe ehl-i İslâmı evkâr-ı hamsede cemâatle cevâmi' ve mesâcide edâ-yı farîz etmek üzere tenbîh ve tekdîr ve lâzım gelenlere te'dîb ve ehl-i İslâm cebatına mahsûs mektebler açılarak ta'lîm ve taallüm eylemelerini te'kîde mezîd-i dikkat ve cevâmi2 ve mesâcid ve mekinlerde vakıflar telef olmuş yahud ta ehil üzelerine geçmiştir. Var ise ma'rifetle ve narifet şerh pağruz erbâb-ı vukûfsun ve ihtiyâr kimesnelerin ma'rifetle gerisi tahrîr ve tahkîk bir le keyfiyer der aliyye arz ve inhâya mübâderet olunmak bâbında müekked bir kıt'a fermân-ı âlişân evâil-i recebu'lferd 229 târihiyle vâsıl kayd şod 11 safer sene 1230

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 2

Tarihi: 11 S 12[30]

VELADET FERMANI

İş bu bin iki yüz yirmi dokuz senesi Ramazan-ı şerifinin dokuzuncu salı günü şehzade Sultan Mehmedin mevlûdunu nâsa tebşîr için bir kıt'a femân -ı âlişân vârid olmuştur. Fi 11 Safer230

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 3

Tarihi: 9 S 12[30]

Hüdavendigâr valisi devletlu inâyetlu Es-Seyyid El-Hac Mustafa paşa hazretlerinin buyruldu ve ya defeter-i musahhah matlûb eyledikleri sene 1129 ibtidasından 1229 zilhiccesi guresine gelince imdâd-ı hazeriyye ma'lumesin tatadları El-Hac Ali yedine ma'rifet-i şer'le tamamen teslim olundu. İşbu mahalle şerh verildi. Fi 9 safer sene 1230

Hisse-i Sifrihisar derliva-i Hüdâvendigâr

65 Mal imdâd-ı Hissesi taksit -i evvel

6 harc-ı bâb

6 mübaşiriyye

78 EvvEl-i muharrem sene 230 kaza-i Günyüzü der livâ-i Hüdâvendigâr

65 Mal imdâd Hissesi taksit-i evvel

6 Harc- bâb

6 Mübaşiriyye hizmet

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 4

Tarihi: 11 S 12[30]

Anadolu valileri vüzerâ-i izâm hazerâtına biemri'llâhi te'âlâ ta'yîn be tahsîs kılınan mal-i imdâd-ı Hissesinde kaza-i mezbûrlar sehmine ber vech-i isâbet eylediği Gûnâhiyye mahallesinden sicilden muharrah memhur bulunmağla bu def'a mucebince hâlâ vâli-i âlî Anadolu devletlu inâyetlu merhametlu ahmed şakir paşa Efendimizin bâ buyuruldu-u cElîl tahsîl ve hazine-i âlilerine mübaşiri yüz başı ahmed ağaya teslîm olunduğu iş bu mahalle şerh verildi. Fi 11 safer sene 1230

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 5

Tarihi: 27 M 12[30]

Şer'i şîâr Hüdâvendigâr sancağının havî oldukları kazaların kadıları ve nâibleri faziletlu Efendiler ve mefahiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki Diriğa cenâb-ı hâliku'l-yüsrâya olan duâ ve fukarâ-i unvânda siz emn ve rahat ve işaret ruz ve himmet üzere olmalarına havale enzâr-ı dikkat -ı lâzime-i hâlden olub Elvâ-i mezbûr kazalarında serseri günt güzar ve fukara zulüm ve cesaret eden eşkıya zümresinin şer ve mazarratları fukara üzerlerinden men' ve def' ve ref olunması imdi ma'rifetiniz ve ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle o misüslü kazalarınızda zuhur eden eşkıya ve bağînin kerke-i kebîr teftiş ve tahsîs olunub ahz ve girift ve mukayyeden i'lâmıyla taraf-ımızdan irsâline ihtimâm ve gayret ve dikkat ve müsâraat etmeniz için tafsir ve tashîh bâbında divân-ı Anadolu'dan iş bu buyuruldu ısdâr ve yüz başı Ahmed Ağa ile irsâl olunmuşdur. İnşâllâhu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere dikte sârî'de vukû' bulub terâküm eden dem-i eaşElerin dahi irsâl -i müsâraat eyleyesun deyu Fi sene 27 muharrem sene 1230

Sayfa No: 200

Poz: 107

Hüküm No: 6

Tarihi: 3 M 12[30]

Livâ-i Hüdâvendigâr hâvi hâvi olduğu kazalarının kuzat ve nüvvâbı Efendiler ve fahru'l-akrân voyvodaları ve a'yân-ı zâbitân ve bi'lumum eşrârları inhâ olunur ki eyalet-i Anadolu'da bâ hatt-ı hümâyûn şevket makrûn Çavuş kethüdâsı mefâhiru'l-emâsil saadetlu El-Hâc Mustafa Ağanın Ber Mu'tâd-I Kadîm livâ kazalarından verilegelen üzerime ta'bîr olan ibrâ ve istîzân muahrem ihbârıyla on guruş bin iki yüz otuz senesine mahsûben Elviye kazâlarından ağa-yı mumâ ileyh taraf-ından tahsîle me'mur divan çavuşlarından Ali Çavu ağaya beher kazadan a'la kıyye on guruş tamamen tediye ve teslim olunmak babında bâ emr-i hazreti vEliyyuniama iş bu tezkire deyu ısdar mûmâ ileyh ihale olunmuşdur. 3 Muharrem sene 1230

Sayfa No: 201

Poz: 109

Hüküm No: 1

Tarihi: 15 S 12[30]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Yenice mahallesi Sâkini Mehmed Ali oğlu Ser Hüseyin nâm kimesnEler meclis-i şer'-i şerîfe enverde iş bu RâFiatu'l-kitâb mer bin Mehmed bin Ali muvâcehElerinde takrîr-i ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-ı âti'z-zikrin sudûruna değin bir ferde ale'l-iştirâk mülkü olan mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarfdan Arab osman ve bir tarfdan Habin vâlidesi ve tarafeynden tarîk-i âmm-ile mahdûd bir bâb mülk menziliz tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz Elli guruşa bey' ve teslîm eylediğimde onlar hazîr-i minvâl muharrer iştirâ ve teslîm ve mülk ve kabz ve kabûl edub semeni olan meblağ-ı merkûm dört yüz Elli guruş müşterâ-yı mezbûrdan yedlerinde tamâmen ve kâmilen ahz ve kabz eyledim Fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı menzilde benima sla ve kat'a alakam kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki'-şer'î 15 safer sene 230

Ömer Ağa

Kayser Berber Usta Mahalle-i mezbûrda ihtiyârî

Sayfa No: 201

Poz: 109

Hüküm No: 1

Tarihi: 12[31]

Düstûr-ı mükerrerem müşşîr-i müfahham nizâmu'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümeħhidu bünyânu'd-devle ve'l-ikbâl müşşîr-i erkânî's-saâde ve'l-iclâl el-muhtassu bisunûfi evâtıf'l-meliki'l-a'lâ Hüdâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı vezîrim Mustafa Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve kıdvetu'l- kuzât ve'lhükkâm madani'l-fezâili ve'l-keîâm mevlânâ Sifrihisar Kadısı zîde fazluhû ve Mefâhiru'l-emâsi'l-ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrûrum tevckî'-i refi'-i hümâyûn vâsil olucak ma'lûm ola ki bin iki yüz yirmi üç senesinden mahsûben bahr-ı sefid boğazında mevcûd asâkirin ta'yînât-ı lâzımleri için Hüdâvendigâr sancağında kâin mübâyaası mürettib zohabros ve ağnâm Sifrihisar kazâsı hissesine isâbet eden zehâir ve ağnâmın bedelinden bir kıt'a rûznâmçe-i hümâyûnumla mücebince hâlâ Diyârbakır ve Ruha vâlisi Vezîrim Mehmed Emin Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehûnun şeref-i cânib-i seraskerînin hengâmında ta'yînât maddesinden dolayı cânib-i mîrîde olan matlûbâtından deraliyyede mütemekkin taraf-ı Hodovaros oğlu Mani'nin zehb tarafına te'diyesinden gelen sekiz yüz kırk beş guruş henüz ecrine olamadığın beyân birle tahsîl için sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunda taraf-ı merkûm merkûm bâ arz-ın hâl inhâ etmekle ihtimâm re'yi ve mağrifetin muarref ve şer' ve cümle ma'rifetiyle yerlu yerinden tahsîl ve kabzına me'mûra mütesellim olunması bezl ve hizmet etmek bâbında hâssan iş bu emr-i âlişânım ısdâr ve inbe irsâl olunmuşdur. vusûlünde meblağ-ı mezbûr vâridât-ı mukırr-ı mîrîye olduğuna binâen bâ ruznâmçe hümâyûnum havâle olmuş olmağla meblağ-ı mezbağ-ı merkûm intihâm re'yi ve muarriFin ve ma'rifet-i şer'le tamâmen ve kâmilen tahsîl vazîfe-i öe'mûra teslîm olunması husûsuna vekîl-i mülkiyet eyleyesin siz ki kadı ve a'yâb ve zâbitân-ı mûmâ ileyhim ve sâirlersiz dahi müceb-i emr-i şerîFimle amel ve hareket ve hilâfi ve mugâyiri tecvîzden iltikâ ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda vech-i meşrûh üzere şarkıyâkata olan iş bu emr-i âlişânım mazmûnu üzere amel ve hilâfindan hazer edub alâmet-i şer'ife i'timâd kılasız. Sene 1231

Kaza-i Sifrihisar guruş1844

Bin iki yüz yirmi üç senesine mahsuben 929

1770 iki yüz yirmi bir senesine mahsûben

Sayfa No: 201

Poz: 109

Hüküm No: 1

Tarihi: 21 S 12[30]

İki kıt'a fermân-ı âlişân vâli-i müşârun ileyh hazretlerinin tarafından muhtâc Ağa Osman ile vird edub bâlâda bir kıt'ası kayd olunub o bir kıt'ası dahi minvâl-i mugarrer üzere taraf-ı merkûme inhâsıdır.

Kaza-i Günyüzü 2000

3127 Kezalik Bin iki yüz yirmi üç senesine mahsûben

2076 iki yüz yirmi bir senesine mahsûben

6203 İki kıt'a fermân-ı âlişân kezâlik vâli-i müşârun ileyh hazretlerinin tarafından merkûm ile başka başka Günyüzü için vârid olmuştur

Kazâ-i Sifrihisar Ağnâm re's 28

140 guruş Kaza-i Günyüzü 77 385

Bin iki yüz otuz senesine mahsûben ta'yînât-ı mîriyye için bâ fermân-ı âlî ve bâ buyuruldu vâli-i müşârun ileyh Mehmed Çavuşa teslim ve i'lâm olundu.

İş bu sahife şerh verildi. Fi 21 Safer sene 230

Sayfa No: 201

Poz: 109

Hüküm No: 2

Tarihi: 27 Ra 12[30]

Anadolu'nun Ortakolunda olan vuzerâ-i izâm ve sâire umûmen mukaddemin vech olan olunan ihbâsu sâkin tekrârı sâlif üzere ceryân eden bir kıt'a emr-i âlî ve yine mâlikâneye mutasarrıfları senesi âhirinde mîri ile hesâbların ru'yet bâbında ceryân eden emr-i âlî alâka ve kalem keyhüdâ-yı hazret-i sadr-ö âlîden İsmail Sami Efendi mübâşeretıyla vârid.Fi 27 rebiulevvel sene 230

Sayfa No: 202

Poz: 109

Hüküm No: 1

Tarihi: 3 Ra 12[30]

Düstûr-ı mükerrem nizâmu'l-âlem vezîrim Vezirim Hüdavendigâr mutasarrıfı vezirim ve akdâ kuzât Brusa kadısı zîde fazluhû El-muhtassu bimez+idi ma'denu'lfazli ve'l-keîâm kuzât ve nüvvâb tevckî-i refi'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm olunmak Tuna sevâhilinde vâki' ta'mîr olunmakda olma kal'a niyenin bu sene-i mübâreke de mesârif-i şerife muhtâc olub Rum Elinden kereste ve amele tertîb olan mahalleren mâadâ Anadolu'dan sancak sancak hâl ve tahammüllerine göre meblağ tahsîl ve tertîb olunmak Bâbında sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket makrûn mucebince Hüdâvendigâr sancağın hâvî olduğu kazalardan Elli bin guruşun mean tahsîl olunmak bâbında sâdır olan emr-i âlîde ve hizmet-i mübâşiriyye tâbiyyetle bir akçe zamm olmayub ve nâm-ı icrâiyye dahi matlûb olunur ise bir dürlü cevâba kâdir olmayacak derciyle Brusa nâibi olan İmamzade Abdulhamid Efendinin imzâsıyla vârid olan fermân-ı âlî sureti vârid olmuştur. Mücebince vâli-i müşârun ileyha vârid şod. Fi 3 Rebiulevvel sene 230

Hisse-i Kazâ-i Sifrihisar

Guruş

400 yalnız dört yüz guruş

Hisse-i Kaza-i Günyüzü

Guruş

1100

Yalnız bin yüz guruşdur

Sayfa No: 202

Poz: 109

Hüküm No: 2

Tarihi: 29 Ra 12[30]

Vâli-i müşârun ileyh hazretlerine ve Günyüzü nâibine hitâben şerefbâşş-ı sudûr eden fermân-ı âlî mücebince Bin iki yüz otuz senesine mahsûben kalyoncu on beşer neferi yüzer guruşdan bin beş yüz guruşun tahsîli bâbında hâlâ tersâne-i âmire emîni ricâl-i

devlet-i aliyyeden Abdurrahman Bey taraf-ından mübâşir ta'yîn olan Çukadar ve vali taraf-ından dahi layıkı kılınan Ahmed Ağa tamamen teslim olunduğu iş bu mahalle kayd şod. Fi 29 rebiulevvel sene 1230

Sayfa No: 202

Poz: 109

Hüküm No: 3

Tarihi: 12[30]

Otuz senesi muharremine mahsûben imdâd-ı hazeriyennin taksît-i evveli olunmak üzere Günyüzü ve Sifrihisar 'dan i'ta olunmak Hüdâvendigâr sancağına kayd şod sene1230

Şam kotonosu top 1 guruş 35
Haleb alacası top 3 guruş 802
Alaçuka bir rıbh 2 guruş 28
Adi Çuka arşun guruş 28
Fes aded 2 guruş 4 Pare 10
El değirmi adet 2 Guruş 82
Tahta top 3 guruş 25 man 30
Aş bezi top 6 guruş
Acuc bezi top 5 guruş 15
Değnerli alacası top 4 guruş 27
Manisa alacası top 20 guruş 145
Gedüs bezi top 2 guruş 3 pare 30

Sayfa No: 202

Poz: 109

Hüküm No: 4

Tarihi: 12[29]

İşbu bin iki yüz yirmi dokuz senesine mahsûben mu'tâd-ı bâ fermân-ı âlî ve bâ buyuruldu Hüdâvendigâr mutasarrıfı El-Hâc Mustafa Paşa hazretleri taraf-ından tervi ve avâriz Günyüzü ve Sifrihisar içünn ber mu'tâd-ı kadîm teslîm ve i'tâ olundu.

Sayfa No: 202

Poz: 109

Hüküm No: 5

Tarihi: 27 S 12[30]

Sera'yi-i şîâr zekerâtı firarilerin eşkıyânın bulunduğu kazaların naibleri faziletli Efendiler zîde fazluhu ve Mefâhiru'l-emâsi'l-ve'l-akrân Delibaşsız Halil'in tasliha aşireti ve Ali Kavak ve Yoğili aşiretleri muhtarları ve yörük Osman oğlu Süleyman zîde kadruhum inhâ olunur bu livâdin ahalisinden olub hilâf-ı aşer'i-i şerîf ve mugâyir rıza harekâta ibtidâr ve katl-i nüfûs ve gasb- emvâl ve derûn-ı memleketde eytahıtene ve hadlane ve ictisâr eden ümerâyâ oğlu Mehmed ve karındaşı saban dolornakib oğlu ismail ve kara cehennem İrfan kara ve Araslanlı oğlu ve Garcı oğlu Kara Mehmed nâm eşkıyâlar ve avanelerine bir kaç def'a sâbık divan eri tahir ağa kendi konağına hüçûm birle bu bir hak ademlerini katle ve emvâl-i kadre cesâret ve emvâl-i eşyâsını harb ve gâret eyledikleri tahkîk gerdemiz olmakdan naşı haklarında taraf-ımızdan buyuruldu ısdâr ve asakir tisyâr olunduğu eşkıyânın ma'lûmları oldukda derûn-ı kasabada istikrâra âbir olamadıklarından zâhir tek çiftliğini Doyorgile'den mütecâviz ve anpar omuş hintasını ve polada renik konağını ve hakkın civârında mescid-i şerîfi ihrâk-ı bi'nnâr ve derûn-ı kasabadan külliyetlu emvâl ahz ve kabz eylediklerinden poladında haviyolamız olan Reşid ağağın konağına dahi bağıteten hüçûm birle bâbında mevcûd olan emvâl-i mîriyye eyleyerek voyvoda-i muma ileyhın ve gerek enderun çavuşlarımızdan me'muriyet ile ol tarafa kadem bulunan vEli ağanın emvâl ve eşyâ ve esliha ve esilerini gârât ve nasb ile eesir takımlar havâlisine Firâr edub mahalle-i mezbûrda sâkin Akır oğlu Divok ve benubu oğlu aşiretleri derununda oldukları Bâ i'lâm taraf-ımıza i'nha olunmakla imdi senki başımız muma ileyhsin ma'rifetiniz ile ma'rifet-i şer'le ve aşâyir-i merkûme muhtârları ma'rifetleriyle eşkıyâya merkûmâyı ahz ve mukayyeden divan-ı andoliye ictisârlarına ve gasb etdikleri altmış yeni gurusdan mütecâviz emvâl-i müsllimînin ashâbına red ve teslîm olunması için bir helali zâyi' olmayarak cem'-i vâzıhları husûsuna ihtimâm ve müsâreat ve siz ki aşâir, muhtâr eri mûmâ ileyhimsiniz bu bâbda hukm-i ilâhînin icrâsı ve emr-i pâdişâhînin infâz olunması farîze-i himmet ve düsturumuz olmağ eşkıyâ-yı merkûmunun ve emvâl-i mensubunun ma'rifetleri ile ahz ve delil teslimen taraf-ımıza ictisârlarına ikdâm gayret eylemek bâbında Divan Antoloni ve

Karahisâr sâhibinden iş bu buyuruldu ısdâr ve tatarımız ile tisyâr olunmuşdur inşâallâhu te'âlâ vusûlünde sizler ki muhâtabûn-ı mûmâ ileyhsiniz o makûle hilâf-ı şer'a ve rızâ-i hareket ve bihayr-ı hak sen ki dimar kasab emvâle cesâret eden eışkıyânın mücâbları mutasavver olmamağla innemâ kân pençe-i kahr ve kadiyeden rehâ olmayacakları ve meazallah ketm ve ihfâ sûretleri runumâ olur ise vehâmet encâmı taraf-ınıza râci olacağı muâviniz oldukda ahz ve ictisârlarına dikkat ve emvâl-i mensûbunun dahi bir celali zâyi' olmayarak istihdârına gayret ve müsâraat eyleyub ber öuceb buyuruldu amel ve hareket ve hilâfindan begâyet terakkî ve mübâreat eyleyesniz diye. Fi 27 Safer sene 1230

Bi'l-Fi'il Anadolu ve Karahisâr valisi paşanın buyuruldusudur.

Sayfa No: 202

Poz: 110

Hüküm No: 1

Tarihi: 1 Ca 12[30]

Harem-i hümâyun inâyet makrûn sera perde-i ismet devletlu inayetlu kadın Efendi hazretlerinin bâ bölüknae-i hümâyun uhde-i seniyyelerinde Çifteler çiftliği derûnunda mevcûd hayvânât ve alât çift ve eşyâ ve sâiresin müfrudât defterdir ki beyân olunur sene aşera ve mieteyn ve elf fi yevmi'l-hâdî aşera min 1 cemâziye'l-evvel sene 1230

Sağmal manda-i etyân dane yalnız otuz beşdir	35
İkişer yaşında erkek manda yalnız yedidir	7
İkişer yaşında manda düğesi dane yalnız üçdür	3
Bir yaşında manda düğesi dane yalnız on ikidir	12
Bir yaşında kara sığır düğesi dane yalnız otuzdur.	30
Bir yaşında kara sığır tosunu dane yalnız otuz beşdir	35
İki üç yaşında kara sığır tosunu dana yalnız yirmi birdir.	21
Kara sığır boğası dane yalnız yedidir.	7
Bir yaşında erkek tay kâide çiftlikde bilâ temğa dane yalnız altmış altıdır	66
Demir baş tamga ve kısrak dana yalnız üç yüz kırkıdır	43
İkişer yaşında erkek tay dane ka'idde çiftlik bilâ damga yalnız Elli sekizdir	58
Üç yaşında erkek tay ka'idde çiftlik bilâ damga yalnız on birdir	11
Aygır ka'idde çiftlik bilâ damga yalnız on dördür.	14
Aydonos bâgîr ka'idde çiftlik bilâ damga yalnız altıdır	6
Dostlu kadın Efendimiz ka'idde çiftlik bilâ damga yalnız yetmir birdir	71
Araba dane yalnız üçdür	3
dud-ı kız âlî kebîre sagîre dane yalnız üçdür dane yalnız ikidir	2
Nakrac dane yalnız üçdür	3
Saplı tas dane yalnız birdir	1
Göge dane yalnız birdir	1
Kantar dane yalnız birdir	1
Öküz çift yalnız beş çifttir	5
Saban demiri dane yalnız	5
Min haysu'l-mecmû' hayvânât cem'an yekûn sekiz yüz kırk beşdir	

Temhîr devletlu ikinci kadın hazretleri

Otuz senesine mahsûben imdâd-ı hazeriyye vali-i Anadolu taksît sâni sâbıkı üzere mübaşiri Başî Ahmed Ağaya i'tâ oldu.

Sayfa No: 204

Poz: 110

Hüküm No: 1

Tarihi: 1 Za 12[21]

budur câmi' mahallesi ahâlîsinden Ali bin Ahmed nâm kimesne Eskici hanı Muahammed mahallesi ahalisinden Osman bin Ali ve El-Hâc Ali bin Mustafa üzerine şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm eder ki ammimzade Kara Ahmed'den bana intik'al eden bir menzili ve bir bağı alâ mütâlebe vermek ve taallul ve muhâlefet ve taallul ve muhâlefet ederler sual olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde merkûm Süleyman ve Elhac Ali cevaplarında gerek Kürd temlik vesâyeti hasebiyle menzili merkûm Süleyman ve bağı-ı mezbûr Ali ahzın merkûm-ı aliyyelerine eda olan kızı vehimden ne bir nesne icab eytmeyub bu dâvası mesmun ve makbûle olunmasun ve bu iş bu sicill-i mahfûz kayd ve şerh verildi tahrîren Fi'l-yevmi'ahad min şehri zi'l-ka'deti's-şerife lisene ahad ve işrûne ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 204

Poz: 110

Hüküm No: 2

Tarihi: 27 Ra 12[32]

Medîne-i Sifrihisar kurâalarından Koçaş karyesi ahalisinden Karabet bin İsmail nâm kimesne meclis-i şer'de yine karye-i mezkûr sâkinlerinden Deli Mehmed bin Mahmud üzerine şöyle dâvâ ve takrîr-i kelâm eder ki karye-i mezbûrda ve gerek hisseda mezkûr şeyh baba Yusuf mahallesinde vâki' Seyyid Mahmud zâviyesine vilâyet ve meşrûtiyet üzere dahl olub zâviye-i mezbûr Mahmud evlâd-ı zükûrdan olub ve vakf-ı mezkûr evlâd-ı zükûra meşrût olamkla ben evlâd-ı unâsdan olmağla bana vâkıfdan bir nesne icâb etmeyub ve beim alaka ve medhalim olmayub ziraat tediğim tarlalardan ünâsdan olmağla a'şârını ve evlâd u evlâdımın ziraat etdiği tarlaların a'şârı olmayub ve bu vechile zimemtini ibrâ eyledim ba'de'l-yevm da'vam zuhur ederse mesmûa olunmasun ve bu takrîrim sicill-i mahfûza kayd olunsun dedikde da'vâdan külle yevm sâkıt olduğu iş bu sicill-i mahfûz kayd tahrîren fi'l-yevmi's-hâdis ve'l-ışrûne min şehri Rebiu'l-evvel li-sene i snâ ve selâsûn ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 205

Poz: 111

Hüküm No: 1

Tarihi:

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Ganiyyu Yâ Latîf Yâ Kerîm

Bismillâhirrahmânirrahîm

Bede'tu hâzâ sicilli'l-mahfûzi vekâyî'u ahâli kazâ-i Sifrihisar zamânu'l-fukarâ
Arslabegzâde İbrahim mefhar an zümre-i müderrisîn-i ibn-i merhûm Abdu'l-bâkî
Efendi El-kâdî Fi'l-mâdî Medîne-i Münevverde nurâllahi' illâ yevmu'l-âhir an akdâ
Vemâ tevfiiki illâ billâh

Der-i Mahalle-i atîk

Sayfa No: 205

Poz: 111

Hüküm No: 2

Tarihi: 27 M 12[30]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem
vefât eden İbrahim bin Mehmed'in veraseti vâlidesi Aişe ile sulbî sagîr oğulları
Osman ve Ali nâm siğâra münhasır olduğu bi'l-ihbâr zâhir ve nümâyân oldukdan
sonra sagîrûn-ı mezbûrların evân-ı rüşdleri tesviye-i umûruna vasî nasbı lâzım ve
lâbüd olub ves^+ayet uhdesinden gelmekle kâdire üdüğü mahalle-i mezbûre ihtiyârı
Receb oğlu Ali ve Na'lband Osman ve Mehmed oğlu ismail haberleriyle sagîr-i
mezbûrların liümm ceddeleri zâtı mu'arrefe olan Ayşe bint-i Ali nâm nâm hâtunu
kable şer'den vasiyye nasb ve ta'yîn olunub old ahi vesâyet-i merkûmu kaydı ve
hidmet-i lâzimesini ru'yet ba'de't-taahhüd vasiyye-i mezbûrenin taleb ve ma'rifeti
dâm eyleyubde diğeri Âişenin mu'arrefe ve ma'rifet-i şer' ile tahrîr ve taksîm ve
takdim olunan tereke müteveffâ-yı mezbûrun muhalekkâtı ber vech-i âtî zikr olunur Fi
27 muharemu'l-harâmi sene 1230

Beyaz pile	Köhne pile
Adet 1	Adet 1

60 Guruş	10 Guruş	
Merkeb Re's 1 15 Guruş	Ağnam Re's 25 100 Guruş	İnek Re's 1 50 Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki' ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 101	Cem'an yekûn Guruş 401 Yalnız dört yüz bir guruşdur	

Minhae'l-ihracât

Resm-i kısmet âdî Guruş 10	Resm-i kadı ve dellâliye-i eşyâ ve kayddan Kıymet 11 Guruş
-------------------------------	---

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye 389 Guruş

Hisse-i ümm 65 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 162 Guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr 162Guruş
-------------------------	---	------------------------------------

Sayfa No: 205

Poz: 111

Hüküm No: 3

Tarihi: 27 M 12[30]

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Karabaşlı mahallesinde sâkin iken bundan akdem müteveffa olan Süleyman bin Ali nâm merkûmun verâset-i zevc-i metrûku mütevEllide vâlidesi Zeyneb ile liebeveyn er karındaşları Hasan ve Hüseyin

ve liebeveyn kız karındaşları Fatıma'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olub verese-i kibâr iltimâsıyla tahrîr defTeri zıkr olunur. Fi 27 Muharrem Sene 230

Minder kumaş yüzü	1	guruş	15
Alaca minder	1	guruş	8
Cedîd Takım	1	guruş	20
Seccade	1	guruş	10
Bileck yasdığı	2	guruş	20
Yasdık	2	guruş	10
Pie teati olunur kilim	1	guruş	10
Yorgan	8	guruş	40
Al 1 İhram	1	guruş	25
Mehr	1	guruş	15
Gömlek	2	guruş	28
Şalvar	1	guruş	10
Hure	5	guruş	40
Attar	1	guruş	40
Buldar Şalvar	1	guruş	18
Buldar attar	1	guruş	20
Sarı Heybe	1	guruş	20
Seravil	1	guruş	10
Akpeştemal	1	guruş	15
Yüzük	1	guruş	1
Bıkçı	1	guruş	1
Fes	1	guruş	2
Pervazlı mavzer	1	guruş	14
Müclim	3	guruş	4
Yağlık	1	guruş	4
Unluk	1	guruş	4
Peştemâl	2	guruş	2
Kırmızı bıççı	1	guruş	1
Sim kuşak dirhem	140	guruş	160
Enteşe dirhem	66	guruş	16
El enteşesi	71	guruş	23

Hal hal çift	1	guruş	18
Küpe çift	1	guruş	30
Altun	1	guruş	12
Müsta'mel kına		guruş	10
Zevc-i zimmetinde nikâh		guruş	66
Cem'an küsûr		guruş	687
Minhae'l-ihracât			
Resm-i kismet âdî		guruş	17
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bi'l-veresetu's-şer'iyye			666 Guruş
Hisse-i zevç	guruş	333	
Hisse-i ümm	guruş	552	
Hisse-i ehu liebeveyn	guruş	111	
Hisse-i ehu liebeveyn	guruş	111	
Hisse-i uhtu liebeveynguruş		552	

Sayfa No: 206

Poz: 111

Hüküm No: 1

Tarihi: 27 Ş 12[27]

Koca ili ve Hüdâvenigâr Sancakları mutasarrıfı vezîrim El-Hâc Aziz Beğ edâmallâhu te'âlâ iclâlehû tevckî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki vezîr-i tesmîr-i müşârun ileyhsin me'mûr izâlesi plduğunuz Bazarköy Es'ad kâFirâdiye binâ ahz ve i'lâmı bâbında Kara Osmanzâdeler ve sâir cevânib-i erbeyye taraf-ından ne vechile buyurdular tahrîr ve adıma tesyîr olduğu ve taraf-ı devlet-i aliyemden dahi evâmir-i aliyemle te'kîr kılınması ve Firâr-ı merkûmun kaleler ve hendek ve tabyalar hedm olunub derûnunda olan toplar Dırakâbâda nakl birle sen dahi Yalakâbâda gelüb ol tarafda olan kalEler ve divar ve tabyaların fesûretle hedmine mübâşeret kılınub zikr olunan topların yirmi iki kıt'ası avdet eden şaviden tahmîlen tersâne-i âmire levendlerinin ki zâiyûn-ı alâka abazdan tevasulune ve Bazarköyüne avdet olunmak tafsîlâtını mübeyyin ve murâd-ı sâire bu def'a taraf-ından derbâr-ı şevket makrûnuma tevârüd eden tahrîrâtın huzûr-ı meyâmin-i mevfür-ı mülûkâneme arz ve takdîm olundukda manzûmum olmuşdur olduğu muhtElleri tanzîm eyledikden sonra

Brusa'ya varub otursun Hüdâvendigâr sancağı kazalarının nizâm ve intizâmına ihtimâm-ı tâm eyleyen vakf Osman oğullarına istid'a eylediği emri ısdâr ve halkın ile isâl edesin ve husûsân-ı Sâiresine dahi kemâliyle müsâidiye ihtimâm olunub ve Brusa'ya gidub oturmasına fermân gönderub de divân-ı hatt-ı hümayûn şevket makrûn sudûr olub Kara Osman zâdelere hatt lâzım-ı ısdâr olan evâmir-i aliyyem tasdîr ve hattını mübâşeretle mahallerine tesyîr olunmuş ve kâffe millet meabın karfîn-i müsâade ve istiân kılınmış olmağla görünüm mecbûl olduğun kâvekân mukrezâsı üzere karar-ı merkûmun ed götürülmesi esbâbını istikmâle ve şerefyasudur olan hatt-ı hümayûn şevket makrûnum mucebince olduğu mahallerin şirârak metalibiyesini tanzîm ve istihsâl eyledikten sonra Bazarköyünden harekete ve muktezâ-yı korun ve lâzım-ı istiklâl üzere Brusa'ya varub birle zabt ve rabt temellükte ve def' ve ref' erbâb-ı şürûr müfsidin hususlarına ve Hüdâvendigâr sancağı kazaları nizâm ve intizâm ve ahâlisinin ve ahâlisinin vücûd-ı mezâlîm ve teaddiyâtdan vikâyeleriyle istihsâl esbâb-ı emn veistirâhatlerine ve her hâlde ma'mûrlardan memelketi mucib olur ve senki istikmâl ve'l-hâsıl livâ-yı mezbûrun her bir umûru uhde ahâlisine ki muhavvel olduğundan sen dahi ve istihsâl-i nizâm ve intizâmı ahâlisinin terakkîye hâl matlûb olmağla Hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfına muzdari' olan tesyîr-i evâmir-i aliyyemle muhavvel uhde kılınan kâffe mehâmm-ı vâcib -i ihtimâmı vech-i vecihân hasen ve tavr-ı merğûb ve müstahsen üzere ru'yet ve tesviyesine ve senki şiken ve hikâyetde hazer-i mekârim ferd-i şahanemde mu'tebere ve makbûl olub bu husûsda emir verildiği ve tecrîd ve tenbîhki şer'a mutâvaa ve imtisâl edenleri ve taltîfe ve şer'-i şerîfe ve rızâ-yı cihânda lâzime muhâlif harekete ve fukarâ-yı bâis zulm ve cesâret eden erbâb-ı bağı ve fesâdında muktezâ-yı istiklâlleri üzere te'dîb ve tesmiyElerine ikdâm ederek icârı muktezâ-yı me'mûrine bezl ve sa'y ve mülküne fermânım olmağın me'mûrine şâmil-i amhsûs iş bu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuşdur. İmdi vech-i muharrer Bazarköyü ve Yalakâbâd taraflarına şirâzen nizâmiyesi istikmâl eyledikten sonra ol taraftan harekete ve doğru varub Brusa'da lâzım birle zabt ve rabt-ı memlekete ve def' ve ref' ve erbâb-ı müfsideye husûslarına def' ve muslih-- lâzimesin merkez latifda mezbûr kazâlarının istihsâl-i nizâm ve intizâmına ihtimâm ve dikkat ederek fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memlekete zamân-ı sa'd-i iktirân-ı şâhânemden deste deste nişîn fatla emn veistirâhata ol taraf-ı hümayûnum için isticlâb-ı da'vâma hayriyelerine hâsıl ve sa'y eylemek irâdesi kâtıa-i şâhânem muktezâsından iduği ve şer'-i şerîfden hilâf-ı rızâ-i i şâhânemden mugâyiri ref' ve hilâfına vukû' una rızâ-yı mülûkânemce olduğu ma'lûmum oldukda ber vech-

i melşrûh amel ve hareket ve fermân-ı sâbıka sâir lâhukk-ı aduvesiyle hakkında derkâr ve nev ve bu kurada yedi beryâ olan hüsn-i zann ve teveccüh -i mülûkânem te'yîd ve tasdîkim yok dahi istihsâli tevcîhât -ı şâhânemde dikkat ve hilâfdan müsâadet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefkate sudûr olan fermân-ı vâcib-i ittibâ' ve lâzım olmağla mazmûn-ı itâat makrûnları amel ve hareket hilâfından hazer ve i'timâd eylesin şöyle bilesiz ki alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Sene tahrîret evâsıt-ı şehr-i şevvâli'l-mükerrerem sene seb'a ve ısrîne ve mieteyn ve elf 27 Şevval sene 1227

Medîne-i Sifrihisar ve Günyüzü

Bâis-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Sayfa No: 208

Poz: 112

Hüküm No: 1

Tarihi:

Harameyn-i muhteremeyn mukâtaasından bâ berât-ı âlişân mutasarrıf olduğum Sifrihisar Günyüzü mukâtaasını gayraz bahşe iş bu bin iki yüz yirmi sekiz senesi martı ibtidâsından sene-i mezbûre şubatı hayetine varınca sene-i kâmile zabt eylemek üzere darende-i temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân izzetlu İbrahim Efendi deruhde-i ve ilzâm olunub zabtiçün iş b utemessük tahrîr ve i'tâ olundular gerekdir ki ağâ-yı mûmâ ileyh dahi reâyayı ve berâyâyı himâyet ve sıyanet ederek öteden ebru olugeldiği vechile a'şâr-ı şer'iyye ve rüsûm-ı örfiyyesin ahz eyleyub zabt ve rabtna ahz ve kabza taraf-ımızdan ve taraf-ı âherden kimesnenin (kelime üst sayfa sonunda ve altta çıkmamış) hal ve ta'hayyiz eylemeyeler ve's-selâm

Abdulkadir El Müderris

Sayfa No: 208

Poz: 112

Hüküm No: 2

Tarihi:

Medîne-i Sifrihisar Günyüzü mahallâtından Kethüdâ Mahallesi sâkinlerinden Şadi kızı Havva Eski mahallâtından Murtaza oğlu Mehmed üzerine şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ederki Merkûm Mehmed bey yedinde koyunum zâyi' olub mütâlebe ederim dedikde merkûm Mehmed'i huzûr-ı şer'iyye ihzâr olundukda mürâfaa ve şer'-i şerîf olundukda yedlerinden zimmetini ibrâ ve iskât olunub ben dahi da'vâları mesmûa olunmasun iş bu mahalle kayd ve şerh olundu.

Sayfa No: 209

Poz: 113

Hüküm No: 1

Tarihi: 3 Ca 12[22]

Şerîat şîâr Sifrihisar kadısı faziletlu Efendi zîde fez'ailuhû kîde kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ağa ve sâir vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki iş bu sâl-i ferhinde halde avâtıf-ı aliyye -i mülûkâne da'vet behiyye-i hazret-i cüdâr ederse şerefküşe-i levha-i merhamet ve merâhim mekbin sahife ma'denin burulan bir kıt'a hatt-ı hümâyûn-ı anakifeden mucebince adl-i uhde-i liyâkati harfâneler kılınan eyâlet-i Sivas taraf-ına olduğumuz tay kabîlince kıyâm ve sun emtâmi i'zâm -i devletleri rehberâ-yı tevfiik -i ilm olduğu hazreti sübhâni ile çend eyyâm zarfında nuhasız ve dalınız derûnuna minhâlde vusûl buldukda ve bir geve tab'in ve ferdâsı savb-ı maksûda derkâ-yı inân azimet olunacağı derkâr ve musammem oluna imdi dâiremiz halkına iktifa eden berlicelerde edicek zehâir-i mütenevviayı ve beye yemek ve duvâb ve mekârî ve liva zimmet-i Sâire müstekreme bizler ol cânibe vusûl ve tarafa mezât mukaddem mahallesini ma'rûz-ı şer' El-kadı Sifrihisar ve Günyüzü 3 cemaziyel evvel 22

Sayfa No: 209

Poz: 113

Hüküm No: 2

Tarihi: 11 Z 12[22]

Şerâyi'-i şîâr Hüdâvendigâr sancağında vâki' kazâlarda kadıları kuzzâz Efendiler zîde fazluhum varaka akzâ mezkûr iânları bundan akdem kazalarının eski altın ahz ve i'ta olunması bâbında müekked emr-i âlî hâl bu def'a dahi taraf-ımdan bir kıt'a emr-i âlî vürûd olub FiMâ ba'd kazalarınızdan züyûn-ı altın ile bey' ve şirâ' olunmayub her ne kadar eskiden altın var ise el-yevm buralarda darbhâne-i âmirede me'mûr mübâyî'ci sarrâfa teslim müsâraa tahrîr tahrîr ve isdâr ve odabaşı tatarımız Salih Ağa ile irsâl olunmuşdur. 11 zilhicce sene 22
Amele'l-kadı Medine-i Sifrihisar ve Günyüzü

Sayfa No: 210

Poz: 113

Hüküm No: 1

Tarihi: Gurre N 12[23]

Şa'bân-ı şerifin çarşenbe günü gecesi ru'yet ettik deyu Medine-i Sifrihisar sâkinlerinden Zeynel oğlu Mehmed Alemdar varisi oğlu Halil huzûr-ı şer'de elleriyle bin yüz yirmi üç senesi Ramazan-ı şerifin gurre-i yevm-i cum'ada olub kaydı ve zirac bu mahalle kayd şod. Fi gurre-i Ramazan sene 1223

Sayfa No: 210

Poz: 113

Hüküm No: 2

Tarihi: 15 Za N 12[23]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice Mahallesi mescid-i şerifinin nukûd-ı mevkûfesi defteri sâbık hasbî mütevEllisi olan ikinci hasbi ağa ile Fuzuli müteveli olan sâbık El-Hâc Osman ile huzûr-ı şer'-i enverde ve ahali mahalle mahzarlarında mübaşir ru'yet olunub fasl-ı da'va ve kat'-ı zirâ' olundukdan sonra bâ defetr mümzâ

mescid-i mezbûrun nukûda mevkûfe defteri altı yüz altmış guruşa bâliğ olub ve kıbEl-i şer'den etmekci Süleyman ağa müteveli nasb ve ta'yîn olunub yedine mürâsEle verilub ol dahi tevliyeti kabûl ve hidmet-i lâzimesin kemâ yenbeğî edâya taahhüd ve iltizâm etmeğın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire Fi'l-yevmi'l-hâmis aşera min şehri zi'l-ka'detu'ş-şerîfe lisene selâse ve ısrîn ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 210

Poz: 113

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 Za N 12[23]

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Gedik mahallesinden El-Hâc Ahmed ve Veli Mehmed nâm kimesne mahzarında Yenice mahallesinden Çayık Hüseyin nâm şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb kadîmu'l-eyyâmdan beru münâdeme üzere cereyân eden mâ-i nasraniyete râzı olmayub iki yevm ben zabt ederim bir gün ben zabt etmeyi cevâb suâl olunub merkûm şer'an zımmiye olması mastua dedikde ricâl-i müslimîn her bir mahzatede bu gün bu sayede cereyân eder deyu şehâdet olunub muslihûn tevakkuf edub üç yevm câmi'-i şerîf-i mezbûrda tarafeyn râzı olub kangı taraf-ından bir dürlü nizâ' zuhûr eder ise yirmişer guruş nezre muhtedâ olsun. vakt-i Hâkim edâ etmeğe nezr eyledikleri kayıdlar câri Mustafa ağa Etmekci Süleyman Kabz beşe Kara Mahmud Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Gedik mahallesi sükkânında Hâcî Ahmed oğlu Mehmed nâm kimesne tarîk-i mâ üzerine ahır ihdâs etdi deyu mahallesi ihtiyârı da'vâ edüb Fi'l-hakîka tarîk-i mâ üzerine ahır ihdâs eylediği müşâhid olmağın mezbûr Mehmed'e şer'an tenbîh olunub muhaddis olan ahırın mahalline ev veyahud hâne binâ etmek üzere muhted olub ba'dehû ahıra dâirân-ı mâ üzerine bir şey vaz' eylersem yüz Elli guruş nezr olsun deyu da ağanın matbahına deyu lisânen çaresi olan kelimât-ı meşrûhası kayd şod

Sayfa No: 210

Poz: 113

Hüküm No: 4

Tarihi: Gurre N 12[23]

İş bu bin iki yüz yirmi iki senesi mâh-ı şa'bân-ı şerîfinin guresine yevm-i pençsenbe gün İğdecik nâm karye de bi'l-müâyene zevcim Seyyid El-Hâc ile mâh-ı merkûm ru'yet eyledik deyu El-hâc ahmed ve Süleman beşe şehâdet eyledikleri Temmetu'l- kelime fi hâzihi ifhâmi Hakku'l-kalem Sene bin iki yüz yirmi üçde divan-ı hümâyûn neferâtının tersâne-i âmireye on nefer bedelliyesi nefsi-Sifrihisarda bi'l-irs ve istihkâk sene bin iki yüz yirmi üçde taht-ıâli-i Osmani üzere cülûs-ı hümâyûn-ı makrûn vâki' olmuştur.

Sayfa No: 211

Poz: 114

Hüküm No: 1

Tarihi:

Hazinedâr mahallesi sâkinlerinden bundan akdem vefât eden Salih nâm müteveffâdan irsen intikâl eden iki buçuk dönüm mikdarı Perenli nâm mahalde üzüm bağı müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri sülbü sagîr oğulları Süleyman ve Abdurrahman ve Ali nâmân kimesnelere irsen intikâl etmekle kıbel-i şer'den izin birle mezkûr bağı otuz guruşa Fakım oğlu Ömer nâm kimesneye bey' olunub âherden ve vârislerden mâni' ve müdâhale olmayub sâir yine mutasarrıf olmak için bu mahalle kayd şod.

Şuhûdu'l-hâl

Ahmed bin Süleyman sagîrân-ı mezbûrânların ammîleri

Haşim bin Süleyman sagîrlerin vâlisi

Sayfa No: 211

Poz: 114

Hüküm No: 2

Tarihi: 5 L 12[22]

Bahr-i Sefid Boğazı muhâfazasına me'mûr asâkirin tâîşâtı lâzimesi için iki yüz yirmi bir senesi eyyâm-ı sayf tertîbiyle iki yüz yirmi iki senesi mistârîsi olma zehâyir ve ağnâmdan bir kile ve bir re's zehâir ve ağnâmları teslîmleri olmayub iki yüz yirmi bir ve yirmi iki senelerine mahsûben iki yüz yedi kile dakîkin beher kile gayr-ı ezkiyât-ı mîriye üçer guruş dan yedi yüz on bir guruş ve sekiz yüz seksen üç buçuk kile şâirin gayr-ı ezkiyât-ı mîriyye üçer guruşdan yediyüz on bir guruş ve sekiz yüz seksen üç buçuk kile şâirin gayr-ı ezkiyât-ı mîriyye beher kile ikişer guruşdan bin yedi yüz altmış yedi guruş ve otuz altı re's ağnâmın gayr-ı ezkiyât -ı mîriyye beher re's altışar guruşdan iki yüz on altı guruş ki cem'an iki bin altı yüz daf beş guruş bedeliyenin tahsîli bâbında Sifrihisar Günyüzü kadısına ve ağyânına ve sâir hutebâ şeref sudûr eden fermân-ı celîluş-şân belde-i mezkûr mahkemesine lede'-l-vürûdd ve't-tescîl iş bu mahalle kayd şod Fi 5 Şevval sene 222

Sayfa No: 211

Poz: 114

Hüküm No: 3

Tarihi:

Kıdvetu'l-emâcid ve'la'yân Sifrihisar civârında İbrahim Ağa zîde emcduhu ba'de's-selâm inhâ olunur ki:Eskişehir kazası kurbünde Ada nâm mahalde olan Kamarcı Abdullah ile İnönü karyesinde sâkin karındaş Memiş kazâ-i mezkûrde vâki' olma zulm ve teaddîden bahisle Kütahya mütesellimi merkum üzerine memur kılınub civârda olan kuzat dahi maiyyetine tayîn olunarak vukû-ı vâki' gâilEleri husûsuna inâyet-i aliyye irzâsı ciheti kazâ-i mezbûr taraf-ından mukaddem ve muahher bâ i'lâm ve muhzır istid'â ve istirhâm olunub Fi'l-vâki' merkûm lâzimu'l-izâle eşhâs makûlesinden olduklarından ve sen dahi sâdık kethüdâ -i devlet-i bendesi ve kuzâ maiyyeti olduğundan .. nâm civârda mütemekkin olan Agob mütesellim mûmâ ileyh maiyyetden hamur kaltedem merkûmlar haklarında emr-iâlî ısdâr hattı güzâr olmuş da şaki-i merkûmun hâli ve ol taraflarını keyFiyetini senin dahi ma'lûmun

olduğundan ol umûra keyFiyet taraf-ından isti'lâm metalib ki demekle sen ve san-ı metâlib olan Agob mütesEllim-i mûmâ ileyh maiyyetine ta'yîn olunarak merkûm hakkında mümkün müdür yoksa iş suhûletle bitmeyub uzar mı bu bâbda lâyihası ve ma'lûmâtını serfian ber vech-i tahsîl taraf-ıma tahrîr ve iş'âra derya dert eylemek ile irsâl olunmuşdur inşâallâhu te'âlâ vusûlünde keyfiyet ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer amel ve hareket eylesesin ve's-selâm

Hasan Kaimakam

Kaimakâm Hasan Paşanın Kumarcı hakkında isti'lâm mektubudur

Esâmili olan yeniçerilerinn bilâ vâris fevt olanlarının emvâlini matlûb için gelen çavuş verilen i'lâm paşa Efendimizin mefharlık buyurulduşuna verilen i'lâm

Günyüzü maddesi için verilen i'lâm seksen iki evrâkdir

Ağnâm bedeliyesi için gelen tatara verilen i'lâm

Günyüzü için verilen i'lâm

Saray ta'mîrine gelen mübâşire verilen i'lâm

Kurena akçesiçün gelen mübâşire verilen i'lâm

Akdâ da ihtilâl vaki' olub mucebince gelen mübâşire verilen i'lâm

Taksîr için gelen mübâşire verilen i'lâm

Müfti Ömer Efendi hal olub müfti nasbiçün gelen mübâşire verilen

Sayfa No: 212

Poz: 114

Hüküm No: 1

Tarihi: 25 N 12[30]

Ümerâ sâ-yisleri vesâyâsını şifâhen yeşrine tefehhüm ve ifâde zımnında ba'de'l-kayd huzûrunca gelmek için divân-ı Hüdâvendigâr ve Koca ilinden iş bu yedlerimiz ısdâr ve tecvîz etmemiz izzetlu Mehmed Ağa ile irsâl kılınmışdır. Bimennihi te'âlâ keyFiyet ma'lûmunuz oldukda ber müceb-i nuyurulddu amel ve hareket ve hilâfi evdâğ ve hâlâta vukûatdan Aişe ifâsı tehasür ve mücânebet eylesesiz deyu Fi 25 ramazan sene 230

Hâlâ Hüdavendigâr ve Koca Eli ve Eskişehir valileri veziri Asaf Nazir devletlu Nurullah Paşa hazretlerinin buyuruldu-i âfîleridir bahse iş bu mahalle kayd olundu.

Sayfa No: 212

Poz: 114

Hüküm No: 2

Tarihi: 21 Ra 12[31]

Bundan akdem Hüdâvendigâr ve Koca ili ve Eskişehir vâlisi merkûmu'l-vüzerâ Mustafa Paşa hazretlerinin mahall-i me'mur getirmeğe ta'yîn olunan zaîm Esmaya ve Brusa da muhallekât maddesine me'mûr olanlara seray taahhüdüne ve sâir mesârifâ bâ hatt-ı hümâyûn şevket makrûn sancak tevzi' olundukda Sifrihisar Günyüzü kazalarına Brusa mahkemesinden verilen defter mucebince tahsîl bâbında bâ buyuruldu mebâliğ on beş güne taahhüd olduğu iş bu mahalle şod kayd verildi. 21 Rebiu'l-evvel 231

Sayfa No: 212

Poz: 114

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 L 12[31]

İş bu bin iki yüz otuz senesine mahsûben hâlâ Hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfı vezîr-i mükerrerem Nurullah Paşa'ya hitâben Tuna sevâhilinde derdestvan olunan ka'la için Hüdâvendigâr sancağından matlûb Elli bin guruş Sifrihisar ve Günyüzü kazaları hissesine isâbet eden Brusa mahkemesinden verilen defter mucebince buyuruldu-ı sâmi hazreti veliyyu'n'naimide destur olduğu üzere iş bu mahalle şerh verildi. Fi 15 Şevval 231

Kadı-ı Sifrihisar

Guruş

400

Kadı-i Günyüzü Mübaşir Ca'fer-i tatardır

Guruş

1100

Sayfa No: 212

Poz: 114

Hüküm No: 3

Tarihi: 15 L 12[31]

İki yüz yirmi dört ve iki yüz yirmi üç senelerine mahsûben Kal'a-isultaniye mübâyaasından bâkî sarraf hüdâverdi oğlu Hani'nin havale olan meblağ-ı bâlâda mastur olduğu üzere Mustafa Paşa zamanındaki ferman verub evrâk-ı mukaddemini kayda mucebince hususu için de fermân karali nurullah paşa ya ve sâire hitâben gelüb mübaşiri hazineci gariz ile edâya taahhüd olunarak def' olunduğu iş bu mahalle şerh verildi ve minvâl-i meşrûh üzere Günyüzüne vârid şod.

Sayfa No: 212

Poz: 114

Hüküm No: 3

Tarihi: Gurre M 12[31]

İki yüz otuz bir senesine mahsuben ehl-i zimmet ve reâyâ ve buyurdum ki millet tellala ta'birolunur reâyaya tevzî' etmekle nir mutebet hazine uzağı kameriye hesâbı üzere 9 muharremeu'l-harâm i'tibârıyla Hüdavendigâr sancağı mutasarrıfı Nurullah Paşa hazretleri vürûd ve re'sûzuna mezbûrede bağçe olduğu iş bu mahalle verildi. Evrâk-ı hazîne bağçe 1

Yalnız üç yüz kırk üç evrâk a'lâ ve evsat ve ednâ mecmûu zerh carisine bâ irâde hemen a'lâda on iki guruş, evsat onar guruş ednâ üç guruş tevzî' olunduğu iş bu mahalle şerh verildi.

Evrâk-ı mezbûrun mâl-ı mîrî Guruş 2106

Ber vech-i nişîn verilen mübaşiri tatar tamamen teslim olunub iki yüz guruş başka safda i'ta olundu. Bâkî kalan bin Elli üç guruş dahi doksan bir gün va'de ile edaya taahhüd ve tahvîl edildi.

Ber mu'tâd Brusa taraf-ına iki yüz otuz bir senesine mahsûben bâ fermân-ı âlî ve bâ buyuruldu mektûbu sadr-ı âlî hulefâsından İsmail rasim Efendiye musahhah defter ile verilen hizmetde ve ağnâm mübaşiriyyesi

El-Kaza-i Sifrihisar guruş

140 a'şârı 30

70

55

Toplam 275

Ağnâm re's 28 hidmeti tatara

Kaza-i Günyüzü

385

40

40

Toplam 465

Hidmet-i devlet-i mübâşiriyye ve tatara

Kadîm Anadlou vâlisi ahi ile Nusret Paşa'ya verilen imdâd-ı hazeriye kayd edilmiştir.

Taksîdi evvel kaza-i Sifrihisar

Guruş 65 mâl-ı hasriyye

6 harc- bâb

6 Hidmet-i mübâşir-i devlet

78 Toplam

Kaza-i Günyüzü

Guruş 65 mâl-ı hazeriye

6 harc- bâb

6 Hidmet-i mübâşir-i devlet

Mea taksîr-i eşkıya zımnında bir çavuşlar ve damadı gelüb Ahmet Ağa'ya hidmet mübâşeret üç kıt'a buyuruldu verildi. Fi gurre-i muharrem sene 231

Mühr Nurullah Paşa

Sayfa No: 213

Poz: 115

Hüküm No: 1

Tarihi: 27 L 12[30]

Şeriat şîâr Sifrihisar kazası nâibi Efendi zîde ılmuhû ve mefâhiru'le-mâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve umûmî iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki iş bu zamân-ı adâlet unvân -ı şâhânedede cümle ahâli fukarânın emn veistirâhatiyle irâde-i seniyye muktezâsından zîr-i idâremizde olan kazaların Sifrihisar Günyüzü kazasının öteden beru hanedân-i kadîm olan İbrahim Ağa zîde kadruhum iş bu bin iki yüz otuz senesine mahsûben kazâi Günyüzü ilkâ ve istihsâl olunmuş olmağla imdi siz ki Efendi ve sâir muhâtabûn -ımûmâ ileyhsiz keyFiyet ma'lûmunuz oldukda ağa-yı mûmâ ileyh kemâkân akzaların voyvodası olduğı kazanızın her bir umûrunu ve husûsâtı re'yi ve tebrisine mûtâbaat ve ittifâk ve ittihâd ederek umûr-ı husûsunu edâya sa'y ve gayret eyleyesiz ve sen ki ağa-yı mûmâ ileyhsin sen dahi bâ evâmîr-i aliyye vârid olan matlûbâtı şâhânın ber perâ-yı hudular ihtimâm ve dikkat ve fukrâ-yı berâya himâyet bir sıyânet dâmen-i asâyîş ez zılayına bezl hikmet eylemek sâdırada şevketlu kerametlu mehâbtlı veliyyu'niamımız Efendimiz ve taraf-ımızda daavât-ı hayriye celb ve erâzîl ve eşkiyâdan hıfz ve her vechile ref'i hit'ama dikkat oluna ve's-selâm Fi 27 Şevval sene 230 Mahir-i kebîr Nurullah Paşa

Sayfa No: 213

Poz: 115

Hüküm No: 2

Tarihi: 29 N 12[31]

Kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Sifrihisar kazası a'yânı 'izzetlu İbrahim Ağa inhâmızdır ki zîr-i idârenizde vâki' Günyüzü kazâlarına tâbi' Gecek karyesi sâkinlerinden kadı bese oğlu Ali nâm şakî kendu hâlinde olmayub bigayr-ı hakk katl-i nüfûs ve hedk-i ırz ve bâğiyân etmiş olduğuna menâm hakkında fermân kaza cerr ve baş edub şakî-i merkûm ol vakit Firâr eylemiş olub bu günlerde karye-i mezbûre gelüb bâ irâde-i seniyye memnûâtından olunan kale inşâsına mütecâsir ve tavr-ı b3ağiyesinde ihzâr ile fukarâ-yı raiyyete acze memlekete ve sâir anbâ-ı sebîle it'ala-i dest meserret etmekte

olduğu Sifrihisar Günyüzü kadısı bir kıt'a i'lâm ve ahâliler mahzarında inhâve şakî-i merkûm ve avenesinden ve oğlu Osman ve Kulak Ömer ve Kara Mahşer ve Cankıt oğlu Numan eşkiyâların kahr ve i'dâmıyla vedîa cenâb-ı kibriyâ olan mazhar belâda taraf-ımızdan ikdâm olunan istidâ eyledikleri senki a'yân-ı mûmâ ileyhün ma'lûmun oldukda bu makûle eşkiâların kahr ve i'dâmıyla tatahhur-i belâ ve vedîa cenâb-ı hazret-i kibriyâ olan fukarâ-yı raiyyet ve acz ve memleket mahzarlarından emin ve azâde eylememiz muktezâ-yı me'mûriyetimizden olmağın imdi senin kâr u güzârın ve rızâca ve gayr-ı şîâr olduğumuz nezdimizde ma'lûm ve zâhir olmağın iktizâsı vechile şakî-i merkûmun üzerine varulub Firâr etdirmeyerek kendüsünü ve oğlunu ve bâlâda terkîm olunan eavenElerini katl ve i'dâm ve ser-i makt'ûlarını taraf-ımızıa irsâle gayret serîan ce âcilen ikdâm ve gayret eylemeniz bâbında divân-ı Hüdâvendigâr ve Koca ilinden iş bu buyuruldu ısdâr ve mahsûs tatarımız ile tisyâr olundu bimennihi te'âlâ vusûlünde senden me'mûl olan gayret ve varub iktizâsı beher hâl ve beher hal şakî-i merkûmun ve avenesinin ser makt'ûları senden matlûbumuz idüğü cüzmen meczûmun oldukda şakî-i merkûmun üzerine varulub i'dâm ve izâle ve birle sermakt'ûları serîan divân-ı Hüdâvendigâre irsâle gayret ve hilâf-ı irâde-i seniyye inşâsına mütecâsir oldukları kavlesinin hedmine mübâderet eyleyub ber mûceb buyuruldu amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesin Fi 29 ramazan sene 231

Bâ mühr-i eyâlet Mehmed Nurullah Paşa

Sayfa No: 213

Poz: 115

Hüküm No: 3

Tarihi:

Şeriat şîâr Sifrihisar kazası kadısı faziletlu Efendi zîde fazluhû ve kadruhû ve kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân n a'yânı izzetlu İbrahim ağa zîde mecduhû inhâlarıdır ki Sifrihisar kazasına tâbi' Geyicek nâm karyede bir müddetden beru hılâf-ı rızâyı te'âlâ kalEler binâsıyla mahz eden Kadı beşe oğlu Ali ve oğlu Osman ve avenElerinden ma'lûmu'l-esâmî eşkiyâ makûlElerinin kahr ve i'dâmlarına bundan akdemce buyurldumuz ile senki ağâ-yı mûmâ ileyhün taraf-ına ihâle olunmuş olmağın muktezâ-yı me'mûriyetin üzere eşkiyâ-i merkûmenin tehas eylediği karye-i merkûmenin etrâfını muhâcere ve me'mûriyetin hâvî buyurldumuzun sûretini ihrâc

ve karye-i merkûme ihâtasına irsâl ile şaki-i merkûmu ve avenElerini bilâ muhârebe ahz ve girif ve taraf-ımıza teslim eyleyub ihbâr etmiş iseniz de bu günlerde ve raiyyeden binabet dâiyesiyle vürûd eden şerif Mehmed Efendi nâm kimesne ba'zı erâcif neşriyle sen ki kurâ iğfâl ile bâ ibâne hareket tesaddî etmekle keyFiyetin vukûu hâvî sen ki muhâtabîn-i mûmâ ileyhsin bu def'a taraf-ımıza vârid olan evrâklar yedinizie ile eylemiş olmakla eşkıyâya muayyen olanların tertîb ve icrâları lâzime hâlden olmağla efendi .

Sayfa No: 215

Poz: 116

Hüküm No: 1

Tarihi: 21 Za 12[37]

Medîne-i Sifrihisar ve Günyüzü mahallâtından Çubuk nâm mahalleden Çötekler aşîretinin binâ ve ihsâs eyledikleri medrese-i şerîFin tadrîs-i leyleyine ta'yîn ve meşrût olmak şartıyla yine tâife-i türkiden Çötker aşîreti derûnundan tab' oğlu Haco Osman ile Osman nâm kimesne Siraczâde Hüseyin Ağanın vekâleti hasebiyle meşhûduma mahzarlarında tamâmen ve kâmilen beş yüz guruş meblağ -ı merkûmdan hâsıl olan nema ve zahm müderris-i merkûmun müderrisi olan faziletli İbrahim Efendiye Mehmed nâm kimesne muma ileyh kendüsü mütevelli ve hâsıl olan zeamet ahz ve kabz eylemek şartıyla vaz' olunmuşdur. Fi 21 zilk'ade sene 37

Şuhûdu'l-hâl

Zaim zâde Es-Seyyid Süleyman Bey Efendi

Çangır oğlu Süleyman Ağa

Osman Efendi

El Hâc İdris Ağa

Ve geyruhum

Kâtib-i mahkeme-i kethüda zâde Hafız Efendi

Sayfa No: 215

Poz: 116

Hüküm No: 1

Tarihi: 20 Ca 12[49]

İş bu hüccet-i şer'iyeye derûnunda mastûru'l-ism Mahmud ibni Ebu Bekir nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde iş bu bâisu'l-kitâb merkûmân İbrahim Ağa ve karındaşı Hasan Ağa mahzarlarında husûs-ı mezkûru tekrar üzerlerine da'va edüb iş bu derûn-ı hüccet-i şer'iyeyde mukaddemen bahs ve zikr olunduğu veche üzere arazi-i mahlulenin mezkûrenin zabt ve tasarrufu hâvî merkûmân yedlerine bir kıt'a izin temessükü i'tâ eyledikten sonra babaları müteveffâ-yı merkûm El-Hâc Mehmed ağa benim için yedi bin beş yüz guruş borcumdur deyu ikrâr ve taahhüd etmiş idi. meblağ-ı mezkûr kable'l-ahz fevt olmakla terekesine vâziu'l-yed olan vereseleri ve oğulları Merkûmân İbrahim ve Hasan Ağadan taleb ederim deyu sebep-i şer'iyeye sulh cihet beyân etmedin ikrâr-ı mücerridini sebep tutub ve sebebe salâhiyetei olmayan şenbe-i istihkâkını muzâf kılmağla bu sûretde müdddei-i merkûm Mahmûdun ber vech-i mezkûr da'vâsı meşrûha ve iltifâta nümâyan olmayub mezkûr da'vâsı meşrûha ve iltifâta nümâyan olmayub merkûmân İbrahim ve karındaşı Hasan Ağaya suâl dahi teveccüh etmekle merkûm Mahmûd hâlen bivech-i şer'î muârazadan ba'de'l-men' mâ defa bi't-taleb ketb olundu hurrîre Fi'y-yevmi'l-ışrîne min şehri cemâziye'levvel lisene tis'a ve erbaîn ve mieteyn ve Elf

Sayfa No: 215

Poz: 116

Hüküm No: 1

Tarihi: 20 S 12[48]

Medîne-i Sifrihisarda humbaracı tekâüdlerinden olub medîne-i mezbûrda Karabaşlı Mahallesinde sâkin Mahmud ibn-i Ebu Bekir nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde deyn medîne-i mezbûr sâkinlerinden iş bu bâisu'l-kitâb mütevelli zâde İbrahim Ağa ve Karındaşı Hasan Ağa mahzarlarında üzerlerinde da'va ve takrîr-i kelâm edub ber vech-i tekâüd mutasarrıf olduğum tımarım mülhekâtından mertebe-i mezbûre ömer Haklıkı nâm karye ahalilerinden olub târih-i kitâbdan altı sene akdem fevt olan Ali ibni Osman'ın taht-ı tasarrufunda olub müstehak tapu olan ma'lûmu'l-hudûd çend

kıt'a tarla ve çayırlarını müteveffâ-yı merkûmun muhallekâtından merkûm İbrahim ağa ve Karındaşı Hasan Ağa'ya bi'l-iştirâk tefvîz ve tasarruflarına izin ve yedlerine bir kıt'a temessük i'tâ edildi kim onda babaları müteveffâ El--Hâc Mehmed Ağa ecr-i tapu tabık yeni yedi bin beş yüz guruş demişledir demiş idi ben de meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı merkûmdan kable'l-ahz fevt olmağla terekesinden vâzıu'l-yed olan oğulları merkûmâtdan taleb ederim suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dediikde gıbbe's-suâl cevâblarında beden merkûm Mahmûd târih-i mezbûra dan mahlûl-ı vukûundan akdem çiftlik-i mezkûrda olan ber mûceb defter-i hakânî Hissesi ve sâir müşterekleri dahi kezâlik HissEların bedeli mukâtaa-i aliyye ile baba-yı müteveffâ-yı merkûma ilzâm oldahi ber vech-i meşrûh iltizam ve kabul eyledikten sonra müteveffâ-yı merkûm Ali fevt olub mârû'z-zikr tasarrufunda olan arazileri tapu-yı müsEllesinden ziyâde ile baba-yı müteveffâ merkûm bi'l-iştirâk bizlere tefvîz ve tasarrufumuza izin ve yedimizde bir kıt'a eyledikten sonra şer'-i merkûm Mahmûd dahi tekrâr-ı tasarrufumuzda izin ve meccânen yedimize bir kıt'a temessük i'tâ eylemişdir deyu temessük verdiğimiz ikrâr ve mâadâsına bi'l--külliyeye inkâr edüb mer'î merkûmdan ber vech-i muharrer müddeâsına ifaten beyne taleb oldukda ba'de-l istimhâl ve'l-imhâl etyân-ı beynde ızhâr-ı acz edüb tahlife dahi tâlib olmamağın ol vechile şekk-i merkûm Mahmûd bilâ beyyine da'vâ-yı mezkûresiyle merkûm İbrahm Ağa ve Hasan Ağa üzerlerine bivech-i şer'î muârazadan men' olunmağın mâ vekaa bi't-taleb ketb ve imlâ olundu hurrice Fi'l-yevmi'lişrîne min şehri saferu'l-hayr sene semâne ver erbâine ve mieteyn ve Elf

Faziletlu Osman Efendi

Faziletlu E-sSeyyid Süleyman Kâmil Efendi

Faziletlu Ya'kub Efendi

Faziletlu Es-seyyid Mehmed Efendi

ve diğ er es-seyyid Mehmed Efendi

Es-seyyid El-Hâc Mustafa Ağa

Gökmen zâde Mustafa Ağa

Sayfa No: 215

Poz: 116

Hüküm No: 1

Tarihi: 4 M 12[43]

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki İş bu bin iki yüz kırk üç senesine mahsûben bâ berât-ı şerîf -i âlişân mutasarrıf olduğum tumar ve eklâmından yedine Sifrihisar Günyüzü tâbi' Elsine nâsda bîhad ta'bir olunan Ömer Çiftliği nâm karyede bundan akdem bilâ veled-i zükûr fevt olan Kürt oğlu Ali ibn-i Osmanın karye-i mezbûrda vâki' taht-ı tasarrufunda olan ma'lûmu'lhudûd ve'l-etrâf tarla ve zıraate sâlih edâ sıhhatleri mahlûl olub tapuya müstehak kimesnesi dahi olmamakda tarla ve arâzi-i mezkûrda gerek tapuyla zabt ve tasarrufuna tâlibân ve dağbân olan nezâketlu İbrahim ağa ve karındaşı Hasan Etyân El-Hâc mütevelli Mehmed Ağaya bi't-tapu ve'l-iştirâk zabt ve tasarruflarına taraf-ımızdan ve vakf verildikten sonra merkûmânın vech-i meşrûh üzere ale'l-iştirâki's-sevî zabt ve tasarruflarını hâvî yedlerine iş bu memhûr ve mu'teber zabtnâmemiz i'tâ olundu kimesne mâni' ve mezâhim olmaya Fi 4 muharrem sene 43 Mahmudu'l-musarrıf mimar-ı mezbûr

Sayfa No: 216

Poz: 116

Hüküm No: 1

Tarihi: 4 M 12[43]

Mütevellîzâdenin vâkıa emir sûretidir:

Mefâhirul'-kuzâtu'l- müsteşri'ın Kara hisâr taallu ve Sifrihisar kazaları nâibleri Hâcı Ca'ferzâde denmekle ma'rûf sūdde-i saâdetime arz-ı hâl eub dedikde bin ik yüz kırk beş seneinden beru Karahisâr taallu kazası nâiblerinden Hâcı Mehmed nâm kimesne zimmetinde otuz yedi bin beş yüz ve yine kazâi mezbûr sâkinlerinden Hâcı Hüseyin nâm zimmetinde on iki bin beş yüzve Sifrihisar Günyüzü sâkinlerinden İbharim nâm kimesne zimmetinde kırk beş bin ve Gönen kazası sâkinlerinden Hâcı Mehmed nâm zimmet bulunacak sekiz bin beş yüz bir neşki fehânım yüz yetmiş üç bin beşyüz alacağı olub mebâliğ ve kob ve kuundan defâatle mütâlebe etmiş ise de edâ-i teallul ve muhâlefet üzere olduklarını bildürüb mübâşir ma'rifetiyle mahallerinde şer'ile görülüb ve kayıdlarını defterlerinde olan ol mikd^ar guruşun alacak hakkı kendüye

aliverub icrâ-yı şer'-i şerîf vâkıân-ı abh ve vâkıân anh mümkün olmaz ise merkûmları liecli't-terâfu' dersâadetme 24 ihzâr olunmaları emr-i şerîFim istid'â etmekden nâşi husûs-ı mezkûr hîn-i terâfû'da tezvîr idüğü hareketi tahakkuk eylediği hâlde ta'yîn olunan mübâşirin ücret-i mübâşiriyyesi mazlûm olan müddeâ-i alyhden talep olunmayub müceb-i fetvâ-yı şerîf hazret-i kâzibe eden müddeâ-i mütemerriden tahsîli husûsuna ihtimâm ve dikkat ve da'vâ müzevver iken müddeâ-i aleyh edeb-i mübâşir talebiyle hilâf-ı şer'-i şerîf tazyîk ve tahrîmden hazer ve mücânebet olunmak üzere sadr-ı a'zam zahayıncısı kıdvetu'l-emâsil vEl'-akran Yusuf zîde kadruhû mübâşeretiyle mahallerinde ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise liecli't-terâfu' dersâadetime ihzâr olanları bâbında fermân-ı âlişânım sudur olunmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîFimle vusûl buldukda b u bâbda emrim üzere amel dahi siz ki naibler-i mûma ileyhimsiz ma'rifetleriniz ve tebyîn olunan mübâşir ma'rifetiyle merkûmunu mahallerinde şer'a da'va ve ihzârla ferden fuaden şerâFi-i şer'le görölüb fasl olunmayan hususları tamam hak ve adl üzere mukayyed görünmesiz inhâ olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kadîm ile amel edub dahi ber vech-i muharrer gurusu alacağın ba'de'l-meb'ûs hükmi edub bu kime aliverub icrâ-yı şer'-i şerîf ihkâk-ı hak ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise müddeâ-i aleyhimin liecli't-terâfu' dersâadetime ihzârlarına mübâderet eyleyub mazmûn-ı emr-i şerîFimle âmil olasız alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız fi evâhir-i recebu'l-ferd lisene tis'a ve erbâine ve mieteyn ve elf

Sayfa No: 216

Poz: 116

Hüküm No: 2

Tarihi:

Yâ Allah Yâ Rab Yâ Rezzâk Yâ Rahîm Yâ Mevla-ı Celîl

Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm

‘İzzet-me’âb, şerîat nisâb mevlânâ Eşrâf-ı kuzât-ı kirâm zevi'l-ihrândan El-Hâc Osman Rıfat Efendi kâmiyâb dâme makkıf ba'de't-tahıyyetu'l-vâFiye inhâ olunur ki ber vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Sifrihisar günyüzü kazasının umûr-ı ahkâm-ı şer'iyye-i cElîlesi iş bu sene tis'a ve erbaîn ve mieteyn ve Elf zi'l-ka'deti's-şerîfesi zabt eylemek üzere bi'l-beyân taraf-ımızdan cenâb-ı şerîFinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-yı mezkûru garr-ı merkûmûn bi'l-beyân zabt eyleyub icRâsı alîde

vâkıa olan muhallekât sena-yı askeriyesi tahrîr ve alâ bâ farzullâhu'lkelîm beyne'l-
everse tevzî^ve taksîm eyleyub ve vâride olan umûr-ı mehâmm-ı seniyyenin infâzı
emrinde dikkat ve rızâyı cevebâne hareket edub câdde-i şer'i kadîmden ser-
muvataharrukata cevâz göstermeyesin ve's-selâm

El-fakîr Hâfız Ömer

El-Mutasarrıf El-kadı- El mezbûr

Sayfa No: 219

Poz: 119

Hüküm No: 1

Tarihi: 11 M 12[43]

İftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim câmiu'l-mesâcid ve'l-mekârim El-muhtassu bimezîd-i
inâyeti'l-mEliki'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından hÛsâvendigâr sancağı
mütesellimi mûmâ dâme mecduhû ve mefâhuru '-kuzât ve'lakhâm meâdinu'l-fezâilu
ve'kkelâm Hüdâvendigâr Sancağı'nda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fezlum
ve mefâhiru'l-emâsil ve'lakrân a'yân ve voyvoda-i memleket bi'l-cümle iş erleri zîde
kadruhû tevkî-i refi-i hümâyûn vâsil olucak ma'lûm olaki memâlik-i Anadolu'da
husûle gelüb medîne-i İzmir'e nakl ile fûrûht oluna gelen palamud ve rugan zibt ve
şem' asEl ve yabancı ve tiftik ve verese-i Ankara ve Gökbiya ve maz ve kuru incir
ashâbından bi't-terâdî iştirâsı muktezâ-yı irâde-i seniyyem üzere divân-ı
hümâyûnumdan ve mâliye cânibinden ihzâr ve tisyâr olunan evâmir-i aliyyem
mucebince İzmir ihtisabı me'mûrînin izin tezkiresine rabt ile bu mukâbElede resm
kanatırına terğîb oluna rak bey' ve şirâsı ehl-i arz tüccâra tahsîs olunmuş ve ol
vechile ahâli fukarâsı kumarbaz ve ehl-i örfün abadı tasallutlarından tahlîs kılınmış
ise de on yine ekese mahallerin ahl-i örf gürûhu mugâyir emr-i irâde-i seniyyem bu
kâr mekr ve hidini fâriğ olmayarak ve her eğer vehnin o makûle tezkirEli tüccâra
verdirmeyerek rüşvet da'vâ alacakları muhtekir ve mavriyaz tâifesine vermElerini
cebr ve ibrâmdan hâlî olmadıklarını ve bu keyFiyet rencber fukarâsına gadrub biri
mûceb ve rüsûmât-ı mîriyeye hazer ve ziyân müste'ceb olduğu beyânıyla bu
maddenin külliyyen men'i zımnında mukaddemen sâdir olan evâmir-i aliyye birle
te'kîdini hâvi tekrâr evâmir-i şerîfem ısdârı husûsu baş muhâsebe payesiyle Hâlen
İzmir ihtisâb nâzırı iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer lütFi dâme mecduhû bâ takrîr

ifâde ve inhâ etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden ve tehdîden ve ictimâen rikâbımızın muntâbından iş bu emr-i celîlu'l-kadrim ısdâr ile tisyâr olunmuşdur. imdi dersaâdetim terbîninden fazla furuhtuna ruhsar verilen ruğan zit ile yapağı ve şem' asel ve kök boya ve mazu ve palamud ve incir verese-i ankara ve tiftik ve ve murâkıb hamuru taraf-ından memhûr tezkiresi olmağla kimesnElere bey' ve furuhtuna kat'a ruhsat ve cevâz göstermeyerek yedlerinde memhûr ruhsat tezkiresi bulunan ehl-i ırz tüccar ma'rifetleriyle ihza benden balını mübâyaa etdirilmesi husûsuna begâyet ihtimâm ve dikkat olunmak irâde-i seniyye-i kâtia-i mülûkânem muktezâsından idüğü ve ba'de'l-yevm ağmas ve ve rehâvet ve tama' meyl ve rağbetle ol makulemin ve mârdan yazger vechin mübâyaa eylemelerine irâset ruhsat olunmak lâzım gelir se de lede't-tahakkuk cesâret edenler te'dîb ve güşman kılınacağı siz ki mütesellim ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ona göre tavır alınub intizâr-ı emr ve irâde-i şâhânem ile ifâ-yı levâzım-ı fermânberi sadakate ziyade ikdâm ve dikkat ve mekâbiri vaz'ı tecvîz ile nefsinizi mühlikeye ilkâdan tevakkî ve mübâadet eylemeniz bâbında ferman -ı âlişânım sâdir olmuşdur ve buyurdum ki hükm-i şerîFimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr buyurulan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-emsâlin mazmûn-ı itâat makrûnuyla amel ve hareket eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîrine fi evâhir-i zi'l-hıccetu'ş-şerîfe lisene hamse ve erbaîne ve mieteyn ve elf kad vasale'letyâm Fi 11 muharrem sene 1243

Sayfa No: 219

Poz: 119

Hüküm No: 2

Tarihi:

İftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim câmiu'l-mesâcid ve'l-mekârim el-muhtassu bimezîd-i inâyeti'l-mEliki'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından hÜdâvendigâr sancağı mütesellimi mûmâ dâme mecduhû ve mefâhuru '-kuzât ve'lahkâm meâdinu'l-fezâilu ve'kkelâm Hüdâvendigâr Sancağı'nda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fezlulum ve mefâhiru'l-emâsil ve'lakrân a'yân ve voyvoda ve erkân ve vücûh-ı memleket bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhû tevkî-i refi-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm olaki

memâlik-i Anadolu'da husûle gelüb medîne-i İzmir'den Anadolu taraflarına nakl ve fûruht olunan kahve ve şeker ve çit ve sâir eşyâ-i emtia Afrence'li müste'mn te'minden iştirâ eden tüccârın ve ba'zıları müretteb olan resm-i damga-i varakıyyelerinden kurtarmak kasdıyla bâyii olan uydurarak kân İzmir 'den sanılamayun ticâret-i hâriciyye usûlünü Anadolu taraflarında olan şürekasına göndereceklerinden bahsle iktizâ eden güm rük ve ihtisâb tezkelerini onlara alıvermekde oldukları bi't-taharrî tahkîk edüb bu keyfiyet vâridât-ı mîriyenin kûsûnuna kası müceb olacağına mebnî bu maddenin hüsn-i sûretle önü giderilmek üzere fimâ ba'd İzmir'den memâlik-i Anadolu'ya nakl olunan iş bu emtia Eferenci her kangı şehir ve kasabada açılun satılacak olur ise İzmir ihtisâbı tezkiresine bakılıb tezkire-i mezkûrede satılacak emtia ve eşyâ her ne ise İzmir'de yed-iuhrâ tedeveli yazılmayarak ihzâ ile yalnız müste'min malı olduğu muharrer olduğu hâlde fûruht olunub ehl-i silâm ve reâya--yı tüccârın yedlerine geçdikde İzmir'de İzmir'de ahzı iktizâ eden rehiz gümrük ve damga resmine mukâbil on memleketin rayic ve fennine tabîk kıymetinden guruşdan üçer bin hesâbıyla rûsûmât-ı mîriyyesini müşterisinden on şehtr ve kasabada ihtisâb me'mûru vardiye-i izin ma'rifetiyle başkaca defter tutularak haz ve ihtisâb me'mûru yğub ve râyât hâkim ve zâbiri taraf-ından ma'rifet-i şer'le tahsîl olunarak İzmir ihtisâbı taraf-ından veyahud ol mahal İzmir'den baîd ise de desaadetime beher üç mâhda bir def'a gadı defteriyle bi'-irsâl mütâlaât-ı hürriyesine teslîm olunmak o izin iktizâ eyleyen mahallere başk a başka evâmîr-i şerîfem ısdârı husûsunu mahalliye-ûlam payesiyle hâlâ medîne-i İzmir ihtisâb nâzırı iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer Lütfi dâme mecduhu bu def'a ihâdan etmekden nâşi inhâsı vechile amel olunmuş fermanım olmağın i'lâmen tenbîhen müstetâbımdan iş bu kılmak makrûn ısdâr ile ısdâr olunmuşdur imdi siz ki kapucu başı ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz taht-ı kazanıda (sayfa başı resimde yazı çıkmamış) kangı dâreniz kaza ve kasaba ve kurada o makûle İzmir'den nakl ile furuht olunarak emtia ve eşyânın İzmir ihtisâbı taraf-ından bâyii olan tüccâr yedine verilen ruhsat evvel kaza ve ya cevr -i kasabanın muhtesib veyahud hakim ve zâbiti taraf-ından evvel emride bakılıb tezkire-i mezkûru kınanılacak emtia ve eşyânın zembude muârefe tedâvülü zikr olunarak rayha gerek resm-i gına olduğu mahrûsiyede bâsıl-ı mütâlebe olunması ve nüdafede tedâvülü olub da müste'min-i hâli olduğu muharrer ise fûruht olunub müselleme re'aya...

Sayfa No: 220

Poz: 119

Hüküm No: 1

Tarihi: 3 L 12[31]

Şerîat nisâb Sifrihisar nâibi Efendi zîde

Faziletlu şerîat meâb Sifrihisar nâibi m Efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası İzzetlu El-Hâc Hasan Ağa zîde kadruhû inhâ olunur ki Sifrihisar sâkinlerinden Zaim zâdede Ahmed Ağanın bâ berât-ı âlî mutasarrıf olduğu zeâmetinin mûmâ ileyh taraf-ından zabt ve ta'sîrine ber müceb-i şurût -ı müstahsene taraf-ımızdan ruhsat istid'asında olduğu ve eshâb-ı zeamet ve tımar taraf-ından zabt ve ta'sîr olur ise müdâhale olunmayub iltizâm etmek murâd eder ise sancak valisine iltizâm -ı şurût ı muktezâsından olduğu siz ki muhâtabîn-i mûmâ ilehsiz ma'lûmlarınız oldukda mûma ileyhin mutasarrıf olduğu zeametini taraf-ından zabt ve ta'sîr edecek olmağla kimesne taraf-ından müdâhale olunmayarak lâzım gelen îânete mübâderet eylemeniz bâbında divân-ı hüdavendigâr ve Koca ili ve Eskişehir'den iş bu buyuruldu tahrîr ve isdâr ile ve ile irsâl olunmuşdur. Bimennihi te'âlâ vusûlünde ber vech-i muharrer amel ve hareket ve hilâfından begayetb tehaşi ve mücânebet eyleyesiz deyu Fi 3 şevval sene 31

Sayfa No: 220

Poz: 119

Hüküm No: 1

Tarihi:

Esâmili olan yeniçeri bilâ vâris fevt olanların metrûkâtlarını mütâlebe emr sûretidir. Mef'ahiru'l-kuzât ve'l-hukkâm meadinu'l-fezâili ve'l-keâm Anadolu'nun Ortakolu nihâyetine varınca vâki' kazaların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akran a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve iş erleri ve husûs-ı mezkûra mübâşir ta'yîn olunan Süleyman zîde kadruhum tevkî-i refi-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki memâlik-i amhrûsemde kâin dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve onlara tâbi' tevâif-i askeriyye ve bilâ vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanın muhallekât ve meşrûkât öteden beru bâ hatt-ı hümâyûn ocak beytu'l-mâli cânibine tasahhuh olub

kimense taraf-ına müdâhale olunmak iktizâ etmez iken Anadolu'nun Ortakolundan vâki' ba'zı mahallerde o makûle bilâ vâris ma'rûf fevt olanların ve onlara tâbi² tavâif-i askeriyyenin muhallekâtı ba'zı kimesnenin zimemlerinde mektebinden olmuş olduğu ve bu keyFiyet ocak beytu'l-mâlî hesâbı müceb idüğü hâlâ ocak-ı âmirem beytu'l-cisr Mehmed zîde mecduhû ifade ve inhâ ve zâhire icra çün emr-i şerîFim sudûrunu istid'â eylediği beyânıyla siz ki kaza ve nüvvâb ve sâir-i mûmâ ileyhimsiz taht-ı hükûmetinizde o makûle bilâ vâris ma'rûf ve mu'arrefe fevt olan yeniçeri ve onlara tâbi' tavâif-i askeriyyenin mülhekâtı metrûkâtı muhallekâtından yoklanub bi'l-âhire her kimin fermetlerinde sâbit ve mütehakkik olur ise muarref şer' ve ma'rifetiniz ve mübaşir-i mûma ileh ma'rifetiyle tahsîl ve hazret-i ve defter-i miri mübâşir-i mûma ileyh teselli ocak beytu'l-mâl taraf-ına irsâl olunmak üzere bi'Fi'l dergâh-ı muallâm yeni çeri ağası iftihâru'l-emâcid ve'lekâbir Süleyman Ağa dâme uluvvuhu taraf-ından mhürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîFim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vechi muharrer amel ve hareket ve dikkat buyurula ile dedikde hilâf ve medhale olmayasız ahfadlarına vâris olmayasız terekelerine taarruz vukuu tecvizine hazer dahi bintu senki mübaşir-i mûmâ ileyhysin sen dahi müceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemeniz bâbında ferman-ı âlişânım sâdir olmuşdur.

Bu mahalle kayd olundu.

Sayfa No: 221

Poz: 120

Hüküm No: 1

Tarihi: Evâsıt C 12[29]

Bâis-i defter budur ki bundan akdem bi-emri'llâhi teâla Beğbazarında vefât eden Brusa'da esir Mustafa bin Halil nâm müteveffânın medîne-i Sifrihisar Günyüzü kasabasında vâki' ham mağazada ki olan eşyâlarını ma'rifet-i şer'le tahrîr olunub vârisleri taraf-ından kabza-i vekîl olunan biladeri Süleyman bin Hüseyin ve İbrahim m bin El-Hâc İsmail nâm kimesnelere teslîm olunan eşyâ defteridir beyân olunur hurrîre evâsıt-ı şehr-i cemâziye'l-âhir sene tis'a ve işrîn ve mieteyn ve elf

Mehr	1	guruş	15
Gömlek	2	guruş	28

Şalvar	1	guruş	10
Hure	5	guruş	40
Attar	1	guruş	40
Buldar Şalvar	1	guruş	18
Buldar attar	1	guruş	20
Sarı Heybe	1	guruş	20
Seravil	1	guruş	10
Akpeştamal	1	guruş	15
Yüzük	1	guruş	1
Bıkçı	1	guruş	1
Fes	1	guruş	2
Pervazlı mavzer	1	guruş	14

Sayfa No: 221

Poz: 120

Hüküm No: 1

Tarihi: 17 N12[31]

Bâis-i nemîka oldur ki

İş bu bin iki yüz otuz bir senesi mâh-ı ramazan-ı şerîfinin on yedinci günü bazar ertesi aramızda ahâli-i kaza huzûr-ı şer'e cem' olunub takrirlerinde have zımnında bizleri teccessüs etmeliği her maddenin bâbında şehir kethüdâsı Ali kethüdâ ve yine bu cevâb ve onun hesâbı hesâb-ı sahih edub ve her kimin ise hesâb-ı mahsûb ederiz dedikleri iş bu sicil mahfûza kayd olundu.

Sayfa No: 222

Poz: 120

Hüküm No: 2

Tarihi: 27 M 12[23]

İmdâd-ı hazeriyye taksît -i mâli olmak üzere Sifrihisar ve günyüzü kazalarından bâ defter müfredâdda hüdâvendigâr müselleme Kapucu Hasan Ağanın Tatar İbrahim Ağaya teslim olunmuşdur Fi 27 Muharrem sene 23 yazuldu Sifrihisar 50 Guruş hizmet ve harc kezâlik Günyüzü Hissesine derc minvâl-ı muharrer üzeredir.

Sayfa No: 222

Poz: 120

Hüküm No: 3

Tarihi: Gurre N 12[30]

Sifrihisar kadısı faziletlu Efendi mevludesi izzetlu İbrahim Ağa vücûh-ı sâireye hitâbât Günyüzü kazasında zümre-i eşkiyâdan Kadı beşe oğlu demekle meşhur Ali ve avenesi olan Kulak Arukara Memiş ve Hıfz Oğlu nâm eşkiyâ Atıf imrası Burhanın arz ve sâir gûnâ gûn katl-i nüfûs edub ol vechile haFiyyen basılıb ahz ve girift ve kayd bend ile divân-ı Hüdâvendigâr isâl muhârebeye tesaddî ederler ise hayyen ve meyyiten ve harben ahz ve ser makt'u'ları isâl oluna deyu bir kıt'a buyuruldu Müslüm ğa taraf-ından Doklu Oda Başkanı Ömer ağa yediyle vâridir. Gurre Ramazan sene 230

Sayfa No: 222

Poz: 120

Hüküm No: 4

Tarihi: 30 N 12[20]

Otuz senesine mahsûben yirmi nefer bedeli olmak üzere bâ emr-i âlî beher nefer yüzer guruşdan iki bin guruş kalıbımız yedlerine hâlâ emin-i tersâne-i âmire Abdurrahman bey Efendi taraf-ından abid bin inma yed ile varmışdır. Fi sene 230 Ferman târihi kayd vusulüne alınan 30 Ramazan sene 20

Sayfa No: 222

Poz: 120

Hüküm No: 2

Tarihi: 12[30]

Otuz senesine mahsûben yed-i enzûl da'vâ ariz gerekdir ki Sifrihisar ve gerek Günyüzü kazalarının Hissesi olan ber mu'tâd beher sene verilen gelen bâ fermân-ı âlî ve Hüdâvendigâr mutasarıfı El-Hâc Mustafa Paşa hazretlerinin bâ buyuruldu emr-i üslûb-ı mübâşiri Ahmed Ağa'ya tamâmen matbah-ı âmire ocaklığı için teslîm olunub

sâl-i mezbûrun bir akçe bâkî kalmadığı iş bu kalem -i şer' ile iş bu mahalle şerh verildi. Fi 230

Sayfa No: 222

Poz: 120

Hüküm No: 5

Tarihi: 5 L 12[30]

Düstûr-ı mükerrem müşşîr-i müfahham nizâmu'l-âlem vezirim İshak paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâfiru'l-kuzât Brusa nâibiyle Koca ili ve Hüdâvendigâr kazaların kuzât ve nüvvaları müftîleri zîde fazlulum ve mefâhiru'l-emâsi'l- ve'lakrân zâbitân ve a'yân-ı memleket zîde kadrum tevckî-i refî-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsumde kâin kazâlarda mutavattın kâffe ahâlî ve reâyâ ve kâffe acz-i fukarâ ve zuafâ sâye atabetvâye-i mülûkânemde müstatil ve asûde ve cem'î-i mezâlim ve teaaddiyâtdan azâdede olmaları iktizâ-yı merâm şa-yı enâm olmakdan nâşi himâyet fakr ve sıyânet acze ve reâyâ ve berâyâ husûsları her yazılmasına olunmakda olduğundan hâli olmayub her kazânın vâki' olan mesârif mal-ı Hissesından hâkim eşra' olanlara harc-ı defter ve imza olarak guruşda birer bar almak ve umûr-ı mühimme-i devletde ve mesalih-i vilâyet iktizâ eden arz ve ilâmdan başka harc alınmaması ve defter-i tevzîa bir akçe ziyâde idhâl olunmamak ve birbirlerine arz icrâsı veyahud bigayrı hakkın celb-i dâiye fâsidesiyle iştirâ ve hasım ittihâz eylediklerse kimesnEler ile hayz-ı müdâfaa şartları mübâyin ve zâhir olub şerîan men' olunan da'vâlardan hâkim taraf-ından muhızırlar ^def-i tâmmıyla fetvâ-yı şerîfe bir akçe ve habbe almamak ve şer'an hüküm olunan da'vâlardan resm-i âdiyeden ziyâde bir şey alınmaması ve vâki' olan muta-yı askeriye ve gayr-ı askeriye hak ve sagîresi veyahud aibde vârisi olmayub tahrîri icâb etmeyen terekesi bir dürlü cebr ve tazyîk ile taharrîden miriyye ve resm-i kismet nâmıyla sene sene mütâlebesinden mücânebet ve verse -i sagîr ve sagîresi vâris olan müteveffânın terekesini tahrîr ve ba'de'l-ihrac techîz ve tekfin divân-ı müsbite ve sülüs-i vesâyâsı var ise ara hasrına bâkî kalur ise bâkîden ücret kassâmiye ve kâtibe ve müdâyene min haysu'l-mecmû' fukarâ-i izâm rahimehum te'âlâ hazerâtının taîş eyledikleri rub'u'l-aşer kâlere bin guruş yirmi beşer guruşdan ziyâde bir şey mütâlebe olunmaması ve nafaka ve vesâyet himemlerinden harc olunmaması ve tereke hük^kâm taraf-ından meta' iştirâ kılınmaması ve etyân-ı âdiye intik+âl eden can ve

akarların bedel nâmıyla defter-i kassâma tahrîr olmayub devr ile idhâl oluna sancakha mezkûrda harf be harf ısrâ olunması Hissesi dikkat olunmak deyu hâir olunan fermân -ı âlişân hülâsa iş bu mahalle şerh ile kayd olundu 5 şevval sene 30

Sayfa No: 223

Poz: 121

Hüküm No: 1

Tarihi:

Mûcebince hâlâ Hüdâvendigâr ve Eskişehir ve Koca ili vâlisi vezîr-i mükerrem Celil Hamid Paşa zâde devletlu merhametlu Mehmed Burullah Paşa Efendinin buuruldu emr ve sulublerinde harf be harfm cemî-i Elviye kazalarında icrâ olunub hilâf-ı hareket olur ise tahrîrât ile ifâde ve icrâ olunmak üzere ve kendu taraflarından casuslar ta'yîn olunur deyu musarrahdır iş bu mahalle şerh verildi.

Sayfa No: 223

Poz: 121

Hüküm No: 2

Tarihi: 11 B 12[30]

Düstûr-ı mükerrem müşşîr-i müfahham nizâmu'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-Fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmu'l-enâm bi'R-re'yi's-sâib mümehhidu bünyânu'd-devle ve'l-ikbâl müşşîr-i erkânî's-saâde ve'l-iclâl El-muhtassu bisunûFi evâtıf'l-mElîki'l-a'lâ Eğriboz ve Karlı İli Sancaklarına sâbık müteveffâ vezîrim Mehmed Nurullah Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû tevckî-i refi'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki sen vüzerâ-yı izâmımın berâ-yı ve bâ berâyı ve vükelâ-ı mehâmım umûrunda ve kâr-ı güzEl ve hamiyet şîârı olub her vechile müstehak inâyet ve saisine olduğun ecilden hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye -i şâhânem dendir. Rahat- seniyye i- pâdişâhânem zuhûra getirülüb iş bu bin iki yüz otuz senesi recebu'lferd şehrinin on yedinci gününden avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avâtıf-ı behiyye-i hüsrevânemden şerefyâfta sudur eden hatt-ı hümâyûn şevket makrûnum mucibince Hüdâvendigâr ve Kocaili Eskişehir Sancakları sana tevcîh ve inâyet edub i'lâmîçün taayyun olunmuşdur. Buyurdum ki hatt-ı hümâyûn inâyet makrûnum ile sâdır olan fermân-ı cElîlü's-şânım mücebince zikr olunan Hüdâvendigâr ve Kocaili

Eskişehir Sancaklarına târih-i mezbûrdan sen bettasarruf olub zabt u rabtlarında ve reâyâ ve berâyânın himâyete ve sıyânetlerine vâki2 ref'-i teaddiyât ve mütâlebe ve sâir ferm3anın olan hidemât-ı aliyyemin edâ ve teşmiyet ve tekmîinde bezl-i iktidâr ve sa'y- beşmar eyleyub min ba'd fukarâ-yı raiyyet ve sükkân- vilâyet ve kazâ-i memlekete bir vecihle zulm ve teaddî ve tecâvüzden begâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasın. Şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren Fi 11 receb sene 230 kad vasale âteyna Fi 3 şevval sene 30

Sayfa No: 223

Poz: 121

Hüküm No: 3

Tarihi:

Mûcebince fasl ve şurûh müşârun ileyh efendimizin buyuruldu-ı âlileri vürûd edun diğere bir kıt'a fermân-ı alişân dahi mansıb sâbıkları olan Eğriboz'dan hareket ve mukarrebîn-i vülât teşrikleri bâbında olan fermân-ı alişân sûreti dahi vürûd eylediği iş bu mahalle şerh verildi.

Sayfa No: 223

Poz: 121

Hüküm No: 4

Tarihi:

Şerîat Kazâ-i Sifrihisar ve Günyüzü nâibleri fazîletlu Efendi zîde fazlühü ve mefâhiru'l-emâcid ve ve'l-a'yân voyvodası Garmo zîde mecdühü ve kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân sâir muînân-ı vücûh -ı bElde zîde mekâdiruhum inhâ olunur ki iş bu evân-ı yümn-i ifrâzında avâtıf-ı aliyye-i cihândârî ve avârıf-ı behiyye-i tâcidârîden Koca ili Eskişehir sancakları ilhâkıyla Hüdâvendigâr sancağı uhde-i tâlibânemize tevcîh ve ihsân-ı hümâyûn buyurulmağın mutasarrıf-ı sâbık olduğum Eğriboz sancağından hareket vehebetme tevkis-i riyâsetiyle iş bu şehir-i ramazânulümübârek on beşinci günü mukırr-ı hükûmetimiz olan mahrûse-i Brusa'ya vusûlümüz müyesser olub bir mugâyir kadîm tertib divân ile cem' müteayan da'vet ve sancak mezkûrun uhdemize tevcîh olunduğu bâbında zuyûr-ın sahife sudur buyurulan emr-i cElil cümle muvâcehesinde kırâat ve mekabir itâat takrir ilân ve işâat olunub evâmîr-i cElîle-i

mezkûrenin muhızı rsudurları igrâc ve tebyiz ve bundan akdem taraf taraf neşbe ve tesyîr olunmağla imdi zaman Said Efendi Hazreti şahânedede kâffe-i sekîne bilâd-ı emn veistirâhat üzere âsude teşyiz olunmaları akdem matlûbumuz idüğü siz ki muhâtabâni mumâ ilehâmsız ma'lûmunuz oldukda ba'de ezin umûr-ı fukarâ ber vech-i hakkaniyet ru'yet vedîa cenâb-ı kibriyâ olan fukarâ himayet ve sıyânet ve lâzımu'l-inhâ olan husûsâtı taraf-ıımıza inhâyâ müsâraat ve kazanızın mesâriFi defetrini kable'tevzî' taraf-ıımıza takdîm etmedikçe tevzî2 etmeyub El-hâsıl sükkân-ı vilâyetin kemâl-i terefuhları esbâbına bezl istihsâliyle nurdide tamam sebep amaki-i mükdamem olan şevketlu mehâbetlu izzetlu atufetlu kerâmetlu veliyyu'niammımız pâdişâh-ı alışanın Efendimiz hazretlerine fukarâ-yı raiyyetden cElb-i daavât hayriyeye sarf ve hâsıl kudret eyleyub bifakr ifâde-i aliyye-i cihânâni ve fukarâ ve raiyyetin

Sayfa No: 224

Poz: 121

Hüküm No: 1

Tarihi:

Suret-i mektûb veliyyu'n-niam Efendimiz

Memâlik-i Anadolu'nun Orta yerinde vâki' bilâd sâire meab kuzat ve nüvvâb Efendiler taraflarına ba'de't-tahıyyetu'l-vâFiye inhâ olunur ki Moskovlu keferesi mütâreke şurûtuna riâyet etmeyub Eflak ve Boğdan'ı tahliye etmediğinden mâadâ ol mahallere yeniden asker getürdüğü tahkîk olunmağla öteden beru tecrübe olunduğu üzere mevsim-i şitâda serhadat İslamiye üzerine hücum edeceği ma'lûm olduğuna binaen cümle ehl-i İslamın üzerine muhâfaza-i nufûr-ı İslamiye farz olduğu ecilden husûs-ı mezbûr için sâdir olan hatt-ı hümayun şevket makrûn hazret-i zıllullahi mucebince bâ fermân-ı âlî Karahisâr-ı Sâhib valisi vezîr-i mükerrerem CELadetlu Behram Paşa ahzretleri şerirci ta'vin olunub müşârun ileyh vesâtatayıyla etrâf ve eşhâya evâmir-i aliyye beşr olunmakla siz ki muma ileyhim kaza ve nüvvâb Efendilersiz neşr olunan beşr olunan evâmir-i aliyye vech-i kân tenfiz ve icrâ me'mûriyyeti kıbEl-i şer'den pend ve nuh ederek gaza ve cihâda teşvîk ve icra olunan mülâbesesiyle husûs-ı mezbûre ezdil ve can sa'y ve ikdâm ve sarf-ı nakdiyye takdim ve ihtimâm edub maâzallahu te'âlâ me'mûrînin afv ve istid'âsıyla arz ve mahzar tahrîr eder olur ise yalnız azl ile iktifâ olunmayub tarîk-i hakkın ve kendüsü bilâd-ı baideye

nefy ve iclâ olunacağı muhakkak bilub hilâf-ı emr-i âlî hareketden begayet mücânebet ve fevka'lâde tevakkî ve mübâadet ederek vezir-i müşarun ileyh hazretlerinin taleb eylediği asâkirin techîz ve inracına sa'y-ı müsâraat ve mübâaderet eyleyesiz

Mine'l-fakri Es-Seyyid Mehmed Ataullah

Muceblerince sadr-ibin Efendilerimizin mektûb ve merğûbları vardır.

El-Fakir Mehmed Hamdi El-Gani

Asker Anadolu Ahmed Siraceddin EL-kadı RumEli (kadıasker)

Sayfa No: 224

Poz: 121

Hüküm No: 2

Tarihi:

Suret-i cizye tensiki

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki iş bu bin ikiyüz yirmi üç senesi mâhu'l-muharremin 'itibârıyla hâla Saadetlu Bilecik Voyvodası serbuabide dergâh-ı âlî kapucu başı ulema hazerattına bâ temessük cüziye bokçası uhde-i iltizâmlarında olub ve taraf-ından bokçası El vurud ve huzûr-ı mahkemede sicillât-ı mahfûzîne kayd olunub ve Sifrihisar reâya yedinden yerlu yerince evrâkları teslîm ve yedlerinden paraları tahsîl ve tahsîle me'mur olan Es-Seyyid Mehmed Efendi tamamen nida ve teslîm eyledikleri bu mahalle kayd olundu.

Sayfa No: 224

Poz: 121

Hüküm No: 3

Tarihi: 7 N 12[23]

Medine-i Sifrihisar mahallâtından Temürcü mahallesi sâkinlerinden Karaoğlan oğlu Halil Hoca nâm kimesnenin debbağhane kurbünde bir taraf-ı kalın oğlu Halil Dükkânı ve bir taraf-ı Hâcı Musa oğlu Mustafa dükkânı ve bir taraf-ı Hâcı Salih mağazası ittisâli ve geribânı tarîk-i âmm ve ön taraf-ı hafr tarîk-i âmm bu hududuyla mahdûd olan dükkânı mağazasıyla nısf Hisse dükkânı Elli beş guruşa El-Hac

Ahmedin bina eylediği câmi2-i şerîFin mütevEllisi El-Hâc Mehmed'e ferağat ve kasr ile etdim deyu huzûr-ı şer'e merkûm Halil Hoca ikrar lakin bina etdikden sonra icare ile bitridikden çıkartmamak üzere kavlı etdim dedikde merkûm Hâcî Mehmed kavlı etdiğini inkâr etdikde kavlı etdim deyu halef vbillah El ala etmeğin mucebince merkum Hâcî Mehmed'e mezkûr dükkânı zabt için hükm-i sahîh-i şer'î olunub merkum Halil Hocayı bi vechi muârazadan men' ve def' olunub bu mahalle kayd olunmuşdur Fi 7 ramazan sene 223

Sayfa No: 224

Poz: 121

Hüküm No: 4

Tarihi: 15 Z 12[23]

Medine-i Sifrihisar Günyüzü mahallatından Faruklar mahallesi sâkinlerinden Gökararzâde Ali ve İbrahim Eyyub oğlu Seyyid li ve Çuka beşezade Mehmed nâm kimesneler ile ve yine medîne-i mezbûr mahallâtından Çubuklu mahallesi sâkinlerinden Çavuş oğlu imam ve Katırcızade İbrahim nâman kimesneler mahalle-i mezbûrda müteveffa El-Hac Ali ağanın konağı bizim mahalle kapusunun hududundandır deyu merkûmân imam ve İbrahim da'va edub mezbûrân Seyyid Ali ve Mehmed ve Ali inkâr etdiklerinde kadîmu'l-eyyâmdan ilâ hâze'l-ân teklîf tekâlîfi bizler aldık ve alırız mahallemiz hudûdundandır deyu halefu billahi'l-a'lâ etmeleriyle merkûm mahalle fâriklara mezkûr konağı teklîf nazla alınmak için hükm-i sahîh-i şer'î olunub mezbûrân çavuş zade İmam ve Katırcı zâde İbrahim nâman kimesneleri bivechi muârazadan men' ve def' olunub bu mahalle kayd olunmuşdur Fi 15 zilhicceu'l-mübârek sene 223

Sayfa No: 226-237

Poz: 122-129

Sair Hükümler

Kimesnenin zevcesi taraf-ından vekîl

Tavlı mahallesinden Kokr oğlu İsmail huzûr-ı şer'a gelüb mahalle-i mezbûr sâkinlerşnden Musallı oğlu Mustafa huzûr-ı şer'e gelüb halası Rabine nâm hatun taraf-ından vekâlen mahalle-i mezbûrede vâki' fevkâni ve tahtani dört bab ve iki örme ve

iki bâb bir oda bir taraf-ı hâlîde oğlu ve bir taraf-ı Mustafa ve bir taraf-ı Ali Paşa oğlu Ali ve bir taraf-ı tarîk-i âmm iş bu sudûr ile mahdûd menzili vekâletim hasebiyle beş yüz guruşa bey'-i bât Topçu oğlu Mehmed Aliye iştirâ

Muslu oğlu Mustafa huzûr-ı şer'e gelüb vekaletim hasebiyle Hadice oğlu Mustafa mahalle-i mezbûrda vâki' dört bâb mülk menzili bir taraf-ı Kork oğlu Mehmed ve naşa tarîk tarîk iş bu sudûr ile mahdûd olan menzilimi mezbûra handan taraf-ından vekîli olan Mustafa'ya bin guruşa

Medîne-i mezbûr mallâtından Tahtalı mahalle mütemekkinlerinden Avanis nâm zimmînin zevcesini nâm zimmiye huzûr-ı şer'e gelüb er karındaşı Avanis veled-i Artin üzerine da'vâsında bundan akdem pederimiz mersûm Artin aslak oldukda ona bin guruş verecek oldular ise de alan vermelerine ben de râzı olmayarak yedimiz hıslin dedikde kırk bin guruşu mütecâviz akçe ve sâir eşyâ ve mülkler Hisse-irsiyemin ahz olunması matlûbumdur dedikde Gersa oğlu Agob yedi sene akdem sergi veled-i Ezbin

Mersûm Avanis huzûr-ı şer'e gelüb yine medîne-i mezkûr reâyâsından Agob üzerine da'vâsında bundan akdem hâlik olan zevcem Kasabet nâm zimmînin Karındaşı olub beş sene akdem hâlik olub metrûkâtında zevcem mersûmenin Hisse-irsiyye-i şer'iyyesini vermekde muhâlefet eder suâl olunub ber müceb-i şer' alıverilmesi matlûbumdur dedikde müdde'î-i mersûm cevâbında mersûm helâk olub kırk iki kese akçe malı mevrûs kılub Hisse-i merkumu Dona veled-i Agob makrabos veledi Sergiz

Aklım edebim var deyu olamsın iftihârın
Akla gelmez cümle bilür Türki Sifrihisarın
Mine'l-fakr Es-Seyyid Abdulgaffâr Medine-i Sifrihisar

kazâ-i Günyüzü der livâ-i Hüdâvendigâr
imdâd-ı seferiye
harç-ı bâb
Mübâşiriye
Yalnız dört yüz on üç guruşdur

Anadolu valileri vezîr-i 'azâm hazerâtına bâ emr-i âli ta'yîn ve tahsîs imdâd-ı seferiyeden kazâ-i mezbûrun sehmine bâ-irâde zikr olunduğu minvallu isâbet etdiği üzere iheâc olunub bu mahalle kayd olmuştur.

İş bu bin iki yüz yirmi dört senesine mahsûben Hüdâvendigâr sancağında olan kazalarda bâ emr-i âli matlûb olan mübâyaa ağnâmdan Sifrihisar ve Günyüzü kazasına isabet eden re's ağnâmdan verilen bedelyesi kayd şod

Kasaba-i sivridisar der livâ-i Hüdâvendigâr

Ağnâm aded 28

Bedeliye 140

Kasaba-i Günyüzü

Ağnâm aded 77

Bedeli 375 guruş

Medîne-i Sifrihisar kazâsına muzâf Hortu karyesi sâkinlerinden Ağa oğlu Mevlud zevcesi Mihâna nâm hatun huzûr-ı şer'e gelub şöyle tahrîr ederki yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Çakıroğlu Hüseyin nâm üzerine da'vâsında târih-i mezbûrda altı sene mukaddem kızım Aişe nâ mizâc eyledim ise de dedikde mezbûre kız dahi fâil-i muhtâr olarak istemem ve bu tahrir mubanelerinde nikâh dahi olduğu

Kilim	1 Adet	80 Guruş	
Bal	1	40	
Mendil	1	15	
Çuval	1	12	
Guruş		165	
Dakik		45	
Defne		12	7 Pare
Mercu ve mevlim		15	75
Yasdık		3	30
Simnal		1	35
Yüzük		1	15
Kulan		5	

Brusa kazasından Hasan nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub kazâ-i mezbûrun muzâf Dümrek karyesinden Mehmed üzerine da'vâsında cunanım olub âti mahiyesini vermiş

iken on iki kadardavarımızı sirkat edub ve iki sahib iki yüz guruş vermiş olduğumdan murizyesini eda etmeksizin kendi davar mebâliği altı davar yüz otuz beş guruş tahsîl olacaktır.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Yenice mahallesinden Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine mahalle-i mezbûrda Halim nâm kimesne üzerine da'vâsında beni darbeyledi dedikde gıbbe's-suâl cevablarında ikrâr ile takrîr-i lâzime gelüb liecli't-takdîr müdir tarafına gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelubüne Medîne-i mezbûrda Hasan nâm kimesne üzerine şöyle takrîr ederki bundan akdem merkûm ale'l-iştirâk ticaret üzere iken malımız deryada (mürekkep dağılmış okunmuyor) gark olub ba'dehu merkûm yine müşterek oldum deyu iki bin beş yüz guruş vermiş iken bin beş yüz guruşunu tElef olan malının hammalı diyerek yedinden bilâ mûceb-i şer' ahz eyledi dedikde gıbbe's-suâl merkûm cevâbında bin beş yüz guruş aldığını ikrar merkûm Ahmed kendusu râzı olarak sulh olduk dedikde âFitâba havâle sonra şirket ekimden evvel aldığını ikrârıyla şer'an mebâliğ-i mezbûr bin beş yüz guruşun istirdâdı lâzım gelerek tahsîl için konağa gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Demirci mahalle sâkinlerinden Musa nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Eymirli Gördü Mehmed nâm kimesne üzerine da'vâsında kayd kızımdan olan had çekane iki yüz doksan guruşu kat'-ı bahâ mukabele edub had öikmaya kadar mukâvele dedikde gıbbe's-suâl kayd yedleri iki yüz yetmiş guruş deyu

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûr Mehmed üzerine da'vâsında altmış beş guruş ikrârıyla tahsîl havâle

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine medîne-i mezbûr mütemekkinlerinden Panayot nâm zimmî üzerine da'vasında yei kıyye teslîm ve diğeri Ali on dört kıyye cem'an otuz dört kayd gıbbe's-suâl merkûm cevâbında ben de yirmi üç kıyye

Üç yüz guruş tahsîl olunarak ashâbına teslîm olunmak üzere ve bâkî üçyüz (saufa sonunda yazı varsa okunâmıyor) kırk bir gün mehlîm verilmek üzere yüz yaşına tesyîn olunmuşdur.

Günyüzü kazasından İsmail nâm kimesne üzerine mahalle-i mezbûr mütemekkinlerinden Ezyalina nâm zimmî uhdesinde bin yüz yirmi altı guruş on para

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Diyarbakır'dan Katırcı Mehmed Emin nâm üzerine da'vâsında Âsitane-i 'aliyyeden merkûm Aslan ağaya geda tutub yirmi beş hintadan geru top gelür iken esnâ-yı râhda bizim bundan başka kendu âhire gidilub bir yedde duhan zâyî' olub tazammun muradımdır dedikde seryan-ı mezbûr âhire

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hâcî İbrahim Ağa huzûr-ı şer'e gelub Okçu karyesinden Ciryane Mahmud oğlu üzerine da'vâsında merkûm davar çobanımız olub on beş re's davar noksanım olub tahsîli muradımdır dedikde gıbbe's-suâl

Süleyman Efendî huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda Ali üzerine da'vâsında ol tanzîmât-ı hasenede bin guruş yük parası olarak pederi zimmetinde olarak merkûm (..) ağa vefat edub al'ân defterde olmadığı tahsîli matlûbumdur dedikde oğlan-ı merkûm gıbbe's-suâl inkârıyla mebâliğ-i mezbûru karzan olarak alub el'ân zimmetinde ilâ ve minhâ olduğuna bu taleb olundukda Hâcî Mehmed Ağa ibni Hâcî Halil sekiz mâh mukaddem zimmetinde deyu müteveffânın ikrârına şehadet Hüseyin ibn-i Hüseyin şehadetinde yük parasına zimmetimindir deyu takrîrine edâ-yı şehadet etmelerile

Medîne-i mezbûr reâyâsından Karabet nâm zimmî huzûr-ı şer'e gelub Dinek karyesinden müteveffâ üzerine da'vasından yüz yirmi yedi buçuk guruş lede's-suâl yüz on sekiz guruş ikrar on bir Hâcî Hüseyin ağa kefil

Medîne-i mezbûr reâyâsından Sepah oğlu Aşal nâm zimmî huzûr-ı şer'e gelub Sazı Buçuk karyesinde Hüseyin üzerine doksan birer guruş gıbbe's-suâl ikrârıyla tahsîli havâle

Dümrek karyesi sâkinlerinden Civelek oğlu Hüseyin huzûr-ı şer'e gelub Medîne-i mezbûrda Ali Halil üzerine da'vâsında yüz otuz guruş arz hakkıma olmayı tahsîli murâdım dır dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla ihandan Dümrek karyesinden Civelekin oğlundan

İlikviran karyesi sâkinlerinden Bali oğlu Ali huzûr-ı şer'e gelub Ortaklar karyesinden Görse oğlu Ali nâm kimesne üzerine da'vâsından pederimden mevrûs o da nedelim olan dört bâb menzilimi fuzûlî oda ihdâs edub sekiz seneden beru fuzûlen zabt eder gıbbe's-suâl pederim otuz sene mutasarrıf olub ba'de Fiha on senedenberu zabt tasarrufumda olub merkûmun mülkü olduğu ma'lûmum ve beklerler dedikde Medîne-i mezbûrda İbrahim huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda Ahmed ve Mahmud üzerine yirmi mahdûd davar kıymetinden bâkî beşyüz kırk dört guruş gıbbe's-suâl ikrârıyla

Medîne-i mezbûr reâyâsından Serkiz oğlu nâm zimmî medie-i mezbûrda Hasan üzerine da'vâsında resm-i kısmet elli iki guruş

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Hacı Hasan mahallesinden Haric İbrahim oğlu Mersika nâm kimesnem meclis-i şer'a gelub yine medîne-i Sifrihisar mahallâtından Câmi'-i Kebîr sâkinlerinden Bıçak oğlu Bekir veresesine iki yüz kırk yedi guruş bir bâis baha olamk üzere tahsîli matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkûm ikrârıyla tahsîl iki yüz kırk altı ashabına teslîm ile

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Şeyh Yusuf mahallesi sâkinlerinden ismihân nâm hatun meclis-i şer'e gelub yine Medîne-i mezbûr sâkinlerinden zevci Osman nam kimesne ile mübâzelerinde hüsn-i zindegâzları olmadığından alâ tarîku'l-esla' iş bu Şevval-i şerifesi beşinci cumartesi tatbik edub birbirlerinden ibrâ-yı âmm eylediler kayd şod

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Şeyh mahallesinden Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda hâric oğlu Murtaza üzerine şiddetle da'va ederki yetmiş sekiz guruş on para gıbbe's-suâl on para taksîl konak taraf-ından resm

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Yenice mahallesi sâkinlerinden Telef Mehmed'in Sırac Murtaza kırk gurus muhzırdan

Medîne-i mezbûr mahallâtından Câmî'-i Kebîr mahallesinden Süleyman nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub ve yine Medîne-i mezbûr daHasan nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki bundan akdem yüz doksan gurus bir re's merkeb verub yüz otuz iki gurus mukayyed zam olub bâkî elli sekiz gurus alacağım olmağın tahsîli matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl

Medîne-i mezbûr mahallâtından Yenice mahallesi kendünden Ömer Mahir karındaşı Hüda nâm kimesneler meclis-i şer'e yine mahalle-i mezbûrda liebeveyn er karındaşı Mehmed nâm kimesne üzerine tendil-i da'va eder ki vâlidemiz müteveffiye Fatıma nâm hatundan mevrûs dokuz re's sığır ve iki baliye bir döşek ve yorgan zimmetinde olub lede's-suâl Hisse-i irsiyye terk-i ahzı matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl vâlidem müteveffiye hibe eyledin deyu cevâb verdikde da'vâsına mutâbık yine taleb olundukda müteveffiye-i mezbûre nin altı yüz gurus bir saat hibe edub bâkî arkamda olan eşyâmdan maada bir şeyim yok deyu takrîrine Süleymanın ve yeni eda ve şhadet etmeleriyle an kable reâyâsından olub Medîne-i mezbûrdaAnton nâm zimmî huzûr-ı şer'e gelub Medîne-i mezbûrda Halil nâm kimesne zimmetinde kırk beş gurus alacağı

Mersum mezbûrun Medîne-i mezbûrda Kel Ahmed oğlu Ali kırk gurus konağa tahsîli

Medine-i mezbûr mahallâtından Abdullah nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub koyun çobanı Mecdullah nâm kimesne üzerine üç davarı telef etmesi suâl olunub müceb-i şerîsi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl inkarıyla isbâta

Bıçer karyesinden Molla Ahmed'in yine karye-i mezbûrede Receb Oğlu Ahmed'in alacağı olamğın ihzârına mürâsele gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Hâcî Abdurrahman mahallesinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda Hüseyin nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder târih-i mezbûrda altı mâh mukaddem altmış gurusluk verub tahsîli matlûbumdur dedikde

Koçaş karyesinden Fâtıma nâm hatunun karındaşı Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda Fatıma nâm hatun karındaşım mezbûre hatunu başından darb eyledi dedikde gıbbe's-suâl

İsrailbağı sâkinlerinden Hâcı oğlu Mehmed'den gelecek Demirci Hasan'ın cum'a günü keyfiyetiyle Süleyman med'ine-i mezbûr mahallâtından İsmail nâm kimesne Aycı Zeynel'in

Dinek karyesinde Davulcu Ömer oğlu Bekir nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Türkmen Aşiretinden Mehmed nâm kimesne üzerine müeccel da'vâ eder ki bu gün sabahdan pazar yerinde bi-gayri hakk beni zeninin ile harb eyleyub dedikde gıbbe's-suâl aşikâr ile isbat tuka isbate Ali İbn-i Süleyman Casım ibn-i Mustafa atasarka onun kuyruk bozonu kulağının sağı kesik solu korocu beyaz Elini kayd bununla anca haki bıçağında beyaz olduğunda beyaz

Bozan karyesinden Süleyman nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Karaburhan karyesinden Hasan nâm kimesne üzerine şöyle va'd eder ki târih-i mezbûrda bir sene mukaddem bir re's camuz ineği zâyi' edub taharri üzere iken merkûm Hüseyin ve beyninde bu levm camdan mezbûr kendu hayvanımdan hâsıl olma üç yaşını tekmi'l edub ve verdi ustadır gıbbe's-suâl merkûm cevabında oğlakçı kel ahmed iştirâ eyledim yaşı kezâlik üç gün mehil verilmiştir. Ahmed bin Hüseyin Ahmed bin Ali mumcu kable şadır Murtaza ibni Mustafa camuz-ı mezbûr müddeî-i merkûmun ineğinden hâsıl olduğuna edâya şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle ba'de't-tezkiye şehâdetleri miz kurbünde olarak

Mahrûse-i Brusa sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Sifrihisar sâkinlerinden Hamza nâm kimesne üzerine da'vâsında yüz otuz dört guruş alacak olduğuna tahsîline istid'âsında gıbbe's-suâl ikrarıyla tahsîli havâle konağa

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Süleymân nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Osman Ağa ve İmadi Ali Efendi üzerine şöyle da'vâ eder ki iki yüz on dört buçuk guruş alacağı hakkım olmasına konağa tevdîan Brusalı SüyElmanın konağına

Günyüzü kazasına tâbi' Aslan karyesi sâkinlerinden Fatıma bint-i Hüseyin nâm hatun huzûr-ı şer'e gelub yine Medîne-i mezbûrda zavci dahi olan Hasan ibni Mehmed nâm kimesne üzerine da'vasında mübânemizde Hasan zendegânemiz olmayub tefrîk etmek murâdıdır dedikde nikâh-ı nafaka ve gedeha

Bundan akdem mütevaftaye Ayşe hatun nâm müteveffânın vârisi Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub müteveffıye-i mezbûrun komşusu Afka hatun üzerine da'vasında müteveffânın yedinde elinden 30 yorgan

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub Akin karyesi sâkinlerinden Mehmed üzerine da'vasında çobanımız bundan beş adede davar ifrazıyla tahsîli havâle sekiz davara ıyal ile tasdik olunmuşdur.

Kara Ahmed Tekkesinden Ebu bekir nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Osman nâm kimesne üzerine da'vasında bu kimesnenin onun sığırı sirkat olunub sirk mezbûr karyemize geldikde merkum Osman tedkikin ile merkûmun arkasından hanemi tüfenk-i mezbûru endaht edub merkûm tüfengin endahta ademi alınmadığından vurub başında sığır oğlan Mehmed Hedef edub beş gün sonra münaseri fevt oldu lede's-suâl müceb-i şer'isi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl merkûm inkârıyla müdde-i merkûmdan da'vasına mutâbık beyyine talep olundukda Ali İbni Ömer Hüseyin tüfengin merkûmun meznilinde endahte eylediğine şehâdet lakin sığır-ı mezbûrun tüfengin mezbûr andahtına olduğundan fevt olduğu ma'lûm olmadığı

İbikseydi karyesinden Hâcı oğlu Mustafa huzûr-ı şer'e gelub Hortu karyesinden Mehmed nâm kimesne üzerine da'vasında yirmi guruş alacağı olmanın tahsîli istid'â

Dümrek karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelub yine karye-i mezbûrda Ahmed nâm kimesne üzerine da'vasında merkûm Ahmedin zevcesi Dimitri ve oğlu Akbet nâm kimesneler zevcesi darb-ı şedîd ile darb eylediğid edikde gibbe's-suâl Derdsiz Mehmed Efendi huzûr-ı şer'e gelub yine medîne-i mezbûrda Abdullah nâm kimesne üzerine da'vasında merkûm üzerinde mudârebe tarîk üzere vermiş olduğum mübâniden ticaret olarak iki yüz yetmiş guruş zimmetinde akçe kalmakla

ber mûceb-i şer'îsi iktizâ-yı murâdıdır dedikde gıbbe's-suâl merkûm ticaret-i mezbûrda yüz altmış guruş hâsıl olarak mevla hal Efendiye derdim deyun müdde-i merkûm Hâcî Efendi cevâbında malı febariyemizde bizim olub beher habbesi Ellişer paraya fenadeni ile mal olub ve bu sekr eyleyub dedikde takrîrine isbât sadar olundukda acz ile ber minvâl cevabına yemin teknif olundukda tekdi ve pekmez-i mezkûru yetmiş ikişer paraya furuht eylediniz ikrâr etmeniz

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Bakçeci İsmail huzûr-ı şer'a gelüb Zey karye sâkinlerinden Hâcî Mustafa üzerine da'vâsında İki yüz yetmiş guruş üç er karındaş Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda üzerine da'vâsında yetmiş beş guruş alacağım olmağla tahsîli öürâdıdır dedikde

Mihalıççık kazâsından murtaza nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Sifrihisar sâkinlerinden Ali üzerine da'vâsında yüz dokuz

Medîne-i emzbûr sâkinlerinden Bakçeci İbrahim usta yetimleri huzûr-ı şer'a Katırcı Ali üzerine da'vâlarında pederimiz Tulafdan mevrûs merkûm zimmetinde cihet-i karz beş yüz guruş hakkımız olmağla tahsîli murâdıdır dedikde gıbbe's-suâl ikrârla beş yüz ehl-i şer'a verilmiştir.

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Kasım oğlu Bekir huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Ali üzerine da'vâsında altmış iki buçuk guruş alacak hakkıma olmağla tahsîli murâdım dedikde gıbbe's-suâl ikrârı elli

Medîne-i mezbûr mahallâtından Müslim ibni Doğan mahalle sâkinlerinden Süleyman ve Hüseyin nâm kimesneler huzûr-ı şer'a gelüb nâmizani sa'y Hadice nâm Kara mahallesi kelâm eyleye yine mahalle-i mezbûrda Ahmed nâm kimesne üzerine va'd ederek

Mehmed ibni Hüseyin Emine bint-i Abdullah nâm hatundan örfünden kuruşluk vakit fitr gelmişdim Fatıma bint-i Hüseyin Koçaş karyesinden huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûrda Süleyman üzerine da'vâsında öğren esmân doksan beş guruş lede's-seuâl ikrâr

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Ahmen nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Kaymas karyesi sulbî üzerine da'vâsında yüz on guruş ikrâr ile Medîne-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Mehmed üzerine da'vâsında kırk bir buçuk guruş hakkım vardır tahsîli murâdım dedikde

İsrailbağı sâkinlerinden Asım Kezban nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb şöyle takrîr-i kelâm eder yine medîne-i mezbûr da Ömer üzerine da'vâsında bu gece saatde kararlarında merkûm Ömer Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Ali üzerine da'vâsında merkûm çoban olub bir re's öküzümü kırdı bırakub telef olmadığına mutmain matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl cevâbında mezkûr öküzü bende kefsiz simde iyâlim lâze dir iken telef olmuş Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mustafa huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Süleyman üzerine da'vâsında üç yüz beş guruş alacak hakkım olmağla tahsîli murâdım dedikde gıbbe's-suâl üç yüz seksen yedi guruşunu ikrâr zikr ile oğlu Mehmed üç gün yevm-i aher

Mülk karyesi sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne üzerine Medîne-i mezbûr reâyâsından Ezbade da'vâsında dört yüz kırk altı guruş alacak hakkım lede's-suâl ikrârıyla tahsîle havâle

Medîne-i mezbûr reâyâsından Karabet nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelüb oğlakçı karyelerinden Ömer üzerine da'vâsında yüz dokuz guruş za'm olmağla tahsîli murâdım dedikde gıbbe's-suâl kararıyla tahsîle havâle Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hasan ibn-i Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Nustafa oğlu Süleyman üzerine da'vâsında Medîne-i mezbûra tâbi Kocaş karyesi sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a Medîne-i mezbûrda Mehmed üzerine da'vâsında bir aded mahbaz rehin verub mahbaz merkûm hatundan yedinde iken Mehmedin iyâli istihkâk çıkub almış olduğu iki sene akdem zâyî' edub pederi merkûm Ehanet bırakmış olduğu

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Lam huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Ahmed üzerine da'vâsında kırk beş guruş alacağım olmağın tahsîli murâdım dedikde Hâcî Derviş Ağaya yüz yirmi iki guruş merkûm oğlu Ahmedin mezbûrda Kalaycı Hâcî Süleyman'ın

Medîne-i mezbûrda Süleyman nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Çaksır oğlu Hasan üzerine da'vâsında dört yüz yirmi iki guruş

Medîne-i mezbûra tâbi' Yenihisâr karyesinden Ali üzerine Medîne-i mezbûrda Halil da'vâsında iki kıyye tiftik bir davar oğlaklı ve gendüm olub tiftik-i mezbûru gönderdim tahsîli murâdımdır deikde davarı ikrâr nakdi ihrâc olundu.

Şeyh Baba Yusuf mahalle sâkinlerinden Ali huzûr-ı şer'a gelüb liebeveyn kız karındaşı üzerine da'vâsında Fatıma benim rızâm olmamışdır tezvîc murâd edur suâl olunub men'i matlûbumdur dedikde İğdecik karyesi sâkinlerinden Mehmed ve Süleyman üzerine Medîne-i mezbûrda merkûm Süleyman'da kırk iki guruş Mehmed'e ikrâr

Karahisâr-ı sâhib reâyâsından Sergiz nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelen İbrahim üzerine da'vâsında beş yüz otuz sekiz guruş suâl ikrâr ile

Kultan karyesinden Ahmed nâm huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim üzerine da'vâsında yüz on guruş öküz esmânı hakkım var dedikde gıbbe's-suâl ikrâr ile

Karadat karyesinden Hava bint-i Ali nâm hatun huzûr-ı şer'a gelüb İsmail ibn Himmet Ali tarîki men'

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman huzûr-ı şer'a gelüb reâyâdan Karabet zimmi üzerine yüz yirmi guruş hakkımı vusulünde ikrâr

Medîne-i mezbûr reâyâsından Karakaş oğlu Mıgırdıç nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelüb Alikel sâkinlerinden Osman da'vâsında otuz guruş mersûm yine Alikel sâkinlerinden Ali üzerine da'vâsında yirmi dört re's davar vermekde üzere

Hisârönü karyesi sâkinlerinden Osman nâm kimesneye karye-i mezbûrda üzerine da'vâsında bir sene akdem bir kuzu telef-i davar yedin

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûr reâyâsından Kirkor nâm zimmî üzerine da'vâsında İbrahim ibni Ahmed Hasan İbni Ömer mebâliğ-i mezbûru deyn-i sahîh edâ-yı şehâdet

Elcik Karyesi sâkinlerinden Hasan nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine karye-i mezbûrda Mahmud ve Süleyman nâm kimesne üzerine da'vâsında konak taraf-ına havale olunduğu

Medîne-i Sifrihisar sâkinlerinden İsmail nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Halil üzerine da'vâsında kırk gurusu uçan hakkı olmasaydı ikrâr ve tahsîl olunarak ashabına teslim kayd şod

Medîne-i mezbûr mahallâtından Hâcı Veysi mahallesi sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed ve Ali nâm kimesne üzerine şöyle da'cva eder ki duvar ta'mîr eder iken kendu mülk-i sarîhim derûnunda vâki' aşabi hasadım eyler dedikde ve iyâlimi tarb ve kendüme harab eyler dedikde gıbbe's-suâl müddeî-i alyeh merkûm Tarini ile bünyeye havâle oldunduğu cezâ izhâr ile behâl ile enfe' olunduğu ve aşanın hedini deyu inkâr ile keşf ve hesâbına olunmak üzere cânib-i şer'den muhzır teâline olmuşdurnmahalle-i mezbûr keşf olunarak vâki' olan muktezânın taksîmine kayd şod.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Eskiçi Hâcı Mahallesi sâkinlerinden Cevher nâm hatun dan huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda oğlu İsmail nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder Târih-i mezbûrda on sene akdem Brusa'da vefât edub Hisse-i irsiyyemizde isâbet eden bir b3ab mülk menzili ilâ ve fâthâ orada almak şartıyla bir bâb menzili zaiy etmiş iken merkûm oğlan menzil-i mezbûrda çıkarub ede hamle gitmiş olduğumdan mucceb-i şer'îsi matlûbumdur dedikde

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Nalbant Dacı Gözön nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelüb Kızılviran Karyesinden Manto oğlu üzerine da'vâsında doksan bir gurusu alacak hakkım olan istid'â ederim dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla tahsîl için konağına gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Çubuk mahallesi sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda câmi'-i kebîr mahallesinden Derviş nâm kimesne üzerine da'vâsında merkûm zimmetine iki re's camuz ineği verub tahsîli beyanemizde müşterek olmak üzere evvela iki sene mukaddem telef oldu diyerek yerini haber vermeleri dahi bir hafta mukaddem zebh eylemiş suâl olunub müceb-i

şer"îsi matlûbumdur dedikde ikrârı konağına tahsîle havâle olmuşdur. Hayvan-ı mezbûrun ba'de'l-ihrac ashâbına iki yüz elli guruş verilecekdir bir camuz teslim olunmak üzere medine-i mezbûr dest- kısmetinden İbrahim Nâm Kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda salar üzerine da'vâsında yirmi iki guruş demiş ise ikrârı Medîne-i mezbûr zimmi mahallesinden Medîne-i mezbûr mahallâtından Şeyh Baba Yusuf mahallesinden Hasan nam kimesne üzerine abeci zimmi sa'vâsında Elli beş guruş alacak hakkım olmağın tahsîlini istid'âsında led's-suâl elli guruş ikrâr ile beşini inkâr Elli guruş üç yevm heml- müdde'î

Merkûm Abeci zimmî huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Ca'fer usta nâm kimesne üzerine otuz dört guruş alacak hakkım olmağın tahsîlini istid'â lede's-suâl ikrârıyla

Medîne-i mezbûr reâyâsından Mihrâc nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb İcik karyesinden Deli Ali nâm kimesne üzerine da'vâsında kırk guruş alacak hakkım olmağın tahsîlini istid'âsında lede's-suâl ikrârıyla tahsîline

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hala oğlu Ömer huzûr-ı şer'a gelüb İcik karyesinden Deli Ahmed zevcesi Fatıma hatundan üzerine da'vasında yetmiş sekiz buçuk guruş baki fark

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hâcî Faik oğlu Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Kahveci Ca'fer nâm kimesne üzerine da'vâsında bundan akdem doksan bir guruşla sekiz yüz Elli sekiz guruşu alacak hakkım olmağın tahsîlini istid'âsında lede's-suâl ikrârıyla

Okçu karyesi sâkinlerinden Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine karye-i mezbûrda Mehmed nâm kimesne üzerine da'vâsında zevcim mezbûre Fatıma nâm hatun ve oğlu Mehmed nâm kimesne Bayak Başı nâm mahalde bi-gayrı hakk darb eyler dedikde gıbbe's-suâl

Medîne-i mezbûr mahalLâtından Kurşunlu mahallesi sâkinlerinden Hamdi nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Beda Efendi oğlu seksen

Medîne-i mezbûra tâbi' reâya mahallesinden İsidor nâm zimmi huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûrda İsmail nâm kırk guruş matlûbu olub tahsîli matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla tahsîli havâle ve ashâbına teslîm

Medîne-i mezbûr mahallâtından Karabaşlı mahallesi sâkinlerinden Kolcu oğlu Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Ömer nâm kimesne üzerine da'vâsında yüz guruş alacağım olmağın tahsîli matlûbumdur dedikde lede'l-ikrâr konağa tahsîli gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb şöyle takrîr-i kelâm ederse vasi-i merkum muntazır olduğum çıkan akçesi olmak üzere yine mahalle-i mezbûrda Mustafa nâm kimesne yedinde iki yüz seksen yedi buçuk guruş tahsîli matlûbumuzdur gıbbe's-suâl lede'l-ikrâr konağa tahsîli havâle

Elcik karyesi sâkinlerinden Ayşe bint-i Osman nâm hatun huzûr-ı şer'a gelüb zevci dâhili Ali İbn-i Ömer mihr mezbûre hatun hal tarîkiyle tatbîk olmuştur.

Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Kayalı mahallesi sâkinlerinden Hâcı Mustafa Ağa huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûr da zimmî mahallesinden Abacı nâm zimmî üzerine şöyle da'vâ eder ki Abacı zimmî huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûr mahallâtından Balaban mahallesi sâkinlerinden Deli nâm kimesne zimmetinde yüz guruş alacak hakkım olmağın tahsîli matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla Hâcı Hüseyin Ağa âher gün Medîne-i mezbûr sâkinlerinden ziyâvut oğlu Mustafa nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Dellal Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin dokuz yüz gruş kadar konağa Mersûm Abacı zevci huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda sabana nâm kimesne yetmiş sekiz guruş konağa zimmetinde

Medîne-i mezbûrda Hâcı Mustafa Ağa huzûr-ı şer'a gelüb Süleyman nâm kimesnede dört yüz guruş alacağı sevk taraf-ına tahsîli havâle

Medîne-i mezbûr mahallâtından Kurşunlu mahallesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne meclis-i-ı şer'a yine Medîne-i mezbûr Hâcı Baki oğlu üzerine da'vasında kırk beş guruş lede's-suâl ikrârıyla tahsîle havâle ashâbına teslîm

Medîne-i mezbûr mahallâtından Müslim Akdoğan mahallesinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Ballıhisâr karyesinden Savtı oğlu Abdurrahman üzerine da'vâsında yüz guruş alacak hakkı olmağın

Medîne-i mezbûr reâyâsından Donor Karabet nâm zimmi üzerine an asıl Ankara sâkinlerinden Ali Efendi kızı Ayşe nâm iki yüz on bir buçuk guruş mersûm zimmetinde alacak hakkı olmağın tahsîli istid'â konakdan

Medîne-i mezbûrda Ömer nâm kimesne meclis-i şer'a gelüb Koçaş karyesinden Cemal nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki merkûm zimmetinde on üç guruş

Medîne-i mezbûr mahallâtından Çabaklı mahallesinden Osman nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûr Beşir nâm kimesne zimmetinde yirmi beş guruş ikrâr İbrahim'de yirmi beş guruş ikrâr konakdan Abacı zimmî huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûrda Ai Beşe oğlu Bekir zimmetinde altmış iki guruş alacak hakkım olmağın tahsîli muradıdır dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla tahsîline havale konağa

Dinek karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb hatunun Pınar karyesinden Halil nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder bundan akdem üç davar yüz guruş gayb eyledi dedikde merkûm ikrârıyla bir davar tahsîline

Kocaş karyesinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb yine karye-i mezbûrda Dudu nâm kimesne zimmetinde altmış guruş alacak hakkım olmağın tahsîli matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkûmun ikrârıyla tahsîli konağa Abacı zimmî, huzûr-ı şer'a gelüb Horun karyesinden Koca Mehmed nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki iki yüz altmış guruş alacak hakkım olmağın tahsîline istid'â gıbbe's-suâl yüz doksan sekiz guruş ikrâr yermiş guruşu murâbahadır dedikde konağa havale Abacı tüccardan Kostani nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i Sifrihisar mahallâtından Kılıç mahallesinden Hâcı Halil nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ ederki altmış guruş alacak hakkım olmağın tahsîline istid'âsında lede's-suâl ikrârıyla tahsîle havâle

Kazâ-i mezkûra tâbi' Bicer karyesinden Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Hisâr Önü karyesinden Ahmed nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki seksen guruş alacak hakkım olmağın tahsîli istid'â ikrârıyla tahsîle havâle konağa gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûr mahallâtından Faruklar mahallesinden Hâcî Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub Medîne-i mezbûr da vâki' Demirci Karyesinden Muran oğlu Ahmed üzerine şöyle da'vâ eder bir buçuk mah muhâsebe dokuz hadfil Hissesi olmağın kuzu noksan 6 kayddan mea kuzu 1 şini1 oğlanın fûruht eylediği kuzu 1 bir araba kıban kıyye 47 şair şinik 20 Medîne-i mezbûrda Mehmed Paşa Oğlu Süleyman huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûrda Ali nâm üzerine şöyle da'vâ eder ki yirmi bir guruş tahsîl olunacağı Medîne-i mezbûr mütemekkinlerinden Olhannes nâm zimmî huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûrda Mehmed nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki otuz yedi guruş alacağı olmağın tahsîli istid'âsında gıbbe's-suâl Temürcü karyesi sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine karye-i mezbûrda İbrahim üzerine da'vâsında evvEl bahara bir re's ineği tElef eyler senden olunub muceb-i şer'îsi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl

Medîne-i mezbûrda Ali Paşa oğlu Osman huzûr-ı şer'a gelub Kepen karyesinden Yere Bakan oğlu Halil'den yüz guruş ikrârla tahsîle verilmiştir konağa

Medîne-i mezbûr mahallâtından Koçu Delioğlu İbrahim huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûrda Kevse oğlu (?) üzerine da'vâsında iki yüz Elli guruş matlûbum olmağın tahsîli istid'âsında yüz ikrâr tahsîli havâle konağa havâle

Babadat karyesinden İbrahim nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine karye-i mezbûrda Hasan nâm kimesne üzerine da'vâsında hemşerim Halime nâm hatun nâm yedi sene akdem murâdı üzere vermiş iken böyle minder bana bekler deyu takrîr müddeî aleyh mezbûr gönderubde babamla dediğim deyu

Kazâ-i mezbûrda tâbi' Uzun Beğ karyesi sâkinlerinden Ömer nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub İlyâs Paşa karyesinden Ali nâm kimesne üzerine da'vâsında yüz elli guruş nakden akçe verdim tahsîle matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl yirmi sene akdem hanesi masub altunumu gasb etdi altı yüz guruş ihtiyâcımız muvaffakiyetle göndermiş aldım deyu ikrârıyla altı yüz guruşun tahsîli için konak tarafına gönderilmiştir. Resm 70 guruş tarafımıza gelmiştir.

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûrda Aşiret Salih nâm kimesne üzerine da'vâ altmış yedi gurus alacak hakkım olmağın tahsîli istid'asında

İlyas paşa sâkinlerinden Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub İsrailbağı karyesinden Ömer nâm kimesne üzerine şöyle da'vâ eder ki târih-i kitâbdan

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûr Ağbaz oğlu Ali nâm kimesne üzerine da'vâsında otuz üç gurus alacak ikrâr Çifteler çiftliğinden Tatar Bahemet nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Halil Ağa üzerine da'vâsında yüz altmış gurus alacak hakkı olmağın tahsîli istid'asında lede's-su'al ikrârı yüz Elli gurus dört gün mehil yevm cümle

Alikel sâkinlerinden Taklı oğlu Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub Ballıhisâr karyesinden bir akçe Ali nâm kimesne üzerine da'vâsında yüz gurus alacağı olmağın tahsîli istid'asında lede's-suâl ikrârıyla

Medîne-i Sifrihisar sâkinlerinden Gürsöğüd karyesinden Mustafa nâm kimesne zimmetinde altmış gurus tahsîli konağa gönderilmiştir.

Dinek karyesi sâkinlerinden İsmail nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine karye-i mezbûrda İbrahim nâm kimesne üzerine da'vâsında kaydının nakdi serub benim iyâl -i evlâd iyâlime bir takım şetm eyledi deyu da'va

Çiftlik karyesinden Deli Osman oğlu Alide şinik 3

Hüseyin Ağann

Kadi oğlu Hüseyin'de 3

Kara Mehmedin Hüseyin de 3

Yâ Allâh

İş bu zi'l-ka'detu's-şerîfe urresinde

Bin bir semânîn Hâcî Hüseyin kavli mâ hüve'l-bâkî Ahmed lem yelid ve lem yüled Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-i mezbûrda Muharrem nâm kimesne üzerine da'vâsında altmış beş gurus alacak hakkım olmağın tahsîli murâdımdır dedikde gibbe's-suâl ikrârıyla tahsîli konağa gönderilmiştir.

Mihalçik kazasından Hamid oğlu Hüseyin huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûra Müsarif Memik karyesinden Kaşık Süleyman üzerine da'vâsında camuz esmân olarak altıyüz guruş alacak hakkım olmağın tahsîli murâdıdır dedikde gıbbe's-suâl ikrârıyla üç yüz guruşu nakden teslîm ve bâkî 30 guruş kırk para mehil verilmek üzere konağa gönderilmiştir.

Hortu karyesi sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb ve yine karye-i mezbûrda Osman ve Mehmed nâm kimesne üzerine merkûm çoban olub yetmiş sekiz aded merada yetmiş altısını teslîm edub

Hortu karyesi Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelüb Talay Mehmed üzerine da'vâsında bir sene akdem evvelden guruş verub kıymet cumaten keline kadar imhâl ted'î verilmiştir.

Kaymas karyesinden Ali Osman huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûrda Mahmûd üzerine da'vâsında iki yüz alacak hakkım olmağın tahsîli istid'âsında suâl ikrârıyla tahsîli konağa havâle olmuştur.

Bolavadinden Mustafa usta damadının Sifrihisâr Tatlar karyesinden Polad oğlu Mustafa'dan da'va yetmiş altı guruş lede'l-ikrâr tahsîli konağa gönderilmiştir.

Medîne-i mezbûrda reâyâ Medîne-i mezbûrda İkrarıyla konağa tahsîle havâle olmuştur.

Günyüzü kazâsından Mustafa huzûr-ı şer'a gelüb Medîne-i mezbûr sakinlerinden Mehmed üzerine da'vâsında iki pederine üç yüz guruş bir re's bargîr verub şehâdet gelen Ömer Öküz da'vâ'ya eden konağa Sarıkavak Karyesinden Medîne-i mezbûr reâyâsından Müdriz nâm zimmî huzûr-ı şer'a Hortu karyesinden Mehmed üzerine da'vâsında yirmi beş guruş alacak hakkım olmağın tahsîline lede'l-ikrâr tahsîli Medîne-i mezbûrda Kahveci Osman huzûr-ı şer'a gelüb yine Medîne-i mezbûrda Osman üzerine da'vâsında üçyüz yedi buçuk guruş duhan esmân biraderi Ömer'e verub edâsına merkûm Osman kefil olmuştur olundu tahsîli murâdıdır dedikde lede'l-ikrâr tahsîli konağa gönderilmiştir.

Hâcî Dervîş Ağanın
Etmekçi asâkir hocasında
Yine Hâcî Dervîş Ağanın
Ayıcı Zeynebin Sirac oğlu Salih'den

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Osman Hoca huzûr-ı şer'a gelub medîne-i mezbûrda
Çoban Mehmed üzerine da'vâsında beş re's koyun noksan gelüb ba'de'l-menâdir ikisi
mundar hayvan telef imiş
İğdecik karyesinden Ali nâm kimesnenin zevcesi Keziban nâm hatundan da'vâsında
meyânemizde zendegânemiz olmadığı edikde gıbbe's-suâl nafaka ve iddet ve nikâhı
gezr üzere olmuş orada hal' olmuşdur.

Tekkevîran karyesinden İsmail nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub Medîne-i mezbûrda
İsmail üzerine da'vâsında bir buçuk sene akdem bir bargirin semen 2 deve

Medîne-i mezbûrda İbrahim nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub Kepen karyesinden
Osman üzerine da'vasında yüz guruş alacak hakkım olmağın hakkım istid'âsında
gıbbe's-suâl tehsîle Hâcî Koçor oğlunun

Medîne-i mezbûr mahallâtından Kılıç mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Ağa huzûr-ı
şer'a gelub yine mahalle-i mezbûr Hâcî İbrahim biraderiyim Hâcî Mehmed bundan
akdem vefât edub biraderim müteveffânın sagîre kızları dahi vefât edub Ali veled-i
sagîrân-ı mezbûrların ammileri olduğum hasebiyle merkûm Hâcî İbrahim ve merkûm

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub yine Medîne-
i mezbûrda Ahmed nâm kimesne üzerine da'vâsında merkeb-i merkûm taslim edub
merkeb-i mezkûr merkûm yedinde telef ve dört mah hizmet edub ücreti matlubumdur.

Medîne-i emzbûr sâkinleinden Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer'a gelub ve Merk
karyesinden İbrahim üzerine da'vâsında on sekiz (?) davarımı telef etmiş suâl olunub
mûceb-i şer'îsi mezbûr dedikde

Medîne-i mezbûr sâkinlerinden Eyub oğlu Ahmed huzûr-ı Şer'a gelub Kûrt aşiretinden Osman nâm kimesne da'vâsında sekiz yüz on guruş duvar parasından zimmetinde bâki matlûbumuzdur dedikde gibbee's-suâl mezbûr inkâr ile müddeî -i merkûm yedinde olan tahvîl üzere sekiz yüz on guruş deyn eylediğine yine taleb olduğu gelen Hâcî Ömer

Boğunlu aşiretinden Köse Ağa oğlu Ömer İsmail Bey oğlu Mehmed nâmûn-ı kimesne huzûr-ı Şer'a gelub Yozgat'da Hâcî İlhas üzerine da'vâsında Battal beğ esb bir bir tedkinin bir çift piŐtoy

SONUÇ

Bu araştırma ile Sivrihisar'ın tarihi süreçleri araştırılmış, 1 Numaralı Sivrihisar Şer'iyeye Sicili çeviri yazısı ve tahlili yapılmıştır. Defterde toplam 238 sayfa bulunup, bu çalışmada 162-238. sayfaları aralığı incelenmiştir.¹³⁹

İncelenen defter H. 1221–1275/ M. 1807–1858 tarihleri arasındaki 1 numaralı Sivrihisar kadı siciline yansıyan olayları içerir. Bu dönem, II. Mahmut ve Abdülmecit dönemlerini kapsamakta olup, Tanzimat devri olarak da bilinmektedir. Bu dönem Abdülmecit dönemini kapsayıp, köklü idari değişikliklerin yaşandığı Tanzimat devri olarak da bilinmektedir. Sicillerin tamamı Ankara Etnografya Müzesinde bulunmaktadır.

Çalışılan sicilde sosyal, ekonomik ve hukuki birtakım kavramların var olduğu görülmektedir. Bunlar terekeler, vasi hüccetleri, vekâlet, borç alacak davaları, hırsızlık, vakıf müessesesi, buyruldu, adaletname, ikaz vb. hukuki konulardır.

Defter, Osmanlı Sicil defterlerinin klasik örneklerinden olup tereke kayıtları oldukça fazladır. Doksan iki adet tereke hükümlerinin arasında gayrimüslim halkın da bulunduğu ve şer'î hukuk kurallarına göre muamele gördükleri göze çarpmaktadır. Yine tereke kayıtlarında vasi ve vekâlet tayinleri ile de karşılaşmış, akl-ı balig olmayan her çocuğa vasi tayin edilmiştir. Vefatlarda varisin yokluğu durumlarında malların, beytülmal müdürü nezaretinde beyt-ü'l mal'a devredildiği görülmüştür. Terekelerde mallar şer'î hukuka göre paylaştırılmış, vefat edenin borçları ödendikten sonra paylaşımına geçilmiştir. Genelde miras işleri büyük anlaşmazlıklara mahal vermeden çözülmüş ve herkes hakkına razı olmuştur.

Tereke hükümlerinin dışında alım satım hüccetleri, hibeler, sınır ve hak ihlalleri gibi sosyal düzen hükümleri de mevcuttur. Bu davalarda da birçok gayrimüslim davaları bulunmaktadır. Defterdeki bu hükümlerden gayr-imüslim vatandaşların, özellikle Ermeni halkın bu bölgede yoğun olduğu anlaşılmaktadır. Gayrimüslim ve Müslüman halkın kendi mahallelerinin ve köylerinin olduğu görülmektedir. Şöyle ki gayrimüslim halk genel itibariyle bir mahallede toplandığında, Müslim halk orada daha az nüfuzlanmıştır. Ayrıca dönem içerisinde eşitlik konulu yenilikler mevcut olsa da gayrimüslim ve Müslim halkta ayrımlar

¹³⁹ S.Ş.S, 1/162-237.

mevcuttur. Müslüman bir kişi vefat ettiğinde “fevt olan” kelimesi kullanılırken, gayrimüslim halktan biri vefat ettiğinde “mürd olan veya helak olan” ifadeleri kullanılmıştır. Müslim ve gayrimüslimler arasında mal alım satımının olduğu da görülmektedir. İncelenen sayfalar arası kayıtlarda sosyal düzeni bozan davalar az da olsa vardır. Bir adet tecavüz davası, beş adet kavga, yaralama davası mevcuttur. Defterde sosyal düzen davalarında oldukça fazla sınır ihlali davaları vardır. Sınır ihlallerinin ise genelde Müslümanlar arasında gerçekleştiği görülmektedir. Defterde üç adet mihir feragati davası da mevcuttur, burada da İslami hukuka bağlılık görülmektedir. Defterde çok fazla nikâh akdi bulunmamaktadır. Bunun sebebi evliliğin az olması değil, genelde evlilik akdinin imamlar tarafından yapılması, dolayısı ile kadı defterine bunların geçmemiş olmasıdır. Aynı zamanda Osmanlı Devleti’nde şer’i hukuka göre çok eşlilik serbest olmasına rağmen defterde çok eşlilik ile ilgili sadece birkaç örnek bulunmaktadır.

Halkın refah seviyesinin yerinde olduğu eşyalara, hayvanlara ve mallara bakılarak anlaşılabilir. Sadece refah seviyesi değil aynı zamanda dini ve sosyal yaşamında yerinde olduğu kanısına vakıflara, camilere vs. yapılan hibe veyardımlarla varılabilir. Vakıfların devamlı işletilmesine çalışılmış, vakıf ilgilisi öldüğünde yerine hemen yenisi atanmıştır ve bu konuyu devlet takip etmiştir. Buradan Osmanlı’nın bir vakıf devleti olduğunu anlayabiliriz. Bu defterde sadece Sivrihisar ve yaşantısı hakkında değil Osmanlı Devleti’nin genel durumu ile ilgili bilgiler bulunabilir. Dönem Tanzimat fermanına denk gelmiştir ve daha sonra yöneticiler içerisinde ikazlar bulunmaya başlanmıştır. Bu defterde de kadıya yapılan ikazlar mevcuttur. Ancak yönetim ve üst kademedeki bozukluklar halka yansımamıştır. İncelenen hükümler ışığında halkın elindeki malzemelerin de tasnifi yapılmış ve fiyatları incelenmiştir. Yapılan çalışmanın Sivrihisar’ın yerleşim yeri adları konusunda da aydınlatıcı olacağı aşikârdır. Günümüz yer adları ile karşılaştırıldığında çok fazla bir değişim olmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak, Osmanlı Devleti’nin ilgili döneminde Müslim ve gayrimüslim halkın birlikte uyum için yaşadığı, halkın refah seviyesinin huzur ortamının yerinde olduğu, boşanmaların ve yüz kızartıcı suçların çok az olduğu görülmektedir. Devletin kadın haklarına, çocuk haklarına aynı zamanda vakıfların devamına özen gösterdiği, halkın huzurunu bozacak her türlü faaliyete engel olmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar batı hukukunun normları o dönemde Osmanlı bünyesine sızmaya

başladıysa da bunun etkileri sicilde görülmemektedir. Görüldüğü üzere kadı sicilleri incelenen bölgenin sosyal, ekonomik, siyasi ve idari yapısına ayna tutmakta, günümüz tarihçileri için aydınlatıcı bir rol oynamaktadır. İncelenen sicilde de Sivrihisar'ın ilgili tarihlerdeki durumu çok yönlü olarak incelenmeye çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

S.Ş.S, 1/162-237.

Tetkik Eserler

Adalıoğlu, Hasan Hüseyin-Sakarya, Tuğçe Müge, “XIX. Yüzyılda Sivrihisar’ın Sosyal, Ekonomik ve Demografik Yapısı”, *Eski Yeni, Eskişehir Valiliği Aylık Şehir Kültürü Dergisi*, Yıl: 2, Sayı: 22, Eskişehir, 2010, ss.52-54.

Akgündüz, Ahmet, *Mukayeseli İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı*, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 1986.

Albek, Suzan, *Dorylaion’dan Eskişehir’e*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, Yayın No: 89, Eskişehir, 1991.

Anıl, Yaşar Şahin, *Osmanlı’da Kadılık*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1993.

Anna Kommena, *Alexiad*, nşr. Bilgi Umar, İstanbul, 1996.

Arslan, İsmail -Özdemir, Bülent, “Orda Bir Köy Var Uzakta 19. Yüzyıl Osmanlı Köy Toplumunda Sosyo-Kültürel İlişkiler ve Değişim: Balıkesir Örneği”, *International Journal of Social Science*, Volume 6, Issue 3, March, 2013, ss.21-32.

Aslan, Naci, “Milli Arşivimiz İçerisinde Şer’iye Sicilleri Eğitim ve Terminolojisi Problemleri”, *I. Milli Arşiv Şurası (20–21 Nisan 1998)*, Ankara, 1998, ss.190-197.

Atalar, Münir, “Şer’iye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslami Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.4, Ankara, 1976, ss.303-328.

Aydın, Mehmet Akif, “Aile”, *TDVİA*, c.II, İstanbul, 1989, ss.196-200.

Bayındır, Abdülaziz, *İslâm Muhakeme Hukuku*, İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yayını, İstanbul, 1986.

Becerik, Mehmet Fatih, *Sivrihisar’ın XIX. Yüzyılda Sosyo-Ekonomik Durumu (Temettuat Defterlerine Göre)*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2002.

Bilgin, Vejdi, “Klasik Dönem Osmanlı Hukuk Düşüncesinin Temel Özellikleri”, *Türkler*, Cilt: 11, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, ss.52-60.

Cin, Halil, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1974.

Çadırcı, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, T.T.K, Ankara, 1997.

Çakar, Enver, “Kanuni Sultan Süleyman Kanun-Nâmesine Göre 1522 Yılında Osmanlı İmparatorluğu’nun İdarî Taksimatı”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1, Elâzığ, 2002, ss.261-282.

Çok Yazarlı, İslâm Kurumları Tarihi, ed. Eyüp Baş, Grafiker Yay, Ankara, 2013.

Darkot, Besim, “Sivrihisar”, *İslam Ansiklopedisi*, MEB, Cilt: 10, İstanbul, 1980, ss.726-728.

Demir, Sertaç, “Türkiye Selçukluları ve Beylikler Döneminde Merzifon Çevresi ve Taşanoğulları Beyliği”, *III. Uluslararası Merzifon ve Amasya Yöresi Sempozyumu*, Edge yayıncılık, Amasya, 2015, ss.365-372.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 2007.

Dinçer, Selami – Kazancı, Sadi -Üzümeri, M.Ekrem “Sivrihisar”, *Türkiye Ansiklopedisi*, Cilt:5, Ankara, 1957, ss.150-152.

Doğru, Halime, *Osmanlı İmparatorluğunda Yaya-Müsellem-Taycı Teşkilatı*, Eren Yayınları, İstanbul, 1990.

Doğru, Halime, *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1997.

Ebûl’ulâ Mardin, “Kadı”, *İ.A*, M.E.B, Eskişehir, 1997, ss.42-46.

Efe, Ayla, *Muhasıllık Teşkilatı*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2002.

Erçin, Abdülkadir, *1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicilinin 1-81. Sahifelerinin Transkripsiyon Ve Tahlili*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2014.

Erdoğan, Abdülkerim, *Sultanönü'nden Eskişehir'e Sakarya Türküsü*, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Eskişehir, 2015.

Ertem, Adnan, “Osmanlı'dan Günümüze Vakıflar”, *Vakıflar Dergisi*, S.36, İstanbul, Aralık-2011, ss.25-65.

Fendoğlu, Hasan Tahsin, “Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı*, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, ss.453-469.

Feyzioğlu, Hamiyet Sezer, *Tanzimat Döneminde Kadılık Kurumu ve Şer'i Mahkemelerde Düzenlemeler*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2010.

Gedikli, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyeye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, S.5, İstanbul, 2005, ss.187-213.

Güneş, İhsan -Yakut, Kemal, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eskişehir (1840-1923)*, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 2007.

Hanılçe, Murat, *1812-1813 Tarihli (16 Numaralı) Tokat Şer'iyeye Sicili*, T.T.K, Ankara, 2013.

Hayta, Necdet -Uğur, Ünal, *Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar)*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2010.

İnalcık, Halil, “Eyalet”, *D.İ.A*, c. XI, İstanbul, 1995, ss.548-550.

İnalcık, Halil, *Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet*, Eren Yayınları, İstanbul, 2000.

İşcan, Nejat, *Fotoğraflarla Sivrihisar Justinianopolis*, İşcanYayınları, Eskişehir, 2000.

Kalaycı, İsmail, *10 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili Çeviri Yazısı ve Tahlili*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2013.

Karal, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi (Nizam-ı Cedid ve Tanzimat Devirleri 1789-1856)*, c.V, T.T.K, Ankara, 2011.

Kaya, Ali, “17. Yüzyıl Bursa Şer'iyeye Sicillerinin İslam Aile Hukuku Açısından Tahlili”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.17, S.1, Bursa, 2008, ss.81-107.

Keskin, Orhan, *Bütün Yönleriyle Sivrihisar*, Bayrak Matbaası, İstanbul, 2001.

- Kılıçarslan, Ahmet, *Sivrihisar Örf ve Adetleri*, Burak Matbaası, Ankara, 1997.
- Kıvrım, İsmail, “Osmanlı Mahallesinde Gündelik Hayat (17. Yüzyılda Gaziantep Örneği)”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (<http://sbe.gantep.edu.tr>), c.8, S.1, Gaziantep, 2009, ss.231-255.
- Kütükoğlu, Mübahat, “Ferman”, *TDVİA*, c.XII, İstanbul, 1995, ss.401-406.
- Kütükoğlu, Mübahat, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Neşriyatı Yayınları, İstanbul, 1994.
- Lewis, Bernard, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, T.T.K, Ankara, 2000.
- Mehmed Neşri, *Kitâb'-ı Cihan-Nümâ Neşri Tarihi*, C. 2 Yay. F. Reşit Unat, M. Altay Köymen, T.T.K Yayınları, Ankara, 1995.
- Ortaylı, İlber, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara, 1994.
- Özalp, Tahsin, *Sivrihisar Tarihi*, Tam-İş Matbaası, Eskişehir, 1961, s.7.
- Özkaya, Yücel, “Sivrihisar'ın XIX. Yüzyıldaki Durumuna Genel Bakış”, *Tarihte Eskişehir Sempozyumu (2-4 Kasım 1998)*, Anadolu Üniversitesi Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 2001, ss.11-20.
- Özmel, İsmail, “Kayyım”, *TDVİA*, c.25, İstanbul, 2002, ss.107-108.
- Özuğur, Ali İhsan, *Medeni Yasadan Önce ve Sonra Türk Miras Hukuku*, Seçkin Yay, Ankara, 2001.
- Ramsay, William Mitchell, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*, (Çev. Mihri Pektaş), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1960.
- Rumph, Christian “Osmanlı ve Türk Hukukunda Avrupalılaştırma Hareketleri”, *Osmanlı*, Cilt: 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, ss.481-492.
- Sezgin, İbrahim, “Sivrihisar”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 37, İstanbul, 2009, ss.289-291.
- Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1989.
- Şentop, Mustafa, *Osmanlı Yargı Sistemi ve Kazaskerlik*, Klasik yayınları, İstanbul, 2005.

Şer'îye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler, c.I, *Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı*, yay. haz. Ahmet Akgündüz, İstanbul, 1998, s.12.

Tanıdı, Duygu, *R-3 Numaralı Rusçuk Şer'îye Sicilinin Çevriyazısı ve Tahlili (H. 1093-1100/M. 1682-1688)*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 2013.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti'nde İlmiye Teşkilatı*, T.T.K, Ankara, 1984.

EKLER

EK 1: 1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili sayfa 161-162

